

วารสาร

ISSN 3056 - 9176 (Print)

ISSN 2985 - 2382 (Online)

การอาชีวศึกษาภาคกลาง

Vocational Education Central Region Journal

ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2568 Vol. 9 No. 2 July - December 2025

บทความวิจัย (Research Article)

- 👉 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ : บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100
- 👉 การศึกษาสมรรถนะเชิงดิจิทัลของครูเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
  - 👉 ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับศึกษากาญจนบุรี เขต 2
  - 👉 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร
  - 👉 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม
  - 👉 อิทธิพลของประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ ความเสี่ยงจากการกู้ยืมเงินที่มีต่อมูลค่าตามราคาตลาดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100
  - 👉 ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเพลงพิน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี กระทรวงศึกษาธิการ
  - 👉 แนวทางการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1
  - 👉 อัตราส่วนทางการเงิน โครงสร้างผู้บริหารส่งผลกระทบต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100
  - 👉 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับศึกษากาญจนบุรี เขต 3
  - 👉 การบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับศึกษาปราจีนบุรี เขต 1
    - 👉 แนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี
    - 👉 การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567
    - 👉 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

วารสารการอาชีวศึกษาภาคกลาง (Vocational Education Central Region Journal)

เจ้าของ ที่ปรึกษา	สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา			
	ดร.สาโรจน์	ขอจ่วนเตี้ยว	นายกสภาสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4	
บรรณาธิการอาวุโส	ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1			
	นายเรวัช	ศรีแสงอ่อน	ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2	
	ดร.บุญลือ	ทองเกตแก้ว	ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3	
	นายบรรยงค์	วงศ์สกุล	ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 5	
	ศาสตราจารย์ ดร.ธีรวุฒิ	บุญยโสภณ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	
	ศาสตราจารย์ ดร.สันทัต	ศิรอนันต์ไพบูลย์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	
	รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด	พรมจัญ	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	
หัวหน้ากองบรรณาธิการ รองหัวหน้ากองบรรณาธิการ กองบรรณาธิการ	รองศาสตราจารย์ ดร.จิรวัดน์	พิระสันต์	มหาวิทยาลัยนเรศวร	
	รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภชัย	สิงห์ยะบุศย์	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาเรียม	นิลพันธุ์	มหาวิทยาลัยศิลปากร	
	ดร.วีระ	ทองประสิทธิ์	ผู้อำนวยการสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4	
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฤกษ์ชัย	ศรีสมบัติ	สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4	
	ศาสตราจารย์ ดร.พัลลภ	พิริยะสุรวงศ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	
	รองศาสตราจารย์ ดร.สักรินทร์	อยู่ผ่อง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	
	รองศาสตราจารย์ ดร.อลิสสา	ทรงศรีวิทยา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	
	รองศาสตราจารย์ ดร.อัศรัตน์	พุลกระจำง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	
	รองศาสตราจารย์ ดร.วรภาณุจน์	สุขสดเขียว	มหาวิทยาลัยศิลปากร	
	รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริวรรณ	วณิชพัฒน์วรชัย	มหาวิทยาลัยศิลปากร	
	รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท	แสนสา	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	
	รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิษฐา	ชัยรัตน์วรรณ	มหาวิทยาลัยศรีปทุม	
	รองศาสตราจารย์ ดร.บุญธง	วสุรีย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม	
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาสุภาภรณ์	งามโฉม	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์	
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูชิต	ภูขำนิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี		
เลขานุการกองบรรณาธิการ	ดร.ศันสนีย์	สายะสนธิ	สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1	
	ดร.เขาวรัตน์	เตมียกุล	สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2	
	ดร.สุกัญญา	สุขสถาน	สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3	
	ดร.ณรงค์ชัย	สุขสวคนธ์	สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4	
	ดร.ทรงวุฒิ	เรือนไทย	สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4	
	ดร.วุฒิชัย	รักชาติ	สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4	
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรายุทธ	ทองอุทัย	สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 5	
	นายภานุพันธ์	พันธินิตย์	สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4	
	นายพงศ์เชณฐ	ธีระคานนท์	สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4	
	ผู้ประสานงาน	นางสาวดลนภา	พิมพ์า	สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4
		นางอักษรา	บังชะภา	สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4
		นางสาวอรอนงค์	เงาจินดา	สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4

ที่อยู่กองบรรณาธิการ

อาคารสำนักงานอาชีวศึกษาบัณฑิต สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4
เลขที่ 90 ถนนเทศบาล ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม 73000
โทรศัพท์ 0-3424-2856 โทรสาร 0-3424-2858 E-mail : ivec4journal@gmail.com
เว็บไซต์สถาบัน : www.ivec4.ac.th

**กำหนดออก
พิมพ์ที่**

ปีละ 2 ฉบับ (มกราคม - มิถุนายน และกรกฎาคม - ธันวาคม)
บริษัท ธรรมรักษการพิมพ์ จำกัด

-
- เนื้อหาและข้อมูลในบทความที่ลงตีพิมพ์ในวารสารการอาชีวศึกษาภาคกลาง ถือเป็นแนวคิดและความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความโดยตรง ซึ่งกองบรรณาธิการวารสาร และสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยหรือร่วมรับผิดชอบใด ๆ
  - บทความ ข้อมูล เนื้อหา รูปภาพ ฯลฯ ที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารการอาชีวศึกษาภาคกลาง ถือเป็นลิขสิทธิ์ของวารสารการอาชีวศึกษาภาคกลาง หากบุคคลหรือหน่วยงานใดต้องการนำทั้งหมดหรือส่วนใดส่วนหนึ่งไปเผยแพร่ต่อหรือเพื่อกระทำการใด ๆ กองบรรณาธิการไม่สงวนสิทธิ์ในการคัดลอกบทความเพื่อการศึกษาแต่ให้อ้างอิงแหล่งที่มาให้ครบถ้วนสมบูรณ์

บทบรรณาธิการ

วารสารการอาชีวศึกษาภาคกลาง สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง มีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ผลงานการศึกษา การวิจัยด้านอาชีวศึกษาและเทคโนโลยีแก่ชุมชนและสังคม ส่งเสริมและสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา นักวิชาการ นักวิจัย และผู้ที่สนใจทั่วไป พร้อมทั้งการส่งเสริมสนับสนุนทางการศึกษา การค้นคว้าให้เกิดการพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ องค์ความรู้ทางวิชาการในวิชาชีพแก่บุคลากรทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษารวมถึงการได้พัฒนาคุณภาพวารสารเพื่อทำให้เป็นวารสารที่มีมาตรฐานสูง

วารสารปีที่ 9 ฉบับที่ 2 มีบทความนำเสนอทั้งหมด 14 เรื่อง เป็นบทความวิจัยจำนวน 14 เรื่อง ซึ่งล้วนแต่มีความน่าสนใจ มีคุณค่าทางวิชาการ และสามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานด้านการจัดการอาชีวศึกษา

วารสารฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความร่วมมือจากหลายฝ่าย คือ คณะที่ปรึกษาวารสาร คณะทำงานวารสาร การอาชีวศึกษาภาคกลาง กองบรรณาธิการ ผู้ทรงคุณวุฒิภายในและภายนอกที่กรุณาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขบทความให้มีความสมบูรณ์ ขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

กองบรรณาธิการหวังว่าวารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ทางวิชาการสำหรับผู้อ่านทุกท่าน ถ้าท่านใดมีความประสงค์ที่จะส่งบทความเพื่อเผยแพร่ กองบรรณาธิการยินดีรับตีพิมพ์ โดยผ่านกระบวนการกลั่นกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอก และหากท่านมีข้อเสนอแนะประการใดกองบรรณาธิการยินดีน้อมรับคำแนะนำเพื่อจะได้นำไปปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพวารสารให้มีความดียิ่งขึ้นต่อไป

ดร.วีระ ทองประสิทธิ์
หัวหน้ากองบรรณาธิการ

บทความวิจัย (Research Article)

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ : บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 ณัฐชาพรรณ วงศ์ชัย และปานฉัตร อาการ์ักษ์	1
การศึกษาสมรรถนะเชิงดิจิทัลของครูเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 สิทธิพรหม วินัยธรรม และสุบิน ยุระรัช	9
ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 นันทน์ภัส ชาวเมืองนนท์, มิตภาณี พุ่มกล่อม และพงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์	18
ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร สุรัช เพียรประสิทธิ์ และกุลทรัพย์ ทองประสิทธิ์	31
ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดนครปฐม สุนทรี ต้นดีอำไพ, อรพรรณ ตูจินดา และดวงใจ ชนะสิทธิ์	39
อิทธิพลของประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ ความเสี่ยงจากการกู้ยืมเงินที่มีต่อมูลค่าตามราคาตลาดของบริษัท จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 อนงค์ อินตา, อรวรรณ เชื้อเมืองพาน และปานฉัตร อาการ์ักษ์	50
ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเพลงพิน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษา เอกชน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี กระทรวงศึกษาธิการ พิณทิพย์ ชาวพลศรี, ณัฐชัย ศรีเอี่ยม และวารารณ ไทยมา	59
แนวทางการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 วัชรพล คงอุดมสิน, สรรเสริญ หุ่นแสน และกัญญา เอี่ยมพญา	67
อัตราส่วนทางการเงิน โครงสร้างผู้บริหารส่งผลต่ออัตรการจ่ายเงินปันผลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย SET 100 นันทิยา เผ่าอ้าย, อรวรรณ เชื้อเมืองพาน และปานฉัตร อาการ์ักษ์	77
การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 3 สกุลรัตน์ ยงอยู่ และพาที เกศธนากร	86
การบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 กชมน ถนอมทรัพย์, ศรีญกร ศิลปประเสริฐ และกัญญา เอี่ยมพญา	94
แนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี พฤทธิอุกฤษฏ์ ช่างเรือนกุล, สาโรจน์ เผ่าวงศากุล และนิพนธ์ วรรณเวช	102
การพัฒนาแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 ชนะคมศร คงยืน	110
ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี สรณ อภิสิทธิ์เสถียร และนิพนธ์ วรรณเวช	117

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ : บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100

Factors Affecting the Stock Price : Listed Companies on the Stock Exchange of Thailand the SET100 Index Group

ณัฐชาพรรณ วงศ์ชัย^{1*} และปานฉัตร อาการักษ์²
Natchapan Wongchai^{1*} and Panchat Akarak²

^{*1,2}สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เชียงราย 57100

^{*1,2}Department of Accountancy, Faculty of Accountancy, Chiang Rai Rajabhat University, Chiang Rai 57100

Received : November 11, 2025 Revised : December 19, 2025 Accepted : December 22, 2025

บทคัดย่อ

การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ เป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่ง เนื่องจากราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในกลุ่ม SET100 เป็นตัวชี้วัดสำคัญที่สะท้อนถึงภาวะเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง และความเชื่อมั่นของนักลงทุนในตลาดทุน งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ ในกลุ่มบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 ที่มีมูลค่าหลักทรัพย์ติดอันดับ SET100 เป็นระยะเวลาต่อเนื่อง 10 ปี รูปแบบของงานวิจัยเป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ซึ่งใช้ข้อมูลทุติยภูมิประกอบไปด้วย ราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ กลุ่ม SET100 อัตราเงินปันผลตอบแทน ดัชนีดาวโจนส์ อัตราการเติบโตของ GDP อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ อัตราเงินเฟ้อ และสินทรัพย์รวม เพื่อนำมาทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้สมการถดถอยเชิงพหุคูณ เพื่อนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ทางสถิติ ได้แก่ การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ

จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบในทิศทางเดียวกันกับราคาหลักทรัพย์ (STOCK PRICE) ได้แก่ อัตราผลตอบแทนเงินปันผล (DIV) อัตราการเติบโตของ GDP และดัชนีดาวโจนส์ (DJIA) ส่วนปัจจัยที่ส่งผลกระทบในทิศทางตรงกันข้ามกับราคาหลักทรัพย์ คือ อัตราเงินเฟ้อ (INF)

คำสำคัญ : ราคาหลักทรัพย์, SET100, อัตราปันผลตอบแทน, GDP, ดัชนีดาวโจนส์

Abstract

The study of factors affecting stock prices is very important because stock prices of companies in the SET100 group are important indicators reflecting the economic situation, political changes, and investors' confidence in the capital market. This research aims to study the factors affecting stock prices in a group of companies listed in the Stock Exchange of Thailand, SET100 group, whose stock values have been ranked in the SET100 for 10 consecutive years. The research is a quantitative analysis using secondary data consisting of stock prices of companies listed in the SET100 group, dividend yield, Dow Jones Index, GDP growth rate, baht-US dollar exchange rate, inflation rate, and total assets to test the relationship between variables using multiple regression equations to analyze all data statistically, including descriptive statistics analysis and correlation coefficient analysis. And the analysis of the multiple correlation coefficient.

From the study, it was found that the factors that affect the stock price in the same direction as the dividend yield (DIV), GDP growth rate (GDP) and the Dow Jones Index (DJIA). The factors that affect the stock price in the opposite direction are the inflation rate (INF).

Keywords : Stock Price, SET100, Dividend Yield, GDP, Dow Jones Index

*ณัฐชาพรรณ วงศ์ชัย

Email : 668890005@ccru.ac.th

1. บทนำ

ในช่วงปี 2557 - 2566 ตลาดหุ้นไทยมีความผันผวนสูงจากความเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะแรงกดดันจากภาวะเงินเฟ้อ ค่าเงินบาทที่อ่อนค่าลงต่อเนื่อง และความไม่แน่นอนของตลาดการเงินโลก ซึ่งสะท้อนผ่านความผันผวนของดัชนีดาวโจนส์ (ธนวรรณ ตริระสสกุลย์ และสุเมธ ชูดาราทระกูล, 2561) สถานการณ์ดังกล่าวส่งผลให้กระแสเงินทุนเคลื่อนย้ายมีความไม่แน่นอนพร้อมทั้งกดดันราคาหุ้นในกลุ่ม SET100 ซึ่งเป็นกลุ่มบริษัทขนาดใหญ่ของตลาดหลักทรัพย์ไทย สอดคล้องกับรายงานเศรษฐกิจของประเทศไทยที่ระบุถึงความท้าทายเชิงโครงสร้างและผลกระทบจากเศรษฐกิจโลกในช่วงปี 2567 ส่งผลให้ดัชนีตลาดหุ้นไทยปรับตัวลดลงมากกว่า 15% ในบางช่วงของปี 2567 และสะท้อนความจำเป็นในการศึกษาเชิงประจักษ์เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์อย่างเป็นระบบ

งานวิจัยในอดีตชี้ให้เห็นว่าปัจจัยเศรษฐกิจมหภาค เช่น ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (นันทกา แซ่เอง, 2559) อัตราเงินเฟ้อ (นรภัทร เนียมเจริญ, 2566) และอัตราแลกเปลี่ยน (ภักธิญา บุญยมงคลกุล, 2561) มีผลกระทบต่อราคาหุ้นผ่านกำไรบริษัท ต้นทุนธุรกิจ และความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศ ขณะเดียวกันปัจจัยพื้นฐานของบริษัท เช่น อัตราเงินปันผลตอบแทน (Dividend Yield) ก็มีบทบาทสำคัญต่อการประเมินมูลค่าหุ้นและการตัดสินใจลงทุน (ณัฐธัญญา สุวรรณรูป, 2565) นอกจากนี้ ราคาหลักทรัพย์ยังสะท้อนปฏิกิริยาของตลาดต่อข้อมูลใหม่และความคาดหวังของนักลงทุน ซึ่งเป็นไปตามหลักการประเมินมูลค่าทางการเงินสมัยใหม่ (Berk & DeMarzo, 2021) อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อจำกัดของงานวิจัยในประเทศไทยที่ศึกษาปัจจัยเหล่านี้เฉพาะในบริบทเศรษฐกิจล่าสุดช่วงปี 2567 - 2568 ซึ่งเป็นช่วงที่มีความผันผวนสูงและโครงสร้างเศรษฐกิจไทยเปลี่ยนแปลงอย่างมากหลังการแพร่ระบาดของโควิด - 19

ดังนั้น งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของปัจจัยเชิงเศรษฐกิจมหภาค ได้แก่ GDP อัตราเงินเฟ้อ อัตราแลกเปลี่ยน และดัชนีดาวโจนส์ ตลอดจนปัจจัยพื้นฐานของบริษัทในรูปแบบของอัตราเงินปันผลตอบแทนต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทในกลุ่ม SET100 โดยประยุกต์ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงปริมาณเพื่อสร้างแบบจำลองอธิบายความสัมพันธ์ดังกล่าว ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับคือ การระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อราคาหุ้นอย่างมีนัยสำคัญ และพัฒนาแบบจำลองที่ใช้ประเมินทิศทางของตลาดหลักทรัพย์ไทยได้ในระยะสั้นและระยะกลาง ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการวางกลยุทธ์การลงทุน การบริหารความเสี่ยง และการกำหนดนโยบายด้านเศรษฐกิจและการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ในกลุ่มบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 ที่มีมูลค่าหลักทรัพย์ติดอันดับ SET100 เป็นระยะเวลาต่อเนื่อง 10 ปี

3. สมมติฐานของการวิจัย

ในการศึกษารุ่นนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 โดยระยะเวลาที่ศึกษาคือ ช่วงปี 2557 - 2566 ซึ่งเป็นระยะเวลา 10 ปี เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่มีมูลค่าหลักทรัพย์ติดอันดับ SET100 เป็นระยะเวลาต่อเนื่อง 10 ปี (2557 - 2566) โดยมีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ ดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ H1 : อัตราผลตอบแทนเงินปันผล (DIV) ส่งผลกระทบต่อทิศทางตรงกันข้ามกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100

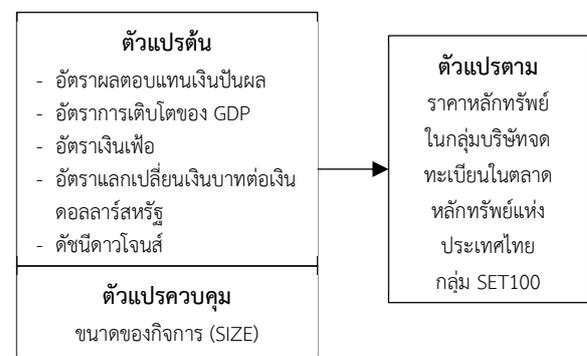
สมมติฐานที่ H2 : อัตราการเติบโตของ GDP ส่งผลกระทบต่อทิศทางเดียวกันกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100

สมมติฐานที่ H3 : อัตราเงินเฟ้อ (INF) ส่งผลกระทบต่อทิศทางตรงกันข้ามกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100

สมมติฐานที่ H4 : อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐ (USD) ส่งผลกระทบต่อทิศทางตรงกันข้ามกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100

สมมติฐานที่ H5 : ดัชนีดาวโจนส์ (DJIA) ส่งผลกระทบต่อทิศทางเดียวกันกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

5. วิธีการดำเนินการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 โดยระยะเวลาที่ศึกษาคือ ช่วงปี 2557 - 2566 ซึ่งเป็นระยะเวลา 10 ปี เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่มีมูลค่าหลักทรัพย์คิดอันดับ SET100 เป็นระยะเวลาต่อเนื่อง 10 ปี (2557 - 2566) จำนวน 29 บริษัท ผู้วิจัยจะใช้ข้อมูลราคาหลักทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ SET100 ณ วันที่ 31 ธันวาคม ในแต่ละปี จากข้อมูลราคาหลักทรัพย์ www.setsmart.com

วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้ มีหลักเกณฑ์ ดังนี้

- (1) เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่มีมูลค่าหลักทรัพย์คิดอันดับ SET100 เป็นระยะเวลาต่อเนื่อง 10 ปี ช่วงระยะเวลาคือ ปี 2557 - 2566
- (2) เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่มีการเปิดเผยข้อมูล อัตราผลตอบแทนจากเงินปันผล สินทรัพย์รวม เพื่อคำนวณขนาดของกิจการ ในงบการเงินช่วงปี 2557 - 2566
- (3) เป็นบริษัทที่มีข้อมูลที่ต้องใช้ในการวิจัยอย่างครบถ้วน

5.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลราคาหลักทรัพย์ ข้อมูลอัตราผลตอบแทนเงินปันผล สินทรัพย์รวมเพื่อคำนวณหาขนาดของกิจการของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ SET100 และดัชนีดาวโจนส์ โดยรวบรวมข้อมูลช่วงระยะเวลาคือ ปี 2557 - 2566 จากฐานข้อมูลออนไลน์ในเว็บไซต์ SETSMART (SET Marketing Analysis Reporting Tool) ซึ่งจัดทำโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และในส่วนของข้อมูล อัตราการเติบโตของ GDP อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐ และอัตราเงินเฟ้อ ปี 2557 - 2566 ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากฐานข้อมูลออนไลน์ในเว็บไซต์ของธนาคารแห่งประเทศไทย (www.bot.or.th)

5.3 ตัวแบบในการวิจัย

$$\text{STOCK PRICE}_{i,t} = \beta_0 + \beta_1(\text{DIV}_{i,t}) + \beta_2(\text{GDP}_{i,t}) + \beta_3(\text{INF}_{i,t}) + \beta_4(\text{USD}_{i,t}) + \beta_5(\text{DJIA}_{i,t}) + \beta_6(\text{Size}_{i,t}) + \varepsilon_{i,t}$$

STOCK PRICE_{i,t} คือ ราคาหลักทรัพย์ของบริษัท i ปีที่ t

β_0 คือ ค่าคงที่

DIV_{i,t} คือ อัตราผลตอบแทนเงินปันผลของบริษัท i ปีที่ t

USD_{i,t} คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐของบริษัท i ปีที่ t

GDP_{i,t} คือ อัตราการเติบโตของ GDP ของบริษัท i ปีที่ t

INF_{i,t} คือ อัตราเงินเฟ้อ ของบริษัท i ปีที่ t

DJIA_{i,t} คือ ดัชนีดาวโจนส์ ของบริษัท i ปีที่ t

Size_{i,t} คือ ขนาดของกิจการ (ลอการิทึมของสินทรัพย์รวม) ของบริษัท i ปีที่ t

$\varepsilon_{i,t}$ คือ ค่าความคลาดเคลื่อน

5.4 วิธีการวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ซึ่งใช้ข้อมูลทุติยภูมิประกอบไปด้วย ข้อมูลราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ กลุ่ม SET100 ข้อมูลอัตราเงินปันผลตอบแทน ข้อมูลดัชนีดาวโจนส์ ข้อมูลสินทรัพย์รวม เพื่อนำมาคำนวณขนาดของกิจการ จากงบการเงินและจากตลาดหลักทรัพย์ ข้อมูลอัตราการเติบโตของ GDP ข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ และข้อมูลอัตราเงินเฟ้อ จากธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อนำมาทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยใช้สมการถดถอยเชิงพหุคูณ ซึ่งได้มีการนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคทางสถิติ โดยแบ่งออกเป็นสามขั้นตอน คือ

5.4.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการแจกแจงหรือการอธิบายของลักษณะทั่วไปของข้อมูลที่นำมาใช้ในการศึกษา สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.4.2 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis) โดยใช้วิธีสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation) เพื่อทดสอบปัญหาความสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ที่คำนวณได้ควรมีค่าไม่เกิน 0.800 ซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระจะไม่เกิดปัญหา Multicollinearity

5.4.3 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ในกลุ่มบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET100 โดยแสดงเป็นตัวแบบสมการ Regression

6. ผลการวิจัย

6.1 ลักษณะเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา คือ พ.ศ. 2557 - 2566 โดยแสดงรายละเอียดในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงถึงจำนวนบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 ที่มีมูลค่าหลักทรัพย์ติดอันดับ SET100 เป็นระยะเวลาต่อเนื่อง 10 ปี

รายการข้อมูล	จำนวนบริษัท	จำนวนข้อมูล
บริษัทที่มีมูลค่าหลักทรัพย์ติดอันดับ SET100 เป็นระยะเวลาต่อเนื่อง 10 ปี	41	410
หัก บริษัทที่มีข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยไม่ครบถ้วน	12	120
จำนวนสุทธิของบริษัทที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	29	290

จากตารางที่ 1 แสดงถึงจำนวนบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 ที่มีมูลค่าหลักทรัพย์ติดอันดับ SET100 เป็นระยะเวลาต่อเนื่อง 10 ปี มีจำนวนทั้งสิ้น 41 บริษัท และบางบริษัทมีข้อมูลที่ต้องใช้ในการวิจัยไม่ครบถ้วน ทำให้บริษัทกลุ่มตัวอย่างจึงเหลือเพียง 29 บริษัท

6.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Description Statistics)

งานวิจัยนี้เป็นกรณีศึกษาเชิงปริมาณ ซึ่งใช้ข้อมูลทุติยภูมิประกอบไปด้วย ข้อมูลราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ กลุ่ม SET100 ข้อมูลอัตราเงินปันผลต่อหุ้น ข้อมูลดัชนีดาวโจนส์ ข้อมูลสินทรัพย์รวมเพื่อนำมาคำนวณขนาดของกิจการ จากงบการเงินและจากตลาดหลักทรัพย์ ข้อมูลอัตราการเติบโตของ GDP ข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ และข้อมูลอัตราเงินเฟ้อ จากธนาคารแห่งประเทศไทย จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) สามารถแสดงรายละเอียดได้ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงค่าสถิติพรรณนา (Descriptive Statistics)

	ค่าต่ำสุด Minimum	ค่าสูงสุด Maximum	ค่าเฉลี่ย Mean	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน Std. Deviation
STOCK PRICE	2.020	108.78	28.252	21.897
DIV	0.000	87.18	5.042	9.964
GDP	-7.300	7.30	3.492	3.732
INF	0.230	2.51	0.928	0.635
USD	31.050	35.30	33.239	1.512
DJIA	17072.725	34949.73	25859.864	6724.407
SIZE	8.730	15.12	11.679	1.447

จากตารางที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ กลุ่ม SET100 ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา คือ พ.ศ. 2557 – 2566 จำนวนทั้งสิ้น 29 ตัวอย่าง สรุปได้ดังนี้

ราคาหลักทรัพย์ (STOCK PRICE) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 2.020 ค่าสูงสุดเท่ากับ 108.780 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 28.252 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 21.897

อัตราผลตอบแทนเงินปันผล (DIV) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.000 ค่าสูงสุดเท่ากับ 87.180 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.042 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.964

อัตราการเติบโตของ GDP มีค่าต่ำสุดเท่ากับ -7.300 ค่าสูงสุดเท่ากับ 7.300 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.492 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.732

อัตราเงินเฟ้อ (INF) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.230 ค่าสูงสุดเท่ากับ 2.510 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.928 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.635

อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐฯ (USD) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 31.050 ค่าสูงสุดเท่ากับ 35.30 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 33.239 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.512

ดัชนีดาวโจนส์ (DJIA) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 17,072.725 ค่าสูงสุดเท่ากับ 34,949.73 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 25,859.864 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6,724.407

ขนาดของกิจการ (SIZE) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 8.730 ค่าสูงสุดเท่ากับ 15.12 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.679 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.447

6.3 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis)

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis) โดยใช้วิธีสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation) เพื่อทดสอบปัญหาความสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้ควรมีค่าไม่เกิน 0.800 ซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระจะไม่เกิดปัญหา Multicollinearity (Kunkaew, 2017)

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ ในกลุ่มบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET100

	STOCK PRICE	DIV	GDP	INF	USD	DJIA	SIZE
STOCK PRICE	—						
DIV	0.249***	—					
GDP	0.062	0.011	—				
INF	-0.087	-0.000	0.366***	—			
USD	-0.022	0.011	0.566***	0.535***	—		
DJIA	0.154**	0.006	-0.098	0.057	-0.105	—	
SIZE	0.355***	0.141*	0.003	-0.003	0.000	0.149*	—

Note: * p < .05, ** p < .01, *** p < .001

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นถึงการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ ในกลุ่มบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET100 ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา คือ พ.ศ. 2557 - 2566 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ พบว่า ตัวแปรอิสระทั้งหมดตามตารางที่ 3 ไม่มีตัวแปรอิสระใดที่มีความสัมพันธ์กันสูงเกิน 0.80 ซึ่งเป็นค่าที่ยอมรับได้ จึงไม่เกิดปัญหา Multicollinearity สามารถนำตัวแปรอิสระทั้งหมดเข้าสู่ตัวแบบสมการถดถอยพหุคูณ

6.4 ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ ในกลุ่มบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET100 เพื่อใช้ในการทดสอบปัญหาความซ้ำซ้อนของตัวแปร

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
(Constant)	-31.343	34.977		-0.896	0.371		
DIV	0.447	0.118	0.2034	3.784	<.001**	0.980	1.02
GDP	0.749	0.381	0.1276	1.965	0.050**	0.671	1.49
INF	-4.617	2.203	-0.1339	-2.096	0.037**	0.694	1.44
USD	-0.177	1.041	-0.0122	-0.170	0.865	0.548	1.83
DJIA	4.12e-4	1.78e-4	0.1264	2.309	0.022**	0.945	1.06
SIZE	4.645	0.823	0.3069	5.644	<.001**	0.957	1.04

R = 0.446 R² = 0.199 Adj R² = 0.182

**ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ ในกลุ่มบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET100 พบว่า ค่า P-Value อัตราผลตอบแทนเงินปันผล (DIV) อยู่ที่ <.001 อัตราการเติบโตของ GDP อยู่ที่ 0.050 อัตราเงินเฟ้อ (INF) อยู่ที่ - 0.037 ดัชนีดาวโจนส์ (DJIA) อยู่ที่ 0.022 และขนาดของกิจการ (SIZE) <.001 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (p<0.05) สามารถสรุปได้ว่าตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ในกลุ่มบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET100 มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามคือ ราคาหลักทรัพย์ (STOCK PRICE) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้ ตัวแปรปัจจัยที่ส่งผล

กระทบต่อราคาหลักทรัพย์สามารถพยากรณ์ตัวแปรราคาหลักทรัพย์ (STOCK PRICE) ได้ร้อยละ 18.20 (Adjusted R² = 0.182) จากค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย ซึ่งเป็นคะแนนมาตรฐาน (β) อัตราผลตอบแทนเงินปันผล (DIV) มีค่าเท่ากับ 0.2034 อัตราการเติบโตของ GDP มีค่าเท่ากับ 0.1276 อัตราเงินเฟ้อ (INF) มีค่าเท่ากับ 0.1339 ดัชนีดาวโจนส์ (DJIA) มีค่าเท่ากับ 0.1264 และขนาดของกิจการ (SIZE) มีค่าเท่ากับ 0.3069 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$STOCK PRICE = -31.343 + 0.447DIV + 0.749GDP - 4.617INF + 4.12e-4DJIA + 4.645SIZE$$

7. สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ ในกลุ่มบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET100

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 ที่มีมูลค่าหลักทรัพย์ติดอันดับ SET100 เป็นระยะเวลาต่อเนื่อง 10 ปี มีจำนวนทั้งสิ้น 41 บริษัท และบริษัทที่มีข้อมูลที่ไม่ครบถ้วน จำนวน 12 บริษัท คงเหลือจำนวนบริษัทที่ใช้ทำการศึกษา 29 บริษัท

ผลการทดสอบสมมติฐาน H1 อัตราผลตอบแทนเงินปันผล (DIV) ส่งผลกระทบต่อในทิศทางเดียวกันกับราคาหลักทรัพย์ (STOCK PRICE) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐาน H2 อัตราการเติบโตของ GDP ส่งผลกระทบต่อในทิศทางเดียวกันกับราคาหลักทรัพย์ (STOCK PRICE) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐาน H3 อัตราเงินเฟ้อ (INF) ส่งผลกระทบต่อในทิศทางตรงกันข้ามกับราคาหลักทรัพย์ (STOCK PRICE) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐาน H4 อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐ (USD) ไม่ส่งผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ (STOCK PRICE) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐาน H5 ดัชนีดาวโจนส์ (DJIA) ส่งผลกระทบต่อในทิศทางเดียวกันกับราคาหลักทรัพย์ (STOCK PRICE) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐาน

8. การอภิปรายผล

ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ ในกลุ่มบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET100 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

อัตราผลตอบแทนเงินปันผล (DIV) ส่งผลกระทบต่อในทิศทางเดียวกันกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากในงานวิจัยนี้ได้ศึกษาข้อมูลตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2557-2566 รวมระยะเวลา 10 ปี พบว่า หากบริษัทมีการจ่ายเงินปันผลที่สูง และมีการจ่ายเงินปันผลเป็นประจำทุกๆ ปี ติดต่อกันเป็นระยะเวลาหลายปี จะทำให้นักลงทุนสนใจที่จะลงทุนในหลักทรัพย์นั้นๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณีภูธรนิชา สุวรรณรูป (2565) พบว่า อัตราผลตอบแทนเงินปันผลส่งผลเชิงบวกกับราคาหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่นักลงทุนใช้ในการประเมินมูลค่าของหลักทรัพย์ โดยอัตราเงินปันผลตอบแทนคือสัดส่วนของเงินปันผลที่จ่ายต่อหุ้นเทียบกับราคาตลาดของหุ้นในขณะนั้น อัตราส่วนนี้จะแสดงให้เห็นถึงผลตอบแทนที่ผู้ถือหุ้นจะได้รับในรูปของเงินปันผลจากการลงทุนในหุ้นนั้นๆ การที่อัตราเงินปันผลตอบแทนสูงมักทำให้นักลงทุนสนใจ เนื่องจากสัญญาณที่บ่งบอกว่าบริษัทมีการจ่ายผลตอบแทนแก่ผู้ถือหุ้นอย่างสม่ำเสมอ

อัตราการเติบโตของ GDP ส่งผลกระทบต่อในทิศทางเดียวกันกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจาก GDP เป็นตัวชี้วัดการเติบโตทางเศรษฐกิจซึ่งสำคัญต่อทิศทางการลงทุน ตัวเลข GDP ที่ประกาศออกมาในแต่ละครั้งจะส่งผลกระทบต่อการเคลื่อนไหวของตลาดหุ้นไทยอย่างมาก ได้เปรียบเทียบกับมูลค่า GDP ของประเทศไทยกับการเคลื่อนไหวของ SET Index ย้อนหลังตั้งแต่ปี 2011 จนถึงปี 2020 จะเห็นว่าความสัมพันธ์ค่อนข้างไปในทิศทางเดียวกัน “ขึ้นก็ขึ้นเหมือนกัน ลงก็ลงเหมือนกัน” ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิพัทธ์ โรจนวุฒินิติคุณ (2554) พบว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (RGDP) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับราคาหลักทรัพย์กลุ่มธนาคารพาณิชย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสอดคล้องกับงานวิจัยของชาติชาย ศรีภิรมย์ และจิรพงษ์ จันทรงาม (2564) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของผลการดำเนินงานและดัชนีชี้วัดเศรษฐกิจไทยกับการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET100 พบว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET100

อัตราเงินเฟ้อ (INF) ส่งผลกระทบต่อในทิศทางตรงกันข้ามกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากการศึกษานี้เป็นการศึกษาระยะเวลา 10 ปี

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 - 2566 ซึ่งประเทศไทยได้รับผลกระทบจากหลายปัจจัย เช่น ราคาน้ำมันที่ผันผวน ความต้องการภายในประเทศ และเหตุการณ์เศรษฐกิจโลก และการแพร่ระบาดของโควิด - 19 จึงทำให้ราคาสินค้าและบริการโดยทั่วไปเพิ่มสูงขึ้นต่อเนื่อง ซึ่งหากเงินเฟ้อเพิ่มขึ้นมากจะกระทบต่อฐานะและความเป็นอยู่ของประชาชน เมื่อประชาชนมีกำลังในการจับจ่ายใช้สอยน้อย ก็ย่อมส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการในด้านของการจำหน่ายสินค้าหรือบริการได้น้อยลง การลงทุนเพื่อผลิตสินค้าก็จะชะลอออกไปทำให้ในมุมมองของนักลงทุนในธุรกิจประเภทต่างๆ มีความน่าสนใจน้อยลงส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นรภัทร เนียมเจริญ (2566) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาดัชนี SETTHSI พบว่าอัตราเงินเฟ้อที่ทดสอบความนิ่งของข้อมูลอยู่ในระดับที่สอง หรือ D(INF,2) มีความสัมพันธ์ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และมีความสัมพันธ์ทิศทางตรงกันข้ามกับราคาดัชนี SETTHSI และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภลักษณ์ สมจิตร (2557) ได้ศึกษาอัตราเงินเฟ้อและอัตราผลตอบแทนของดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยผลจากการศึกษาความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล พบว่า อัตราเงินเฟ้อและอัตราผลตอบแทนของดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์ฯ มีความสัมพันธ์ในระยะยาวในทิศทางลบ

อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐ (USD) ไม่ส่งผลกระทบต่อกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากประเทศไทยปี 2557 - 2558 อัตราแลกเปลี่ยนในช่วงนี้ค่อนข้างผันผวน การเมืองในประเทศไทยที่ไม่แน่นอน ต่อมาปี 2559 - 2562 ช่วงนี้ค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้นเล็กน้อย เนื่องจากประเทศไทยมีเสถียรภาพทางการเมืองและเศรษฐกิจเริ่มดีขึ้น ประกอบกับเศรษฐกิจโลกเริ่มฟื้นตัวจากวิกฤตการเงินในปี 2551 ต่อมาปี 2563 การระบาดของโควิด - 19 ส่งผลให้ค่าเงินบาทอ่อนค่าลง รวมถึงการฟื้นตัวของเศรษฐกิจสหรัฐฯ ที่ส่งผลให้ดอลลาร์แข็งค่าขึ้น ปี 2566 ค่าเงินบาทยังคงมีความผันผวนโดยขึ้นอยู่กับปัจจัยทางเศรษฐกิจโลก การฟื้นตัวของการท่องเที่ยวในประเทศไทย และนโยบายทางการเงินของธนาคารกลางสหรัฐฯ ซึ่งสอดคล้องกับ กณสรานัฐ เกตวงษา (2557) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อดัชนีราคาหุ้นกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี พบว่า อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐ (USD) ไม่มีผลต่อราคาหุ้นกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี

ดัชนีดาวโจนส์ (DJIA) ส่งผลกระทบต่อในทิศทางเดียวกันกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

ที่ตั้งไว้ เนื่องจากดัชนีดาวโจนส์ถือเป็นตัวชี้วัดหนึ่งที่สำคัญในการวัดผลการดำเนินงานของตลาดหุ้น ซึ่งสามารถสะท้อนถึงสถานะทางเศรษฐกิจและความมั่นใจของนักลงทุน โดย Ehrhardt and Brigham (2016) กล่าวว่า ดัชนีนี้จะคัดเลือกบริษัทที่มีความมั่นคงทางการเงินและมีบทบาทสำคัญในเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกา ปัจจุบันประกอบด้วย 30 บริษัท ที่เรียกว่า "Blue Chip" ดัชนีดาวโจนส์ใช้วิธีการถ่วงน้ำหนักตามราคาหุ้น (Price-weighted Index) ซึ่งหมายความว่าบริษัทที่มีราคาหุ้นสูงกว่าจะมีผลกระทบต่อดัชนีมากกว่า ดัชนีนี้มักถูกใช้เป็นตัวชี้วัดที่สะท้อนถึงความมั่นใจของนักลงทุนในเศรษฐกิจสหรัฐอเมริกา และมีความสัมพันธ์กับการเคลื่อนไหวของเศรษฐกิจในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญรัตน์ แสงสุริยาโรจน์, ประมินทร์ โฆษิตกุลพร, และ สมบัติ คชายุทธ (2563) ศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ของผู้ลงทุนรายย่อยภายในประเทศผ่านตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่าดัชนีอุตสาหกรรมดาวโจนส์ส่งผลกระทบต่อมูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ของนักลงทุนรายย่อยภายในประเทศผ่านตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน

9. ข้อเสนอแนะการวิจัย

9.1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ในกลุ่มบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET100 นักลงทุนสามารถนำปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัยจากการศึกษา ได้แก่ อัตราผลตอบแทนเงินปันผล (DIV) อัตราการเติบโตของ GDP อัตราเงินเฟ้อ (INF) และดัชนีดาวโจนส์ (DJIA) ที่ส่งผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ มาพิจารณาร่วมกับปัจจัยพื้นฐานอื่น ๆ เพื่อเพิ่มความแม่นยำในการลงทุนและสร้างผลตอบแทนจากการลงทุนระยะยาวได้

9.2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ซึ่งปัจจัยที่ศึกษาในงานวิจัยนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งที่ใช้อธิบายถึงความสัมพันธ์ที่สามารถช่วยให้นักลงทุนได้ การตัดสินใจ ซึ่งนักลงทุนต้องนำอัตราส่วนอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) อัตราส่วนราคาตลาดต่อกำไร (P/E) และอัตราส่วนอื่น ๆ นำมาวิเคราะห์เพิ่มเติม และนักลงทุนควรพิจารณางบการเงินของแต่ละหลักทรัพย์ร่วมกับอัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ย นโยบายการเงิน รวมถึงเศรษฐกิจต่าง ๆ เพื่อความแม่นยำในการตัดสินใจเลือกลงทุนในหลักทรัพย์นั้น ๆ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

10. เอกสารอ้างอิง

- กัณสรานัฐ เกตวงษา. (2557, ตุลาคม-ธันวาคม). ปัจจัยที่มีผลต่อดัชนีราคาหุ้นกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี. *วิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย*, 9, (30), หน้า 85-93.
- ชาติชาย ศรีภิรมย์ และ จิรพงษ์ จันทรงาม. (2564). ความสัมพันธ์ของผลการดำเนินงานและดัชนีชี้วัดเศรษฐกิจไทยกับการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100. *มาหาพานาครทรรศน์*, 8 (10), หน้า 204-218.
- ณัฐธินิชา สุวรรณรูป. (2565). **ปัจจัยทางการเงินที่ส่งผลกระทบต่อราคาหุ้นใน SET 50 ที่มีมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดสูงสุด 10 บริษัทแรก. ค้นเมื่อ** สิงหาคม 9, 2567, จาก http://www.ba-abstract.ru.ac.th/AbstractPdf/2565-1-16_1682409203.pdf
- ธนวรรณ ตรีระสทกุลย์ และ สุเมธ ชูดาราทระกุล. (2561, กรกฎาคม-ธันวาคม). ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *บริหารธุรกิจศรีนครินทรวิโรฒ*, 9, (2), หน้า 12-29.
- ธัญญรัตน์ แสงสุริยาโรจน์ ประมินทร์ โฆษิตกุลพร และ สมบัติ คชายุทธ. (2563). **ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ของผู้ลงทุนรายย่อยภายในประเทศ ผ่านตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. ค้นเมื่อ** สิงหาคม 11, 2567, จาก <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/svitti/article/view/241216>
- นรภัทร เนียมเจริญ. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาดัชนี SETTHSI. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 1, (7), หน้า 1-11.
- ภัชธิญา บุญยมงคลกุล. (2561). ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อราคาหุ้นของบริษัท ซีพีออลล์ จำกัด (มหาชน). ใน *การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 13 ปี การศึกษา 2561* (16 สิงหาคม หน้า 1641-1650).
- ปทุมธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต.

ศุภลักษณ์ สมจิตร. (2557) . อัตราเงินเฟ้อและอัตราผลตอบแทนของดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. ค้นเมื่อ สิงหาคม 7, 2567, จาก https://doi.nrct.go.th/ListDoi/listDetail?Resolve_DOI=10.14457/KU.the.2014.61

อิทธิพัทธ์ ไรจนวุฒิจิตติคุณ. (2554). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ในกลุ่มธนาคารพาณิชย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. สารนิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Berk, J., & DeMarzo, P. (2023). *Corporate Finance*. London: Pearson Education.

Ehrhardt, M., & Brigham, E. (2016). *Corporate Finance: A Focused Approach*. Boston: Cengage Learning.

Kunkaew, A. (2017). *Statistics for Research*. (1st ed). Bangkok: Printing House of Chulalongkorn University.

การศึกษาสมรรถนะเชิงดิจิทัลของครูเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

Assessing Digital Competency of Teachers to Enhance Life Skills of Students in Extra - Large Schools under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2

สิทธิพรหม วินัยธรรม^{1*} และสุบิน ยुरารัช²

Sittiprom Winaithum^{1*} and Subin Yurarach²

^{*1,2} สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม กรุงเทพมหานคร 10900

^{*1,2} Educational Administration, Graduate School of Management, Sripatum University, Bangkok, 10900

Received : October 25, 2024 Revised : November 14, 2025 Accepted : November 20, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับสมรรถนะเชิงดิจิทัลของครูที่ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 และ 2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะเชิงดิจิทัลของครูและทักษะชีวิตของนักเรียนในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยศึกษาจากครูในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 347 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูมีสมรรถนะเชิงดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ครูมีสมรรถนะเชิงดิจิทัลในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อยที่สุด ได้แก่ สมรรถนะด้านการพัฒนาตนเอง สมรรถนะด้านคุณธรรมจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน สมรรถนะด้านการสร้างความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชน สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ และการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนก็อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน โดยเฉพาะทักษะการตัดสินใจ 2) สมรรถนะเชิงดิจิทัลของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันเท่ากับ 0.941 หมายความว่าบุคคลที่มีระดับสมรรถนะสูงมักจะมีระดับทักษะสูงด้วย

คำสำคัญ : สมรรถนะเชิงดิจิทัล, ทักษะชีวิตของนักเรียน, มัธยมศึกษา

Abstract

This research aimed to 1) investigate the level of digital competency among teachers who promote life skills in extra - large schools under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2 2) analyze the relationship between teachers' digital competency and students' life skills in these schools. The study involved 347 teachers from extra-large schools under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2. Quantitative data were collected using questionnaires. The data were analyzed using percentages, the mean, standard deviation, and Pearson's correlation coefficient.

The findings revealed that 1) overall, teachers demonstrated a very high level of digital competency. When considering each aspect, teachers exhibited a very high level of digital competency in all areas. Ranked from highest to lowest mean score, these areas were: self-development competency, ethical and moral competency in using digital technology, classroom management competency, competency in building relationships and collaboration with the community, and learning management competency. Students' life skills were also at a very high level, particularly

*สิทธิพรหม วินัยธรรม

E-mail : sittiporm.wi@gmail.com

decision-making skills. 2) There was a statistically significant positive correlation between teachers' digital competency and the promotion of students' life skills at the 0.01 level, with a Pearson correlation coefficient of 0.941. This indicates that individuals with high levels of digital competency tend to also have high levels of life skills.

Keywords : Digital Competency, Students' Life Skills, Secondary Education

1. บทนำ

ในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญในทุกแง่มุมของชีวิต การศึกษาถือเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาบุคลากรให้พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง ครูในฐานะผู้ชี้แนะและผู้จุดประกายความรู้ จึงจำเป็นต้องพัฒนาทักษะและความรู้ให้สอดคล้องกับยุคสมัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ซึ่งมีจำนวนนักเรียนมากกว่า 2,500 คน ครูต้องเผชิญกับความท้าทายที่แตกต่างจากโรงเรียนขนาดเล็ก ไม่ว่าจะเป็นการจัดการชั้นเรียน การดูแลนักเรียนจำนวนมาก และการตอบสนองความต้องการที่หลากหลาย ในวงการการศึกษาเทคโนโลยีดิจิทัลได้เข้ามาเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนรู้ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ไร้ขีดจำกัด การสื่อสารที่รวดเร็ว และเครื่องมือการเรียนรู้ที่หลากหลายล้วนเป็นโอกาสที่ท้าทายให้ครูต้องปรับตัวและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ ในการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในยุคปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศพบว่า ความสำคัญของสมรรถนะเชิงดิจิทัลของครูในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษนั้นต้องมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อออกแบบพัฒนา และจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถสร้างสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ที่น่าสนใจ สร้างแรงจูงใจ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ติดตามประเมินผล และวิเคราะห์ข้อมูลการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อปรับปรุงการสอนและพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนต้องรู้จักสื่อสารประสานงาน และสร้างเครือข่ายการเรียนรู้กับผู้เรียน ผู้ปกครอง และครูท่านอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีความรับผิดชอบ

อย่างไรก็ตาม ครูในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษอาจเผชิญกับปัญหา เช่น การขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสม การขาดทักษะในการเลือกประยุกต์ใช้ และบริหารจัดการเครื่องมือ แพลตฟอร์ม และ

สื่อดิจิทัล การขาดความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยี ความกังวลเกี่ยวกับปัญหาทางเทคนิค และการขาดแคลนทรัพยากร และการสนับสนุนสืบเนื่องมาจากนักเรียนที่มีจำนวนมาก

ในขณะเดียวกัน ทักษะชีวิตของนักเรียนก็เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนักเรียนในการดำรงชีวิต การเรียนรู้ และการทำงาน ในศตวรรษที่ 21 ทักษะเหล่านี้ช่วยให้นักเรียนสามารถปรับตัวรับมือ และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ส่งเสริมสุขภาพ พัฒนาตนเอง บรรลุเป้าหมาย และประสบความสำเร็จในชีวิต แต่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ นักเรียนอาจขาดโอกาสในการฝึกฝนทักษะชีวิตในสภาพแวดล้อมจริง ขาดทักษะในการแก้ปัญหา การตัดสินใจ การสื่อสาร และการทำงานร่วมกัน และเผชิญกับความเครียด ความวิตกกังวล และปัญหาสุขภาพจิต ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการอยู่ในสังคมที่มีการแข่งขันสูงและแออัด

กระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ มีหลักการสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์โดยคำนึงถึงชาติ ศาสนา ศิลปะ ขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม กีฬา ความปลอดภัย ความมีโอกาและความสะดวกภาคทางการศึกษา รวมทั้งมีสมรรถนะที่สำคัญจำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2566) กล่าวได้ว่า กระทรวงศึกษาธิการต้องการให้การศึกษาของประเทศไทยเป็นกระบวนการในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมในการใช้ชีวิตในโลกอนาคตผ่านการเรียนรู้ และฝึกฝนทักษะที่หลากหลาย ซึ่งทักษะการแก้ปัญหาเป็นหนึ่งในทักษะที่มีความสำคัญ ที่สามารถเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีต่อการเผชิญสถานการณ์และรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ต่อไป นโยบายดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความตระหนักของภาครัฐต่อความสำคัญของการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งรวมถึงทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งทักษะเหล่านี้เป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างความสำเร็จในชีวิตและการทำงานในอนาคต

ผลสำรวจของ Thailand Policy Lab (Thailand Policy Lab Team, 2564) ซึ่งให้เห็นว่าปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนในปัจจุบันและปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขมากที่สุด คือ การศึกษาและการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ รองลงมา คือ สุขภาพจิตและสุขภาพของเยาวชน และความยากจนและการจ้างงาน (Thailand Policy Lab Team, 2564) ข้อมูลนี้สะท้อนให้เห็นถึงความท้าทายที่เยาวชนไทยกำลังเผชิญอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งรวมถึงปัญหาการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ปัญหาสุขภาพจิต และปัญหาความยากจน

ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อพัฒนาการและคุณภาพชีวิตของเยาวชน ดังนั้นการพัฒนาทักษะชีวิตจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับนักเรียน เพื่อให้พวกเขาสามารถรับมือกับความท้าทายต่าง ๆ ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะชีวิต เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการจัดการความเครียด และทักษะการแก้ปัญหา จะช่วยให้นักเรียนสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปได้ มีความมั่นใจในการเผชิญหน้ากับปัญหา และสามารถตัดสินใจได้อย่างรอบคอบ

ความสามารถในการแก้ปัญหาเป็นสิ่งสำคัญสำหรับนักเรียนจึงส่งผลให้ผู้สอนมีบทบาท สำคัญในการออกแบบการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ และการคิดแก้ปัญหา โดยการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกและเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้จากบทความของ ทรูรัฐออนไลน์กล่าวว่า ครูเปลี่ยน เด็กเปลี่ยน สร้างโอกาส การศึกษา การเรียนจากประสบการณ์ตรง นั่นก็คือจัดการเรียนรู้แบบโครงงานฐานอาชีพพร้อมกับสถานประกอบการ ให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะผู้ประกอบการ ได้ฝึกทักษะวิชาชีพตามความสนใจ และความถนัด ได้ลองทำงานจริง ฝึกประสบการณ์ในสถานที่จริง ไม่แยกวิถีชีวิตทำงาน เพื่อเลี้ยงชีพ กับการศึกษาออกจากกัน ผู้เรียนสามารถเรียนและทำงานไปด้วย เพราะมีความยืดหยุ่นทั้งการจัดการเวลา การจัดการกิจกรรมตามความถนัด ความสนใจของผู้เรียน เสริมจุดเน้นที่สอดคล้องกับความต้องการพิเศษ หรือเพื่อพัฒนา ทักษะพิเศษ เฉพาะทางตามความต้องการ นับรวมไปถึงมีอิสระในการออกแบบวัดประเมินผลตามสภาพจริงของพัฒนาการของ ผู้เรียนเป็นรายบุคคล สามารถนำประสบการณ์จากการประกอบอาชีพ หรือ การทำกิจกรรมตามความถนัด ความสนใจ เทียบประเมินเป็นผลการเรียน โดยประเมินจากความรู้ความสามารถ ทักษะ หรือประสบการณ์ผู้เรียน มุ่งเน้นค่านึงถึงประโยชน์ของ “ผู้เรียน” เป็นสำคัญ เชื่อมโยงหลักปฏิบัติสำคัญ พื้นที่และสื่อการเรียนรู้ไม่มีกรอบของห้องเรียน โรงเรียน ไม่มีข้อจำกัด เรื่องระเบียบของอาคารสถานที่เรียน สื่อการเรียนรู้เรียนรู้ได้ทุกที่ ทั้งที่บ้าน ชุมชน ธรรมชาติ แหล่งเรียนรู้อื่น ๆ เช่น Mobile School และสามารถสร้างพื้นที่ การเรียนรู้ร่วมกันได้โดยไม่มีข้อจำกัด (ทรูรัฐออนไลน์, 2567) ซึ่งได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานฐานอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะผู้ประกอบการ ได้ฝึกทักษะวิชาชีพ ตามความสนใจ และความถนัด ได้ลองทำงานจริง ฝึกประสบการณ์ในสถานที่จริง ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาทักษะชีวิตที่จำเป็นสำหรับนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ครูมีบทบาทสำคัญในการสร้างสรรค์ประสบการณ์การเรียนรู้

ที่ส่งเสริม การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน การจัดการกิจกรรม ที่เน้นการปฏิบัติจริง การทำงานเป็นกลุ่ม การแก้ปัญหา และการสะท้อนความคิด จะช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง และพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการใช้ชีวิต และการทำงานในอนาคต

จากข้อมูลและบริบทที่กล่าวมาข้างต้น การพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของไทยในปัจจุบันจำเป็นต้องพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาควบคู่ไปกับการพัฒนานักเรียน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะครูยุคดิจิทัลและทักษะชีวิตของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ขึ้นมา เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะครูยุคดิจิทัลกับทักษะชีวิตของนักเรียน ผู้วิจัยเห็นว่า ผลการวิจัยครั้งนี้จะมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของไทยต่อไปในอนาคต รวมถึงคุณประโยชน์ด้านวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการทำความเข้าใจถึง บทบาทของสมรรถนะครูยุคดิจิทัลในการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการออกแบบ นโยบายและแนวทางการพัฒนาครู เพื่อให้สอดคล้องกับ ความต้องการของสังคมและโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป

การวิจัยนี้มุ่งเน้นศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะครูยุคดิจิทัล ซึ่งครอบคลุมทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ทักษะการสื่อสาร ทักษะการสร้างแรงบันดาลใจ และ ทักษะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับทักษะชีวิตของนักเรียน โดยมี สมมติฐานว่าครูที่มีสมรรถนะครูยุคดิจิทัลสูงจะสามารถ ส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนได้ดีกว่าครูที่มี สมรรถนะครูยุคดิจิทัลต่ำ และโรงเรียน ขนาดใหญ่พิเศษ เป็นโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนมากกว่า 2,500 คน ซึ่งมีบริบทเฉพาะและความท้าทายที่แตกต่างจากโรงเรียน ขนาดเล็กและขนาดกลาง

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะเชิงดิจิทัลของครูที่ ส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนในสถานศึกษาขนาดใหญ่ พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2

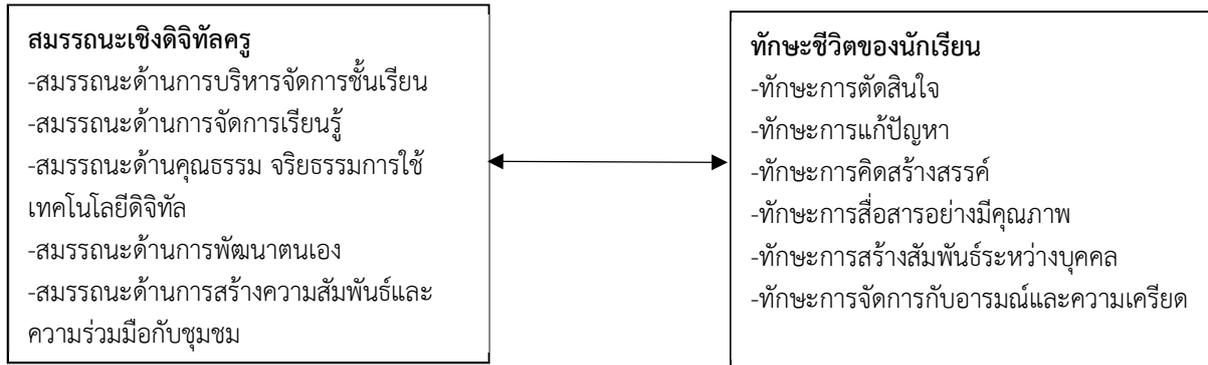
2.2 เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะเชิงดิจิทัลของครูและทักษะชีวิตของนักเรียนในสถานศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

3. สมมติฐานของการวิจัย

สมรรถนะเชิงดิจิทัลของครูมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ ทักษะชีวิตของนักเรียน

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 และศึกษาปัจจัยสมรรถนะครูและทักษะชีวิตของนักเรียนที่มีความสัมพันธ์กัน (สุตามาศ ศรีนอก, 2557) โดยนำกรอบแนวคิดจากการสังเคราะห์ตัวแปร กำหนดกรอบสมรรถนะเชิงดิจิทัลของครูไว้ 5 ด้าน และการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน 6 ด้าน ดังนี้ สมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ สมรรถนะ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

5. วิธีการดำเนินการวิจัย

5.1 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นวิธีค้นหาความรู้และความจริง โดยเน้นที่ข้อมูลเชิงตัวเลข มีการออกแบบวิธีการวิจัย โดยมีการควบคุมตัวแปรที่ศึกษา จัดเตรียมเครื่องมือรวบรวมข้อมูลที่มีคุณภาพ ทั้งความเที่ยงและความตรงที่สามารถวัดได้ใช้วิธีการทางสถิติในการวิเคราะห์ และประมวลผล (แวนดาว พรหมเสน, 2554)

5.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.2.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 3,224 คน จาก 22 โรงเรียน

5.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในงานวิจัยในครั้งนี้ กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) สุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling :SRS) กำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 347 คน

5.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน

การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สมรรถนะด้านการพัฒนาตนเอง และสมรรถนะด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน และทักษะชีวิตของนักเรียน ประกอบไปด้วย ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสารอย่างมีคุณภาพ ทักษะการสร้างสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการจัดการกับอารมณ์และความเครียด

และอายุ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ส่วนที่ 2 สมรรถนะเชิงดิจิทัลของครูในสถานศึกษา ประกอบด้วย ข้อคำถามจำนวน 30 ข้อ มีรายละเอียดดังนี้ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน จำนวน 6 ข้อ ด้านการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 ข้อ ด้านคุณธรรม จริยธรรมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล จำนวน 6 ข้อ ด้านการพัฒนาตนเอง จำนวน 6 ข้อ ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน จำนวน 6 ข้อ โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ส่วนที่ 3 การส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 30 ข้อ มีรายละเอียดดังนี้ ทักษะการตัดสินใจ จำนวน 5 ข้อ ทักษะการแก้ปัญหา จำนวน 5 ข้อ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ จำนวน 5 ข้อ ทักษะการสื่อสารอย่างมีคุณภาพ จำนวน 5 ข้อ ทักษะการสร้างสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จำนวน 5 ข้อ ทักษะการจัดการอารมณ์และความเครียด จำนวน 5 ข้อ โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะกับข้อคำถาม และปรับปรุงแก้ไขให้แบบสอบถามมีคุณภาพสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ปรากฏว่าได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try - Out) กับครูในสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน จากนั้นนำผลที่ได้จากการไปทดลองใช้มาหาคุณภาพของเครื่องมือโดยการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ซึ่งทดสอบความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1970) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.980

5.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 2 ผ่านเขตพื้นที่พร้อมกับแบบคิวอาร์โค้ดแบบสอบถามการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะเชิงดิจิทัลของครูและการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน แล้วนำค่าไปเทียบกับเกณฑ์ เพื่อดูว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับใด

6. ผลการวิจัย

6.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาสมรรถนะเชิงดิจิทัลของครูในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ สมรรถนะเชิงดิจิทัลของครูในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

สมรรถนะเชิงดิจิทัลของครู	กลุ่มตัวอย่าง (n=347)		ระดับสมรรถนะ
	$\bar{x}$	S.D.	
1. สมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน	4.62	0.13	มากที่สุด
2. สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้	4.53	0.09	มากที่สุด
3. สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	4.64	0.10	มากที่สุด
4. สมรรถนะด้านการพัฒนาตนเอง	4.69	0.12	มากที่สุด
5. สมรรถนะด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน	4.60	0.10	มากที่สุด
รวม	4.62	0.06	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่าครูมีสมรรถนะเชิงดิจิทัลโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.62, S.D. = 0.13$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ครูมีสมรรถนะเชิงดิจิทัลในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อยที่สุด ได้แก่ สมรรถนะด้านการพัฒนาตนเอง ($\bar{x} = 4.69, S.D. = 0.12$) สมรรถนะด้านคุณธรรมจริยธรรมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ($\bar{x} = 4.64, S.D. = 0.10$) สมรรถนะ

ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ($\bar{x} = 4.62, S.D. = 0.13$) สมรรถนะด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน ($\bar{x} = 4.60, S.D. = 0.10$) สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.53, S.D. = 0.09$)

6.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์การส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ทักษะชีวิตของนักเรียน	กลุ่มตัวอย่าง (n=347)		ระดับสมรรถนะ
	$\bar{x}$	S.D.	
1. ทักษะการตัดสินใจ	4.69	0.22	มากที่สุด
2. ทักษะการแก้ปัญหา	4.50	0.17	มาก
3. ทักษะการคิดสร้างสรรค์	4.66	0.13	มากที่สุด
4. ทักษะการสื่อสารอย่างมีคุณภาพ	4.67	0.18	มากที่สุด
5. ทักษะการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	4.65	0.11	มากที่สุด
6. ทักษะการจัดการอารมณ์และความเครียด	4.63	0.08	มากที่สุด
รวม	4.63	0.07	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่าการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลาง เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากทักษะที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อยที่สุด ได้แก่ ทักษะการตัดสินใจ ($\bar{x} = 4.69$, S.D. = 0.22) ทักษะการสื่อสารอย่างมีคุณภาพ ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = 0.18) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 4.66$, S.D. = 0.13) ทักษะการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ($\bar{x} = 4.65$, S.D. = 0.11) ทักษะการจัดการอารมณ์และความเครียด ($\bar{x} = 4.63$, S.D. = 0.08) ทักษะการแก้ปัญหา ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = 0.17)

6.3 ผลการวิเคราะห์การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะเชิงดิจิทัลของครูและการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลาง เขต 2 การวิเคราะห์ข้อมูลนี้ผู้วิจัยได้ทำการกำหนดเป็นตัวแปรดังนี้ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน (C1) ด้านการจัดการเรียนรู้ (C2) ด้านคุณธรรมจริยธรรม การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (C3) ด้านการพัฒนาตนเอง (C4) ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน (C5) ทักษะการตัดสินใจ (S1) ทักษะการแก้ปัญหา (S2) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ (S3) ทักษะการสื่อสารอย่างมีคุณภาพ (S4) ทักษะการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (S5) ทักษะการจัดการอารมณ์และความเครียด (S6)

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะเชิงดิจิทัลของครูและการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลาง เขต 2

ตัวแปร	C1	C2	C3	C4	C5	S1	S2	S3	S4	S5	S6
C1	1	0.704	0.819	0.798	0.678	0.669	0.793	0.713	0.738	0.773	0.763
C2	0.704	1	0.799	0.818	0.393	0.814	0.755	0.633	0.540	0.798	0.664
C3	0.819	0.799	1	0.887	0.649	0.683	0.787	0.885	0.748	0.909	0.929
C4	0.798	0.818	0.887	1	0.572	0.896	0.917	0.784	0.799	0.886	0.782
C5	0.678	0.393	0.649	0.572	1	0.482	0.479	0.561	0.529	0.571	0.565
S1	0.669	0.814	0.683	0.896	0.482	1	0.832	0.501	0.660	0.701	0.496
S2	0.793	0.755	0.787	0.917	0.479	0.832	1	0.680	0.703	0.812	0.670
S3	0.713	0.633	0.885	0.784	0.561	0.501	0.680	1	0.723	0.928	0.925
S4	0.738	0.540	0.748	0.799	0.529	0.660	0.703	0.723	1	0.737	0.722
S5	0.773	0.798	0.909	0.886	0.571	0.701	0.812	0.928	0.737	1	0.870
S6	0.763	0.664	0.929	0.782	0.565	0.496	0.670	0.925	0.722	0.870	1

จากตารางที่ 3 พบว่าสมรรถนะเชิงดิจิทัลของครู (competency) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน (skill) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันเท่ากับ 0.941 หมายความว่าบุคคลที่มีระดับสมรรถนะสูงมักจะมีความสัมพันธ์กับทักษะสูงด้วย

7. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาสมรรถนะเชิงดิจิทัลของครูเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคกลาง เขต 2 พบว่าครูมีสมรรถนะเชิงดิจิทัลอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกนิษฐา ศิริศักดิ์ และดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ (2563) เรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะดิจิทัลสำหรับครู โดยการวิจัยนี้ได้มีการวิเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะดิจิทัลที่เหมาะสมสำหรับครู

จากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา ผลการวิจัยพบว่าสมรรถนะดิจิทัลสำหรับครูประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล 2. ทักษะการใช้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล 3. การเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล 4. การผลิตสื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล และ 5. จรรยาบรรณในการใช้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะดิจิทัลของครูอยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการที่ครูได้รับการอบรมและพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง และมีความตระหนักถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้

เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภัทรพร เขาวรัตน์ (2565) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสมรรถนะและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

ผลการวิจัย พบว่า ด้านการรู้ดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในครั้งนี้นี้ที่ด้านการพัฒนาตนเองของครูมีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยครูมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล ครูสามารถแสวงหาความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และปรับตัวให้เข้ากับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ ครูยังสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้มาพัฒนาตนเอง และประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพให้กับผู้เรียน รองลงมาคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กณิษฐา ศิริศักดิ์ และดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ (2563) เรื่องการวิเคราะห์ห้องศัพทประกอบสมรรถนะดิจิทัลสำหรับครู โดยการวิจัยนี้ได้มีการวิเคราะห์ห้องศัพทประกอบของสมรรถนะดิจิทัลที่เหมาะสมสำหรับครู ผลการวิจัยพบว่า จรรยาบรรณในการใช้สื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยในครั้งนี้นี้ที่ด้านคุณธรรม จริยธรรมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอยู่ในระดับมากที่สุด โดยครูมีจิตสำนึกยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรม และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อตนเอง ผู้เรียน และสังคม ครูสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ ปลอดภัย และรับผิดชอบ รวมถึงสามารถส่งเสริมและปลูกฝังจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้กับผู้เรียนในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน และด้านการจัดการเรียนรู้ตามลำดับ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ครูสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ที่เหมาะสม และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในยุคดิจิทัล ครูสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก สร้างสรรค์ และมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ให้กับผู้เรียนในยุคดิจิทัล รวมถึงครูสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์และความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ในการพัฒนาการศึกษา ครูสามารถสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และทำงานร่วมกันผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเรียนรู้ของบุตรหลาน และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนและผู้เรียนอย่างยั่งยืน

จากการศึกษาการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า ทักษะชีวิตของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีฟ้า วงศานนท์ (2565) เรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาทักษะชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนแม่แจ่ม ศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่ดีและประชุมเชิงปฏิบัติการประเมินแนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนโดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ ผลการวิจัยพบว่าสภาพทักษะชีวิตของนักเรียนมีทักษะการทำงานได้ดี มีการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกโรงเรียนรวมถึงร่วมกิจกรรมกับชุมชนสม่ำเสมอ มีการจัดการเรียนการสอนเน้นทักษะอาชีพ ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการที่ครูผู้สอนมีการส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยทักษะการตัดสินใจ ทักษะการสื่อสาร อย่างมีคุณภาพ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และทักษะการจัดการอารมณ์ และความเครียด อยู่ในระดับมากที่สุด และทักษะการแก้ปัญหา อยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ครูมีการส่งเสริมให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อมูลและทางเลือกต่าง ๆ ก่อนตัดสินใจ ส่งเสริมให้นักเรียนฟังอย่างตั้งใจและเข้าใจผู้อื่น สนับสนุนให้นักเรียนลองผิดลองถูกและเรียนรู้จากความผิดพลาด สนับสนุนให้นักเรียนสร้างมิตรภาพและทำงานร่วมกับผู้อื่น สนับสนุนให้รู้จักวิธีจัดการกับความโกรธ และความผิดหวัง และสนับสนุนให้นักเรียนคิดหาทางเลือกในการแก้ปัญหาที่หลากหลาย

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะเชิงดิจิทัลของครูและการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า สมรรถนะเชิงดิจิทัลของครูและการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันเท่ากับ 0.941 หมายความว่าครูที่มีสมรรถนะเชิงดิจิทัลสูง มีแนวโน้มที่จะส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียนได้ดีกว่าครูที่มีสมรรถนะเชิงดิจิทัลต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอมอร จันทะคาม (2564) เรื่อง สมรรถนะหลักของครูผู้สอนยุคดิจิทัลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าสมรรถนะหลักของครูผู้สอนยุคดิจิทัลในด้านต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับการส่งเสริมทักษะชีวิตของนักเรียน โดยครูที่มีสมรรถนะหลักของครูผู้สอนยุคดิจิทัลสูง จะสามารถส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนได้ดีกว่าครูที่มีสมรรถนะหลักของครูผู้สอนยุคดิจิทัลต่ำ ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการที่ครูมีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนส่งผลให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตควบคู่ไปกับการเรียนรู้

นอกจากนี้ ยังพบว่าตัวแปรด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการสร้าง ความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสาร อย่างมีคุณภาพ ทักษะการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และทักษะการจัดการอารมณ์และความเครียด มีความสัมพันธ์กัน โดยส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ทางบวก และพบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุดคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และทักษะการจัดการอารมณ์และความเครียด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เท่ากับ 0.929 ซึ่งหมายความว่าตัวแปรเหล่านี้มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นหรือลดลงพร้อมกัน ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ น้อยที่สุดคือ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการสร้าง ความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน มีความสัมพันธ์ ทางบวกกันในระดับต่ำ (ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เท่ากับ 0.393) ซึ่งอาจเป็นเพราะครูยังขาดความรู้ความเข้าใจ หรือยังไม่เห็นความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลใน การจัดการเรียนรู้ และการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน มากนักหรืออาจเป็นเพราะโรงเรียนยังขาดการสนับสนุน ส่งผลให้ครูไม่สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับสยามน อินสะอาด (2566) อ้างถึง สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) ได้เสนอแนะว่า การสร้างและส่งเสริมทักษะความเชี่ยวชาญสมรรถนะดิจิทัลนั้น สิ่งสำคัญคือโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัล ควรวาง โครงสร้างพื้นฐานให้ครู นักเรียน หรือคนในชุมชนได้เข้าถึง คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต ซึ่งจะ ก่อให้เกิดการเรียนรู้ขึ้นโดยอัตโนมัติ และนำไปสู่คุณภาพ การเข้าถึงดิจิทัลอย่างรู้เท่าทันและปลอดภัย เข้าถึงพร้อม ด้วยความฉลาดทางดิจิทัล (Digital Intelligence : DI) และทักษะการรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) ที่สามารถนำไปสู่ การสร้างประโยชน์ในการทำงาน และการดำรงชีวิตได้

ทั้งนี้การที่จะเปลี่ยนแปลงให้ผู้สอนมีสมรรถนะดิจิทัลที่ สูงขึ้น จำเป็นจะต้องให้ผู้สอนเป็น Disruptive Teacher คือ ครูผู้ทำลายล้างการสอนแบบเดิม แล้วสร้างสรรค์เทคนิค วิธีการ กิจกรรมการเรียนรู้แบบใหม่ โดยใช้เทคโนโลยี ดิจิทัลมาบูรณาการ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุด

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

8.1.1 สำหรับโรงเรียน ควรส่งเสริมและสนับสนุน ให้ครูพัฒนาสมรรถนะเชิงดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะ

ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการสร้างความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชน เช่น จัดอบรมเชิงปฏิบัติการจัด ให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดหาทรัพยากรและอุปกรณ์ที่ จำเป็น เพื่อให้ครูสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัล ไปใช้ในการ จัดการการเรียนรู้ และการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

8.1.2 สำหรับครู ควรตระหนักถึงความสำคัญ ของสมรรถนะเชิงดิจิทัล และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการสร้าง ความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน เช่น ศึกษาหา ความรู้เพิ่มเติม เข้าร่วมอบรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ครู เพื่อให้สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ในการจัดการ เรียนรู้ และการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

8.1.3 สำหรับหน่วยงานต้นสังกัด ควรส่งเสริม และสนับสนุนให้โรงเรียน และครูพัฒนาสมรรถนะเชิงดิจิทัล อย่างต่อเนื่อง เช่น จัดอบรมเชิงปฏิบัติการจัดสรรงบประมาณ เพื่อให้โรงเรียนและครูสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ใน การจัดการเรียนรู้ และการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

8.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

8.2.1 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะ เชิงดิจิทัลของครูกับตัวแปรอื่น ๆ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียน แรงจูงใจในการเรียน ความพึงพอใจ ในการเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมมากขึ้น

8.2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะเชิงดิจิทัล ของครู เช่น ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ปัจจัยด้านการสนับสนุน เพื่อให้เข้าใจถึงสาเหตุ และนำไปสู่ การพัฒนาสมรรถนะเชิงดิจิทัลของครูได้อย่างตรงจุด

8.2.3 ควรศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อให้เข้าใจถึงมุมมอง ความคิดเห็น และประสบการณ์ของครู เกี่ยวกับการพัฒนา สมรรถนะเชิงดิจิทัล และการนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ใน การจัดการเรียนรู้ และการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน อย่างลึกซึ้ง

8.2.4 ควรขยายกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมมากขึ้น เช่น ครูในระดับชั้นอื่น ๆ ครูในโรงเรียนขนาดกลาง ครู ในโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อให้ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ได้ อย่างกว้างขวาง

9. เอกสารอ้างอิง

กนิชชา ศิริศักดิ์ และดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ. (2563).

การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะดิจิทัลสำหรับ ครู. *อิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 15, (2), หน้า 1-11.

- ไทยรัฐออนไลน์. (2567). อินเทอร์เน็ตกับการศึกษา
กฎแฉสำคัญพลิกโฉมการเรียนรู้ สร้างโอกาส
และลดความเหลื่อมล้ำในยุคดิจิทัล.
ค้นเมื่อ มิถุนายน 4, 2567, จาก
<https://www.thairath.co.th/lifestyle/tech/2832950>
- ภัทรพร เยาวรัตน์. (2565). การศึกษาสมรรถนะและ
แนวทางการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของครูใน
สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1. วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
นเรศวร.
- แววดาว พรหมเสน. (2554, มกราคม-มิถุนายน). การวิจัย
เชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ. **มทร.อีสาน**,
4, (1), หน้า 95-102.
- ศยามน อินสะอาด. (2566, มกราคม-มิถุนายน).
สมรรถนะดิจิทัลของผู้สอนในยุคเทคโนโลยีพลิก
ผัน. **เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา**, 18, (24),
หน้า 1-17.
- ศรีฟ้า วงศานนท์. (2565). แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิต
ของนักเรียนในโรงเรียนแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่.
**Journal of Social Science and Buddhist
Anthropology**, 7, (8), หน้า 521-534.
- สุดามาศ ศรีนอก. (2557, กรกฎาคม-กันยายน). ปัจจัย
สมรรถนะครูและทักษะชีวิตของนักเรียนที่ส่งผล
ต่อคุณภาพผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. **ศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น**, 37, (3), หน้า 156-166.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2566). **นโยบาย
และจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2567**. ค้นเมื่อ มิถุนายน 4,
2567, จาก <https://ops.moe.go.th/policy-and-focus-moe-fiscal-year-2024/>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). **รายงาน
การศึกษาแนวปฏิบัติของการสร้างและส่งเสริม
การรู้ดิจิทัลสำหรับครู**. ค้นเมื่อ มิถุนายน 4, 2567,
จาก <https://backoffice.onec.go.th/uploads/Book/1653-file.pdf>
- เอมอร จันทะคาม. (2564). **สมรรถนะหลักของ
ครูผู้สอนยุคดิจิทัลในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ร้อยเอ็ด เขต 2. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย.**
- Cronbach, L. J. (1970). **Essentials of
Psychological Testing**. New York: Harper
& Row.
- Thailand Policy Lab Team. (2564). **เยาวชนเผชิญ
ปัญหาอะไรบ้างในปัจจุบัน ผลสำรวจเพื่อสร้าง
นโยบายเพื่อเยาวชนโดยเยาวชน**. ค้นเมื่อ
มิถุนายน 4, 2567, จาก
https://thailandpolicylab.com/youth_poll_result_thai/

**ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2**
**Superleadership of School Administrators under Kanchanaburi Primary
Educational Service Area Office 2**

นันทน์ภัส ชาวเมืองนนท์^{1*}, มิตรภาณี พุ่มกล่อม² และพงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์³

Nannaphat Chowmuangnon^{1*}, Mitparnee Pumklom² and Pongsak Ruamchomrat³

^{*1,2,3} สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี กาญจนบุรี 71000

^{*1,2,3} Educational Administration, Faculty of Education, Kanchanaburi Rajabhat University,
Kanchanaburi 71000

Received : October 22, 2025 Revised : December 22, 2025 Accepted : December 24, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จำนวน 276 คน เครื่องมือแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า 1. ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง 2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการทำให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยครูผู้สอนเพศชายมีความคิดเห็นมากกว่าครูผู้สอนเพศหญิง 3. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณา

เป็นรายด้าน พบว่า ด้านการทำให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี แสดงให้เห็นแนวโน้มว่าครูที่มีประสบการณ์มากกว่ามีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในเชิงบวกมากกว่า

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเหนือผู้นำ, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to study and compare the superleadership of school administrators under Kanchanaburi Primary Education Service Area Office 2 classified by gender and work experience. The sample for this study consisted of 276 teachers. The research questionnaire had a reliability of 0.98. Statistical methods used for data analysis included percentage, mean, standard deviation, t-tests, one-way ANOVA, and pair difference test by Scheffé's method, with statistical significant level 0.05.

The results of the study were as follows: 1. The overall leadership above leadership of school administrators under the Kanchanaburi Primary Education Service Area Office 2 was performed at a high level. When analyzed by individual aspects, it was found that all aspects were performed at a high level, with the aspect of facilitating self - leadership

*นันทน์ภัส ชาวเมืองนนท์

E-mail : nannaphat.chl@gmail.com

receiving the highest mean score. 2. The comparison of superleadership among school administrators by gender showed no significant statistical differences. However, a statistically significant difference was found in the aspect of promoting self-leadership among staff, where male teachers expressed stronger opinions compared to female teachers. 3. When comparing the leadership above leadership of school administrators under the Kanchanaburi Primary Education Service Area Office 2 based on work experience, no significant difference was found overall. However, when analyzed by specific aspects, a statistically significant difference was found in the aspect of enabling personnel to be self-leaders. Teachers with more than 10 years of work experience had a higher opinion of the leadership above leadership of school administrators than teachers with less than 5 years of work experience. This suggests that teachers with more experience tend to have a more positive view of the leadership above leadership of school administrators.

Keywords : Superleadership, School Administrators

1. บทนำ

สภาพสังคมในโลกยุคปัจจุบันมีความผันผวนและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่วนหนึ่งมาจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการเปิดรับข้อมูลข่าวสารแบบไร้พรมแดน ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแบบก้าวกระโดดทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม คุณธรรมและจริยธรรม การจัดการศึกษาไทยในปัจจุบันจึงต้องปรับเปลี่ยนให้ตอบสนองกับทิศทางการผลิตและการพัฒนากำลังคน โดยมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ได้ทั้งความรู้และทักษะที่จำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศท่ามกลางกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลง หัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ การสร้างและพัฒนาคนไทยเพื่ออนาคตของประเทศ สร้างคนไทยให้เป็นคนดี และคนเก่ง มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ เน้นการอ่านออก เขียนได้ คิดวิเคราะห์เป็น สามารถสร้างวิสัยทัศน์และวางแผนอนาคตที่ดีของตนเองได้รวมถึง

รักชาชนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของคนไทยและคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและประเทศชาติเป็นหลัก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) คุณภาพของคนจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่แสดงถึงความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าของประเทศทั้งในด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองการปกครอง การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างรายได้เปรียบของประเทศ เพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาคและของโลก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

ผู้นำหรือผู้บริหารยุคศตวรรษที่ 21 ถือเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการนำพาองค์กรให้เดินไปในทิศทางที่เหมาะสม ก้าวหน้าสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญและมีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพของผลลัพธ์ที่ได้จากระบบการศึกษา ประสิทธิภาพของการบริหารและประสิทธิผลของสถานศึกษา ซึ่งความสำเร็จหรือความล้มเหลวทางการศึกษานั้นขึ้นอยู่กับผู้นำเป็นส่วนหนึ่ง ดังนั้นผู้นำจึงเป็นตัวแปรสำคัญในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีความรู้ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ทางการบริหาร การศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก (บรรจง ลาวะลี, 2560)

กระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้อิทธิพลให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลปฏิบัติตามได้สำเร็จตามเป้าหมายภายใต้สถานการณ์ที่กำหนดไว้ เรียกว่า ภาวะผู้นำ (leadership) ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญในการบริหารงานโรงเรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จึงต้องมีลักษณะของภาวะผู้นำทั้งในด้านการบริหารการศึกษา และในฐานะนักปกครอง เพราะถือว่าเป็นบุคคลสำคัญในการดำเนินงาน ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนซึ่งถือว่าเป็นผู้นำในสถานศึกษาจึงไม่ใช่ผู้บริหารแบบเดิมที่เน้นการสั่งการ โดยมีผู้บริหารเป็นศูนย์กลางการบริหารจัดการ แต่ต้องเป็นผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำในการขับเคลื่อนการทำงานร่วมกัน เป็นทีมงานที่เข้มแข็งของบุคลากรในสถานศึกษา (วิโรจน์ สารรัตน์, และคณะ, 2561) ผู้บริหารหรือผู้นำในศตวรรษที่ 21 จะต้องมีคุณลักษณะภาวะผู้นำที่แตกต่างและสามารถสร้าง

ผู้นำให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาได้ ซึ่งการที่ผู้นำมีภาวะผู้นำในการนำตนเอง และนำคนอื่นจนสร้างผู้นำให้เกิดขึ้นในองค์กรได้นั้น เรียกว่า สุดยอดของผู้นำ กล่าวได้ว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำ หรือ ภาวะผู้นำสร้างผู้นำ เป็นการนำที่เน้นการนำคนอื่นเพื่อให้อื่นนั้นนำตนเองได้ เป็นภาวะผู้นำแบบใหม่สำหรับองค์กรยุคความรู้ที่คำนึงถึงโครงสร้างองค์กรและเน้นการเสริมพลังอำนาจให้กับการทำงานเกี่ยวกับกรนำคนอื่นให้นำตนเองได้ โดยออกแบบระบบและให้มีการปฏิบัติตามระบบเพื่อสอนและเพื่อยอมให้เป็นผู้นำตนเองให้มีประสิทธิภาพ ผู้นำจะต้องมีอิทธิพลในแนวทางที่ทำให้คนอื่นมีอิทธิพลต่อตนเอง หน้าที่ของผู้นำ คือสร้างผู้นำให้มากขึ้นไม่ใช่สร้างผู้ตามให้มากขึ้น โดยภาวะผู้นำแบบนี้เป็นกระแสการนำที่กำลังได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก ในการพัฒนาภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ยุคที่ผู้นำไม่ได้มีบทบาทแค่การนำตนเองและนำคนอื่นเท่านั้น แต่ผู้นำที่มีภาวะผู้นำเหนือผู้นำต้องสร้างผู้นำให้สามารถนำตนเองและขับเคลื่อนการทำงานร่วมกันเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ดาวรุ่งวรรณ ถวิลการ, 2558)

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเหนือผู้นำควรเริ่มจากการเปิดโอกาสให้ผู้ตามสามารถเป็นผู้นำตนเอง โดยการกระตุ้นให้ผู้ตามมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการทำงาน มีการตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง ให้รางวัลตนเองและสามารถลงโทษหรือวิพากษ์วิจารณ์ตนเองในกรณีที่ไม่สามารถจะประพฤติปฏิบัติตามที่ต้องการได้ นอกจากนี้ยังต้องพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการทำงานให้เพิ่มมากขึ้น เช่น รู้จักการทำงานให้เกิดคุณค่าโดยใช้ความรู้ความสามารถและควบคุมตนเอง สร้างความคิดเป็นระบบและฝึกให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ กระบวนการของภาวะผู้นำเหนือผู้นำจึงมุ่งเน้นเพื่อเปลี่ยนแปลงลักษณะพฤติกรรมตนเองของผู้ตามหรือผู้ใต้บังคับบัญชาให้สามารถเป็นผู้นำตนเองได้ โดยเปลี่ยนพฤติกรรมจากการตั้งเป้าหมายด้วยบุคคลอื่น การใช้แรงจูงใจภายนอก การวิพากษ์วิจารณ์จากบุคคลภายนอกและการมอบหมายงานให้เป็นการตั้งเป้าหมายด้วยตนเองโดยใช้พฤติกรรมการจูงใจภายใน วิพากษ์วิจารณ์ตนเองและเป็นผู้คิดทำงานด้วยตนเอง ทั้งนี้ผู้นำที่สามารถสร้างผู้นำที่มีประสิทธิภาพได้ จึงจะเรียกว่าผู้ที่มีภาวะผู้นำเหนือผู้นำ (พิชญภา ยืนยาว, 2561)

จากที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญในการพัฒนาองค์กรทางการศึกษา แต่จากสภาวะการณ์ในปัจจุบันการบรรจุแต่งตั้งผู้บริหารสถานศึกษามีหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกที่ให้อำนาจการครุที่มีคุณสมบัติและความสามารถได้มีโอกาสมากขึ้น อาจทำให้เกิดช่องว่างในกระบวนการคัดเลือกที่ยังเน้นประสบการณ์หรือผลงานความสำเร็จในระดับการสอนมากกว่าคุณสมบัติในด้านการเป็นผู้นำที่มีความสามารถในการบริหารจัดการหรือการสร้างแรงบันดาลใจให้กับบุคลากรในโรงเรียน

ซึ่งทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาบางคนที่มีความสามารถในการสอนเป็นอย่างดี อาจไม่ได้มีทักษะด้านการบริหารหรือการเป็นผู้นำที่เพียงพอ จากสภาพปัญหาและข้อจำกัดนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 เพื่อต้องการทราบถึงระดับความมีภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา เพราะปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานในองค์กรประสบความสำเร็จได้นั้น นอกจากผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหารงานแล้ว การมีภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่ง มีอิทธิพลในการนำองค์การนำคนให้ไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

2.2 เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน

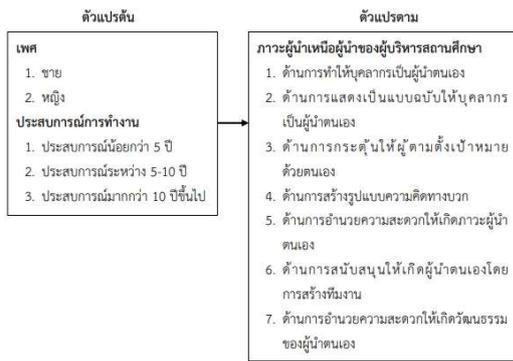
3. สมมติฐานของการวิจัย

3.1 ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ที่มีเพศต่างกันมีความแตกต่างกัน

3.2 ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความแตกต่างกัน

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยอาศัยกรอบแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเหนือผู้นำของแมนซ์และซิมส์ (Manz & Sims, 2001) มีองค์ประกอบสำคัญ 7 ด้าน คือ ด้านการทำให้บุคคลากรเป็นผู้นำตนเอง ด้านการแสดงเป็นแบบฉบับให้บุคคลากรเป็นผู้นำตนเอง ด้านการกระตุ้นให้ผู้ตามตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง ด้านการสร้างรูปแบบความคิดทางบวก ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง ด้านการสนับสนุนให้เกิดผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงาน และด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเอง

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

5. วิธีการดำเนินการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย

5.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จำนวน 976 คน จากสถานศึกษา 101 แห่ง

5.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จำนวน 276 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) ตามพื้นที่จัดการศึกษา ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

พื้นที่จัดการศึกษา	สถานศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. อำเภอท่ามะกา	49	519	147
2. อำเภอพนมทวน	28	253	71
3. อำเภอห้วยกระเจา	24	204	58
รวมทั้งสิ้น	101	976	276

5.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

5.2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเหนือผู้นำ (superleadership) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

5.2.2 วิเคราะห์ข้อมูลในการสร้างเครื่องมือเกี่ยวกับภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 มี 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการทำให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง ด้านการแสดงเป็นแบบฉบับให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง ด้านการกระตุ้นให้ผู้ตามตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง ด้านการสร้างรูปแบบความคิดทางบวก ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง ด้านการสนับสนุนให้เกิดผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงาน และด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเอง

5.2.3 นำเครื่องมือที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาสร้างเครื่องมือตามคำนิยามของภาวะผู้นำเหนือผู้นำ และวัตถุประสงค์เป็นหลัก จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย 2 ตอน

5.2.4 นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของคำถาม ข้อเสนอแนะ และปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

5.2.5 นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) เพื่อหาความสอดคล้องในด้านโครงสร้าง ความเที่ยงตรงในด้านเนื้อหา ความเหมาะสม ความชัดเจน และความถูกต้องของการใช้ภาษา แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (index of item objectives congruence : IOC) โดยพิจารณาความเที่ยงตรงจากดัชนีความสอดคล้อง คือ เกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.50 ขึ้นไป จึงถือว่าข้อคำถามนั้นมีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67 จำนวน 1 ข้อ และค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 จำนวน 39 ข้อ

5.2.6 นำเครื่องมือที่ได้ปรับปรุงจากคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระแล้วไปทดลองใช้ (tryout) กับครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability) วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบัค (Cronbach, 1984) การพิจารณาความเชื่อมั่นดูจากค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นที่ต้องมีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 0.75 ขึ้นไป พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.98

5.2.7 นำผลที่ได้มาพิจารณาปรับปรุง ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

5.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.3.1 นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากงานบัณฑิตศึกษา สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 เพื่อให้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล

5.3.2 ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ และประสานงานในการติดตามเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาเพื่อแจกให้กับครูในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 276 ชุด ทั้งทางออนไลน์และผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 276 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

5.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.4.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับตอบคืนจากสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง เขต 2 มาตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ในการตอบ

5.4.2 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมดมา จัดระเบียบข้อมูล ลงรหัสและทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย เครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

5.4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

5.4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง เขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย (mean หรือ $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation หรือ S.D.) จำแนกเป็นรายชื่อรายด้านและรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบสต์ (Best, 1970) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับปฏิบัติน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับปฏิบัติน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับปฏิบัติปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับปฏิบัติมาก

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับปฏิบัติมากที่สุด

5.4.5 การวิเคราะห์การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบที (t - test)

5.4.6 การวิเคราะห์การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's)

6. ผลการวิจัย

6.1 ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง เขต 2 จำนวน 276 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 และเพศชาย จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 40.58

รองลงมาคือ ประสบการณ์การทำงานระหว่าง 5 - 10 ปี จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 36.59 และประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 22.83 และส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอท่ามะกา จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 53.26 อำเภอพนมทวน จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 25.72 และอำเภอห้วยกระเจา จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 21.02 ตามลำดับ

6.2 ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง เขต 2 ปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

(n = 276)			
ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการทำให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง	4.48	0.52	มาก
2. ด้านการลงเป็นแบบฉบับให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง	4.49	0.48	มาก
3. ด้านการกระตุ้นให้ผู้ตามตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง	4.49	0.48	มาก
4. ด้านการสร้างรูปแบบความคิดทางบวก	4.42	0.47	มาก
5. ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง	4.49	0.44	มาก
6. ด้านการสนับสนุนให้เกิดผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงาน	4.49	0.60	มาก
7. ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเอง	4.48	0.55	มาก
รวมเฉลี่ย	4.48	0.39	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง เขต 2 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.44) รองลงมา คือ ด้านการ แสดงเป็นแบบฉบับให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.48) ด้านการกระตุ้นให้ผู้ตามตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.48) ด้านการสนับสนุนให้เกิดผู้นำตนเอง โดยการสร้างทีมงาน ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.60) ด้านการทำให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.52) ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเอง ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.55) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการสร้างรูปแบบความคิดทางบวก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.47)

สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง เขต 2 มีภาวะผู้นำเหนือผู้นำอยู่ในระดับมาก

6.3 ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคกลาง เขต 2 จำแนกตามเพศ ปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ การทดสอบที ในการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเหนือ ผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

ภาวะผู้นำเหนือผู้นำ ของผู้บริหารสถานศึกษา	เพศ				t	Sig
	ชาย		หญิง			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการทำให้บุคลากรเป็น ผู้นำตนเอง	4.57	0.35	4.44	0.58	2.23	0.027*
2. ด้านการแสดงเป็นแบบฉบับ ให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง	4.56	0.43	4.46	0.50	1.62	0.107
3. ด้านการกระตุ้นให้ผู้ตาม ตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง	4.49	0.45	4.49	0.49	0.15	0.882
4. ด้านการสร้างรูปแบบความคิด ทางบวก	4.43	0.49	4.42	0.46	0.16	0.871
5. ด้านการอำนวยความสะดวก ให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง	4.51	0.46	4.47	0.43	0.70	0.483
6. ด้านการสนับสนุนให้เกิด ผู้นำตนเองโดยการสร้าง ทีมงาน	4.57	0.56	4.46	0.61	1.52	0.130
7. ด้านการอำนวยความสะดวก ให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเอง	4.53	0.51	4.45	0.57	1.06	0.289
รวมเฉลี่ย	4.52	0.34	4.46	0.41	1.44	0.152

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ในการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเหนือ ผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์ในการทำงาน						F	Sig
	น้อยกว่า 5 ปี		ระหว่าง 5-10 ปี		10 ปีขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการทำให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง	4.43	0.50	4.45	0.60	4.64	0.37	3.74	0.025*
2. ด้านการแสดงเป็นแบบฉบับให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง	4.43	0.47	4.51	0.49	4.56	0.46	1.61	0.202
3. ด้านการกระตุ้นให้ผู้ตามตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง	4.42	0.45	4.53	0.49	4.54	0.48	1.81	0.165
4. ด้านการสร้างรูปแบบความคิดทางบวก	4.40	0.47	4.44	0.49	4.44	0.44	0.21	0.812
5. ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง	4.43	0.46	4.55	0.44	4.49	0.42	1.79	0.169
6. ด้านการสนับสนุนให้เกิดผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงาน	4.43	0.64	4.55	0.57	4.52	0.57	1.28	0.279
7. ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของ ผู้นำตนเอง	4.40	0.60	4.52	0.55	4.55	0.46	1.76	0.173
รวมเฉลี่ย	4.42	0.40	4.51	0.41	4.53	0.34	2.07	0.128

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4 พบว่า การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเหนือ ผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวม ไม่มีความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ด้านการทำให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่า การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเหนือ ผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการทำให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูผู้สอนเพศชาย มีความคิดเห็นมากกว่าครูผู้สอนเพศหญิง

สรุปได้ว่า ครูผู้สอนเพศชายและครูผู้สอนเพศหญิงมี มุมมองต่อภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน

6.4 ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบภาวะ ผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ปรากฏดังตารางที่ 4

สรุปได้ว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการทำให้บุคลากรเป็น ผู้นำตนเอง มีความคิดเห็นแตกต่างกัน จึงได้ทำการทดสอบ ความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's) ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของคะแนนเฉลี่ยภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการทำให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง

ประสบการณ์ในการทำงาน	$\bar{X}$	ประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี (Sig.)	ประสบการณ์ระหว่าง 5-10 ปี (Sig.)	ประสบการณ์มากกว่า 10 ปีขึ้นไป (Sig.)
ประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี	4.43	-	-0.013 (0.984)	-0.207* (0.039)
ประสบการณ์ระหว่าง 5-10 ปี	4.45	-	-	-0.195 (0.064)
ประสบการณ์มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	4.64	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 5 พบว่าการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านการทำให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สรุปได้ว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการทำให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเองสูงกว่า

7. สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 สรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

7.1 ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง รองลงมา คือ ด้านการแสดงเป็นแบบฉบับให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง ด้านการกระตุ้นให้ผู้ตามตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง ด้านการสนับสนุนให้เกิดผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงาน ด้านการทำให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเอง ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการสร้างรูปแบบความคิดทางบวก

7.2 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

กาญจนบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยภาพรวม ไม่มี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการทำให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูผู้สอนเพศชายมีความคิดเห็นมากกว่าครูผู้สอนเพศหญิง

7.3 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวม ไม่มี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการทำให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สูงกว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี

8. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

8.1 ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 เป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ประพฤติตนเป็นผู้มีระเบียบวินัย เป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากร ส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเองอย่างเหมาะสม สนับสนุนให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ มีการสร้างบรรยากาศในการทำงานด้วยมิตรภาพ มีการดูแลใส่ใจการทำงาน ของบุคลากรอย่างใกล้ชิด ส่งเสริมให้บุคลากรเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ มีคุณธรรมจริยธรรม ไม่เห็นแก่ตัว มีความเสียสละ และมีจิตอาสา สนับสนุนและให้กำลังใจบุคลากร ให้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ สิ่งที่สำคัญเด่นชัดของผู้นำหรือผู้บริหาร คือ จะต้องเป็นผู้กระตุ้น สนับสนุน แนะนำส่งเสริมและให้กำลังใจแก่บุคลากรทุกขั้นตอน ซึ่งสิ่งต่าง ๆ ที่กล่าวมานั้นถือว่าเป็นการเน้นข้อมูลที่เป็นพฤติกรรมภายนอกที่สามารถรับรู้ได้จากประสาทสัมผัส ทำให้บุคลากรสามารถเป็นผู้นำตนเอง โดยเปลี่ยนพฤติกรรมของตนจากการตั้งเป้าหมายด้วยบุคคลอื่น ทำให้เกิดแนวคิดเป็นเอกลักษณ์ของตนเองที่จะช่วยสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับองค์กรมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับที่กฤติยา มามีชัย (2562) ได้กล่าวไว้ คุณลักษณะของภาวะผู้นำเหนือผู้นำ เป็นคุณลักษณะที่ทำให้บุคลากรเป็นผู้นำ

ตนเองและการที่ผู้นำหรือผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรม การบริหารที่จะแนะนำส่งเสริมให้บุคลากรปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ที่แสดงออกให้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง เน้นการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของตนเอง พยายามให้กำลังใจช่วยเสริมแรง ของผู้ตามให้คิดริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ และรู้จักกำหนดเป้าหมาย สามารถแก้ปัญหาเอง ส่งเสริมให้บุคลากรภายในหน่วยงาน นำข้อมูลที่สังเกตได้นั้นไปปฏิบัติและปรับเปลี่ยนให้เหมาะสม สำหรับตนเองได้ ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สายใจ ชูฤทธิ์ (2561) ศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำ เหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ โดยรวม อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเพรรัตน์ ศรีคราม (2562) ศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อผู้วิจัยได้ศึกษา ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 พบว่ามี ประเด็นสำคัญในรายด้านที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล ดังนี้

8.1.1 ด้านการทำให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมที่ส่งเสริมให้บุคลากร ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมแสดงออกให้เป็นไปในทิศทางที่ ถูกต้องและเหมาะสม มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ นโยบาย แผนงานและโครงการที่ รับผิดชอบ มอบหมายงานและอำนาจหน้าที่ตามความรู้ ความสามารถอย่างเป็นระบบ เปิดโอกาสให้บุคลากรได้ ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน กล้าตัดสินใจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เป็นผู้นำ ตนเองและผู้อื่นได้ สอดคล้องกับประมาณ แสงเพชร (2560) ได้กล่าวว่า การทำให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเองนั้นผู้บริหาร สถานศึกษาต้องมีพฤติกรรมการบริหารที่ส่งเสริมและกระตุ้น ให้บุคลากรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่แสดงออกให้เป็นไปใน ทิศทางที่เหมาะสม แนะนำบุคลากรถึงวิธีการกำหนดขอบข่าย และมาตรฐานของการปฏิบัติงานให้มีส่วนร่วมในการกำหนด วิสัยทัศน์ มอบหมายงานและอำนาจหน้าที่อย่างเป็นระบบ พัฒนาศักยภาพให้มีความรู้ความเข้าใจงาน เพิ่มความรับผิดชอบ และเปิดโอกาสให้ใช้ความคิดริเริ่ม สามารถนำข้อมูลประกอบการ ตัดสินใจได้ถูกต้อง รวมทั้งกำหนดจุดมุ่งหมายและแนวทาง ปฏิบัติงานด้วยตนเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐวุฒิ บุญลือ (2560) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของ

ผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการ ทำให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

8.1.2 ด้านการแสดงเป็นแบบฉบับให้บุคลากร เป็นผู้นำตนเอง โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมที่ ส่งเสริมให้บุคลากรเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง ด้วยการแสดงพฤติกรรมการปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องและเหมาะสม เป็นแบบอย่างที่ดี แนะนำและส่งเสริมให้บุคลากรเป็นผู้มี บุคลิกภาพที่ดี มีระเบียบวินัย มีคุณธรรมจริยธรรม เสียสละ มีจิตอาสา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมีความเชี่ยวชาญ ในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับรุ่งรัตน์ สุนทรประยูร (2560) ได้กล่าวว่า การแสดงเป็นแบบฉบับให้บุคลากรเป็นผู้นำ ตนเองนั้น ผู้นำหรือผู้บริหารควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี แก่บุคลากร ทั้งในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา มีคุณธรรมจริยธรรม และการแสดงออกทางภาวะผู้นำ ส่งเสริมให้ผู้ตามมีระเบียบวินัย เสียสละ มีบุคลิกภาพที่ดี และมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน เพื่อกระตุ้น พัฒนาและส่งเสริมให้ผู้ตามสามารถลอกเลียนแบบพฤติกรรม ต่าง ๆ และนำมาสร้างเป็นแบบผู้นำตนเองได้ ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของจิรัฐ ไพสิฐสกุลเกตุ (2560) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ด้านการแสดงเป็นแบบฉบับให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัย ของ กิจจา กลีกรม (2561) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรี สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดชลบุรี ด้านการแสดงเป็นแบบฉบับให้บุคลากร เป็นผู้นำตนเอง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

8.1.3 ด้านการกระตุ้นให้ผู้ตามตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักและให้ความสำคัญต่อการ ตั้งเป้าหมายความสำเร็จในการปฏิบัติงาน จึงมีพฤติกรรม ที่กระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิด ความคาดหวังและความต้องการในความสำเร็จของตนเอง ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพของสถานศึกษา สร้างความเชื่อมั่น ความศรัทธาให้เกิดแก่ตัวบุคลากรและ สถานศึกษา สอดคล้องกับจุฑามาศ แก้วกลิ่น (2558) ได้ กล่าวว่า การกระตุ้นให้ผู้ตามตั้งเป้าหมายด้วยตนเองนั้น

ผู้นำหรือผู้บริหารมีพฤติกรรมที่กระตุ้น สนับสนุน ส่งเสริม และช่วยเหลือให้บุคลากรในหน่วยงานสามารถตั้งเป้าหมายด้วยตนเองได้ บุคลากรเกิดความตระหนักต่อเป้าหมายของโรงเรียน เป็นผู้มีส่วนร่วมที่ช่วยให้บุคลากรมีความเชื่อมั่นต่อตนเองและงาน มุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ สามารถสร้างความคาดหวังให้กับตนเองและหน่วยงาน ส่งเสริมการทำงานอย่างมีทิศทางและมีระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติศักดิ์ พันธุ์พรม (2565) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำกับการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำกับการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการกระตุ้นให้บุคลากรตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

8.1.4 ด้านการสร้างรูปแบบความคิดทางบวก โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมที่ส่งเสริมให้บุคลากรมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน มีความคิดที่ดีและสร้างสรรค์ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ แสดงออกถึงการเป็นผู้ที่มีความมั่นคงทางอารมณ์ ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาด้วยวิธีที่เหมาะสม มีความละเอียดรอบคอบและยืดหยุ่นได้ตามสถานการณ์ พร้อมทั้งจะทำให้บรรลุเป้าหมายสู่ความสำเร็จเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในองค์การ สอดคล้องกับสุมาลี แก้วทรวงค์ (2563) ได้กล่าวว่า การสร้างรูปแบบความคิดทางบวกนั้นผู้นำหรือผู้บริหารมีพฤติกรรมที่จะกระตุ้น และให้ข้อเสนอแนะในการแสดงความคิดเห็นที่สร้างสรรค์ มองเห็นปัญหาเป็นเรื่องท้าทาย มองวิกฤตเป็นโอกาส ตระหนักถึงปัญหาและวิธีการแก้ไข ปัญหาอย่างมีเหตุผล สามารถตัดสินใจและนำแนวคิด ทฤษฎีในการปฏิบัติงานมาใช้อย่างเป็นระบบ และรู้จักการแก้ปัญหาด้วยตัวเองโดยไม่ต้องพึ่งผู้นำ มีเจตคติที่ดีในการทำงาน มีการสร้างรูปแบบความคิดที่ดีให้เกิดขึ้นแก่บุคลากรโดยการกระตุ้นและให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและแนวคิดในทางที่ดี รวมทั้งแสดงออกถึงความเป็นผู้นำที่มั่นคงทางอารมณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชินทร์ทิพย์ วงศ์ธรรม (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

ด้านการสร้างรูปแบบความคิดในทางบวก มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

8.1.5 ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมที่ส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเองตามความต้องการและความสนใจ สนับสนุนให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ สร้างบรรยากาศการทำงานด้วยมิตรภาพ ให้คำปรึกษา สร้างขวัญกำลังใจ ให้เกียรติหรือรางวัลตามความเหมาะสม ยกย่องชมเชยอย่างยุติธรรม ยอมรับนับถือเมื่อบุคลากรทำงานจนประสบความสำเร็จ เปิดโอกาสให้เป็นผู้ดำเนินการที่ได้รับมอบหมาย ก่อให้เกิดสวัสดิภาพและความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับภัทรา ชนะสิทธิ์ (2559) ได้กล่าวว่า การอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเองนั้นผู้บริหารมีพฤติกรรมในการส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเองตามความต้องการและความสนใจ สนับสนุนให้ได้รับโอกาสในการพัฒนา พัฒนาความดีความชอบด้วยความเป็นธรรม เพื่อสร้างขวัญกำลังใจ กระจายอำนาจในการทำงาน ให้การยกย่องชมเชยอย่างเหมาะสม รวมทั้งให้คำปรึกษาแนะแนวทางแก้ไขเพื่อปรับปรุง การปฏิบัติงานของตนเองให้ดีขึ้น เปิดโอกาสให้เป็นผู้ดำเนินการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิตติกา ภัทราพัชร (2564) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

8.1.6 ด้านการสนับสนุนให้เกิดผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงาน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมที่ส่งเสริมให้บุคลากรมีการพัฒนาตนเองและทีมงาน สร้างคณะทำงานที่มีประสิทธิภาพ มีการปรึกษาหารือ เพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ มีบรรยากาศที่ดีในการทำงาน เปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็น สนับสนุนบุคลากรให้มีการพัฒนางานโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ยอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างและหลากหลาย มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์ สอดคล้องกับสุชาติดา บินยามัน (2558) ได้กล่าวว่า การสนับสนุนให้เกิดผู้นำตนเองโดยการสร้างคณะทำงานนั้นผู้บริหารมีการสนับสนุน ส่งเสริมให้บุคลากรมีการพัฒนาตนเองและทีมงาน สามารถสร้างคณะทำงาน ได้มีการปรึกษาหารือเพื่อระดมความคิดระหว่างผู้ร่วมงาน กระตุ้นให้เกิดความรู้สึกในการเป็นเจ้าของร่วมกัน สร้างบรรยากาศแห่งความร่วมมือ

ของหมุ่คณะ เข้าใจและยอมรับความแตกต่างระหว่าง บุคคลภายในกลุ่ม และสามารถแก้ปัญหาข้อขัดแย้งได้ อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมพงษ์ อัสสาภัย (2566) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ด้านการ สนับสนุนให้เกิดผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงาน มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก

8.1.7 ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรม ของผู้นำตนเอง โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมที่ ส่งเสริมให้บุคลากรสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน เกิดความรัก ความศรัทธาและความผูกพันต่อหน่วยงาน อำนวยความสะดวก ให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน รวมทั้งจัดสวัสดิการ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานและจัดหาวัสดุอุปกรณ์ อย่างเพียงพอ ปลูกฝังให้บุคลากรเกิดความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนระเบียบวินัย ประเพณีความเชื่อและบรรทัดฐาน การทำงานที่พึงปรารถนาในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสร้างวัฒนธรรม และค่านิยมที่ดีของสถานศึกษา สอดคล้องกับจากรูวรรณ กีก้อง (2558) ได้กล่าวว่า การอำนวยความสะดวกให้ เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเองนั้นผู้นำหรือผู้บริหารมีพฤติกรรม ในการสร้างความพึงพอใจ สร้างระบบความคิดให้บุคลากร เกิดความรัก ความศรัทธา ความประทับใจ ความภักดี และผูกพันต่อหน่วยงาน เป็นกระบวนการที่ผู้นำหรือ ผู้บริหารสร้างแรงจูงใจให้กำลังใจ ให้การเสริมแรงแก่บุคลากร เพื่อให้เกิดความรู้สึกในการเป็นเจ้าของ มีส่วนร่วมในการพัฒนา หน่วยงาน กระตุ้นให้บุคลากรสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญญ์ณภัส สมณีพันธุ์วงศ์ (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของ ผู้นำตนเอง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

8.2 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐาน ของงานวิจัยข้อที่ 1 สอดคล้องกับงานวิจัยของพิชัย ลิ้มเจริญ (2560) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ เหนือผู้นำกับพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

โรงเรียนในสหวิทยาเขตราชนครินทร์ โดยความคิดเห็นของ ครู จำแนก ตามเพศ ผลการวิจัยพบว่า ครูโรงเรียน ในสหวิทยาเขตราชนครินทร์ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการทำให้บุคลากรเป็น ผู้นำตนเอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 โดยครูผู้สอน เพศชายมีความคิดเห็นต่อภาวะ ผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สูงกว่าครูผู้สอน เพศหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของงานวิจัยข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะครูผู้สอนเป็นผู้ใต้บังคับบัญชาของผู้บริหาร สถานศึกษา มีการรับรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการทำงานของ ผู้บริหารในการสร้างการนำตนเองในการทำงานและการมีส่วนร่วม ในองค์กรให้เกิดขึ้นแก่บุคลากร ส่งเสริมให้บุคลากร ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการแสดงออกให้เป็นไปในทิศทาง ที่ถูกต้องและเหมาะสม มอบหมายงานตามความรู้ ความสามารถ เปิดโอกาสให้บุคลากรได้ใช้ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการทำงาน กล้าตัดสินใจ เพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เป็นผู้นำตนเองและผู้อื่นได้ ดังที่มนตรี สีหมงคลสกุล, กษม ชนวงค์, และ กุหลาบ ปุริสาร (2565) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมของผู้นำที่นำคนอื่นเพื่อให้ คนอื่นสามารถนำตนเองได้ โดยผู้นำทำหน้าที่เป็นผู้สอนและ แนะนำให้ผู้ตามเกิดการพัฒนารอบความคิดเชิงเหตุผล และสร้างสรรค์ให้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองจนมีความ มั่นใจ มีความเป็นอิสระในตน จนมีความเป็นผู้นำเกิดขึ้นใน ตนเอง การมีภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาจึงส่งผล กระทบโดยตรงต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอน โดยเฉพาะ ครูผู้สอนเพศชาย อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนเพศชายมีทักษะ เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการแสดงออกและการตัดสินใจของผู้บริหาร สถานศึกษาว่าเป็นเรื่องละเอียดอ่อนในการมอบหมายงาน ส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในนโยบาย แผนงานและ โครงการที่รับผิดชอบของสถานศึกษา

8.3 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานของงานวิจัยข้อที่ 2 และ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการทำให้บุคลากร เป็นผู้นำตนเอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเหนือผู้นำของ ผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์

การทำงานน้อยกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประสบการณ์ในการทำงานของครูผู้สอนที่แตกต่างกันไม่ส่งผลต่อระดับความคิดเห็นที่แตกต่างกัน รวมถึงการบริหารงานและบริบทการทำงานในสถานศึกษาที่มีความพร้อมในการอำนวยความสะดวกการศึกษา การจัดการส่งเสริมช่วยเหลือกันของผู้เกี่ยวข้องที่จะผลักดันให้แผนยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ อีกทั้งการดำเนินนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ดำเนินงานด้วยหลักธรรมาภิบาล ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรได้รับการส่งเสริมศักยภาพอย่างเท่าเทียมกัน ไม่จำกัดในเรื่องของประสบการณ์การทำงาน เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนทุกคนได้รับการส่งเสริม อำนาจความสะดวกในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องและสนับสนุนให้พัฒนาตนเองดังที่พิชญากา ยินยาว (2561) ได้กล่าวว่า ผู้นำที่ดีควรส่งเสริมให้ผู้ตามหรือบุคลากรในองค์กรได้ค้นพบความสามารถของตนเอง และใช้ความสามารถให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการปฏิบัติงาน การเป็นผู้นำแบบ “ผู้นำเหนือผู้นำ” ควรเริ่มจากการเปิดโอกาสให้ผู้ตามสามารถเป็นผู้นำตนเองโดยการกระตุ้นให้ผู้ตามมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการทำงาน โดยมีการตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง ให้รางวัลตนเอง และสามารถลงโทษ หรือวิพากษ์วิจารณ์ตนเองในกรณีที่ไม่สามารถจะประพฤติปฏิบัติตามที่ต้องการได้ นอกจากนี้ยังต้องพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการทำงานให้เพิ่มมากขึ้น เช่น รู้จักการทำงานให้เกิดคุณค่าโดยใช้ความรู้ความสามารถและควบคุมตนเอง สร้างความคิดเป็นระบบ และฝึกให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ กระบวนการของภาวะผู้นำเหนือผู้นำ จึงมุ่งเน้น เพื่อเปลี่ยนแปลงลักษณะพฤติกรรมตนเองของผู้ตามหรือผู้ใต้บังคับบัญชาให้สามารถเป็นผู้นำตนเองได้ โดยเปลี่ยนลักษณะพฤติกรรม การใช้แรงจูงใจภายนอก การวิพากษ์วิจารณ์จากบุคคลภายนอก และการมอบหมายงานให้เป็นการตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง โดยใช้พฤติกรรม การจูงใจภายใน วิพากษ์วิจารณ์ตนเองและเป็นผู้คิดทำงานด้วยตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของประมาณ แสงเพชร (2560) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสระขวัญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสระขวัญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการทำให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง ด้านการสนับสนุนให้เกิดภาวะผู้นำตนเองโดยการสร้างคณะทำงาน

ด้านการกระตุ้นให้บุคลากรตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง และด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรมของผู้นำตนเองแตกต่างกันในระดับน้อย ด้านการกระตุ้นให้บุคลากรตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง ด้านการสร้างรูปแบบความคิดในทางบวก และด้านการอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง แตกต่างกันในระดับปานกลาง

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

9.1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของภาวะผู้นำ จัดอบรมพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษาโดยเฉพาะภาวะผู้นำเหนือผู้นำ ในการนำมาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

9.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการแสดงออกถึงการเป็นผู้ที่มีความมั่นคงทางอารมณ์ ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาด้วยวิธีที่ถูกต้องและเหมาะสม ส่งเสริมให้บุคลากรมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ มีความละเอียดรอบคอบและยืดหยุ่นได้ตามสถานการณ์ มอบหมายงานตามความรู้ความสามารถและความถนัดอย่างเป็นระบบ แนะนำให้บุคลากรกำหนดจุดมุ่งหมายและแนวทางการปฏิบัติงาน เพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ด้วยตนเอง สู่ความสำเร็จ เป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในองค์กร

9.1.3 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน วางแนวทางในการอยู่ร่วมกันของบุคลากรภายในสถานศึกษา มีการสร้างระบบความคิดให้บุคลากรเกิดความรัก ความศรัทธา ความประทับใจ และมีความผูกพันต่อสถานศึกษา ช่วยเหลือสนับสนุน พร้อมทั้งให้คำปรึกษา สร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน ยกย่องชมเชยอย่างยุติธรรมและยอมรับนับถือ เมื่อบุคลากรทำงานจนประสบความสำเร็จทั้งด้านอาชีพและส่วนตัว

9.1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้มีความชอบธรรม ในการประเมินความดีความชอบของบุคลากรในสถานศึกษา เปิดเผยผลการประเมินต่อที่ประชุมให้บุคลากรทุกคนได้รับทราบผลโดยทั่วกัน เพื่อความโปร่งใส ช่วยเหลือบุคลากรในสถานศึกษาทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน

9.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

9.2.1 ควรศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในทฤษฎีด้านอื่น ๆ โดยใช้วิธีการวิจัยที่มีความหลากหลาย เช่น การศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการ การศึกษาวิจัยด้วย

กรณีศึกษา การศึกษาวิจัยเชิงนโยบาย เป็นต้น และนำผลที่ได้จากการศึกษามาประยุกต์ใช้ เพื่อพัฒนาการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

9.2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

9.2.3 ควรศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

9.2.4 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา

10. เอกสารอ้างอิง

- กฤติยา มามีชัย. (2562). การศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- กิจจา กลิกรรม. (2561). ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. งานนิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กิตติศักดิ์ พันธุ์พรหม. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำกับการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. งานนิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จารุวรรณ กีกก้อง. (2558). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จิรัฏฐ์ ไพสิฐสกุลเกตุ. (2560, กรกฎาคม-ธันวาคม). ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด, 11, (2), หน้า 43-52.

- จุฑามาศ แก้วกลิ่น. (2558). ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 12 จังหวัดสระแก้ว. งานนิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชินทร์ทิพย์ วงศ์ธรรม. (2565). ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จิตติภคดา ภัทราพัชร. (2564). ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. ใน NEUNC2021 การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัย ระดับชาติ ครั้งที่ 8 มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (29 พฤษภาคม หน้า 435-466). ขอนแก่น: ณ การประชุมวิชาการผ่านระบบออนไลน์ และ จัดงานที่ อาคาร 4 สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- ณัฐวุฒิ บุญลือ. (2560). ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. งานนิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดาวรรุวรรณ ถวิลการ. (2558, กรกฎาคม-ธันวาคม). ภาวะผู้นำเหนือผู้นำแบบภาวะผู้นำแห่งศตวรรษที่ 21. บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 11, (2), หน้า 23-35.
- เทพรัตน์ ศรีคราม. (2562). ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ธัญญ์นภัส มณีพันธุ์วงศ์. (2564, กรกฎาคม-กันยายน). ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะของครูไทยในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. การบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 9, (36), หน้า 133-143.

- บรรจง ลาวะลี. (2560, กรกฎาคม-ธันวาคม). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไร้พรมแดน. **มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต ร้อยเอ็ด**, 6, (2), หน้า 206-215.
- ประมาณ แสงเพ็ชร. (2560). **ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสระขวัญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1**. งานนิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิชัย ลิ่มเฉลิม. (2560). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำกับพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตราชชนรินทร์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- พิชญาภา ยืนยาว. (2561, มกราคม-เมษายน). **ผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารการศึกษา**. **Veridian E-Journal Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ**, 11, (1), หน้า 2886-2899.
- ภัทรา ชนะสิทธิ์. (2559). **ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอคลองหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1**. งานนิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มนตรี สีมงคลสกุล, กษม ชนะวงศ์, และ กุหลาบ ปุริสาร. (2565, ตุลาคม-ธันวาคม). **รูปแบบภาวะผู้นำเหนือผู้นำในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ**. **วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย**, 12, (4), หน้า 207-217.
- รุ่งรัตน์ สุนทรประยูร. (2560). **การศึกษบทบาทภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วิโรจน์ สารรัตนะ, พระครูสุธีจริยวัฒน์, พระครูธรรมภิสมัย, พระมหาศุภชัย สุภกิจใจ, พระณัฐวุฒิ สักโส, และ วิบูล ทาชา. (2561, มกราคม-มีนาคม). **ภาวะผู้นำสำหรับศตวรรษที่ 21**. **ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์**, 20, (1), หน้า 261-271.
- สายใจ ชูฤทธิ์. (2561). **ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่**. การค้นคว้าอิสระ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สุชาติา บินยามัน. (2558). **ภาวะผู้นำเหนือผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านฉางกาญจนกุลวิทยา จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18**. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุมาลี แก้วทองค์. (2563). **การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2**. สารนิพนธ์ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สมพงษ์ อัสสาภัย. (2566, กรกฎาคม-ธันวาคม). **ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3**. **วิชาการวิทยาลัยสันตพล**, 9, (2), หน้า 178-185.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **นโยบายปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- Best, J. W. (1970). **Research in education**. New York: Prentice Hall.
- Cronbach, L. J. (1984). **Essentials of psychological testing**. New York: Harper and Row Publisher.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). **Determining sample size for research activities**. **Educational and Psychological Measurement**, 30, (3), pp. 607-610.
- Manz, C. C., & Sims, H. P. (2001). **The New SuperLeadership: Leading Others to Lead Themselves**. San Francisco: Berrett-Koehler.

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

Factors Affecting Bakery Purchasing Decision Behavior in Bangkok

สุรตัช เพียรประสิทธิ์^{1*} และกุลทรัพย์ ทองประสิทธิ์²

Suratuch Phenprasit^{1*} and Kunlasap Thongprasit²

^{*1,2} ภาควิชาการบริหารอุตสาหกรรมการผลิตและบริการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ กรุงเทพมหานคร 10800

^{*1,2} Department of Manufacturing and Services Industry Management, King Mongkut's University of Technology North Bangkok, Bangkok 10800

Received : November 2, 2024 Revised : November 26, 2025 Accepted : December 3, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร และ 2) วิเคราะห์ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริโภคที่อาศัยอยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 ชุด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) และวิธีการทดสอบไคสแควร์ (Chi - Square Test) ผลการศึกษา พบว่าปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ในจังหวัดกรุงเทพมหานครไม่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาด ได้แก่ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และปัจจัยด้านการส่งเสริมทางการตลาด มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ : พฤติกรรมการตัดสินใจซื้อ, ส่วนประสมทางการตลาด, เบเกอรี่

Abstract

This research aimed to 1) analyze demographic factors influencing bakery purchasing decision-making behavior in Bangkok and 2) analyze marketing mix factors influencing bakery purchasing decision-making behavior in Bangkok. A questionnaire was used to collect data from 400 consumers residing in Bangkok. Statistics used for data analysis included percentages, frequencies, means, standard deviations, one-way ANOVA and Chi-square tests. The results revealed that demographic factors, including gender, age, education level, occupation and average monthly income, had no significant effect on bakery purchasing decision-making behavior in Bangkok. Marketing mix factors, including product, price, distribution channel and promotion, were significantly associated with bakery purchasing decision-making behavior in Bangkok at a statistical significance level of 0.05.

Keywords : Purchasing Decision Behavior, Marketing Mix, Bakery

1. บทนำ

ในปัจจุบัน อาหารเบเกอรี่ถือว่าเป็นผลิตภัณฑ์อาหารประเภทหนึ่งที่มีผู้บริโภคให้ความนิยมเป็นอย่างมาก และนิยมกันอย่างแพร่หลายไปทั่วโลก เบเกอรี่สามารถเป็นทั้งอาหารมื้อเช้า อาหารกลางวัน อาหารเย็น หรือเป็นของหวานในช่วงเวลาว่างระหว่างมื้อต่าง ๆ อาหารเบเกอรี่มีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตที่เร่งรีบ ซึ่งความเร่งรีบและความเร่งด่วนของเวลาส่งผลให้ผู้บริโภคต้องแข่งขันกับเวลาที่เร่งรีบไม่เว้นแม้แต่กับการเลือกอาหาร โดยผู้ชาย 3 ใน 4 ที่งดมื้ออาหารเป็นเพราะไม่มีเวลา ในขณะที่ผู้หญิง

*สุรตัช เพียรประสิทธิ์

E-mail : suratuch.p@bid.kmutnb.ac.th

กว่าครึ่งตเพราะไม่มีเวลา ทำให้อาหารพร้อมรับประทาน อย่างเบเกอรี่มีบทบาทมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นขนมปัง ครัวซองต์ แซนด์วิช หรือพายต่าง ๆ เนื่องจากการประหยัดทั้งเวลา หรือหน้าตาที่ดูน่ารับประทาน ทำให้เกิดเป็นทรนด์ใหม่ที่ผู้บริโภค ส่วนใหญ่ชื่นชอบที่จะถ่ายรูปลงโซเชียลมีเดีย ส่งผลให้ ธุรกิจเบเกอรี่ขยายตัวอย่างต่อเนื่องเป็นผลมาจากพฤติกรรม ผู้บริโภคที่มีชีวิตเร่งรีบ และต้องการความสะดวกสบายในการรับประทานอาหาร เบเกอรี่จึงเข้ามามีบทบาทในแง่ของการเป็นอาหารว่าง รong ท้อง (Quick Snack) ที่ผู้บริโภคสามารถซื้อรับประทานได้ง่าย และพกพาออกไปทางนอกบ้านได้บ่อยมากยิ่งขึ้น

เบเกอรี่เป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับอิทธิพลมาจากวัฒนธรรม ตะวันตกที่แผ่ขยายเข้ามาในประเทศไทย วิธีการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนไปของคนไทยส่งผลให้เบเกอรี่ได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้น ซึ่งปัจจุบันร้านเบเกอรี่หลายร้านมีแนวโน้มในการพัฒนาสินค้าโดยเน้นไปที่การปรับปรุงแบบบรรจุภัณฑ์ ให้สวยทันสมัยและพกพาง่าย เพื่อให้ตอบโจทย์ของการบริโภค นอกบ้าน และเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคที่มักซื้อเบเกอรี่ เช่น เค้ก คุกกี้ ทาร์ต หรือโดนัท เพื่อเป็นของฝากมากยิ่งขึ้น รวมถึงปรับปรุงด้านส่วนผสมโดยการเพิ่มส่วนผสมที่ดีต่อสุขภาพหรือไร้สารปรุงแต่ง เพื่อให้ตอบโจทย์เทรนด์ผู้บริโภคที่หันมาใส่ใจสุขภาพมากยิ่งขึ้น ทำให้เบเกอรี่และขนมปังโฮลวีทที่ไร้สารปรุงแต่งนั้นกลายเป็นส่วนหนึ่งของอาหารทางเลือกเพื่อสุขภาพ นอกจากนี้ การใส่วัตถุกรรมใหม่ ๆ ลงไปเพื่อสร้างประสบการณ์แปลกใหม่ (New Sensation) ให้แก่ผู้บริโภคในยุคที่โซเชียลมีเดียมีอิทธิพลสำคัญในชีวิต ทำให้การบริโภคเบเกอรี่กลายเป็นแฟชั่นที่ต้องคอยติดตามเทรนด์ใหม่ ไม่ใช่เพียงแค่รong ท้องเป็นอาหารว่างหรือทดแทนอาหารมื้อหลักแบบเดิมอีกต่อไป โดยร้านมักสร้างสรรค์รสชาติและหน้าตาของเบเกอรี่นั้นใหม่ (Consumer Close - up, 2018 อ้างถึงในศูนย์วิจัยวิจัยเพื่ออุตสาหกรรมอาหาร, 2561) ทำให้อุตสาหกรรมเบเกอรี่ คาดว่ามูลค่าตลาดอยู่ที่ประมาณ 30,000 ล้านบาท มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยปีละประมาณ 7% และมีแนวโน้มเติบโตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (มติชนสุดสัปดาห์, 2565) โดยในปี 2566 มีมูลค่า 45,230.30 ล้านบาท สูงกว่าช่วงก่อนการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด - 19 (ศูนย์วิจัยวิจัยเพื่ออุตสาหกรรมอาหาร, 2567)

การแข่งขันในตลาดธุรกิจเบเกอรี่ค่อนข้างรุนแรงจากการที่ผู้ประกอบการแต่ละรายใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ ในการแย่งชิงส่วนแบ่งทางการตลาด อาทิ การใช้กลยุทธ์สร้างความแตกต่างของผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ (Differentiated Product) เพื่อสร้างประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้แก่ผู้บริโภคในรูปแบบเบเกอรี่ที่มีส่วนผสมที่ดีต่อสุขภาพ เกาะกระแสเทรนด์รักสุขภาพ

หรือการสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีรูปแบบที่ทันสมัย แปลกใหม่ แตกต่างจากคู่แข่ง กลยุทธ์การแข่งขันทางด้านราคา (Price Discrimination) ออกโปรโมชั่นลดราคา ซื้อ 2 แถม 1 เพื่อกระตุ้นการซื้อผลิตภัณฑ์ของผู้บริโภค รวมถึงการขยายสาขาทั่วประเทศไทย และต่างประเทศเพื่อป้องกันคู่แข่งแย่งชิงส่วนแบ่งการตลาดในอนาคต

แม้ธุรกิจเบเกอรี่จะเติบโตต่อเนื่อง แต่ผู้ประกอบการจำนวนมากกำลังเผชิญปัญหา ยอดขายที่ชะลอตัวหรือลดลง เนื่องจากสภาพการแข่งขันที่รุนแรงขึ้น รวมถึงความต้องการของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะรูปแบบและลักษณะของผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ ที่มีการพัฒนาตลอดเวลา ทั้งด้านรสชาติ ความแปลกใหม่รูปลักษณ์ที่สวยงาม และแนวคิดเพื่อสุขภาพ หากผู้ประกอบการไม่ปรับตัวให้ทันต่อเทรนด์ดังกล่าว จะทำให้สินค้าไม่ตอบโจทย์และสูญเสียลูกค้าไปยังร้านที่มีนวัตกรรมมากกว่า นอกจากนี้การแข่งขันด้านราคาและการเกิดขึ้นของคู่แข่งรายใหม่จำนวนมาก ยิ่งทำให้ยอดขายลดลง เพื่อรับมือกับสถานการณ์นี้ ผู้วิจัยจึงศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตลาดสินค้าเบเกอรี่ ในกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนากลยุทธ์ และปรับปรุงผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับความต้องการผู้บริโภคต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

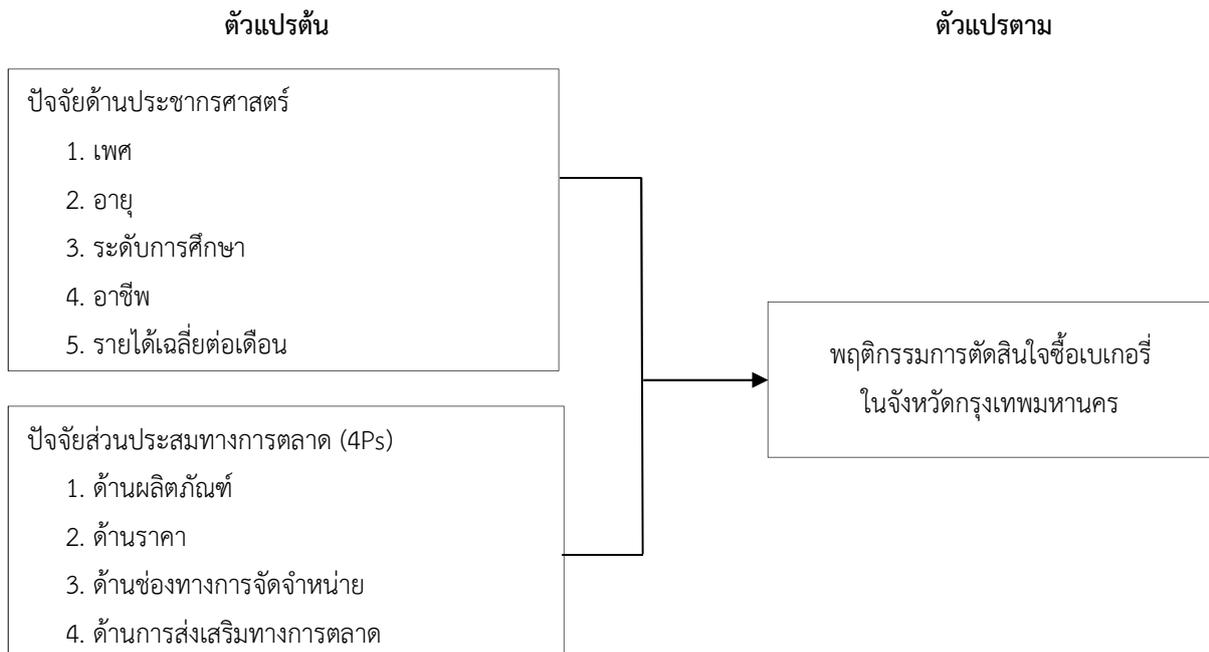
- 2.1 เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร
- 2.2 เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

3. สมมติฐานของการวิจัย

3.1 ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ในจังหวัดกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน

3.2 ปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาด ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมทางการตลาด ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

5. วิธีการดำเนินการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริโภคที่อาศัยอยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตร (W.G. Cochran 1953 อ้างถึงในธีรวุฒิ เอกะกุล, 2543) และกำหนดสัดส่วนของประชากรที่ต้องการสุ่ม 50% หรือ 0.5 มีค่าความเชื่อมั่น 95% ซึ่งยอมให้คลาดเคลื่อน 5% หรือ 0.05 ดังนั้นจึงได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 385 ตัวอย่าง แต่เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น จึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน และใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ ได้แก่ ประเภทของผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ที่เลือกซื้อ เหตุผลในการซื้อ สถานที่ในการซื้อเบเกอรี่ ช่วงเวลาในการซื้อ ค่าใช้จ่ายในการซื้อแต่ละครั้ง โอกาสในการซื้อ และความถี่ในการซื้อ

ส่วนที่ 3 ปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมทางการตลาด

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

5.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถามให้แก่ผู้บริโภคในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน เมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนแล้ว จึงนำไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติต่อไป

5.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการศึกษา SPSS (Statistical Package for the Social Science) โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

5.4.1 สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.4.2 สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ t-test, การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA Analysis) และการวิเคราะห์ด้วยการทดสอบไคแอสควร์ (Chi - Square Test)

6. ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 264 คน คิดเป็นร้อยละ 66.00 มีช่วงอายุระหว่าง 20 - 25 ปี จำนวน 255 คน คิดเป็นร้อยละ 63.75 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 336 คน คิดเป็นร้อยละ 84.00 มีอาชีพพนักงานเรียน/นักศึกษา จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 49.75 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 15,001 - 20,000 บาท จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 46.75 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์

N=400		
รายการ	จำนวน (คน)	ความถี่
เพศ		
หญิง	136	34.00
ชาย	264	66.00
อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	4	1.00
20 - 29 ปี	255	63.75
30 - 39 ปี	44	11.00
40 - 49 ปี	28	7.00
50 ปีขึ้นไป	69	17.25
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	25	6.25
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	336	84.00
สูงกว่าปริญญาตรี	39	9.75
อาชีพ		
นักเรียน/นักศึกษา	199	49.75
พนักงานบริษัทเอกชน	89	22.25
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	40	10.00
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	42	10.50
อื่น ๆ	30	7.50
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
น้อยกว่าหรือเทียบเท่า 10,000 บาท	37	9.25
10,001 - 15,000 บาท	48	12.00
15,001 - 20,000 บาท	187	46.75
20,001 - 30,000 บาท	45	11.25
30,001 - 40,000 บาท	21	5.25
40,001 บาทขึ้นไป	62	15.50

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านพฤติกรรมการณ์ตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ พบว่า ประเภทของผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ที่เลือกซื้อคือ ขนมปัง จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 28.75 เหตุผลในการซื้อเบเกอรี่ คือ รสชาติดี จำนวน 315 คน คิดเป็นร้อยละ 23.35 สถานที่ในการซื้อเบเกอรี่ คือ ห้างสรรพสินค้า จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50

ช่วงเวลาในการซื้อเบเกอรี่ คือ ช่วงเวลา 15.01 - 18.00 น. จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 35.50 ค่าใช้จ่ายในการซื้อเบเกอรี่แต่ละครั้ง คือ ช่วงราคา 151 - 200 บาท จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 47.25 โอกาสในการเลือกซื้อเบเกอรี่ คือ รับประทานเอง จำนวน 331 คน คิดเป็นร้อยละ 82.75 และความถี่ในการซื้อเบเกอรี่ คือ 1 - 2 ครั้งต่อสัปดาห์ จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 51.75 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 พฤติกรรมการณ์ตัดสินใจซื้อเบเกอรี่

N=400		
รายการ	จำนวน (คน)	ความถี่
ประเภทของเบเกอรี่ที่เลือกซื้อ		
ขนมปัง	115	28.75
เค้ก	114	28.50
คุกกี้	92	23.00
เดนนิส/ครัวซองค์	52	13.00
พายต่าง ๆ	19	4.75
ซูเฟลต์/แอมครี	8	2.00
เหตุผลในการเลือกซื้อเบเกอรี่		
รสชาติดี	315	23.25
ราคาเหมาะสม	244	18.01
รับประทานได้สะดวก	222	16.38
รูปลักษณ์เบเกอรี่สวยงาม	169	12.47
มีโปรโมชั่นหลากหลาย	131	9.67
สะดวก หาซื้อง่าย	274	20.22
สถานที่ในการเลือกซื้อเบเกอรี่		
ร้านเบเกอรี่แบบมีหน้าร้าน	95	23.75
ร้านเครื่องดื่มและเบเกอรี่	97	24.25
ห้างสรรพสินค้า	150	37.50
ร้านสะดวกซื้อ/มินิมาร์ท	58	14.50
ช่วงเวลาในการซื้อเบเกอรี่		
ก่อนเวลา 09:00 น.	22	5.50
09.01 - 12.00 น.	71	17.75
12.01 - 15.00 น.	125	31.25
15.01 - 18.00 น.	142	35.50
หลังเวลา 18.01 น.	40	10.00
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครั้งในการซื้อเบเกอรี่		
น้อยกว่า 50 บาท	16	4.00
51 - 100 บาท	80	20.00
101 - 150 บาท	86	21.50
151 - 200 บาท	189	47.25
มากกว่า 201 บาท	29	7.25
โอกาสในการซื้อเบเกอรี่		
รับประทานเอง	331	82.75
เลี้ยงฉลองในโอกาสสำคัญ	25	6.25
เลี้ยงรับรองแขก/ลูกค้า/เพื่อน	34	8.50
เป็นของฝาก/กำนัน	10	2.50

ตารางที่ 2 พฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ (ต่อ)

N=400

รายการ	จำนวน (คน)	ความถี่
ความถี่ในการซื้อเบเกอรี่		
น้อยกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์	71	17.75
1 - 2 ครั้งต่อสัปดาห์	207	51.75
3 - 4 ครั้งต่อสัปดาห์	109	27.25
มากกว่า 4 ครั้งต่อสัปดาห์	13	3.25

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ ในภาพรวมพบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.32 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านผลิตภัณฑ์มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับแรก เท่ากับ 4.48 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ

ผลการทดสอบสมมติฐาน แสดงผลได้ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	ประเภทของผลิตภัณฑ์	เหตุผลในการซื้อ	สถานที่ในการซื้อ	ช่วงเวลาในการซื้อ	ค่าใช้จ่ายในการซื้อแต่ละครั้ง	โอกาสในการเลือกซื้อ	ความถี่ในการซื้อ	รวม
เพศ	0.425	0.530	0.061	0.196	0.001*	0.001*	0.529	0.249
อายุ	<0.001*	<0.001*	0.679	0.134	0.312	0.189	0.016*	0.190
ระดับการศึกษา	0.035*	<0.001*	0.528	0.220	0.970	0.003*	0.003*	0.251
อาชีพ	0.221	<0.001*	0.423	0.025*	0.003*	0.004*	0.919	0.228
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	<0.001*	<0.001*	0.027*	0.520	<0.001*	0.002*	0.001*	0.079

*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้บริโภคที่มีเพศแตกต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ในจังหวัดกรุงเทพมหานครไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายตัวแปร พบว่า ผู้บริโภคที่มีเพศแตกต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ในเรื่องค่าใช้จ่ายในการซื้อแต่ละครั้ง และโอกาสในการเลือกซื้อแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผู้บริโภคที่มีอายุแตกต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ในจังหวัดกรุงเทพมหานครไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายตัวแปร พบว่า ผู้บริโภคที่มีอายุแตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ในเรื่องประเภทของผลิตภัณฑ์ เหตุผลในการซื้อ และความถี่ในการซื้อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผู้บริโภคที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

มากที่สุด ด้านราคา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน และด้านการส่งเสริมทางการตลาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาดในภาพรวม

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านผลิตภัณฑ์	4.48	0.68	มากที่สุด
ด้านราคา	4.33	0.72	มากที่สุด
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	4.35	0.72	มากที่สุด
ด้านการส่งเสริมทางการตลาด	4.13	0.74	มาก
รวมเฉลี่ย	4.32	0.50	มากที่สุด

ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายตัวแปร พบว่า ผู้บริโภคที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ในเรื่องประเภทของผลิตภัณฑ์ เหตุผลในการซื้อ โอกาสในการเลือกซื้อ และความถี่ในการซื้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผู้บริโภคที่มีอาชีพแตกต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ในจังหวัดกรุงเทพมหานครไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายตัวแปร พบว่า ผู้บริโภคที่มีอาชีพแตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ในเรื่องเหตุผลในการซื้อ ช่วงเวลาในการซื้อ ค่าใช้จ่ายในการซื้อแต่ละครั้ง และโอกาสในการเลือกซื้อแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผู้บริโภคที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ในจังหวัดกรุงเทพมหานครไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายตัวแปร พบว่า ผู้บริโภค

ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ในเรื่องประเภทของผลิตภัณฑ์ เหตุผลในการซื้อ สถานที่ในการซื้อ

ค่าใช้จ่ายในการซื้อแต่ละครั้ง โอกาสในการเลือกซื้อ และความถี่ในการซื้อแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	ประเภทของผลิตภัณฑ์	เหตุผลในการซื้อ	สถานที่ในการซื้อ	ช่วงเวลาในการซื้อ	ค่าใช้จ่ายในการซื้อแต่ละครั้ง	โอกาสในการเลือกซื้อ	ความถี่ในการซื้อ
ด้านผลิตภัณฑ์	0.770	0.161	0.423	0.022*	0.038*	0.964	<0.001*
ด้านราคา	0.161	0.006*	<0.001*	0.172	0.003*	0.969	<0.001*
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	0.006*	0.720	0.001*	0.060	0.019*	0.859	<0.001*
ด้านการส่งเสริมทางการตลาด	<0.001*	0.081	0.055	0.453	0.051	0.852	0.002*

*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

จากตารางที่ 5 พบว่า ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ในจังหวัดกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับช่วงเวลาในการซื้อ ค่าใช้จ่ายในการซื้อแต่ละครั้ง และความถี่ในการซื้อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยด้านราคาส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ในจังหวัดกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับเรื่องเหตุผลในการซื้อ สถานที่ในการซื้อ ค่าใช้จ่ายในการซื้อแต่ละครั้ง และความถี่ในการซื้อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่ายส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ในจังหวัดกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับเรื่องประเภทของผลิตภัณฑ์ สถานที่ในการซื้อ ค่าใช้จ่ายในการซื้อแต่ละครั้ง และความถี่ในการซื้อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยด้านการส่งเสริมทางการตลาดส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ในจังหวัดกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับเรื่องประเภทของผลิตภัณฑ์ และความถี่ในการซื้อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

7. อภิปรายผล

ผู้บริโภคที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องงานวิจัยของ มณฑิกา ปรีดีประสงค์ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อขนม ผักขาย ร้านกาแฟเพื่อเมซอนของผู้บริโภคในจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ รายได้ต่อเดือน และอาชีพ ไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อขนมผักขาย

ร้านกาแฟเพื่อเมซอนในจังหวัดสุพรรณบุรี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระชาติ อุตระนคร และสายพิน บันทอง (2566) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่เพื่อสุขภาพในร้านเบเกอรี่เพื่อสุขภาพในกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริโภคในกรุงเทพมหานครที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่เพื่อสุขภาพ (Healthy Bakery) ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากไม่ว่าผู้บริโภคจะมีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน จะมีการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ไม่แตกต่างกัน เพราะเบเกอรี่เป็นอาหารที่สามารถหาซื้อได้ง่าย และสามารถรับประทานได้ทุกที่ทุกเวลา จึงได้รับความนิยมในปัจจุบัน ทำให้ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ไม่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ของผู้บริโภคในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ในเรื่องช่วงเวลาในการซื้อ ค่าใช้จ่ายในการซื้อแต่ละครั้ง และความถี่ในการซื้อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากการให้ความสำคัญกับเรื่องของความสดใหม่ของเบเกอรี่ และความสะอาดของเบเกอรี่ จะส่งผลให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพินิจ ผิวผ่อง (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริโภคขนมหวานในอำเภอหัวหิน แสดงให้เห็นว่า การให้ความสำคัญกับรสชาติของขนมหวานจะส่งผลให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ได้ง่ายขึ้น

ปัจจัยด้านราคา มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ของผู้บริโภค ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ในเรื่องเหตุผลในการซื้อ สถานที่ในการซื้อ ค่าใช้จ่ายใน

การซื้อแต่ละครั้ง และความถี่ในการซื้อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากการให้ความสำคัญเรื่องราคาเหมาะสมกับคุณภาพสินค้า จะส่งผลให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สาทิตา ประดิษฐ์อุทกษณ์ (2566) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อเบเกอรี่ออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา แสดงให้เห็นว่า การมีราคาแจ้งชัดเจนจะส่งผลให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ได้ง่ายขึ้น

ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ของผู้บริโภค ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ในเรื่องประเภทของผลิตภัณฑ์ สถานที่ในการซื้อ ค่าใช้จ่ายในการซื้อแต่ละครั้ง และความถี่ในการซื้ออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากการให้ความสำคัญเรื่องสถานที่จำหน่ายตั้งอยู่แหล่งชุมชน จะส่งผลให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์มากยิ่งขึ้นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรณกร ทาสอน (2563) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อเบเกอรี่แบบ Take Away ของกลุ่มนักศึกษาในเขตจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย มีความสัมพันธ์การตัดสินใจซื้อเบเกอรี่แบบ Take Away ของกลุ่มนักศึกษาในเขตจังหวัดสมุทรปราการ แสดงให้เห็นว่า การมีบริการรับส่งซื้อหลายทาง เช่น ทางโทรศัพท์ หรือ Online พร้อมจัดส่งจะส่งผลให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ได้ง่ายขึ้น

ปัจจัยด้านการส่งเสริมทางการตลาด มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่ของผู้บริโภค ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ในเรื่องประเภทของผลิตภัณฑ์ และความถี่ในการซื้อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากการให้ความสำคัญเรื่องการใช้ผลิตภัณฑ์ของพนักงานขาย จะส่งผลให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์มากยิ่งขึ้นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี ตั้งกล้าเลิศ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อขนมเพื่อสุขภาพของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร แสดงให้เห็นว่าการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์อยู่เสมอ จะส่งผลให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ได้ง่ายขึ้น

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย มีดังนี้

8.1.1 ควรส่งเสริมมาตรฐานด้านความสะอาด ความปลอดภัย และคุณภาพของผลิตภัณฑ์เบเกอรี่เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมโดยรวม

8.1.2 สนับสนุนผู้ประกอบการในการอบรมความรู้ด้านการพัฒนาสูตร การออกแบบบรรจุภัณฑ์ และการทำตลาดออนไลน์

8.1.3 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ไทยให้มีความเป็นเอกลักษณ์ สามารถแข่งขันในตลาดสากล

8.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป มีดังนี้

8.2.1 ควรศึกษาปัจจัยด้านจิตวิทยาผู้บริโภค เช่น แรงจูงใจ ภาพลักษณ์แบรนด์ หรืออารมณ์ที่มีผลต่อการซื้อ

8.2.2 ควรใช้การวิจัยแบบเชิงคุณภาพเพิ่มเติม เช่น สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น

8.2.3 ควรเปรียบเทียบพฤติกรรมการซื้อระหว่างช่องทางออฟไลน์และออนไลน์ในบริบทตลาดเบเกอรี่ที่กำลังเติบโต

9. เอกสารอ้างอิง

- ธีรภูมิ เอกะกุล. (2543). **ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. อุบลราชธานี: คณะครูศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- บรรณกร ทาสอน. (2563, พฤษภาคม-สิงหาคม). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อเบเกอรี่แบบ Take Away ของกลุ่มนักศึกษาในเขตจังหวัดสมุทรปราการ. **ร่วมฤกษ์ มหาวิทยาลัยเกริก**, 38, (2), หน้า 127-138.
- พิมพ์นิจ ผิวผ่อง. (2560). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริโภคขนมหวานในอำเภอหัวหิน**. การค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มติชนสุดสัปดาห์. (2565). **เทรนด์ธุรกิจกาแฟ-เบเกอรี่ยังเป็นดาวรุ่ง มูลค่าตลาดสูงกว่า 90,000 ล้านบาท ผู้จัดงาน Food & Hospitality Thailand 2022 จัดกระแสเพิ่มโซนใหม่ กาแฟและเบเกอรี่ นำผู้ผลิตวัตถุดิบพรีเมียมและอุปกรณ์ชั้นนำทั่วโลกมาร่วมจัดแสดง**. ค้นเมื่อ มีนาคม 27, 2567, จาก https://www.matichonweekly.com/publicip/article_602022
- มณฑิกา ปรีดีประสงค์. (2564). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อขนมฝัก ร้านกาแฟคาเฟ่เมซอนของผู้บริโภคในจังหวัดสุพรรณบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศุภย์อัจฉริยะเพื่ออุตสาหกรรมอาหาร. (2567). **ตลาดผลิตภัณฑ์เบเกอรี่**. ค้นเมื่อ มีนาคม 27, 2567, จาก <https://fic.nfi.or.th/market-intelligence-detail.php?smid=401>

- _____. (2561). **ผลิตภัณฑ์ขนมมอบ ปี 2560**. ค้นเมื่อ มีนาคม 27, 2567, จาก <https://fic.nfi.or.th/market-intelligence-detail.php?smid=184>
- สาธิตา ประดิษฐ์อุกฤษฏ์. (2566). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพฤติกรรมการซื้อเบเกอรี่ออนไลน์ของผู้บริโภคในเขตพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา**. สารนิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วีระชาติ อุดรนคร และสายพิณ ปั่นทอง. (2566, มกราคม – มีนาคม). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อเบเกอรี่เพื่อสุขภาพในร้านเบเกอรี่เพื่อสุขภาพในกรุงเทพมหานคร**. **สุทธิปริทัศน์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต**, 37, (1), หน้า 78 – 92.
- สุภาวดี ตั้งล้ำเลิศ. (2562). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อขนมเพื่อสุขภาพของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร**. การค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- Cochran, W.G. (1953). **Sampling Techniques**. New York: John Wiley & Sons.
- Consumer close-up. (2018). **พฤติกรรมคนไทยกับการบริโภคเบเกอรี่**. ค้นเมื่อ มีนาคม 27, 2567, จาก <https://www.facebook.com/ConsumerCloseup/posts/581764305575800/>

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม

Creative Leadership of Administrator Affecting Teacher Participation in Institute under Jurisdiction of Nakhon Pathom Provincial Vocational Education Office

สุนทรี ตันติอำไพ^{1*}, อรพรรณ ตูจินดา² และดวงใจ ชนะสิทธิ์³

Suntaree Tantiampai^{1*}, Oraphan Toujinda² and Duangjai Chanasid³

^{1,2,3} สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม นครปฐม 73000

^{1,2,3} Education Administration, Faculty of Education, Nakhon Pathom Rajabhat University,
Nakhon Pathom 73000

Received : November 24, 2025 Revised : December 24, 2025 Accepted : December 26, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ระดับการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา และ 3) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 21 คน และครู จำนวน 193 คน รวมจำนวน 214 คน สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษานครปฐม ปีการศึกษา 2566 โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนกระจายตามลักษณะของสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31, S.D. = 0.27$) ประกอบด้วย การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($\bar{X} = 4.33, S.D. = 0.31$) ความยืดหยุ่นและการปรับตัว ($\bar{X} = 4.32, S.D. = 0.34$) การทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.32, S.D. = 0.36$) วิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.30, S.D. = 0.34$) และความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.30, S.D. = 0.34$) ตามลำดับ 2) ระดับการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31, S.D. = 0.28$) ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.32, S.D. = 0.33$) การมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบ และประเมินผล ($\bar{X} = 4.32, S.D. = 0.34$)

การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 4.31, S.D. = 4.31$) การมีส่วนร่วมในการวางแผน ($\bar{X} = 4.30, S.D. = 0.35$) และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.30, S.D. = 0.36$) ตามลำดับ 3) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X_4) ด้านความคิดสร้างสรรค์ (X_2) ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว (X_3) ด้านวิสัยทัศน์ (X_1) และด้านการทำงานเป็นทีม (X_5) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา โดยรวมกันทำนายได้ร้อยละ 69.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์, การมีส่วนร่วม, อาชีวศึกษา

Abstract

This research aimed to study: 1) the level of creative leadership of educational institution administrators, 2) the level of teacher participation in educational institutions, and 3) the impact of creative leadership of school administrators on teacher participation in educational institutions. The research sample consisted of 21 school administrators and 193 teachers, totaling 214, from the educational institutions under the jurisdiction of Nakhon Pathom Vocational Education Office. During the 2023 academic year. The sample was selected using proportional stratified random sampling, based on school characteristics. The research instrument was a questionnaire

*สุนทรี ตันติอำไพ

E-mail : alohayok@gmail.com

developed by the researcher. Statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis.

The research results were as follows:

1. Overall, the level of creative leadership of the administrators was at a high level ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.27). When analyzed by specific aspects, each aspect was at a high level. The aspects included consideration of individuality ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.31), flexibility and adaptability ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.34), teamwork ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.36), vision ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.34), and creativity ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.34), respectively.
2. Overall, the level of teacher participation in educational institutions was at a high level ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.28). When analyzed by specific aspects, each aspect was at a high level. The aspects included participation in operations ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.33), participation in monitoring and evaluation ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.34), participation in receiving benefits ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.38), participation in planning ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.35), and participation in decision making ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.36), respectively.
3. The creative leadership of administrators in the aspects of consideration of individuality (X_4), creativity (X_2), flexibility and adaptability (X_3), vision (X_1), and teamwork (X_5) significantly affected teacher participation in educational institutions. These aspects collectively predicted teacher participation in educational institutions at a percentage of 69.00 with a statistical significance level of 0.01.

Keywords : Creative Leadership, Participation, Vocational Education

1. บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 และการขยายตัวทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน ส่งผลให้ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศมุ่งเน้นความมั่นคงและการพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพ มีวินัย และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม การศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาความรู้และศักยภาพมนุษย์ โดยเฉพาะการจัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาที่มีบทบาท

สำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของชาติ ความสำเร็จของสถานศึกษาอาชีวศึกษานั้น มิได้ขึ้นอยู่กับนโยบายจากส่วนกลางเพียงอย่างเดียว แต่ขึ้นอยู่กับความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของครูในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน การที่ครูจะเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแข็งขันนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นตัวแปรสำคัญ (critical success factor) ที่ช่วยสร้างแรงจูงใจและบรรยากาศในการทำงาน ท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ที่ทำให้วิธีการบริหารแบบเดิมมักไม่ได้ผลอีกต่อไป จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนา “ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์” (creative leadership) ซึ่งเป็นความสามารถในการนำผู้อื่นด้วยวิธีการใหม่ ๆ และการประสานงานให้เกิดการทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในสถานศึกษาอาชีวศึกษา จะต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความยืดหยุ่นในการปรับตัว และที่สำคัญคือต้องคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลของครูแต่ละท่าน เพื่อเปิดโอกาสให้บุคลากรได้ ร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมตัดสินใจ ซึ่งจะส่งผลทางจิตวิทยาทำให้ครูเกิดความภาคภูมิใจและปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ หากผู้บริหารขาดภาวะผู้นำในลักษณะนี้ จะนำไปสู่ปัญหาการขาดความร่วมมือในสถานศึกษา ส่งผลให้คุณภาพการบริหารและผลลัพธ์ทางการศึกษาลดลง

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (creative leadership) เป็นความสามารถในการนำผู้อื่นด้วยวิธีการใหม่ ๆ เพื่อให้เกิดสิ่งใหม่อย่างสร้างสรรค์ ความสามารถในการประสานงานกับคนอื่น ๆ ให้สามารถทำงานร่วมกันได้ โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีภาวะผู้นำที่มีพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้ครู และบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน หรือให้ความร่วมมือในการดำเนินการด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงที่สุด สำนักงานราชบัณฑิตยสภาได้ให้ความหมาย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (creative leadership) หมายถึง คุณลักษณะของผู้นำที่มีความรู้ มีเชี่ยวชาญสูง มีบุคลิกภาพ และมีพฤติกรรมทางสังคม มีความสามารถส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานมีความคิดสร้างสรรค์ ใช้ความคิดใหม่ในการแก้ปัญหา สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการคิดสร้างสรรค์ที่จะส่งผลให้องค์กรเกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะต้องเป็นผู้รอบรู้มีไหวพริบ และต้องมีข้อมูลในประเด็นที่มีปัญหา มีความคล่องแคล่ว และมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี เป็นผู้ที่สามารถรับมือกับการขัดแย้งและความวุ่นวายได้เป็นอย่างดี ผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ต้องยึดถือความถูกต้อง มีพลังที่ฟันฝ่าอุปสรรคปัจจัยที่สำคัญที่ช่วยให้ผู้นำมีคุณลักษณะของภาวะผู้นำเชิง

สร้างสรรค์ประกอบด้วย การสร้างทีมงาน การฟัง การตัดสินใจ อย่างมีอิสระสามารถสนับสนุนให้บุคคลมีความคิดสร้างสรรค์ โดยการสนับสนุนให้บุคคลมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ดำเนินการต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการและความจำเป็น ขององค์กร เปิดโอกาสให้บุคคลมีเวลาในการคิดแก้ปัญหา ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคคลหาวิธีการใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ชาญชัย ศรีภิญโญ, 2563) ได้กล่าวว่า การที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะส่งผล ให้มีทัศนคติที่ดี มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เปิดรับประสบการณ์ และความคิดเห็นใหม่ ๆ มีอิสระในการคิดพินิจและตัดสินใจ กล้าเผชิญความเสี่ยง มีความสามารถในการใช้จินตนาการ ช่วยให้การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์เกิดได้ง่ายขึ้นและต้องมีความยืดหยุ่นปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ไม่ยึดติดกับกรอบความคิดหรือกฎเกณฑ์เดิม ด้วยวิธีการหรือแนวคิด ใหม่ ๆ ในทางปฏิบัติการมีส่วนร่วม (participation) ก่อให้เกิดผลดีต่อการขับเคลื่อนองค์กรเพราะมีผลในทาง จิตวิทยา นั่นคือผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมจะเกิดความภาคภูมิใจ ที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร และทำให้เกิดการทำงานที่มี ประสิทธิภาพมีความกระตือรือร้นในการสร้างสรรค์งาน และปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความพึงพอใจ ในการทำงานเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล ของงาน การมีส่วนร่วมจะช่วยจูงใจให้บุคลากรเต็มใจที่จะ ทำงานเพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน เกิดการช่วยเหลือ ร่วมมือ ร่วมแรงในการทำงานอย่างมีคุณภาพแสดงให้เห็น ถึงการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของบุคลากรและผู้นำ ร่วมกัน ซึ่งกระบวนการมีส่วนร่วมต้องมีผู้นำที่ดีอันจะ นำองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (อัศวรินทร์ แก่นจันทร์, 2562) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมมี หลายลักษณะ ขึ้นอยู่กับว่าการมีส่วนร่วมในครั้งนั้น ๆ เป็นการมีส่วนร่วมในเรื่องอะไร ใครควรเข้ามามีส่วนร่วม และมีส่วนร่วมอย่างไร การมีส่วนร่วมไม่มีรูปแบบตายตัว เช่น การร่วมประชุม การบริจาคเงินหรือวัตถุ การช่วยเหลือ ด้านการปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีส่วน ร่วมในการดำเนินงาน มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และมีส่วนร่วมในการประเมินผล ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ของสถานศึกษา ดังนั้นการบริหารสถานศึกษาให้ประสบ ความสำเร็จ บรรลุเป้าหมาย นอกจากผู้บริหารที่มีบทบาท สำคัญต่อสถานศึกษาแล้ว การมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา ครูก็ถือเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จ ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ณัฐพล ทองมูล, 2565) ได้กล่าวว่า สถานศึกษาจำเป็นต้องอาศัย ผู้นำที่ก้าวหน้าทันสมัย สร้างสรรค์ตามทันกับการเปลี่ยนแปลง ของโลกและสังคมพร้อมทั้งผลักดันให้คนอื่น ๆ ในสังคม

ร่วมมือและทำไปพร้อมกันได้ ภาวะผู้นำนั้นมีสำคัญอย่างยิ่ง ต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการดำเนินงานตามเป้าหมาย ของกลุ่มคน หน่วยงาน และองค์กรต่าง ๆ ซึ่งส่งผลโดยตรง ต่อความร่วมมือในการปฏิบัติงานของบุคลากร

ทั้งนี้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จึงสำคัญอย่างยิ่ง ในการ ตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคม ตลอดเวลา แต่ปัญหาที่ผู้บริหารสถานศึกษามักจะพบบ่อยเสมอ คือบุคลากรในสถานศึกษาไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ทำให้สถานศึกษาไม่สามารถดำเนินงานไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ เนื่องจากผู้บริหารไม่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งถือเป็น พฤติกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรมีส่วนร่วมใน การปฏิบัติงานของสถานศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จึงมีความสำคัญกับผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อ การมีส่วนร่วมของครู และมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จ ในการปฏิบัติงาน สะท้อนให้เห็นคุณภาพในการบริหาร สถานศึกษา รวมไปถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลใน การปฏิบัติงาน

จากสภาพความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่ กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม เพื่อนำผลการวิจัย ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารและปรับเปลี่ยน กระบวนการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพสูงสุด และ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย สามารถ พัฒนาองค์กรได้อย่างมีคุณภาพในสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลง อยู่ตลอดเวลา

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม

2.2 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม

2.3 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อ การมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดนครปฐม

3. สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้ ภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ ความคิดสร้างสรรค์ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และการทำงานเป็นทีม อย่างน้อย 1 องค์ประกอบ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมี ส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดนครปฐม

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ตัวแปรจากแนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน เพื่อนำมาเป็นตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัย โดยสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ได้ 5 ด้าน และสังเคราะห์องค์ประกอบของการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา ได้ 5 ด้าน

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

5. วิธีการดำเนินการวิจัย

5.1 กำหนดประชากรและตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย

5.1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2566 จำนวน 468 คน

5.1.2 ตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2566 กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นได้ตัวอย่าง จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 21 คน และครู จำนวน 193 คน จำนวน 214 คน กระจายตามลักษณะของสถานศึกษา และตำแหน่ง

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและตัวอย่าง

สถานศึกษา	ประชากร		ตัวอย่าง	
	ผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	ครู
สถานศึกษารัฐบาล	25	339	11	155
สถานศึกษาเอกชน	21	83	10	38
รวม	46	422	21	193
	468		214	

หมายเหตุ ข้อมูล ณ วันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2567

5.2 การพัฒนาเครื่องมือในงานวิจัย มีดังนี้

5.2.1 ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารและการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา กำหนดรูปแบบและโครงสร้างของแบบสอบถาม

5.2.2 กำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ให้ครอบคลุมนิยามตัวแปร นำมาจัดทำเป็นข้อกระทงคำถามสำหรับการวิจัย โดยผ่านคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา

5.2.3 นำข้อกระทงคำถามที่สร้างขึ้นไปขอความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถาม เลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67 - 1.00 ได้ข้อคำถามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร จำนวน 35 ข้อ และการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา จำนวน 35 ข้อ

5.2.4 แก้ไขตามข้อกระทงคำถามแล้วจัดทำแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษา มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพโดยทั่วไป มีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ (forced choice) เพื่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และประเภทสถานศึกษา

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม

ตอนที่ 3 สอบถามระดับการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม โดยมีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดจัดลำดับคุณภาพ 5 ระดับ แปลความดังนี้

คะแนน	ระดับความคิดเห็น
5	มากที่สุด
4	มาก
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	น้อยที่สุด

5.2.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) กับผู้บริหารและครูวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี ที่ไม่ใช่ตัวอย่าง จำนวน 30 คน รับแบบสอบถามกลับคืนมาตรวจสอบคุณภาพความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.704 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.847

5.2.6 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลกับตัวอย่าง

5.3 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

5.3.1 ขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม เพื่อจัดทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลของผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม

5.3.2 ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ และประสานงานทางโทรศัพท์ จำนวน 214 ฉบับ ไปยังสถานศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้บริหารและครูตอบคำถามในแบบสอบถาม ได้รับแบบสอบถามกลับจำนวน 214 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5.3.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

5.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.4.1 การวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้วยวิธีการแจกแจงค่าความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

5.4.2 การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารและการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2560) และแปลความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51 ถึง 5.00 หมายถึง อยู่ระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51 ถึง 4.50 หมายถึง อยู่ระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51 ถึง 3.50 หมายถึง อยู่ระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51 ถึง 2.50 หมายถึง อยู่ระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 ถึง 1.50 หมายถึง อยู่ระดับน้อยที่สุด

6. ผลการวิจัย

6.1 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

(n = 214)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. วิสัยทัศน์	4.30	0.34	มาก	4
2. ความคิดสร้างสรรค์	4.30	0.34	มาก	4
3. ความยืดหยุ่นและการปรับตัว	4.32	0.34	มาก	2
4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.33	0.31	มาก	1
5. การทำงานเป็นทีม	4.32	0.36	มาก	3
รวม	4.31	0.27	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.31, S.D. = 0.27) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

($\bar{X}$ = 4.33, S.D. = 0.31) รองลงมา คือ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว ($\bar{X}$ = 4.32, S.D. = 0.34) โดยวิสัยทัศน์และความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันอยู่ในลำดับสุดท้าย ($\bar{X}$ = 4.30, S.D. = 0.34)

6.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา

(n = 214)

การมีส่วนร่วมของครู	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน	4.30	0.35	มาก	4
2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.30	0.36	มาก	5
3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	4.32	0.33	มาก	1
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบและประเมินผล	4.32	0.34	มาก	2
5. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	4.31	0.38	มาก	3
รวม	4.31	0.28	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า การมีส่วนร่วมของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.31, S.D. = 0.28) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.32, S.D. = 0.33) รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ($\bar{X}$ = 4.32, S.D. = 0.34) และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในลำดับสุดท้าย ($\bar{X}$ = 4.30, S.D. = 0.36)

6.3 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม ดังแสดงในตารางที่ 4-5

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง	วิสัยทัศน์ (X ₁)	ความคิดสร้างสรรค์ (X ₂)	ความยืดหยุ่นและการปรับตัว (X ₃)	การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X ₄)	การทำงานเป็นทีม (X ₅)	การมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา (Y _{tot})
วิสัยทัศน์ (X ₁)	1					
ความคิดสร้างสรรค์ (X ₂)	0.59**	1				
ความยืดหยุ่นและการปรับตัว (X ₃)	0.46**	0.50**	1			
การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X ₄)	0.61**	0.57**	0.48**	1		
การทำงานเป็นทีม (X ₅)	0.46**	0.54**	0.50**	0.52**	1	
การมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา (Y _{tot})	0.66**	0.68**	0.59**	0.71**	0.61**	1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางถึงระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง 0.46 - 0.61 และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา (Y_{tot}) พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง 0.59 - 0.71

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
Regression	5	11.03	2.21	92.68	0.00
Residual	208	4.95	0.02		
Total	213	15.98			

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ	B	Beta	SE _b	t	Sig.
ค่าคงที่					
การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X ₄)	0.63		0.17	3.67**	0.00
ความคิดสร้างสรรค์ (X ₂)	0.27	0.30	0.05	5.60**	0.00
ความยืดหยุ่นและการปรับตัว (X ₃)	0.18	0.23	0.04	4.28**	0.00
วิสัยทัศน์ (X ₁)	0.13	0.16	0.04	3.34**	0.00
การทำงานเป็นทีม (X ₅)	0.15	0.19	0.04	3.63**	0.00
การทำงานเป็นทีม (X ₅)	0.12	0.16	0.04	3.20**	0.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

R = 0.831 R² = 0.690 SEE. = 0.154

จากตารางที่ 5 พบว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X₄) ความคิดสร้างสรรค์ (X₂) ความยืดหยุ่นและการปรับตัว (X₃) วิสัยทัศน์ (X₁) และการทำงานเป็นทีม (X₅) เป็นตัวแปรที่ได้รับเลือกเข้าสมการถดถอย และสามารถอธิบายความผันแปรของการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R²) เท่ากับ 0.690 ซึ่งแสดงว่าการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ความคิดสร้างสรรค์ ความยืดหยุ่น และการปรับตัว วิสัยทัศน์ และการทำงานเป็นทีม ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา และสามารถทำนายการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา โดยรวมกันทำนายได้ร้อยละ 69.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปของคะแนนดิบ คือ

$$Y_{tot} = 0.63 + 0.27(X_4) + 0.18(X_2) + 0.13(X_3) + 0.15(X_1) + 0.12(X_5)$$

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z_{tot} = 0.30(Z_4) + 0.23(Z_2) + 0.16(Z_3) + 0.19(Z_1) + 0.16(Z_5)$$

7. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม สามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

7.1 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว การทำงานเป็นทีม วิสัยทัศน์ และความคิดสร้างสรรค์ ตามลำดับ

7.2 การมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบและประเมินผล การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการวางแผน และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ตามลำดับ

7.3 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม เรียงตามลำดับการพยากรณ์จากมากไปหาน้อย ได้แก่ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจก

บุคคล ความคิดสร้างสรรค์ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว วิสัยทัศน์ และการทำงานเป็นทีม เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนายเท่ากับ 0.690 งานวิจัยนี้พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งได้แก่ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ความยืดหยุ่นและการปรับตัว การทำงานเป็นทีม วิสัยทัศน์ และความคิดสร้างสรรค์ ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม และสามารถทำนายในภาพรวมได้ร้อยละ 69.00

8. อภิปรายผลการวิจัย

8.1 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม โดยภาพรวม และรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารมอบหมายงานอย่างทั่วถึงโดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถและความเหมาะสมของแต่ละบุคคล ผู้บริหารสนับสนุนและให้โอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ และผู้บริหารเคารพในสิทธิส่วนบุคคลและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมและยุติธรรม เป็นประเด็นที่มีการปฏิบัติ 3 ลำดับแรก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการที่ผู้บริหารจะคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยมีการแนะนำและการมอบหมายงานที่เหมาะสมกับความต้องการ ความสนใจและความสามารถของบุคลากร สนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการทำงาน เพื่อเป็นการจูงใจให้บุคลากรเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน มีวิธีการหรือแนวทางใหม่ ๆ สามารถกระตุ้นให้บุคลากรกำหนดเป้าหมายหรือทิศทางในการทำงานที่ชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดของ (อนุสรณ์ สุทธิหลวง, 2664) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล อยู่ในระดับมาก คือ ผู้บริหารสถานศึกษารับถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคล พัฒนาศักยภาพของผู้ตามให้สูงขึ้น สนับสนุนและให้โอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่ มอบหมายงานที่ท้าทาย สร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน ช่วยเหลือ ชี้แนะ สนับสนุนผู้ร่วมงานอย่างเท่าเทียมกัน มีการติดต่อสื่อสารสองทางเป็นรายบุคคล และยังได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สุทธิพันธ์ วงศ์มุสิก, 2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล อยู่ในระดับมาก คือ ผู้บริหารดูแล เอาใจใส่บุคลากร ทำให้บุคลากรรู้สึกมีคุณค่าและความสำคัญ ผู้บริหารจะส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรโดยการให้โอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ สำหรับด้านความคิดสร้างสรรค์ ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดโดยเฉพาะในประเด็นที่ว่าผู้บริหารนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้บริหารส่งเสริม/สนับสนุนให้บุคลากรได้คิด เสนอความคิดใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นประเด็นที่มีการปฏิบัติ 2 ลำดับสุดท้าย ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากบุคลากรส่วนมากจะไม่ชอบการเปลี่ยนแปลงในด้านการปฏิบัติงานโดยการใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่เพราะจะทำให้เกิดความยุ่งยาก และซับซ้อนมากยิ่งขึ้นเมื่อต้องเปลี่ยนแปลงรูปแบบ วิธีการดำเนินงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงาน รวมไปถึงงานเอกสารอีกด้วย สอดคล้องกับแนวคิดของ (ณัฐ ชาญงาน, 2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 2 ที่ให้แนวคิดไว้ว่า ด้านความคิดสร้างสรรค์ คือ การเป็นบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลาโดยการแสวงหาความรู้และแนวคิดใหม่ ๆ พร้อมทั้งปฏิบัติงานด้วยการคิดหลายมิติ คิดบวก มีวิสัยทัศน์ เชิงนวัตกรรม เปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความคิดเห็น มีความสามารถในการชักนำและกระตุ้นให้บุคลากรในหน่วยงานให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน หรือ การคิดนอกกรอบในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการคิดสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (มานะศักดิ์ สมบูรณ์, 2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครศรีธรรมราช ได้กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารคือความสามารถของผู้บริหารในการสร้างมโนภาพที่เด่นชัดไว้ในจิตใจ มีเหตุผล มีการแสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จินตนาการ สร้างและนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหาร กระตุ้นครูและบุคลากรให้เกิดความกล้าที่จะริเริ่มสร้างสรรค์ความคิดใหม่ ๆ โดยการระดมพลังสมองหรือวิธีการอื่นอยู่เสมอ

8.2 การมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน รองลงมา ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการติดตาม

ตรวจสอบและประเมินผล การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการวางแผน และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจตามลำดับ อนึ่ง ในด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานนั้น ประเด็นที่เกี่ยวกับครูรวมแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน ครูร่วมควบคุมการปฏิบัติงานเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษา และครูร่วมปรับปรุงกระบวนการทำงาน ซึ่งเป็นประเด็นที่มีการปฏิบัติ 3 ลำดับแรก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการที่เมื่อบุคลากรมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ควบคุม หรือตรวจสอบการดำเนินงาน รวมไปถึงการปรับปรุงกระบวนการทำงานและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น จะส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จ ทุกฝ่ายจะได้ประโยชน์ร่วมกัน และเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ผลการวิจัยในครั้งนี้ จึงสอดคล้องกับแนวคิดของ (ราม เรือนทองดี, 2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ อยู่ในระดับมาก คือ การได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การสนับสนุนในด้านทรัพยากร งบประมาณ แรงงาน บุคลากร สถานที่ในการดำเนินงาน โครงการ งานกิจกรรมของสถานศึกษา การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน การแสดงความคิดเห็น การลงมือปฏิบัติ การประสานงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (อัศวรินทร์ แก่นจันทร์, 2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน คือ การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนด้านทรัพยากรการบริหารจัดการ การประสานความร่วมมือ การทำกิจกรรมต่าง ๆ และการปรับปรุงแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น

สำหรับการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดโดยเฉพาะในประเด็นที่ว่า ครูร่วมตัดสินใจเลือกแผนการดำเนินงานของสถานศึกษา และครูร่วมตัดสินใจกำหนดการใช้ทรัพยากร แหล่งของทรัพยากร ซึ่งเป็นประเด็นที่มีการปฏิบัติ 2 ลำดับสุดท้าย ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากไม่ว่าจะเป็นการวางแผนดำเนินงาน เป้าหมายการดำเนินงาน วิธีการปฏิบัติ การใช้ทรัพยากรไปจนถึงการดำเนินงานเสร็จสิ้น อำนาจในการตัดสินใจสูงสุดก็ยังเป็นอำนาจของผู้บริหาร โดยถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบและหลักการปฏิบัติราชการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (สิทธิชัย อุตทาสา, 2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

คือ การมีส่วนร่วมในการนำเสนอเรื่องราวต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นในการพัฒนาองค์กร มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นชอบหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้รวมทั้งมีส่วนร่วมในการกำหนดใช้ทรัพยากรและแหล่งของทรัพยากรที่จะใช้ในการพัฒนาองค์กร สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ (กนกรัตน์ ทำจะดี, 2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การเปิดโอกาสให้ครูได้เข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยประสานงาน และเข้ามามีส่วนร่วมในการรับทราบเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา เพื่อจะได้เข้าใจนโยบายของสถานศึกษาให้มากขึ้น

8.3 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านวิสัยทัศน์ และด้านความคิดสร้างสรรค์ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยร่วมกันทำนายในภาพรวมได้ร้อยละ 69.00 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัย จึงกล่าวได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษานั้น หากผู้บริหารมอบหมายงานอย่างทั่วถึงโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถและความเหมาะสมของแต่ละบุคคล สนับสนุนและให้โอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ เคารพในสิทธิส่วนบุคคล คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมและยุติธรรม รวมทั้งเปิดโอกาสและรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไข กฎระเบียบ และวิธีการปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับบริบทขององค์กร สนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรคิดหาวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน ตลอดจนเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนางาน มีบทบาทในการปฏิบัติงาน ทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดนครปฐม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ (อนุสรณ์ สุททหลวง, 2664) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโดยภาพรวม และรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับ

ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความยืดหยุ่น ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล ด้านความคิดสร้างสรรค์ และด้านวิสัยทัศน์ ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และทำนาย ประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ร้อยละ 64.80 และ สอดคล้องกับ (สุธินันท์ วงศ์มุสิก, 2565) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7 ผลการวิจัย พบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพฤติกรรมที่แสดงออก ถึงภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาคือ ผู้บริหารสามารถกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาบุคลากร ให้มีแบบแผนการประพฤติปฏิบัติไปในทิศทางที่ต้องการ ยอมรับฟังความคิดเห็นและเหตุผล ส่งเสริมสนับสนุนครู ให้เกิดการพัฒนาตนเอง มีบุคลิกภาพที่ดี สามารถปรับตัว ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง และสามารถคิดแก้ปัญหา ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ และมีความคิดสร้างสรรค์ในการ ปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ (นภัสนันท์ จิตรภักดี, 2559) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง รูปแบบการมีส่วนร่วมของครูในการจัดการความรู้ใน สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัย พบว่าการมีส่วนร่วมของครูขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของแต่ละ สถานการณ์ กระบวนการมีส่วนร่วมประกอบด้วยการมีส่วนร่วม ในการคิดและวางแผน การตัดสินใจ การดำเนินงาน การรับผลประโยชน์ และการร่วมประเมินผล พบว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมของครูในการปฏิบัติงานมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ และยิ่งสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ (ราม เรือนทองดี, 2564) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิผล ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูร่วมประชุมหารือแลกเปลี่ยนความเห็น เพื่อวางแผนจัดทำโครงการ กำหนดเป้าหมาย หรือการดำเนินงานเรื่องต่าง ๆ ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง จัดสวัสดิการเพื่อบำรุงขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ให้ครูมีส่วนร่วมวิเคราะห์และประเมินผลงาน โครงการ และกิจกรรมของสถานศึกษา เพื่อกำหนดแนวทางปรับปรุง พัฒนาในการดำเนินงาน

สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ณัฐพล ทองมูล, 2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการวิจัย

พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงานของครู ซึ่งจะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มีความสำคัญ อย่างยิ่งต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการดำเนินงาน ตามเป้าหมายของกลุ่มคน หน่วยงาน และองค์กรต่าง ๆ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อความร่วมมือในการปฏิบัติงานของบุคลากร

อนึ่ง จากข้อค้นพบในการวิจัยครั้งนี้ จะเห็นว่าส่วน หนึ่งในความสำเร็จของสถานศึกษาก็คือ การที่บุคลากร ร่วมแรงร่วมใจในการปฏิบัติงานหรือการมีส่วนร่วมใน การปฏิบัติงานเพื่อให้กิจการงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ประกอบไปด้วย การทำงานที่ ร่วมกันทำงานเป็นทีมและทำงานไปในทิศทางเดียวกัน ร่วมคิดร่วมทำ มีส่วนในการตัดสินใจ และมีความรับผิดชอบ ร่วมกัน เพื่อให้การทำงานบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ที่ทุกฝ่ายจะได้ประโยชน์ร่วมกัน และเพื่อให้งานบรรลุ เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งการที่บุคลากร ทางการศึกษาจะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานนั้น ผู้บริหาร สถานศึกษาจะเป็นบุคคลสำคัญที่ทำให้เกิดแรงจูงใจในการ ปฏิบัติงานโดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีภาวะผู้นำที่มี พฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ ใช้วิธีการหรือแนวคิดใหม่ที่ สร้างสรรค์ สามารถจูงใจและกระตุ้นให้บุคคลมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติงาน เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการดำเนินงาน สามารถนำสถานศึกษาไปสู่จุดหมายที่ตั้งไว้ มีการประสานงาน ที่ดี แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ถ้าคิดริเริ่มสิ่งใหม่อันจะ นำไปสู่การพัฒนาที่มีประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร การที่ผู้บริหาร มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะส่งผลให้ครูมีส่วนร่วมใน การปฏิบัติงานในสถานศึกษาเพื่อให้การดำเนินงานของ สถานศึกษาจะเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผล และเกิดประโยชน์สูงสุด ดังนั้น ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จึงมีความสำคัญกับผู้บริหาร สถานศึกษาซึ่งจะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา และมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการปฏิบัติงาน สะท้อนให้เห็นคุณภาพในการปฏิบัติงานรวมถึงประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน และเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย สามารถพัฒนาองค์กรได้ อย่างมีคุณภาพ

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

9.1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัด นครปฐม ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือด้านความคิดสร้างสรรค์ ดังนั้น ผู้บริหารควรนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ ในการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และควรส่งเสริม

สนับสนุนให้บุคลากรได้คิด นำเสนอความคิดใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ควรมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการดำเนินงานและขั้นตอนในการปฏิบัติงาน รวมไปถึงเอกสารต่าง ๆ อย่างค่อยเป็นค่อยไป หากมีการต้องใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้บุคลากรได้เรียนรู้ขั้นตอนและวิธีการใช้งาน เพื่อให้การใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรมนั้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

9.1.2 จากผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ดังนั้น ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแผนการดำเนินงานของสถานศึกษาร่วมตัดสินใจกำหนดการใช้ทรัพยากรแหล่งของทรัพยากรเสนอแผนการดำเนินงาน วิธีการปฏิบัติ รวมไปถึงการปรับปรุงกระบวนการทำงานและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จ

9.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของตนเอง ในด้านการคำนึงความเป็นปัจเจกบุคคล ความคิดสร้างสรรค์ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว วิสัยทัศน์ และการทำงานเป็นทีม ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา

9.1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประกอบในการดำเนินงานภายในสถานศึกษาและวางแผนในการพัฒนาภาวะผู้นำและการมีส่วนร่วม โดยปรับให้เข้ากับบริบทของสถานศึกษา เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาองค์กร

9.2 ข้อเสนอแนะแนวทางในการทำวิจัยต่อไป

9.2.1 ควรศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม

9.2.2 ควรมีการนำภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม มาพัฒนาเป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา เพื่อให้สถานศึกษามีการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ

10. เอกสารอ้างอิง

- กนกรัตน์ ทำจะดี. (2560). การศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในงานวิชาการของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและผู้นำทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม.
- ชาญชัย ศรีภิญโญ. (2563). ภาวะผู้นำสร้างสรรค์. รายงาน สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ณัฐรัฐ ช่วยงาน. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ณัฐพล ทองมูล. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นภัสนันท์ จิตรภักดี. (2559). รูปแบบการมีส่วนร่วมของครูในการจัดการความรู้ในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- มานะศักดิ์ สมบูรณ์. (2564). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ราม เรือนทองดี. (2564). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของ
ครูที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.
วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

สิทธิชัย อุตทาสา. (2562). การมีส่วนร่วมของครูในการ
บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

สุทธินันท์ วงค์มุสิก. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนัก
บริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 7.
วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

อนุสรณ์ สุทธิหลวง. (2564). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์
ของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2.
วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

อัศวรินทร์ แก่นจันทร์. (2562). การมีส่วนร่วมในการ
บริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัด
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
จังหวัดปทุมธานี.

อิทธิพลของประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ ความเสี่ยงจากการกู้ยืมเงินที่มีต่อมูลค่าตามราคาตลาดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

Influence of Efficiency in Asset Management Risk from Borrowing Money That Has an Impact on the Market Value of the Securities Exchange of Thailand SET 100

อนงค์ อินตา^{1*}, อรวรรณ เชื้อเมืองพาน² และปานฉัตร อาการักษ์³
Anong Inta^{1*}, Orawan Chuamaungphan² and Panchat Akarak³

^{*1,2,3} สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เชียงราย 57100

^{*1,2,3} Department of Accounting, Faculty of Accountancy, Chiang Rai Rajabhat University, Chiang Rai 57100

Received : November 20, 2025 Revised : December 22, 2025 Accepted : December 24, 2025

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบอิทธิพลของประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ ความเสี่ยงจากการกู้ยืมเงินที่มีต่อมูลค่าตามราคาตลาดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2564 - 2566 จำนวน 180 ข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ เพื่อใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ ได้แก่ อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้ และอัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ความเสี่ยงจากการกู้ยืมเงิน ได้แก่ อัตราหนี้สินต่อสินทรัพย์มีความสัมพันธ์เชิงลบกับราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์เชิงลบต่อราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์, ความเสี่ยงจากการกู้ยืม, มูลค่าตามราคาตลาด

Abstract

This research aims to test the influence of asset management efficiency, borrowing risk on the market value of listed companies in the Stock Exchange of Thailand SET 100 by collecting data from 2021 - 2023, with 180 samples. The statistics used in the research include descriptive statistics, analysis of correlation coefficients between variables, and multiple regression analysis for testing hypotheses.

The research results found that the efficiency of asset management, namely total asset turnover ratio, receivable turnover ratio and inventory turnover ratio, had a positive relationship with book value per share with a statistical significance of 0.01 The risk from borrowing money, namely debt to asset ratio, had a negative relationship with market price to book value per share with a statistical significance of 0.05 The interest coverage ratio had a negative relationship with market price to book value per share with a statistical significance of 0.01

Keywords : Asset Management Efficiency, Borrowing Risk, Market Value

1. บทนำ

ตลาดทุนมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากเป็นศูนย์กลางที่ช่วยเชื่อมโยงระหว่างผู้ที่มีเงินออมกับผู้ที่ต้องการใช้เงินทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) เป็นส่วนหนึ่งของระบบตลาดทุนที่มี

*อนงค์ อินตา

E-mail : noko_inta@hotmail.com

หน้าที่ในการส่งเสริมการระดมทุนและการลงทุนภายในประเทศ การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์นั้นมีความสำคัญต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจ เนื่องจากบริษัทที่จดทะเบียนสามารถระดมทุนเพื่อการขยายธุรกิจและการลงทุนในโครงการใหม่ ๆ ได้ส่งผลให้เกิดการพัฒนาและเพิ่มมูลค่าของธุรกิจในประเทศ โดยเฉพาะบริษัทในดัชนี SET 100 ซึ่งเป็นกลุ่มบริษัทขนาดใหญ่ที่มีผลต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจ ผลการศึกษาที่ผ่านมาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ ความเสี่ยงจากการกู้ยืม และมูลค่าตลาดยังให้ข้อสรุปที่แตกต่างกัน ทั้งเชิงบวก เชิงลบ หรือไม่พบความสัมพันธ์เลย (กัญญาลักษณ์ สุขพันธ์, 2564) ทำให้ยังมีช่องว่างความรู้ที่ต้องได้รับการตรวจสอบเพิ่มเติม งานวิจัยนี้จึงมุ่งทดสอบอิทธิพลของประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์และความเสี่ยงจากการกู้ยืมต่อมูลค่าตลาดของบริษัทใน SET100 โดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ปัจจุบันเพื่อสร้างแบบจำลองที่อธิบายปัจจัยกำหนดมูลค่าตลาดอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้บริหาร นักลงทุน และนักวิเคราะห์สามารถประเมินมูลค่าหุ้น วางนโยบายทางการเงิน และบริหารสินทรัพย์และโครงสร้างเงินทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้ประสิทธิภาพด้านสินทรัพย์และการจัดการหนี้สินถือเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลโดยตรงต่อผลประกอบการและราคาหุ้นของบริษัท โดยเฉพาะในบริษัทขนาดใหญ่ที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจไทยในภาพรวม (รองเอก วรณพฤกษ์, จิตรลดา วิวัฒน์เจริญวงศ์, และ สุรีย์ โภษกรณ์, 2565)

อย่างไรก็ตาม การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์นั้นมาพร้อมกับความเสี่ยง และความสามารถของบริษัทในการบริหารสินทรัพย์และจัดการหนี้สินถือเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อมูลค่าตามราคาตลาด การบริหารสินทรัพย์ที่มีประสิทธิภาพจะช่วยเพิ่มผลกำไร ลดต้นทุน และเพิ่มมูลค่าหุ้นของบริษัท ในขณะที่การจัดการหนี้สินที่ดีจะช่วยลดความเสี่ยงในการกู้ยืมและเสริมสร้างความมั่นคงทางการเงิน สำหรับบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ซึ่งเป็นกลุ่มบริษัทขนาดใหญ่ การบริหารสินทรัพย์และหนี้สินมีบทบาทสำคัญในการกำหนดมูลค่าตลาด เนื่องจากบริษัทเหล่านี้ มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสินทรัพย์ ความเสี่ยงจากการกู้ยืม และมูลค่าตามราคาตลาดของบริษัทเหล่านี้จึงมีความสำคัญอย่างมาก โดยจะช่วยให้ นักลงทุนและผู้บริหารสามารถใช้ข้อมูลในการวางแผนและตัดสินใจด้านการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สิทธิโชค แซ่หาน, 2563)

การวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบอิทธิพลของประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์และความเสี่ยงจากการกู้ยืมที่มีต่อมูลค่าตามราคาตลาดของบริษัทใน SET 100

โดยการใช้ข้อมูลจริงจากบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การศึกษาดังกล่าวจะช่วยให้เข้าใจถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อมูลค่าตามราคาตลาดของบริษัทและช่วยให้บริษัทสามารถปรับปรุงประสิทธิภาพในการดำเนินงานและการจัดการทางการเงินเพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ผู้ถือหุ้น

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อทดสอบอิทธิพลของประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ที่มีต่อมูลค่าตามราคาตลาดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

2.2 เพื่อทดสอบอิทธิพลของความเสี่ยงจากการกู้ยืมเงินที่มีต่อมูลค่าตามราคาตลาด ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

3. สมมติฐานของการวิจัย

จากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถเชื่อมโยงแนวคิด ทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และผลการศึกษาเพิ่มเติมจากงานวิจัยในอดีต สามารถนำมาพัฒนาเป็นสมมติฐานในการวิจัยได้ดังนี้

H1 : อัตราส่วนการหมุนเวียนสินทรัพย์รวมมีอิทธิพลต่ออัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้นของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

H2 : อัตราส่วนหมุนเวียนของลูกหนี้มีอิทธิพลต่ออัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้นของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

H3 : อัตราส่วนหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือมีอิทธิพลต่ออัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้นของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

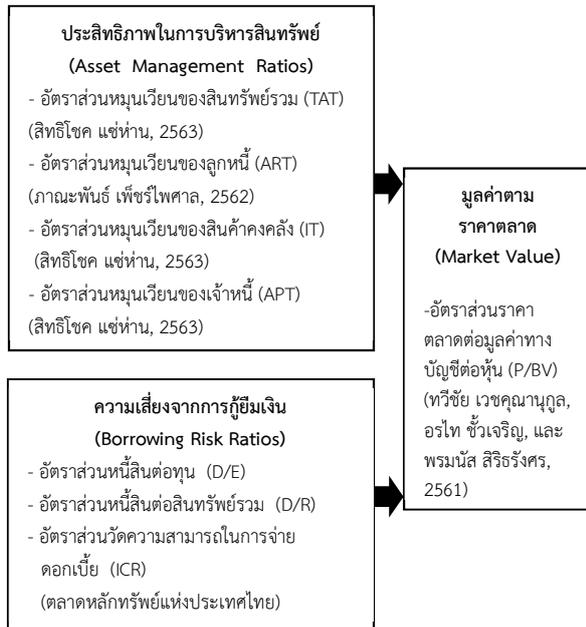
H4 : อัตราส่วนหมุนเวียนของเจ้าหนี้มีอิทธิพลต่ออัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้นของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

H5 : อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนมีอิทธิพลต่ออัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้นของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

H6 : อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมมีอิทธิพลต่ออัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้นของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

H7: อัตราส่วนวัดความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยมีอิทธิพลต่ออัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้นของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

5. วิธีการดำเนินการวิจัย

5.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ในระหว่างปี พ.ศ. 2564 - 2566 จำนวน 60 บริษัท

5.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2564 - 2566 รวมระยะเวลา 3 ปี ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ตัดข้อมูลของตัวแปรที่จะศึกษาที่ไม่ครบถ้วนและตัดอุตสาหกรรมกลุ่มการเงินออกไป หลังจากการตัดข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างแล้ว จึงได้กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบด้วยข้อมูลบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ช่วงระยะเวลาดังแต่ปี พ.ศ. 2564 - 2566 รวมเป็น 180 ข้อมูล

5.3 ตัวแปรและการวัดค่าตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยคั้งนี้มีตัวแปรอิสระทั้งหมด 7 ตัวแปร คือ ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ ประกอบด้วย อัตราส่วนหนี้สินของสินทรัพย์รวม อัตราส่วนหนี้สินของลูกหนี้ อัตราส่วนหนี้สินของสินค้ำคงคลัง และอัตราส่วนหนี้สินของเจ้าหนี้ ความเสี่ยงจากการกู้ยืมเงิน ประกอบด้วย อัตราหนี้สินต่อทุน อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม และ อัตราส่วนวัดความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย ตัวแปรตาม คือ มูลค่าตามราคาตลาด โดยใช้ อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้น

ตารางที่ 1 การวัดค่าตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวย่อ	ตัวแปร	การวัดค่า
TAT	อัตราส่วนหนี้สินของสินทรัพย์รวม	ยอดขาย/สินทรัพย์รวม (สิทธิโชค แซ่ห่าน, 2563)
ART	อัตราส่วนหนี้สินของลูกหนี้	ยอดขายสุทธิ/ลูกหนี้เฉลี่ย (ภามะพันธ์ เพ็ชรไพศาล, 2562)
IT	อัตราส่วนหนี้สินของสินค้ำคงคลัง	ต้นทุนขาย/สินค้ำคงเหลือเฉลี่ย (สิทธิโชค แซ่ห่าน, 2563)
APT	อัตราส่วนหนี้สินของเจ้าหนี้	ต้นทุนขาย/เจ้าหนี้การค้าเฉลี่ย (สิทธิโชค แซ่ห่าน, 2563)
D/E	อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	หนี้สินรวม/ส่วนของผู้ถือหุ้นรวม
D/R	อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม	หนี้สินรวม/สินทรัพย์รวม
ICR	อัตราส่วนวัดความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย	กำไรจากการดำเนินงาน/ดอกเบี้ยจ่าย
P/BV	อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้น	ราคาตลาดต่อหุ้น/กำไรสุทธิต่อหุ้น (ทวีชัย เวชคุณานกุล, อรไท ชั่วเจริญ, และ พรหมนัส สิริรังศรี, 2561)

5.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ใช้ข้อมูลเพื่อการศึกษาจากฐานข้อมูลการบริการข้อมูลตลาดหลักทรัพย์ออนไลน์ (SET SMART) ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เก็บข้อมูลในรอบระยะเวลาบัญชี พ.ศ. 2564 - 2566 จำนวน 3 ปี ซึ่งอยู่ในรูปแบบเว็บไซต์ รายงานข้อมูลประจำปี 56 - 1 และแบบรายงานประจำปีของบริษัทจำนวน 60 บริษัท ภายหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลพบว่า บริษัทบางแห่ง มีข้อมูลไม่ครบถ้วน คงเหลือกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 180 ข้อมูล (60 บริษัท คูณ 3 ปี รวมเป็น 180 ข้อมูล)

5.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เป็นสถิติที่ใช้ในการสรุปลักษณะเบื้องต้นของข้อมูลประกอบด้วย ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อเป็นการแสดงข้อมูลในภาพรวมและลักษณะการแจกแจงค่าทางสถิติเบื้องต้น การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regressions Analysis) เพื่อทดสอบตัวแปรอิสระที่ส่งผลต่อตัวแปรตาม โดยนำโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติมาช่วยในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ โดยแสดงเป็นแบบสมการ Regressions ได้คั้งนี้

$$P/BV_{it} = \beta_0 + \beta_1 TAT_{it} + \beta_2 ART_{it} + \beta_3 APT_{it} + \beta_4 IT_{it} + \beta_5 D/E_{it} + \beta_6 D/R_{it} + \beta_7 ICR_{it} + \epsilon$$

6. ผลการวิจัย

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา เพื่ออธิบายลักษณะของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย แสดงดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตัวแปร	ค่าต่ำสุด (Minimum)	ค่าสูงสุด (Maximum)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
TAT	-3.10	72.17	6.88	11.89
ART	0.00	58.02	11.65	10.36
IT	0.00	92.71	15.49	17.82
APT	0.11	6.99	1.65	1.14
D/E	0.00	6.03	0.84	0.94
D/R	0.00	1.00	0.54	0.17
ICR	0.07	43.86	8.24	6.11
P/BV	0.00	9.89	2.89	2.29

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งพิจารณาจากตัวแปรอิสระ พบว่า อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม (TAT) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ -3.10 ค่าสูงสุดเท่ากับ 72.17 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.88 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 11.89 อัตราส่วนหมุนเวียนของลูกหนี้ (ART) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.00 ค่าสูงสุดเท่ากับ 58.02 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.65 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.36 อัตราส่วนหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (IT) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.00 ค่าสูงสุดเท่ากับ 92.71 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.49 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 17.82 อัตราส่วนหมุนเวียนของเจ้าหนี้ (APT) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.11 ค่าสูงสุดเท่ากับ 6.99 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.65 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.14 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (D/E) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.00 ค่าสูงสุดเท่ากับ 6.03 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.84 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.94 อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม (D/R) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.00 ค่าสูงสุดเท่ากับ 1.00 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.54 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.17 อัตราส่วนวัดความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (ICR) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.07 ค่าสูงสุดเท่ากับ 43.86 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.24 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.11

จากข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าความแตกต่างในระดับประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์และความเสี่ยงจากการกู้ยืมเงินของบริษัทในกลุ่มที่ศึกษา ซึ่งอาจมีอิทธิพลต่อผลประกอบการและมูลค่าตลาดของบริษัทต่าง ๆ อาจเนื่องมาจากความแตกต่างในประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์และความเสี่ยงจากการกู้ยืมเงินส่งผลต่อผลประกอบการและมูลค่าตลาดของบริษัท ความสามารถในการจัดการ

สินทรัพย์หมุนเวียนและหนี้สินเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อสภาพคล่องและความสามารถในการสร้างกำไร บริษัทที่จัดการทรัพยากรและหนี้สินได้ดีจะมีมูลค่าตลาดสูงกว่า สำหรับตัวแปรตาม พบว่า อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชี (P/BV) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.00 ค่าสูงสุดเท่ากับ 9.89 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.29 สะท้อนถึงความหลากหลายในกลุ่มบริษัทที่ศึกษา บริษัทบางแห่งอาจมีมูลค่าตลาดที่ต่ำกว่ามูลค่าทางบัญชี ในขณะที่บางแห่งมีมูลค่าตลาดที่สูงกว่ามาก ความแตกต่างนี้อาจเกิดจากปัจจัยเชิงการบริหาร การทำกำไร หรือความเสี่ยงของแต่ละบริษัท ซึ่งแสดงถึงความไม่สม่ำเสมอในประสิทธิภาพทางการเงินและการสร้างมูลค่าของบริษัท

6.2 การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

6.2.1 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบปัญหา Multicollinearity ซึ่งพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ หลังจากนั้นจึงสามารถทำการ Run Multiple Regression เพื่อหาความสัมพันธ์และความน่าเชื่อถือทางสถิติ จะเห็นได้ว่าจากการทดสอบเงื่อนไขและความเหมาะสมของตัวแบบสมการถดถอยพหุคูณ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ของตัวแปรอิสระแต่ละคู่มีค่าอยู่ระหว่างค่าต่ำสุดถึงค่าสูงสุดเท่ากับ -0.149 และสูงสุด 0.792 ซึ่งค่า (r) มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ซึ่งน้อยกว่า 0.80 แสดงให้เห็นว่าไม่เกิดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันเอง ดังนั้นไม่เกิดปัญหา Multicollinearity ดังนั้น จึงนำตัวแปรอิสระทั้งหมดเข้าสู่ตัวแบบสมการถดถอยพหุคูณ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation)

ตัวแปร	TAT	ART	IT	APT	DE	DR	ICR
TAT	1						
ART	-0.028	1					
IT	0.004	-0.086	1				
APT	-0.012	0.206**	0.267**	1			
D/E	0.105	0.123	-0.84	-0.149*	1		
D/R	-0.005	0.185*	0.161*	0.792**	-0.115	1	
ICR	-0.001	0.282**	0.089	0.031	0.314**	0.015	1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6.2.2 การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ตารางที่ 4 ค่า Tolerance และค่า Variance Inflated Factor (VIF) ของตัวแปร

Variable	Collinearity Statistics	
	Tolerance	VIF
(Constant)		
TAT	0.986	1.014
ART	0.840	1.191
IT	0.875	1.143
APT	0.338	2.957
D/E	0.861	1.161
D/R	0.367	2.723
ICR	0.811	1.233

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเป็นอิสระของตัวแปรอิสระเพิ่มเติม เพื่อให้มั่นใจว่าตัวแปรอิสระและตัวแปรควบคุมไม่ได้มีความสัมพันธ์ระหว่างกันมากเกินไปหรือเกิดปัญหา Multicollinearity จึงทำการทดสอบค่า Tolerance และค่า VIF ซึ่งผลการวิเคราะห์จากตารางที่ 4 พบว่าค่า Tolerance อยู่ระหว่าง 0.338 - 0.986 และค่า VIF อยู่ระหว่าง 1.014 - 2.957 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 โดยทั้งสองค่าอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม สรุปได้ว่า ตัวแปรอิสระและตัวแปรตามที่ศึกษาไม่มีปัญหา Multicollinearity

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

Variable	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	P-value
	B	Std. Err.	Beta		
(Constant)	3.521	0.600		5.870	0.000
TAT	0.055	0.013	0.285	4.375	0.000**
ART	0.048	0.016	0.218	3.091	0.002**
IT	0.032	0.009	0.247	3.570	0.000**
APT	0.338	0.223	0.169	1.519	0.131
D/E	0.118	0.170	0.048	0.696	0.487
D/R	-2.841	1.403	-0.216	-2.025	0.044*
ICR	-0.114	0.027	-0.384	-5.350	0.000**

F=9.618, R-Square=0.281, Adj. R Square=0.252

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้

อิทธิพลของการบริหารสินทรัพย์ที่มีต่ออัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้น (P/BV) ทดสอบด้วยสถิติการถดถอยพหุคูณ สรุปได้ว่า อัตราส่วนการหมุนเวียนสินทรัพย์รวม (TAT) อัตราส่วนหมุนเวียนของลูกหนี้ (ART) และอัตราส่วนหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (IT) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับมูลค่าตามราคาตลาดโดยใช้อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้น (P/BV) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงให้เห็นว่าอัตราส่วนการหมุนเวียนสินทรัพย์รวม (TAT) อัตราส่วนหมุนเวียนของลูกหนี้ (ART) และอัตราส่วนหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (IT) เพิ่มขึ้นจะส่งผลทำให้ราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีเพิ่มขึ้นตามไปด้วย และอัตราส่วนหมุนเวียนของเจ้าหนี้ (APT) ไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าตามราคาตลาดโดยใช้อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้น (P/BV) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

อิทธิพลของความเสี่ยงจากการกู้ยืมที่มีต่ออัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้น (P/BV) ทดสอบด้วยสถิติการถดถอยพหุคูณ พบว่าอัตราส่วนวัดความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (ICR) มีความสัมพันธ์กับมูลค่าตามราคาตลาดโดยใช้อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้น (P/BV) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงให้เห็นว่าความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยของบริษัทอาจเป็นปัจจัยสำคัญที่นักลงทุนพิจารณาในการประเมินมูลค่าตามราคาตลาดของบริษัท ซึ่งความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยสูง แสดงถึงความสามารถในการชำระหนี้ที่ดีขึ้นส่งผลให้ตลาดมองว่าบริษัทมีความมั่นคงทางการเงินมากขึ้น ซึ่งมีผลในเชิงบวกต่อมูลค่าหุ้น และอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม (D/R) มีความสัมพันธ์กับมูลค่าตามราคาตลาดโดยใช้อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้น (P/BV) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่า ระดับหนี้สินที่บริษัทมีสามารถส่งผลต่อการรับรู้มูลค่าทางการตลาดของบริษัทได้ กล่าวคือ อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม (D/R) สูงอาจสะท้อนถึงภาระหนี้ที่สูงขึ้นและความเสี่ยงทางการเงินที่มากขึ้น ทำให้ตลาดตีมูลค่าบริษัทต่ำลง ในขณะที่อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม (D/R) ที่ต่ำกว่าอาจบ่งชี้ถึงเสถียรภาพที่มากขึ้นและความเสี่ยงที่ลดลง ซึ่งส่งผลให้บริษัทมีมูลค่าตามราคาตลาดที่สูงขึ้น ส่วนอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (D/E) ไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าตามราคาตลาดโดยใช้อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้น (P/BV) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

7. สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม และตัวแปรอิสระ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีสมมติฐานการศึกษาที่ตั้งไว้ 7 ข้อ ดังนี้

7.1 จากการศึกษาสมมติฐานที่ H₁ : อัตราส่วนการหมุนเวียนสินทรัพย์รวมมีอิทธิพลต่ออัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้นของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 แสดงให้เห็นว่า อัตราส่วนการหมุนเวียนสินทรัพย์รวม (TAT) มีความสัมพันธ์กับมูลค่าตามราคาตลาดโดยใช้อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้น (P/BV) ของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ผลการวิจัยพบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐาน

7.2 จากการศึกษาสมมติฐานที่ H₂ : อัตราส่วนหมุนเวียนของลูกหนี้มีอิทธิพลต่ออัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้นของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 สรุปได้ว่า อัตราส่วนหมุนเวียนของลูกหนี้ (ART) มีความสัมพันธ์กับมูลค่าตามราคาตลาดโดยใช้อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้น (P/BV) ของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ผลการวิจัยพบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.002 ซึ่งน้อยกว่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐาน

7.3 จากการศึกษาสมมติฐานที่ H₃ : อัตราส่วนหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือมีอิทธิพลต่ออัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้นของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 สรุปได้ว่า อัตราส่วนหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (IT) มีความสัมพันธ์กับมูลค่าตามราคาตลาดโดยใช้อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้น (P/BV) ของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET100 ผลการวิจัยพบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐาน

7.4 จากการศึกษาสมมติฐานที่ H₄ : อัตราส่วนหมุนเวียนของเจ้าหนี้มีอิทธิพลต่ออัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET100 สรุปได้ว่า อัตราส่วนหมุนเวียนของเจ้าหนี้ (APT) ไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าตามราคาตลาดโดยใช้อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้น (P/BV) ของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET100 ผลการวิจัยพบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.131 ซึ่งมากกว่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐาน

7.5 จากการศึกษาสมมติฐานที่ H₅ : อัตราส่วนหนี้สิน

ต่อทุนมีอิทธิพลต่ออัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้นของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET100 สรุปได้ว่า อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (D/E) ไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าตามราคาตลาด โดยใช้อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้น (P/BV) ของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ผลการวิจัยพบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.131 ซึ่งมากกว่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐาน

7.6 จากการศึกษาสมมติฐานที่ H₆ : อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมมีอิทธิพลต่ออัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 สรุปได้ว่า อัตราส่วนหมุนเวียนของเจ้าหนี้ (APT) มีความสัมพันธ์ทางลบกับมูลค่าตามราคาตลาดโดยใช้อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้น (P/BV) ของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ผลการวิจัยพบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.044 ซึ่งน้อยกว่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ดังนั้นจึง ยอมรับสมมติฐาน

7.7 จากการศึกษาสมมติฐานที่ H₇ : อัตราส่วนวัดความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยมีอิทธิพลต่ออัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้นของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 สรุปได้ว่า อัตราส่วนวัดความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (ICR) มีความสัมพันธ์เชิงลบกับมูลค่าตามราคาตลาดโดยใช้อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้น (P/BV) ของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 ผลการวิจัยพบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐาน

8. อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง อิทธิพลของประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ ความเสี่ยงจากรู้อยู่มีเงินที่มีต่อมูลค่าตามราคาตลาดของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET100 ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์โดยมีรายละเอียดดังนี้

8.1 เพื่อทดสอบอิทธิพลของประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์กับมูลค่าตามราคาตลาดโดยใช้อัตราส่วนด้านราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้นของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET100 จากการทดสอบพบว่าอัตราส่วนการหมุนเวียนสินทรัพย์รวม (TAT) อัตราส่วนหมุนเวียนของลูกหนี้ (ART) และอัตราส่วนหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (IT) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับมูลค่าตามราคาตลาดโดยใช้อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้น (P/BV) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐาน ผลการทดสอบแสดงให้เห็นว่า

การบริหารจัดการสินทรัพย์ที่มีประสิทธิภาพส่งผลโดยตรงต่อมูลค่าตลาดของบริษัท การจัดการสินทรัพย์ที่ดีสะท้อนถึงความสามารถในการเพิ่มรายได้และกำไร ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของสิทธิโชค แซ่ห่าน (2563) ที่พบว่า อัตราส่วนการหมุนเวียนสินทรัพย์รวมมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญาลักษณ์ สุขภักดิ์ (2564) พบว่า อัตราส่วนหมุนเวียนสินทรัพย์รวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รองเอก วรรณพฤกษ์ , จิตรลดา วิวัฒน์เจริญวงศ์ , และ สุรีย์ โฆษกรณัญ (2565) พบว่า อัตราส่วนการหมุนเวียนของลูกหนี้ ส่งผลในทิศทางเดียวกันต่ออัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าหุ้นตามบัญชี เนื่องจากการจัดการสินทรัพย์ที่มีประสิทธิภาพสะท้อนถึงความสามารถในการสร้างรายได้และกำไร ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อมูลค่าตลาดของบริษัท อัตราส่วนหมุนเวียนของเจ้าหนี้ ไม่มีความสัมพันธ์กับราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้น อาจเป็นเพราะการบริหารจัดการเจ้าหนี้ไม่ใช่ปัจจัยหลักที่ส่งผลโดยตรงต่อมูลค่าตลาดของบริษัท ปัจจัยสำคัญอื่น ๆ เช่น ความสามารถในการทำกำไร การเติบโตของรายได้ และการจัดการสินทรัพย์มีบทบาทสำคัญมากกว่าในการกำหนดมูลค่าตลาดของบริษัท การที่บริษัทสามารถบริหารเจ้าหนี้ได้คืออาจส่งผลต่อกระแสเงินสดหรือสภาพคล่อง แต่ไม่ได้สะท้อนถึงศักยภาพในการสร้างกำไรหรือการเติบโตในอนาคตที่มีผลต่อการประเมินมูลค่าตลาด ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวรรณ สุจารี (2564) ที่พบว่า อัตราส่วนหมุนเวียนของเจ้าหนี้ ไม่มีอิทธิพลต่ออัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้น เนื่องจากผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าบริษัทที่มีอัตราส่วนหมุนเวียนของเจ้าหนี้สูงมักจะมีอัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้นสูงขึ้น การบริหารจัดการหนี้สิน การบริหารจัดการเจ้าหนี้ อย่างมีประสิทธิภาพช่วยเพิ่มมูลค่าตลาดของบริษัทและทำให้อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้นสูงขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รองเอก วรรณพฤกษ์ , จิตรลดา วิวัฒน์เจริญวงศ์ , และ สุรีย์ โฆษกรณัญ (2565) ที่พบว่า อัตราส่วนหมุนเวียนของเจ้าหนี้คงเหลือไม่ส่งผลต่ออัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าหุ้นตามบัญชี เนื่องจากปัจจัยอื่น เช่น การบริหารจัดการภายในองค์กร ความสามารถในการทำกำไร และศักยภาพในการเติบโตทางธุรกิจ มีอิทธิพลมากกว่าในการกำหนดมูลค่าตลาดของบริษัท การบริหารจัดการเจ้าหนี้ อาจไม่ส่งผลโดยตรงต่อการสร้างมูลค่าตลาดเช่นเดียวกับการบริหารทรัพย์สิน หรือสินค้านาคคลัง

8.2 เพื่อทดสอบอิทธิพลของความเสี่ยงจากการกู้ยืมกับมูลค่าตามราคาตลาดโดยใช้อัตราส่วนด้านราคาตลาด

ต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้นของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

จากการทดสอบพบว่าอัตราส่วนวัดความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (ICR) มีความสัมพันธ์กับมูลค่าตามราคาตลาดโดยใช้อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้น (P/BV) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐาน ผลการวิจัยนี้แสดงถึงความสามารถในการชำระดอกเบี้ยของบริษัทที่สูง ซึ่งบ่งบอกถึงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการหนี้สินและสภาพคล่องทางการเงินที่ดี ส่งผลให้นักลงทุนมองว่าบริษัทมีความมั่นคงทางการเงิน ทำให้มูลค่าราคาตลาดของบริษัทเพิ่มขึ้นผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภิพร คำเครื่อง และ เบญจพร โมกขะเวส (2564) ที่พบว่า อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยมีอิทธิพลเชิงบวกต่อราคาหุ้น โดยความสามารถในการชำระดอกเบี้ยอาจแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการบริหารจัดการทางการเงินของกิจการจึงส่งผลเชิงบวกต่ออัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าหุ้นตามบัญชีและสอดคล้องกับงานวิจัยของ รองเอก วรรณพฤกษ์ , จิตรลดา วิวัฒน์เจริญวงศ์ , และ สุรีย์ โฆษกรณัญ (2565) ที่พบว่า อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ยส่งผลในทิศทางเดียวกันกับอัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าหุ้นตามบัญชี

อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม (D/R) มีความสัมพันธ์เชิงลบกับมูลค่าตามราคาตลาดโดยใช้อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้น (P/BV) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐาน ผลการทดสอบนี้แสดงให้เห็นว่าการที่บริษัทมีหนี้สินสูงอาจทำให้นักลงทุนมองว่ามีความเสี่ยงเพิ่มขึ้น ส่งผลให้มูลค่าตามราคาตลาดลดลง ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราพร เหง้าดา (2561) ที่พบว่า อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมมีความสัมพันธ์กับโครงสร้างทางการเงิน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีณา แซ่จู่ (2567) ที่พบว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมมีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ โดยผลการวิจัยยังพบว่าปัจจัยอื่น ที่มีผลต่อผลตอบแทนของหลักทรัพย์ ดังนั้น นักลงทุนควรพิจารณาปัจจัยอื่น ๆ เพิ่มเติมในการวิเคราะห์หลักทรัพย์ด้วย เช่น อัตราแลกเปลี่ยนสถานะเศรษฐกิจเป็นต้น ในทางตรงกันข้ามกับผลการวิจัยของ วริยา สุวภิญโญภาส และ ดารณี เอื้อชนะจิต (2566) ที่พบว่า อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมไม่มีความสัมพันธ์ต่อมูลค่าทางการตลาด วัดจากอัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชี (P/BV) ซึ่งอาจเกิดจากปัจจัยหลายประการ เช่น โครงสร้างทางการเงินของแต่ละบริษัทที่แตกต่างกันไปตามประเภทอุตสาหกรรม หรือวิธีการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเงิน ซึ่งในบางกรณี อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมอาจไม่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อมูลค่าตลาดของบริษัท

อัตราส่วนหมุนเวียนของเจ้าหนี้ (APT) ไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าตามราคาตลาดโดยใช้อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้น (P/BV) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานผลการทดสอบนี้แสดงให้เห็นว่า แม้การบริหารจัดการเจ้าหนี้อย่างมีประสิทธิภาพจะสามารถเพิ่มมูลค่าตลาดของบริษัทได้ในเชิงปริมาณ แต่ปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจและการบริหารจัดการทางการเงินยังคงมีความสำคัญมากกว่าในการกำหนดมูลค่าตลาดของบริษัท ซึ่งนักลงทุนควรพิจารณาปัจจัยเหล่านี้เพิ่มเติมในการวิเคราะห์และประเมินมูลค่าหุ้นของบริษัท ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวรรณ สุจารี (2564) ที่พบว่าอัตราส่วนหมุนเวียนของเจ้าหนี้ ไม่มีอิทธิพลต่ออัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้น เนื่องจากบริษัทที่มีอัตราส่วนหมุนเวียนของเจ้าหนี้สูงมักจะมีอัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้นสูงขึ้น การบริหารจัดการหนี้สิน การบริหารจัดการเจ้าหนี้อย่างมีประสิทธิภาพช่วยเพิ่มมูลค่าตลาดของบริษัทและทำให้อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้นสูงขึ้น

อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (D/E) ไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่าตามราคาตลาดโดยใช้อัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้น (P/BV) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานผลการทดสอบนี้ จึงชี้ให้เห็นว่าระดับหนี้สินของบริษัทอาจไม่ใช่ตัวบ่งชี้หลักในการประเมินมูลค่าตลาดของบริษัท ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิญาภาม ชมภู (2563) พบว่า อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนไม่ส่งผลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผล ซึ่งอาจเนื่องมาจากปัจจัยอื่นที่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผลมากกว่า เช่น ความสามารถในการทำกำไร นโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัท หรือสถานะเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อกระแสเงินสดของบริษัท การไม่มีความสัมพันธ์ระหว่าง D/E กับ P/BV อาจเป็นไปได้เนื่องจากระดับหนี้สินไม่ได้เป็นปัจจัยหลักที่นักลงทุนใช้ในการประเมินมูลค่าตลาดของบริษัท

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัยอิทธิพลการบริหารสินทรัพย์ประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์กับมูลค่าตามราคาตลาดของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยผลการวิจัยพบว่า อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์เชิงลบกับราคาตลาดต่อกำไรสุทธิต่อหุ้น อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม อัตราส่วนหมุนเวียนของลูกหนี้ และอัตราส่วนหมุนเวียนของสินค้าคงคลัง มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้น อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม และอัตราส่วนวัดความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย มีความสัมพันธ์

เชิงลบกับอัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่าทางบัญชีต่อหุ้น ซึ่งผลที่ได้จะช่วยสนับสนุนทฤษฎีประสิทธิภาพของตลาด โดยแสดงให้เห็นว่าที่นักลงทุนได้ใช้ข้อมูลที่กิจการเปิดเผยแก่สาธารณะทราบ นำมาใช้ในการประกอบการตัดสินใจในการลงทุน หรือการคาดการณ์ผลการดำเนินงานในอนาคตของบริษัทว่าจะมีผลการดำเนินงานไปในทิศทางใด และทำให้เกิดราคาตลาดใหม่ที่มาจากการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทมูลค่าตามราคาตลาดเป็นข้อมูลที่จะสะท้อนให้ผู้ลงทุนเห็นถึงขนาดของกิจการและความน่าสนใจของหลักทรัพย์นั้น ๆ ทั้งในแง่ของสภาพคล่อง ปริมาณ และประเภทสินค้าที่จะเลือกลงทุน ซึ่งจะช่วยให้ นักลงทุนหรือผู้ที่สนใจใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณา วางแผนการลงทุนไว้ล่วงหน้า อีกทั้งฝ่ายบริหารยังสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการบริหารงานให้อยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมกับกิจการเพื่อวางแผนและตัดสินใจในการดำเนินกิจการ

9.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

9.2.1 วิจัยนี้เพื่อศึกษาอิทธิพลของประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ ความเสี่ยงในการกู้ยืมเงินกับมูลค่าตามราคาตลาดของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณเพียงอย่างเดียวเพื่อใช้สำหรับการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างไรก็ตาม นักลงทุน รวมถึงนักวิเคราะห์ข้อมูลควรที่จะนำปัจจัยด้านอื่น ๆ เช่น สภาพเศรษฐกิจ การเมือง มาพิจารณาเพื่อประกอบการตัดสินใจและเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจลงทุนมากยิ่งขึ้น เพื่อลดความเสี่ยงจากการลงทุน

9.2.2 จากผลการศึกษาวิจัยจะช่วยสนับสนุนให้ผู้ที่ใช้ขบการเงิน รวมถึงนักลงทุน ใช้เพื่อประกอบการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างไรก็ตาม ข้อมูลที่ปรากฏในขบการเงินรวมถึงผลการวิจัย เป็นการนำข้อมูลจากในอดีตมาทำการวิเคราะห์ ดังนั้น ผู้ที่ใช้ขบการเงินรวมถึงนักลงทุน ควรที่จะติดตามขบการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในทุกไตรมาสเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ปัจจุบันและเพื่อลดความเสี่ยงในการลงทุน

9.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

9.3.1 เนื่องจากการศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้ได้จำกัดช่วงเวลาจากปี พ.ศ. 2564 - 2566 เท่านั้น ผู้ที่จะนำผลการวิจัยเหล่านี้ไปศึกษาเพิ่มเติม หรือต่อยอดความรู้จากการวิจัยนี้ ควรที่ขยายขอบเขตของการศึกษาทั้งในด้านกลุ่มศึกษาและข้อมูลในขบการเงิน ควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูล ขบการเงินอย่างน้อยย้อนหลัง 5 ปีขึ้นไป เพื่อให้ผลการวิจัยมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

9.3.2 ผู้วิจัยใช้ตัววัดในส่วนที่เป็นประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ และความเสี่ยงจากการกู้ยืม ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไป อาจจะใช้ตัววัดในด้านอื่น ๆ ในการทำการศึกษาศึกษา เช่น อัตราวัดความสามารถในการทำกำไรหรืออัตราวัดสภาพคล่องของบริษัท เป็นต้น ดังนั้นในงานวิจัยต่อไปควรที่จะนำตัววัดอัตราส่วนเหล่านี้มาร่วมศึกษาวิจัยเพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ครอบคลุมองค์ประกอบของรายงานทางการเงินมากขึ้นกว่าเดิม

10. เอกสารอ้างอิง

กัญญาลักษณ์ สุขพันธ์. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างกระแสเงินสดและประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์มูลค่าตามราคาตลาดของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การค้นคว้าอิสระ ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

จิราพร เหง้าดา. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์ กรณีศึกษา บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มธุรกิจพลังงานและสาธารณูปโภค. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ทวีชัย เวชคุณานุกูล, อรไท ชั่วเจริญ, และ พรหมนัส สิริธรงค์. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหุ้นสามัญในธุรกิจหมวดพลังงานและสาธารณูปโภค ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *Journal of Management Science Nakhon Pathom Rajabhat University*, 5, (2), หน้า 221-234.

ปวีณา แซ่จู. (2567, กรกฎาคม). ผลกระทบของอัตราส่วนประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ที่มีผลต่ออัตราส่วนโครงสร้างทางการเงินและอัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรของกลุ่มธุรกิจสินค้าอุตสาหกรรมที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ แห่งประเทศไทย. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 9, (7), หน้า 464-477.

ภาณุพันธ์ เพ็ชรไพศาล. (2562). ผลกระทบของอัตราส่วนทางการเงินที่มีต่อการวัดมูลค่าราคาตลาดของหุ้นของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

รองเอก วรรณพฤกษ์, จิตรลดา วิวัฒน์เจริญวงศ์, และ สุรีย์ โภษกรณัฐ. (2565). ผลของอัตราส่วนทางการเงินที่มีต่ออัตราส่วนมูลค่าตลาดของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กลุ่มเทคโนโลยี. ใน การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 17 และการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ ครั้งที่ 7 (27 ตุลาคม หน้า 1352-1361).

กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

วริยา สุวัญญุณภาส และ ดารณี เอื้อชนะจิต. (2566, กันยายน-ธันวาคม). ผลกระทบของอัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรและอัตราส่วนโครงสร้างทางการเงินที่มีต่อราคาหลักทรัพย์และมูลค่าทางการตลาดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET 50. *รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 6, (3), หน้า 746-763.

ศุสิทธิ์ คำเครื่อง และ เบญจพร โมกขะเวส. (2564). อิทธิพลของสภาพคล่องและความสามารถในการบริหารหนี้สินที่มีต่อราคาหุ้นและอัตราเงินปันผลตอบแทนของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 9, (2), หน้า 171-188.

สิทธิโชค แซ่ห่าน. (2563). อิทธิพลของการบริหารสินทรัพย์ต่อราคาตลาดของหุ้น: กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่ม SET100. การค้นคว้าอิสระ ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

สุภาวรรณ สุจารี. (2564). อัตราส่วนสภาพคล่องและอัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไรที่มีอิทธิพลต่ออัตราส่วนมูลค่าตลาดของกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมของกิจการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การค้นคว้าอิสระ ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

อภิญญา มาศ ชมภู. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการทำกำไรและความสามารถในการบริหารหนี้สินกับการจ่ายเงินปันผลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (กลุ่ม SET 100). การค้นคว้าอิสระ ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย
โรงเรียนอนุบาลเพลงพิน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี กระทรวงศึกษาธิการ

Parents' Expectations Towards Early Childhood Education Management at
Plearnpin Kindergarten School under the Office of the Private Education
Commission Surat Thani Provincial Education Office Ministry of Education

พินทิพย์ ขาวพลศรี^{1*}, ณัฐชัย ศรีเยี่ยม² และวราภรณ์ ไทยมา³

Pintip Khawponsri^{1*}, Nuttachai Sri-iam² and Waraporn Thaima³

^{1,2,3} สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม กรุงเทพมหานคร 10900

^{1,2,3} Educational Administration, Graduate School of Management, Sripatum University, Bangkok 10900

Received : November 7, 2024 Revised : November 14, 2025 Accepted : November 20, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี มีวัตถุประสงค์
1) เพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา
ระดับปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลเพลงพิน สังกัดสำนักงาน
ส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี
กระทรวงศึกษาธิการ 2) เพื่อสร้างแนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัย
ของโรงเรียนอนุบาลเพลงพิน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี กระทรวงศึกษาธิการ
3) เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการ
ศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลเพลงพิน สังกัด
สำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานศึกษาธิการ
จังหวัดสุราษฎร์ธานี กระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มตัวอย่าง
ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียน
อนุบาลเพลงพิน ปีการศึกษา 2567 จำนวน 65 คน
โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด เครื่องมือที่ใช้เป็น
แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
(S.D.) และความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)
ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง
(ร้อยละ 68.5) อายุ 31-40 ปี (ร้อยละ 52.3) จบการศึกษา
ระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 73.8) มีรายได้ 30,000-50,000 บาท
(ร้อยละ 64.6) โดยมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษา
ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45, S.D. = 0.17$) ด้านที่มีความคาดหวัง
สูงสุดคือ ด้านบุคลากรทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.70, S.D. = 0.06$)
รองลงมาคือด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 4.54, S.D. = 0.19$)

2) ผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ พบความคาดหวัง 5 ด้าน
ได้แก่ ด้านวิชาการ ต้องการการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ
การพัฒนา EQ และกิจกรรมกลางแจ้ง ด้านบุคลากร ต้องการครู
ที่มีคุณธรรม เข้าใจจิตวิทยาเด็ก และมีทักษะการสื่อสารที่ดี
ด้านบริการต้องการกิจกรรมเสริมทักษะ การให้คำปรึกษา
ผู้ปกครอง และการฝึกดูแลตนเอง ด้านสภาพแวดล้อม
ต้องการความสะอาด ปลอดภัย และมีอุปกรณ์ครบครัน
และด้านชุมชนสัมพันธ์ ต้องการการมีส่วนร่วมในกิจกรรม
ชุมชนและสังคม 3) ผลการเปรียบเทียบพบความแตกต่าง
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.01$) ในด้านเพศ อายุ
และรายได้ แต่ไม่พบความแตกต่างด้านระดับการศึกษา
การจัดการจัดการศึกษาปฐมวัยไม่แตกต่างกัน ($P \geq 0.01$)

คำสำคัญ : ความคาดหวังของผู้ปกครอง, การจัดการ
ศึกษาปฐมวัย, การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

Abstract

This study was mixed - methods research that aimed : 1) to examine parents' expectations towards early childhood education management at Plearnpin Kindergarten 2) to develop educational management guidelines based on these expectations and 3) to compare expectations across different demographic factors. The sample consisted of 65 parents whose children were enrolled at Plearnpin Kindergarten during the 2024 academic year. The research instrument was a questionnaire. Data were analyzed using

*พินทิพย์ ขาวพลศรี

E-mail : p0612413999p@gmail.com

descriptive statistics including mean and standard deviation (S.D.) and inferential statistics using One - way analysis of variance (One - way ANOVA).

The findings revealed that : 1) Most respondents were female (68.5%), aged 31 - 40 years (52.3%), held bachelor's degrees (73.8%), and earned monthly incomes of 30,000 - 50,000 baht (64.6%). Parents demonstrated high expectations overall ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.17), with teaching personnel receiving the highest ratings ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.06), followed by learning environment ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.19) 2) Qualitative analysis identified five key expectation areas : Academic : Parents wanted hands - on learning, EQ development, and outdoor activities, Personnel : Teachers were expected to possess strong morals, child psychology understanding, and communication skills, Services : Parents desired skill enhancement activities, counseling services, and self - care training, Environment : Clean, safe facilities with adequate equipment were prioritized, and Community relations : Active participation in community and social activities was valued. 3) Statistical analysis showed statistically significant differences in parents expectations toward early childhood education management across gender, age, and income levels ($p \leq 0.01$) while no statistically significant differences were found across educational levels ($p \leq 0.01$).

Keywords : Parents' Expectations, Early Childhood Education Management, Educational Quality Development

1. บทนำ

การศึกษาในระดับปฐมวัยเป็นการศึกษาขั้นที่สำคัญที่สุด การที่รัฐธรรมนูญให้ความสำคัญต่อการศึกษาระดับปฐมวัย การจัดงบประมาณให้การศึกษาระดับปฐมวัยตามรัฐธรรมนูญ ปัญหาสำคัญอยู่ที่การจัดระบบการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยกัน ถูกต้องเหมาะสมการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยมีความสำคัญ และจัดการถูกต้องเหมาะสมที่จะทำให้เด็กปฐมวัยพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ การให้การศึกษานในเจ็ดปีแรกของ คนเราจึงเป็นสิ่งสำคัญ ในการเรียนหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์ มีความมั่นใจรู้จักปรับตัว

เข้ากับสังคม รู้จักคิด รู้จักพูด รู้จักแก้ไขปัญหา รู้จักค้นหา คำตอบหรือมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สังคมและสติปัญญา พร้อมทั้งจะเรียนในระดับสูงขึ้นไปอย่างมีคุณภาพและศักยภาพ

การศึกษาปฐมวัยถือเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงอายุ 3 - 5 ปี ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่สมองของเด็กมีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว การจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ที่เหมาะสมในช่วงวัยนี้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งยวด ต่อการพัฒนาศักยภาพของเด็ก ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2560 ได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการจัดการศึกษา ที่กล่าวถึงระบบนิเวศของเด็ก โดยเน้น ว่าครอบครัวและโรงเรียนเป็นระบบย่อยที่มีอิทธิพลสำคัญ ต่อพัฒนาการของเด็ก อย่างไรก็ตามจากการศึกษาข้อมูล เบื้องต้นพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย และมีข้อจำกัดในการมีส่วนร่วม ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของเด็ก

อย่างไรก็ตาม ผู้ปกครองในปัจจุบันมีความคาดหวัง ที่หลากหลายต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ซึ่งอาจสอดคล้อง หรือไม่สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียน รวมถึงบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น ความก้าวหน้า ทางเทคโนโลยี การแข่งขันทางการศึกษา และสภาพเศรษฐกิจ ส่งผลให้โรงเรียนต้องปรับตัวเพื่อตอบสนองความต้องการ ของผู้ปกครอง ดังนั้นการศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครอง จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาให้ตรงกับความต้องการ นำไปสู่การพัฒนาเด็ก อย่างเต็มศักยภาพ และสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ปกครอง

โรงเรียนอนุบาลเพลงพิน เป็นโรงเรียนเอกชนสังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เปิดสอนระดับชั้นเตรียมอนุบาลถึง อนุบาลปีที่ 3 โดยมุ่งเน้นการพัฒนาเด็ก ด้านดนตรี ศิลปะ และ การใช้ภาษาอังกฤษ โรงเรียนมีนโยบายส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การประชุม ผู้ปกครอง กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและประเพณี การจัดนิทรรศการผลงานนักเรียน แต่จากการสังเกต เบื้องต้น พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีข้อจำกัดด้านเวลา และยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษา ของโรงเรียน รวมถึงความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อ การจัดการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ การเรียนรู้ของเด็ก

การวิจัยครั้งนี้ คาดว่าจะทำให้ทราบถึงความคาดหวัง ของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนอนุบาล เพลงพิน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนในการนำผลวิจัย ไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษา ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองให้สอดคล้องกับ

ความต้องการ นอกจากนี้ผลการวิจัยยังเป็นประโยชน์ต่อผู้ปกครอง ในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย และส่งเสริมพัฒนาการของบุตรหลาน รวมทั้งเป็นข้อมูลสำหรับการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร และการส่งเสริมคุณภาพการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน และเป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยในภาพรวมต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียนอนุบาลเพลงพิน สังกัดสำนักงานส่งเสริมศึกษาเอกชน สำนักงานการศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี กระทรวงศึกษาธิการ

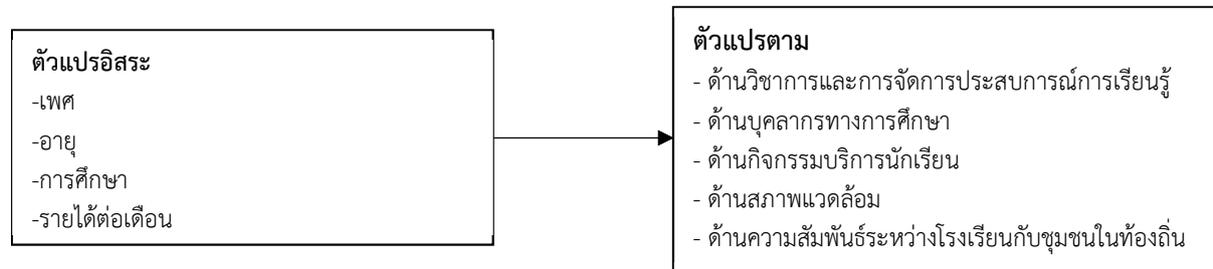
2.2 เพื่อสร้างแนวทางความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเพลงพิน

สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานการศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี กระทรวงศึกษาธิการ

2.3 เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลเพลงพิน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานการศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี กระทรวงศึกษาธิการ

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ที่มุ่งศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเพลงพิน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานการศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดเป็นกรอบแนวคิดที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนดเป็นตัวแปรดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ชุดเดียวกัน ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเพลงพิน สังกัดสำนักงานส่งเสริมศึกษาเอกชน สำนักงานการศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 65 คน โดยสอบถามผู้ปกครองนักเรียนเพียงคนเดียวต่อนักเรียน 1 คน

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.2.1 แบบสอบถามประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลที่เป็นปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ (Checklist) ซึ่งถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความคาดหวังของผู้ปกครอง เป็นแบบประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อ

1. ด้านวิชาการและการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้
2. ด้านบุคลากรทางการศึกษา
3. ด้านกิจกรรมบริการนักเรียน

4. ด้านสภาพแวดล้อม 5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในท้องถิ่น

ระดับ 5 หมายถึง มีความคาดหวังมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความคาดหวังมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความคาดหวังปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความคาดหวังน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความคาดหวังน้อยที่สุด

นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ความถูกต้องตามหลักวิชาการ ความสอดคล้องของข้อความตลอดจนภาษาที่ใช้ โดยได้ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ระหว่าง 0.66 - 1.00 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ มาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อแก้ไขปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9015 (จักรพงษ์ แผ่นทอง, 2562) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแล้วมาปรับปรุง

แก้ไขร่วมกับประธาน และ กรรมการที่ปรึกษาคนคว่ำอิสระ เพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

4.2.2 แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จาก การศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา ปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเพลงพิน สังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษาเอกชน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี กระทรวงศึกษาธิการ โดยเลือกจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ของข้อย่อยในแต่ละด้านของแบบสอบถาม มาเป็นกรอบ คำถามในการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก เกี่ยวกับความคาดหวัง และข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้ปกครองโรงเรียนอนุบาล เพลงพิน จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นผู้ปกครองคนละกลุ่มที่ไม่ได้ทำแบบสอบถามได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง แบบเพียร์สัน แล้วนำค่าไปเทียบกับเกณฑ์ เพื่อดูว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับใด

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยได้ ดำเนินการวิจัยโดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นออกเก็บ รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกมาจากประชากร กลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้ในการแจกแบบสอบถาม เพื่อเก็บข้อมูลด้วยตัวเอง และแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ตรวจสอบ ความสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการตามขั้นตอน ของการวิจัย นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามไปวิเคราะห์ ทางสถิติต่อไป

5. ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการ จัดการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเพลงพิน สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดสุราษฎร์ธานี กระทรวงศึกษาธิการ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียน อนุบาลเพลงพิน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี กระทรวงศึกษาธิการ 2) เพื่อสร้างแนวทางความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อ การจัดการศึกษาปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเพลงพิน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานีกระทรวงศึกษาธิการ 3) เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครองต่อ การจัดการศึกษาระดับ ปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลเพลงพิน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงาน การศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี กระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองของ นักเรียนโรงเรียนอนุบาลเพลงพิน ปีการศึกษา 2567 จำนวน 60 คน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคาดหวังของผู้ปกครองที่มี ต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเพลงพิน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดสุราษฎร์ธานีกระทรวง ศึกษาธิการ พบว่า ผู้ปกครอง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 31 – 40 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้ 30,000 - 50,000 บาท ผู้ปกครอง มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนอนุบาล เพลงพิน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานีกระทรวงศึกษาธิการ ในภาพรวม

ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย	กลุ่มตัวอย่าง (n=60)		ระดับความคาดหวัง
	M	S.D.	
1. ด้านวิชาการและการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้	4.39	0.18	มาก
2. ด้านบุคลากรทางการศึกษา	4.70	0.06	มากที่สุด
3. ด้านกิจกรรมบริการนักเรียน	4.36	0.74	มาก
4. ด้านสภาพแวดล้อม	4.54	0.19	มากที่สุด
5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในท้องถิ่น	4.26	0.11	มาก
รวม	4.45	0.17	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ด้านวิชาการและการจัดการ ประสบการณ์การเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีพิจารณาข้อพบข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ คาดหวังว่าบุตรหลานของท่านจะได้รับการพัฒนา ทักษะการคิด วิเคราะห์และแก้ปัญหา โดยการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ คาดหวังว่าโรงเรียนอนุบาล จะจัดการเรียนการสอนแบบเน้นการเรียนรู้ผ่านการเล่น คาดหวังว่าโรงเรียนจะประเมินพัฒนาการทางวิชาการของเด็ก โดยเน้นกระบวนการมากกว่าผลลัพธ์

ด้านบุคลากรทางการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีพิจารณาข้อพบข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ คาดหวังว่าครูผู้สอนในโรงเรียนอนุบาลจะมี ความรักและเมตตาเด็ก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ คาดหวังว่าโรงเรียนจะมีบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก นอกเหนือจากครูผู้สอน เช่น นักจิตวิทยาเด็ก

ด้านกิจกรรมบริการนักเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีพิจารณาข้อพบข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ คาดหวังว่าโรงเรียนจะมีบริการอาหารกลางวันที่มีคุณค่าทางโภชนาการ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ คาดหวังว่าโรงเรียนจะมีบริการรถรับส่งนักเรียน

ด้านสภาพแวดล้อม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีพิจารณาข้อพบข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ คาดหวังว่าโรงเรียนอนุบาลจะมีห้องเรียนที่เหมาะสมกับวัย และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ คาดหวังว่าโรงเรียนอนุบาลจะมีพื้นที่สีเขียว

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในท้องถิ่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีพิจารณาข้อพบข้อที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ คาดหวังว่าโรงเรียนจะมีช่องทางรับฟังความคิดเห็นจากชุมชน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ คาดหวังว่าโรงเรียนจะมีการบริหารที่เน้นการมีส่วนร่วม กับชุมชน

จากการวิเคราะห์แบบสัมพัทธ์ พบว่า ผู้ปกครองมีความคาดหวังในด้านต่าง ๆ สามารถสรุปตามประเด็นหลักได้ดังนี้

ด้านวิชาการและการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ เน้นการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง เช่น การทดลอง วิทยาศาสตร์ ทำอาหาร ศิลปะ จัดกิจกรรมที่ส่งเสริม EQ และการวางแผน เน้นกิจกรรมกลางแจ้ง การเรียนรู้จากธรรมชาติ จัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ผสมผสานการเล่น และเปิดโอกาสให้เด็กแสดงความคิดเห็น

ด้านบุคลากรทางการศึกษา มีความคาดหวังต่อคุณลักษณะสำคัญที่ครูควร ใจดี มีเมตตา รักเด็ก มีความรู้ความเข้าใจ ในการสอนเด็กปฐมวัย สื่อสารกับเด็กและผู้ปกครองได้ดี มีความคิดสร้างสรรค์ มีความอดทน เข้าใจธรรมชาติของเด็ก

ด้านกิจกรรมบริการนักเรียน มีความคาดหวังต่อกิจกรรม ที่ควรมีเพิ่มเติมได้แก่ กิจกรรมเสริมทักษะ เช่น ดนตรี กีฬา ภาษาต่างประเทศ กิจกรรมพัฒนา EQ และทักษะ ทางสังคมบริการให้คำปรึกษาสำหรับผู้ปกครอง กิจกรรม ฝึกการช่วยเหลือตัวเองและเอาตัวรอด บริการตรวจสุขภาพ เช่น ตรวจฟัน ตรวจสายตา

ด้านสภาพแวดล้อม มีความคาดหวังต่อสิ่งแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สะอาด ปลอดภัย มีพื้นที่สีเขียว ห้องเรียนที่เหมาะสมกับวัย มีอุปกรณ์การเรียนครบครัน สนามเด็กเล่นที่ได้มาตรฐานและปลอดภัย บรรยากาศ อบอุ่นเป็นกันเอง สะดวกต่อการเดินทางไม่ไกลจากบ้าน

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในท้องถิ่น มีความคาดหวังต่อแนวทางการมีส่วนร่วม กับชุมชน จัดทัศนศึกษาในชุมชน เชิญวิทยากรในชุมชนมาให้ความรู้ จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน เช่น งานวันเด็กให้เด็กมีส่วนร่วม ในกิจกรรมเพื่อสังคม ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของโรงเรียน ให้ชุมชนทราบ

จากการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคาดหวังของ ผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองมีความคาดหวังในด้านต่าง ๆ สามารถสรุปตามประเด็นหลักได้ดังนี้

ผู้ปกครองนักเรียนมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษา ปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเพลงพิน สังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษาเอกชน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี กระทรวงศึกษาธิการ ที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคาดหวัง ต่อการจัดการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ $p < 0.01$ และเมื่อพิจารณาข้อด้าน พบว่า ผู้ปกครองมีความคาดหวังทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านวิชาการและการจัดการประสบการณ์เรียนรู้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.01$

ผู้ปกครองนักเรียนมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษา ปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเพลงพิน สังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษาเอกชน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี กระทรวงศึกษาธิการ ที่มีช่วงอายุแตกต่างกัน มีความคาดหวัง ต่อการจัดการศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ $p < 0.01$ และเมื่อพิจารณาข้อด้านพบ ว่า ผู้ปกครองมีความคาดหวังทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านกิจกรรมบริการนักเรียนมีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ $p < 0.01$ ทั้งนี้เป็นผลมาจากกลุ่มตัวอย่าง มีช่วงอายุที่ใกล้เคียงกัน

ผู้ปกครองนักเรียนมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษา ปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเพลงพิน สังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษาเอกชน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี กระทรวงศึกษาธิการ ที่มีช่วงอายุแตกต่างกัน มีความคาดหวัง

ต่อการจัดการศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณา
รายด้านพบว่า ผู้ปกครองมีความคาดหวังทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ผู้ปกครองนักเรียนมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษา
ปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเพลงพินิต สังกัดสำนักงานส่งเสริม
การศึกษาเอกชน สำนักงานการศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี
กระทรวงศึกษาธิการ ที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน
มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาโดยรวมมีความแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.01$ และเมื่อพิจารณา
รายด้านพบว่า ผู้ปกครองมีความคาดหวังทุกด้านไม่แตกต่างกัน
ยกเว้นด้านบุคลากรทางการศึกษา ด้านสภาพแวดล้อม
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในท้องถิ่น
มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $p < 0.01$
ทั้งนี้เป็นผลมาจากกลุ่มตัวอย่างมีรายได้ต่อเดือนที่ใกล้เคียงกัน

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อ
การจัดการศึกษาปฐมวัย พบว่า ผู้ปกครองมีความคาดหวัง
อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสมร อุปลา
อรุณ จุติผลและสำเร็จ จันทุม (2560) ที่ศึกษาเรื่อง
ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการบริหารตามมาตรฐาน
การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหาร
ส่วนตำบล ในเขตอำเภอหนองปีตา จังหวัดนครศรีธรรมราช
โดยผู้ปกครองของนักเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความคาดหวัง
ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ภาณุวิชญ์
เอี่ยมไพจิตร และกัลยมน อินทุสุต (2562) เรื่อง ความคาดหวัง
ในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองโรงเรียนอนุบาลเอกชน
ในอำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ
โดยผู้ปกครองมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาอยู่ใน
ระดับมาก ซึ่งอาจเป็นเพราะผู้ปกครองต้องการให้บุตรหลาน
ได้รับการศึกษาที่ดี มีคุณภาพ และส่งเสริมพัฒนาการ
อย่างรอบด้าน

เมื่อพิจารณาความคาดหวังของผู้ปกครองในแต่ละด้าน
พบว่า ด้านบุคลากรทางการศึกษาเป็นด้านที่ผู้ปกครอง
มีความคาดหวังมากที่สุด โดยเฉพาะในเรื่องความรู้
ความสามารถของครู ความรัก ความเมตตาที่ครูมีต่อเด็ก
และการสื่อสารที่ดีระหว่างครูกับผู้ปกครอง ซึ่งสอดคล้อง
กับงานวิจัยของ วิภา สถิตย์ภูมิ (2559) ที่ศึกษาความ
คาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลพรหมคีรี
อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยผู้ปกครอง
มีความคาดหวังต่อครูในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ความรู้
ความสามารถ และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสะท้อน
ให้เห็นว่า ผู้ปกครองเล็งเห็นถึงความสำคัญของครูผู้สอนที่
มีคุณภาพในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย สำหรับ

ด้านสภาพแวดล้อม พบว่า ผู้ปกครองมีความคาดหวัง
ในเรื่องสภาพแวดล้อมที่สะอาด ปลอดภัย ห้องเรียน
ที่เหมาะสมกับวัย และสนามเด็กเล่นที่ได้มาตรฐาน
ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แก้วกาญจนา เสือรัมย์ (2567)
ที่ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการให้บริการ
ของศูนย์ความเป็นเลิศในการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งหนึ่ง
โดยผู้ปกครองมีความคาดหวังในเรื่อง สภาพแวดล้อม
ทางกายภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า
สภาพแวดล้อมที่ดีมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการ
ของเด็กในด้านวิชาการและการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้
ผู้ปกครองมีความคาดหวังในเรื่องการจัดการเรียนการสอน
ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการคิด
การแก้ปัญหา และการสื่อสาร รวมถึงการใช้เทคโนโลยี
ในการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญญาพร
ลิตนันทกุล (2557) ที่ศึกษาแนวทางการบริหารงาน
วิชาการตามความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียน
อนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
เอกชน เขตสาทร กรุงเทพมหานคร โดยผู้ปกครองคาดหวัง
ว่าการจัดการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศควรเน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญ เน้นสมรรถนะ และใช้เทคโนโลยี ซึ่งสะท้อนให้
เห็นว่าผู้ปกครองต้องการให้การจัดการเรียนรู้มีการพัฒนา
และปรับตัวให้ทันยุคสมัย ด้านกิจกรรมบริการนักเรียน
ผู้ปกครองมีความคาดหวังในเรื่อง อาหารกลางวันที่มีคุณค่า
ทางโภชนาการ ห้องพยาบาล กิจกรรมดูแลนักเรียนก่อน
และหลังเลิกเรียน และช่องทางการติดต่อสื่อสาร โดยมี
ข้อเสนอแนะว่าโรงเรียนควรมีกิจกรรมเสริมทักษะ เช่น
ดนตรี กีฬา ภาษาต่างประเทศ และกิจกรรมพัฒนา EQ
และทักษะทางสังคม รวมถึงบริการให้คำปรึกษาสำหรับ
ผู้ปกครอง กิจกรรมฝึกการช่วยเหลือตัวเองและเอาตัวรอด
และบริการตรวจสุขภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ
พรวิชร บุญประเสริฐ (2561) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของ
ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเอกชน การวิเคราะห์
ความคาดหวังและการสร้างกระบวนการการมีส่วนร่วม
ของผู้ปกครอง กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลตรุณนิมิต
ซึ่งผู้ปกครองมีความคาดหวังเช่นเดียวกับผู้ปกครองใน
งานวิจัยนี้ที่ต้องการให้โรงเรียนมีการพัฒนาด้านกิจกรรม
และบริการที่หลากหลาย ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน
กับชุมชนในท้องถิ่น ผู้ปกครองมีความคาดหวังในเรื่อง
การสร้างความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมกับชุมชน โดยมี
ข้อเสนอแนะว่าโรงเรียนควรถูกจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน
เช่น การทัศนศึกษา การเชิญวิทยากร การจัดงานวันเด็ก
และการทำกิจกรรมเพื่อสังคม รวมถึงการประชาสัมพันธ์
กิจกรรมของโรงเรียนให้ชุมชนทราบ ซึ่งสอดคล้องกับ
งานวิจัยของ วรนนท์ ไสวรรณ (2556) ที่ศึกษาความคาดหวัง

ของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา กลุ่มเครือข่าย สถานศึกษาเอกชน กลุ่มที่ 10 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยผู้มาใช้บริการส่วนใหญ่ต้องการให้หน่วยงานมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร และมีช่องทางรับฟังความคิดเห็น ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการสื่อสารที่ดีระหว่างโรงเรียนและชุมชนเป็นสิ่งสำคัญ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครอง จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน พบว่า โดยรวมแล้ว ผู้ปกครองมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลเพลงพิน ส่วนใหญ่เป็นผู้ปกครองที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอเกาะสมุย มีอาชีพและรายได้อยู่ในระดับใกล้เคียงกัน จึงทำให้มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาความคาดหวังของผู้ปกครองในแต่ละด้าน พบว่า ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกัน มีความคาดหวังต่อด้านวิชาการและการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีความคาดหวังต่อด้านกิจกรรมบริการนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคาดหวังต่อด้านบุคลากรทางการศึกษา ด้านสภาพแวดล้อม และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองที่มีเพศต่างกัน มีความสนใจและให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ของบุตรหลานแตกต่างกัน ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีประสบการณ์และความคาดหวังต่อกิจกรรมและบริการของโรงเรียนแตกต่างกัน ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคาดหวังต่อคุณภาพของบุคลากร สภาพแวดล้อม และความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จาลุณี สาริบุตร (2560) จากการศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดแหลมแค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า โดยรวมแล้ว ผู้ปกครองมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาความคาดหวังของผู้ปกครองในแต่ละด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านกิจกรรม หรือด้านอื่น ๆ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งอาจเป็นผลมาจากโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ครูและผู้ปกครองได้พบปะแลกเปลี่ยนข้อมูล และร่วมกันส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ โรงเรียนยังให้ความสำคัญกับการรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครอง โดยจัดให้มีการประชุมผู้ปกครอง

ในแต่ละปีการศึกษา เพื่อนำเสนอแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียน และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เสนอแนวคิดเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียน รวมถึงการประเมินผลการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน การที่โรงเรียนให้ความสำคัญกับการสื่อสาร และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง น่าจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้ปกครองทุกคนไม่ว่าจะมีวุฒิการศึกษา หรือภูมิหลังทางสังคมแตกต่างกันอย่างไร ต่างก็มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนในระดับที่ใกล้เคียงกัน ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑารัตน์ บุญแน่น (2559) ที่ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสฤติเดช ซึ่งพบว่าความคาดหวังของผู้ปกครองโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน จากผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย เป็นสิ่งสำคัญที่โรงเรียนควรให้ความสำคัญ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และตรงตามความต้องการของผู้ปกครองมากยิ่งขึ้น

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

7.1.1 ด้านวิชาการและการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ โรงเรียนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยเน้นการเรียนรู้ผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติจริง การจัดกิจกรรมกลางแจ้ง และการใช้เทคโนโลยี รวมถึงการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม EQ การวางแผน และการทำงานเป็นทีม เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กอย่างรอบด้าน

7.1.2 ด้านบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนควรพัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะของครู เช่น การอบรม การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาปฐมวัย รวมถึงส่งเสริมให้ครูมีการสื่อสารที่ดีกับผู้ปกครอง และมีคุณลักษณะที่เหมาะสมกับการสอนเด็กปฐมวัย เช่น ความรัก ความเมตตา ความอดทน และความคิดสร้างสรรค์

7.1.3 ด้านกิจกรรมบริการนักเรียน โรงเรียนควรพัฒนากิจกรรมและบริการให้มีความหลากหลาย เช่น การจัดกิจกรรม

7.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

7.2.1 ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองในโรงเรียนอนุบาลอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครองในโรงเรียนอนุบาลประเภทต่าง ๆ เช่น โรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนเอกชน หรือโรงเรียนนานาชาติ

7.2.2 ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองในพื้นที่อื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคาดหวังในบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่หลากหลาย

7.2.3 ความสำเร็จที่มีอิทธิพลต่อความคาดหวังของผู้ปกครองเพิ่มเติม เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ประสบการณ์การเลี้ยงดูบุตร เป็นต้น

8. เอกสารอ้างอิง

แก้วกาญจน์ เสือรัมย์. (2565, กรกฎาคม-กันยายน).

การประยุกต์ใช้ทฤษฎีโอเรมในการพยาบาลผู้ป่วยเด็กโรคปอดอักเสบ: กรณีศึกษา. **พยาบาลศาสตร์และสุขภาพ**, 45, (3), หน้า 23-36.

จักรพงษ์ แผ่นทอง. (2562). **การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม**. ค้นเมื่อ มิถุนายน 20, 2567, จาก <https://krujakrapong.com/blog/page/22/>

จาลูณี สาริบุตร. (2560). **ความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดแหลมแค สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2**. งานนิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

จุฬารัตน์ บุญแน่น. (2559). **ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสฤชดิเดช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1**. งานนิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

ปัญญาพร ลลิตนนท์กุล. (2557, กรกฎาคม-ธันวาคม).

แนวทางการบริหารงานวิชาการตามความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตสาทร กรุงเทพมหานคร. **บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร**, 5, (1), หน้า 329-336.

พิสมร อุปลลา, อรุณ จุติผล, และ สำเร็จ จันทุม. (2560, มกราคม-มิถุนายน). ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการบริหารตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช.

นาคบุตรปริทรรศน์, 9, (1), หน้า 65-74.

พรวัชร บุญประเสริฐ. (2561). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเอกชน: การวิเคราะห์ความคาดหวังและการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลตรุณนิมิต. **วิชาการ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น**, 12, (Supplement), หน้า 125-136.

ภาณุวิชญ์ เอี่ยมไพจิตร และ กัลยมน อินทุสุต. (2562).

ความคาดหวังในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองโรงเรียนอนุบาลเอกชนในอำเภอมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ. **ศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น**, 13, (2), หน้า 35-46.

วิภา สติตย์ภูมิ. (2559, มกราคม-มิถุนายน). ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบลพรหมคีรี อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช. **มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**, 3, (1), หน้า 70-81.

วรนนท์ โสวรรณ. (2556, พฤษภาคม-ตุลาคม).

ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเอกชน กลุ่มที่ 10 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. **วิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร**, 4, (2), หน้า 138-148.

แนวทางการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1

The Guidance Management Guidelines for the Opportunity Expansion Schools under Chachoengsao Primary Educational Service Area Office 1

วัชรพล คงอุดมสิน^{1*}, สรรเสริญ หุ่นแสน² และกัญญกร เอี่ยมพญา³

Watcharapon Kongudomsin^{1*}, Sansern Hunsan² and Kanporn Aiemphaya³

^{1,2,3} สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ฉะเชิงเทรา 24000

^{*1,2,3} Education Program in Educational Administration, Rajabhat Rajanagarindra University, Chachoengsao 24000

Received : July 30, 2025 Revised : November 4, 2025 Accepted : November 7, 2025

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 2) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยใช้การวิจัยแบบผสมวิธีทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณจำนวน 242 คน ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอนและผู้ใช้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยเชิงคุณภาพ จำนวน 8 คน ด้วยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและข้อคำถามการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีจำแนกประเภทข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์ค่าหลัก ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านบริการสนเทศ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านบริการให้คำปรึกษา ด้านบริการสำรวจข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านบริการติดตามและประเมินผลด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านบริการจัดวางตัวบุคคล

2. แนวการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า ด้านบริการสำรวจข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ควรมีการให้ครูดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านบริการสนเทศ ควรมีการสนับสนุนแหล่งข้อมูล

สำหรับการศึกษาเรื่องอาชีพ ด้านบริการให้คำปรึกษา ควรมีการช่วยให้ผู้เรียนรู้จัก เข้าใจ ยอมรับตนเอง สามารถแก้ไข ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ได้ ด้านบริการจัดวางตัวบุคคล ควรมีการร่วมมือจากบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ในด้านจัดการอาชีพ และด้านบริการติดตามและประเมินผล ควรมีการสร้าง ความเข้าใจให้กับครูเกี่ยวกับการดำเนินงาน ด้านการติดตามและประเมินผลในสถานศึกษา

คำสำคัญ : การบริหารงานแนะแนว, โรงเรียนขยายโอกาส

Abstract

The objectives of this research are 1) to study the level of guidance management in opportunity expansion schools under the Chachoengsao Primary Educational Service Area Office 1, and 2) to explore the guidelines for guidance management in these schools. The study utilized a mixed-methods approach, combining both quantitative and qualitative research. The sample group consisted of 242 participants for the quantitative study, selected through multi-stage random sampling, and 8 key informants for the qualitative study, chosen through purposive sampling. The research instruments included a questionnaire and focus group discussion questions. Statistical methods used for data analysis included frequency, mean, and standard deviation. The data obtained from the focus group discussions was typological analyzed using domain analysis.

*วัชรพล คงอุดมสิน

E-mail : boothwatcharapon@gmail.com

The research results found that

1. the level of guidance administration in opportunity expansion schools under the Office of the Primary Educational Service Area, Chachoengsao Area 1 was at a high level overall. When considering each aspect, it was found that information services had the highest average value, followed by counseling services, individual student data survey services, monitoring and evaluation services, and the aspect with the lowest average value was personnel placement services.

2. The personnel management guidance administration in opportunity expansion schools, under the Chachoengsao Primary Educational Service Area Office 1, includes the following aspects: In terms of individual student data collection services, teachers should be responsible for gathering data on each student. In terms of information services, there should be support for resources related to career education. Regarding counseling services, efforts should be made to help students understand, accept, and resolve the challenges they are facing. For personnel placement services, collaboration between both internal and external school staff should be encouraged for career management. Finally, in terms of monitoring and evaluation services, teachers should be provided with a clear understanding of how to implement monitoring and evaluation processes within the school.

Keywords : Guidance Management, Opportunity Expansion Schools

1. บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนา ผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดแก้ปัญหา ตัดสินใจ มีเป้าหมายวางแผนในการดำเนินชีวิต ในด้านการศึกษา การประกอบอาชีพและการปรับตัวได้อย่างเหมาะสม ช่วยให้ ครูรู้จัก เข้าใจนักเรียนเพื่อช่วยเหลือในการจัดบริการและ ให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 20) การแนะแนว

ในสถานศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญในการตอบสนอง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มุ่งเน้นให้จัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและ วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยเฉพาะบริการแนะแนวในสถานศึกษายังสนับสนุน จุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์เห็นคุณค่าของตัวเอง มีความสามารถ ในการสื่อสารและเทคโนโลยี มีทักษะชีวิตสามารถรักษา สุขภาพกายและสุขภาพจิต รักการออกกำลังกาย มีจิตสำนึก ความเป็นพลเมืองของโลก มีจิตสาธารณะอยู่ร่วมกันใน สังคมอย่างมีความสุข ทั้งนี้หลักสูตรได้กำหนดให้มีกิจกรรม แนะแนวเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน ให้บรรลุ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร จากความสำคัญของงานแนะแนว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559, น. 2-3)

การดำเนินงานแนะแนวให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิด ประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างแท้จริง ซึ่งผู้บริหารถือเป็นอีก ปัจจัยหนึ่งที่จะส่งเสริมให้งานแนะแนวประสบผลสำเร็จ ลุล่วงไปได้ด้วยดี เพราะผู้บริหารคือผู้นำที่มีอำนาจสูงสุดในโรงเรียน จึงถือว่าผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลสำคัญที่สุด ของการบริหารจัดการงานแนะแนวในโรงเรียน แต่เนื่องจาก ครูแนะแนวมีภาระงานมาก และต้องรับผิดชอบหน้าที่อื่น ๆ นอกเหนือจากงานแนะแนว ปัญหาเกี่ยวกับศักยภาพของ บุคลากรแนะแนวในการให้ความช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา ครูภัณฑ์ไม่เพียงพอ ขาดบุคลากรแนะแนว ซึ่งพบว่า ครูแนะแนวส่วนใหญ่ไม่ได้จบการศึกษาด้านการแนะแนว นอกจากนี้ ยังมีปัญหาด้านงบประมาณในการจัดกิจกรรม หรือโครงการพิเศษต่าง ๆ ความเหมาะสมของห้องแนะแนว โรงเรียนส่วนใหญ่เน้นการจัดบริการแนะแนวด้านบริการ ให้คำปรึกษา และด้านบริการศึกษาและรวบรวมข้อมูล ผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีโรงเรียนส่วนน้อยที่จัดบริการครบ ทั้ง 5 ด้าน ซึ่งจะเน้นจัดบริการแนะแนว ด้านการศึกษา ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญกับงานแนะแนวเท่าที่ควร นอกจากนี้ยังพบปัญหาการขาดความชัดเจนในการจัดทำ แผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการแนะแนว บุคลากรแนะแนว ขาดการพัฒนาการปฏิบัติงานแนะแนวอย่างมีประสิทธิภาพ (ปนัดดา สิงโต, 2564, น. 63)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น (Pilot study) โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด สอบถามผู้บริหารโรงเรียน และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 1 จำนวน 50 คน ผลการสำรวจข้อมูล เบื้องต้นและพบปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนว

ได้แก่ 1) ปัญหาด้านบริการสำรวจข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ได้แก่ ระบบการทำงานแนะแนวยังขาดความชัดเจน การเก็บรวบรวมข้อมูลยังไม่เป็นระบบ ข้อมูลที่ได้มานั้นยังไม่ครอบคลุม โรงเรียนยังไม่มีการสำรวจข้อมูลนักเรียนอย่างจริงจัง ครูไม่มีเวลาในการสำรวจข้อมูลนักเรียน ไม่มีโปรแกรมการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ดี การเก็บรวบรวมข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน 2) ปัญหาด้านบริการสนเทศ ได้แก่ ขาดการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ต่าง ๆ อุปกรณ์เทคโนโลยีไม่เพียงพอ และไม่มีความพร้อมในการใช้งาน ขาดงบประมาณในการทำงานแนะแนว นักเรียนยังไม่ให้ความสำคัญกับข่าวสารประชาสัมพันธ์ 3) ปัญหาด้านบริการให้คำปรึกษา ได้แก่ บุคลากรยังขาดความรู้ความสามารถในการทำงาน ครูผู้สอนวิชาแนะแนวไม่ได้จบสายวิชาแนะแนว โดยตรงทำให้มีปัญหาในการให้คำปรึกษา ครูที่ทำการสอนขาดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาและขอบข่ายในวิชาแนะแนว ไม่มีห้องให้คำปรึกษา นักเรียนไม่เข้ามาใช้บริการให้คำปรึกษา 4) ปัญหาด้านบริการจัดวางตัวบุคคล ได้แก่ ขาดงบประมาณที่สนับสนุน ครูที่รับผิดชอบไม่มีความรู้ ในการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลืองานแนะแนว ไม่มีข้อมูลข่าวสาร ในการรับการศึกษจากหน่วยงานอื่น ๆ การมอบหมายงานไม่ตรงกับความสามารถของบุคลากร 5) ปัญหาด้านบริการติดตามผลและประเมินผล ได้แก่ ไม่มีการติดตามประเมินผลที่จริงจัง ไม่มีเวลาในการติดตามผล ครูไม่มีความรู้ในการติดตามผลและประเมินผล การติดตามผลไม่มีความต่อเนื่อง การเก็บข้อมูลมีความล่าช้าส่งผลให้ประเมินผลไม่ทันตามช่วงเวลาที่กำหนด

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน ให้มีโอกาสในการศึกษามีภูมิคุ้มกันที่จะสามารถดำเนินชีวิตต่อไปในสังคมได้ ซึ่งผู้บริหาร สถานศึกษาและครูนั้น มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนและพัฒนาให้นักเรียน ให้มีคุณธรรมจริยธรรม ทักษะชีวิต ควบคู่กับความรู้ เห็นคุณค่าในตัวเอง รู้จักตนเอง และผู้อื่น มีความสามารถในการสื่อสารและเทคโนโลยีและมีจิตสาธารณะ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจจะศึกษาแนวทางการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานแนะแนวของโรงเรียนขยายโอกาสให้มีประสิทธิภาพ และนำผลการวิจัยไปใช้ปรับปรุงระบบงานแนะแนวให้เกิดประโยชน์สูงสุด

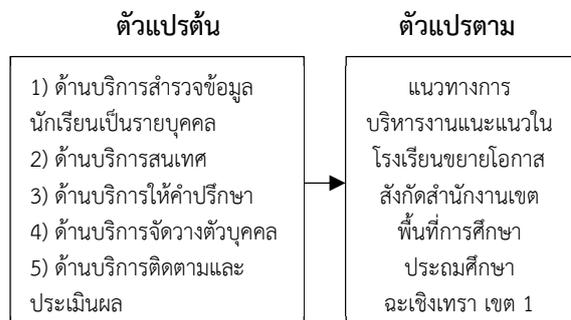
2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1

2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการดำเนินงานวิจัยนี้ มีกรอบแนวคิดในการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบริการสำรวจข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านบริการสนเทศ 3) ด้านบริการให้คำปรึกษา 4) ด้านบริการจัดวางตัวบุคคล 5) ด้านบริการติดตามและประเมินผล สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย และแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตามดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

4.1 กำหนดกลุ่มประชากรและตัวอย่างที่ใช้งานวิจัย

4.1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 40 แห่ง จำนวนทั้งสิ้น 650 คน

4.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 40 แห่ง โดยกำหนดขนาดตัวอย่างจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างครูจำนวน 242 คน

4.1.3 ผู้ให้ข้อมูลสนทนากลุ่ม (Focus Group) ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 2 คน ศึกษาพิเศษ จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 3 ปี และหัวหน้างานแนะแนวนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 จำนวน 3 คน ที่มีประสบการณ์สอนในสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 3 ปี

ตารางที่ 1 จำนวนสถานศึกษา ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ครูในโรงเรียนขยายโอกาสจำแนกตามอำเภอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 1

อำเภอ	จำนวนสถานศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1) บางปะกง	13	237	92
2) บางน้ำเปรี้ยว	14	218	79
3) เมืองฉะเชิงเทรา	9	137	50
4) บ้านโพธิ์	4	58	21
รวม	40	650	242

4.2 การพัฒนาเครื่องมือในงานวิจัย มีดังนี้

4.2.1 ศึกษา ค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางทางการบริหารงานแนะแนว ในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 รวบรวมข้อมูลมาใช้เป็นกรอบหรือเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4.2.2 สร้างแบบสอบถามและข้อคำถามการสนทนากลุ่มให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมายของการวิจัย และตัวแปรทุกตัวตามกรอบแนวคิดและขอบเขตของการวิจัย

4.2.3 เสนอแบบสอบถามฉบับร่างและข้อคำถามฉบับร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมด้านเนื้อหาที่ต้องการวัด

4.2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วและข้อคำถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้วิธีหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC : Index of Item Objective Congruence) แล้วเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีรายนามดังต่อไปนี้

4.2.5 นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบแก้ไขแล้วตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วจึงนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับบุคคลที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient Method) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204)

4.2.6 นำแบบสอบถามที่ทำค่าความเที่ยงตรงและค่าความเชื่อมั่นแล้ว ไปดำเนินการเก็บข้อมูลกับครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4.3 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

4.3.1 เขียนคำร้องเสนอต่องานบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์หรือออกหนังสือ ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามที่ผู้วิจัยกำหนด

4.3.2 ส่งแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างไปพร้อมกับหนังสือที่ผ่านการพิจารณาเห็นชอบของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 การส่งแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างทางระบบออนไลน์ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามจัดส่งแบบสอบถามที่ตอบแล้วส่งคืนให้ผู้วิจัยทางระบบออนไลน์เช่นเดียวกัน

4.3.3 รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ส่งแบบสอบถามโดยระบบออนไลน์ และติดตามในส่วนขอแบบสอบถามที่ยังไม่ได้รับคืน

4.3.4 การสนทนากลุ่มในการเก็บรวบรวมข้อมูลเริ่มจากการสรรหาและคัดเลือก เตรียมตัวและคำถามที่จะใช้ในการสนทนากลุ่ม

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.4.2 วิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งแปลความหมายค่าเฉลี่ยที่ได้ตามเกณฑ์การประเมินตามแนวคิดของ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2564, น. 19)

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1

ตารางที่ 2 ค่าความถี่ และค่าร้อยละของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน)	คิดเป็นร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	135	55.79
หญิง	107	44.21
รวม	242	100.00
2. อายุ		
20-30 ปี	114	47.11
31-40 ปี	69	28.51
41-50 ปี	32	13.22
51-60 ปี	27	11.16
รวม	242	100.00
3. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	155	64.05
สูงกว่าปริญญาตรี	87	35.95
รวม	242	100.00
4. ประสบการณ์ในการทำงาน		
น้อยกว่า 3 ปี	38	15.70
3-10 ปี	93	38.43
11-15 ปี	74	30.58
มากกว่า 15 ปี	37	15.29
รวม	242	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 55.79 ส่วนหญิง มีจำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 44.21 ส่วนใหญ่อายุ 20 - 30 ปี จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 47.11 รองลงมาคืออายุ 31 - 40 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 28.51 อายุ 41 - 50 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 13.22 อายุ 51 - 60 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 11.16 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 64.05 รองลงมาคือ สูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 35.95 ประสบการณ์ในการทำงาน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 3 - 10 ปี จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 38.43 รองลงมาคือ มีประสบการณ์ทำงาน 11 - 15 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 30.58 มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 3 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 15.70

5.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 1

แนวทางการบริหารงานแนะแนว ในโรงเรียนขยายโอกาส	n = 242		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านบริการสำรวจข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.03	0.35	มาก	3
2. ด้านบริการสนเทศ	4.14	0.29	มาก	1
3. ด้านบริการให้คำปรึกษา	4.07	0.32	มาก	2
4. ด้านบริการจัดวางตัวบุคคล	3.89	0.26	มาก	5
5. ด้านบริการติดตามและประเมินผล	3.92	0.45	มาก	4
รวม	4.01	0.22	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า การบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01, S.D. = 0.22$) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านบริการสนเทศ ด้านบริการให้คำปรึกษา ด้านบริการสำรวจข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านบริการติดตามและประเมินผล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยระดับมากเป็นอันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านบริการจัดวางตัวบุคคล

5.3 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1

5.3.1 ด้านบริการสำรวจข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดนโยบายในการสำรวจข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการประชุมวางแผนการดำเนินงาน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนโดยใช้เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีความหลากหลาย มีการนำข้อมูลการคัดกรองนักเรียนเข้าสู่ระบบการคัดกรอง มีการใช้เครื่องมือทางจิตวิทยา มีแบบสังเกตพฤติกรรม มีแบบสัมภาษณ์นักเรียน มีแบบประเมินจุดแข็ง - จุดอ่อน มีแบบตรวจวัดสุขภาพจิต มีการวัดความถนัด มีการนำข้อมูลที่ได้นั้นมาวิเคราะห์ผล เพื่อให้ทราบถึงความต้องการของนักเรียน ครูสามารถรู้จักและเข้าใจนักเรียนทั้งด้านร่างกาย สังคม สติปัญญา มีการนำข้อมูลที่ได้ไปช่วยเหลือนักเรียน โดยการส่งเสริม สนับสนุน ให้นักเรียนรู้จักตนเองจากแบบวัดความถนัด มีการคัดกรองนักเรียนเพื่อรับทุนยากจนหรือยากจนพิเศษ มีการขอสนับสนุนทุนจากหน่วยงานภายนอก มีการช่วยเหลือนักเรียนที่มีความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ โดยสถานศึกษาสามารถประสานศูนย์ความปลอดภัย เพื่อหาแนวทางช่วยเหลือนักเรียน

5.3.2 ด้านบริการสนเทศ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประชุม วางแผน จัดทำโครงการที่สร้างความตระหนักให้กับครู และบุคลากรทางการศึกษา ในการบริการข่าวสาร มีข้อมูลทางการศึกษา ป้ายประชาสัมพันธ์ ป้ายนิเทศ มีการจัดแหล่งเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน มีสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ให้ข้อมูลทางการบริการสนเทศที่เกี่ยวข้องกับความรู้ทางด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัว และสังคม ให้กับนักเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายของการบริการสารสนเทศ เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้เรียนประกอบการตัดสินใจในการวางแผนการศึกษาต่อ มีการจัดกิจกรรมศึกษาดูงานด้านอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม มีการประสานงานสร้างภาคีเครือข่ายกับสถาบันการศึกษาทั้งสายอาชีพ สายสามัญ และหน่วยงานภายนอกที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษามาให้ความรู้แก่นักเรียน มีการเชิญวิทยากรที่มีความรู้มาให้คำแนะนำ มีการเชิญนักเรียนที่จบการศึกษาแล้วมาให้ความรู้ สร้างแรงบันดาลใจด้านการศึกษาต่อแก่รุ่นน้องทั้งสายสามัญและสายอาชีพ เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบการตัดสินใจในการศึกษาต่อของนักเรียน

5.3.3 ด้านบริการให้คำปรึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประชุม วางแผน ร่วมกับครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อสร้างความตระหนักในการบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน มีการจัดโครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษา มีการจัดกระบวนการที่มีหลักการขั้นตอน และจุดมุ่งหมายในการให้คำปรึกษาที่ชัดเจน เป็นไปตามหลักการให้คำปรึกษาเบื้องต้น เพื่อให้นักเรียนเกิดการยอมรับ และไว้วางใจในตัวผู้ให้คำปรึกษา มีการ

จัดอบรม พัฒนาครูแนะแนว และครูประจำชั้นให้มีองค์ความรู้ในเรื่องของจิตวิทยาการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน มีการนำผลการให้คำปรึกษามาวิเคราะห์ข้อมูล และส่งต่อข้อมูลแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการประสานงานกับหน่วยงานที่มีความรู้เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาทางจิตวิทยา มีการสร้างภาคีเครือข่ายเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับครูแนะแนวในเรื่องของการให้คำปรึกษานักเรียน โรงเรียนมีการจัดบริการให้คำปรึกษาที่ครอบคลุมในด้านการศึกษาต่อ ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัว มีการใช้เครื่องมือทางจิตวิทยาวัดความสามารถ ความถนัดของนักเรียน เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างตรงจุดตามความถนัดของตนเอง

5.3.4 ด้านบริการจัดวางตัวบุคคล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประชุม วางแผน ให้ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจ ในการกระบวนกรดำเนินโครงการ กิจกรรมเสริมหลักสูตรตามหลักการและขั้นตอนการจัดวางตัวบุคคล มีการส่งเสริม พัฒนา ให้ครูเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะ และสร้างองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนว มีการส่งเสริมให้ครูแนะแนวต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงาน มีการประสานงานที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้แก่นักเรียนครอบคลุมทุกด้าน ทั้งด้านการศึกษา สายอาชีพ สายสามัญกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในสถานศึกษา และภายนอกสถานศึกษา มีการให้ข้อมูลข่าวสาร มีการส่งเสริมให้นักเรียนวางแผน การดำเนินชีวิต มีการส่งเสริมให้ครูแนะแนวประจำโรงเรียน ดำเนินการให้นักเรียนสำรวจความต้องการ ความสามารถ และความถนัดของตนเอง มีการจัดหาทุนการศึกษา มีการจัดทำระบบบันทึกข้อมูลการรับทุนการศึกษาของนักเรียน มีการช่วยเหลือให้นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาแล้วหรืออาจออกจากโรงเรียนกลางคันได้มีงานทำ

5.3.5 ด้านบริการติดตามและประเมินผล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประชุม วางแผน ร่วมกับครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลในการจัดกิจกรรมแนะแนว ให้เป็นไปตามกระบวนการ หลักการ และขั้นตอน การติดตามผล และประเมินผลเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดกิจกรรมการแนะแนวต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน มีการติดป้ายประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนที่ได้ไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับรุ่นน้อง มีการติดตามผลสำหรับนักเรียนที่ไม่ได้ศึกษาต่อ มีการติดตามนักเรียน และหาแนวทางช่วยเหลือนักเรียนที่ออกกลางคัน และไม่สำเร็จการศึกษา มีการทำแผนงานเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่ออกกลางคัน และไม่สำเร็จการศึกษา มีการติดตามนักเรียนที่ขาดเรียน ติดต่อกันเป็นเวลานาน มีการติดตามผลการดำเนินโครงการ และการจัดกิจกรรมการแนะแนว มีการกำหนดเครื่องมือ

ในการติดตามผลและประเมินผลที่หลากหลาย และมีคุณภาพ มีการวิเคราะห์จุดเด่น - จุดด้อย ของผลการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน เพื่อนำมาพัฒนา ปรับปรุง และกระบวนกรจัดกิจกรรมแนะแนวของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

6. สรุปผลการวิจัย

6.1 การวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการเก็บข้อมูลจากครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 จำนวน 242 คน

6.2 ผลการศึกษาระดับการบริหารงาน แนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบริการสนเทศ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านบริการให้คำปรึกษา ด้านบริการสำรวจข้อมูลนักเรียน เป็นรายบุคคล ด้านบริการติดตามและประเมินผล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านบริการจัดวางตัวบุคคล

6.3 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงาน แนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า

6.3.1 ด้านบริการสำรวจข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรแสดงออกถึงการมีนโยบายให้ครูดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยใช้เครื่องมือทางการแนะแนว ครูรู้จักและเข้าใจนักเรียนทั้งด้านร่างกาย สังคม สติปัญญา คุณธรรมและจริยธรรม และเข้าใจถึงความแตกต่างของนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการนำข้อมูลที่ได้ออกมาเป็นแนวทางช่วยเหลือ สนับสนุน แก้ไข ป้องกัน นักเรียนแต่ละคน ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ มีการใช้ข้อมูลทางจิตวิทยาเพื่อรู้จักนักเรียน มีแบบสังเกตพฤติกรรม มีแบบสัมภาษณ์นักเรียน มีแบบประเมินจุดแข็ง - จุดอ่อน มีการตรวจวัดสุขภาพจิต มีการวัดความถนัด มีการแจ้งข้อมูลย้อนกลับไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง และนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ไปช่วยเหลือนักเรียน

6.3.2 ด้านบริการสนเทศ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรแสดงออกถึงการมีนโยบายให้ครูดำเนินการสนับสนุนการบริการข่าวสาร ข้อมูล ความรู้ทางด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคมให้กับนักเรียน มีจุดมุ่งหมายของการบริการสารสนเทศ เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้เรียนประกอบการตัดสินใจวางแผนการศึกษาต่อ สนับสนุนให้มีการนำผลที่ได้ไปพิจารณาในด้านการประกอบอาชีพ และด้านการดำเนินชีวิต มีแหล่งข้อมูลสำหรับการศึกษา การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ จัดให้มีป้ายนิเทศ สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ให้ข้อมูลทางการบริการสนเทศ สนับสนุนให้มีการเชิญวิทยากร การศึกษาดูงาน ที่ตรงกับความต้องการของนักเรียน

6.3.3 ด้านบริการให้คำปรึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรแสดงออกถึงการมีนโยบายให้ครูดำเนินการจัดการกระบวนการที่มีหลักการ ขั้นตอน และจุดมุ่งหมายในการให้คำปรึกษาที่ชัดเจนเป็นไปตามหลักการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยา มีการช่วยให้ผู้เรียนรู้จัก เข้าใจ ยอมรับตนเอง สามารถแก้ไขปัญหาก็กำลังเผชิญอยู่ได้ มีการจัดบริการให้คำปรึกษาครอบคลุมในด้านการศึกษาต่อ ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัว มีการค้นหาเหตุแห่งปัญหา มีวิธีการจัดการกับปัญหา มีวิธีการค้นพบแนวทางการแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ครูดำเนินการให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน โดยให้เกิดการยอมรับ ไร้ความกังวลใจ ลดความไม่สบายใจ พร้อมทั้งยอมรับปัญหาและแสวงหาวิธีแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองอย่างถูกต้องและเหมาะสม

6.3.4 ด้านการจัดวางตัวบุคคล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรแสดงออกถึงการมีนโยบายให้ครูดำเนินการฝึกฝน จัดประสบการณ์ ให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการสำรวจตนเอง ความถนัด และความสนใจ มีการดำเนินการตามโครงการที่นักเรียนได้ตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ มีข้อมูลและประสบการณ์เกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงาน มีการวางแผนชีวิต มีการร่วมมือจากบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ครอบคลุมในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัว และสังคม มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีการจัดชั้นเรียนพิเศษ มีการจัดหาและให้ทุนการศึกษาที่เหมาะสม มีการช่วยเหลือให้นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาแล้วหรืออาจออกจากโรงเรียนกลางคันได้มีงานทำ

6.3.5 ด้านการติดตามและประเมินผล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรแสดงออกถึงการมีนโยบายให้ครูดำเนินการบริการติดตามผลของการบริการแนะแนว มีการบริหารจัดการระบบ ขั้นตอน มีการพัฒนาตามหลักสูตร มีการติดตามผลการพัฒนาตนของผู้เรียน มีการนำผลที่ได้ไปแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนา มีการติดตามและประเมินผลโครงการหรือกิจกรรมที่จัดให้กับนักเรียน มีการติดตามผลการแก้ปัญหาของนักเรียนที่ยังศึกษาอยู่ในโรงเรียน มีการติดตามผลการจัดบริการแนะแนวในด้านต่าง ๆ มีการติดตามนักเรียนที่สำเร็จการศึกษา และไม่สำเร็จการศึกษา มีการนำผลการติดตามมาปรับปรุงการจัดกิจกรรมแนะแนว มีการวางแผนงานแนะแนวให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

7. อภิปรายผลการวิจัย

7.1 การบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา

เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงได้แก่ ด้านบริการสนเทศ ด้านบริการให้คำปรึกษา ด้านบริการสำรวจข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านบริการติดตามและประเมินผล และด้านบริการจัดวางตัวบุคคล ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีนโยบายเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมแนะแนว มีการจัดทำโครงการแนะแนว ประชุมวางแผน เพื่อทำความเข้าใจร่วมกับบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา มีการกำหนดขอบเขตของการช่วยเหลือนักเรียน มีการสนับสนุนให้ครูแนะแนวได้อบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนว มีความเข้าใจในทักษะการให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียนแต่ละคน มีการสนับสนุนเครื่องมือทางการแนะแนวเข้ามามีส่วนร่วมช่วยในการคัดกรองนักเรียน ครูสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ และรู้ถึงความต้องการ ความถนัดของนักเรียน มีการควบคุมติดตาม รวบรวมข้อมูล และแจ้งผลกลับไปยังตัวนักเรียน ครูแนะแนวมีข้อมูลเบื้องต้น เพื่อให้การสนับสนุน ช่วยเหลือได้ตรงจุดแก่นักเรียน มีการสร้างภาคีเครือข่ายในการแนะแนวนักเรียนระหว่างสถาบัน และองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา และการช่วยเหลือนักเรียน มีการกำกับติดตามและประเมินผลกิจกรรมแนะแนวที่จัดขึ้น เพื่อปรับปรุงแก้ไข พัฒนากิจกรรมการแนะแนวให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ กู๊ด (Good, 1973, p. 271) ที่กล่าวว่า การบริหารงานแนะแนวนั้นต้องมีกระบวนการช่วยเหลืออย่างมีแบบแผนต่อเนื่องให้แต่ละบุคคลสามารถเข้าใจตนเองและโลกเกี่ยวกับตนเองได้ดี สามารถแสวงหาความรู้เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าทางการศึกษา การพัฒนาทางอาชีพและการมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม มีวิธีการช่วยเหลืออย่างมีแบบแผนต่อเนื่องกัน ซึ่งนอกเหนือ ไปจากการสอบปกติเป็นการช่วยเหลือให้นักเรียน นักศึกษาหรือบุคคลอื่น สามารถประเมินความสามารถและข้อบกพร่องของตนเอง เพื่อจะนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ การแนะแนวเป็นวิธีการที่กระทำโดยตรงต่อเด็กในการที่จะนำเด็กไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางโดยการจัดสภาพแวดล้อมให้แก่เด็กเพื่อตอบสนองความต้องการขั้นมูลฐาน และช่วยให้ความต้องการประสบความสำเร็จ รวมไปถึงวิธีการที่ครูจะนำเด็กให้รู้จักวิถีศึกษาค้นคว้าและได้รับการตอบสนองความต้องการของตน

7.2 การศึกษาแนวทางการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

7.2.1 ด้านบริการสำรวจข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายในการสำรวจข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการประชุมวางแผนการดำเนินงาน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียน

โดยใช้เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีความหลากหลาย มีการนำข้อมูล การคัดกรองนักเรียนเข้าสู่ระบบการคัดกรอง มีการใช้เครื่องมือทางจิตวิทยา มีแบบสังเกตพฤติกรรม มีแบบสัมภาษณ์นักเรียน มีแบบประเมินจุดแข็ง - จุดอ่อน มีแบบตรวจวัดสุขภาพจิต มีการวัดความถนัด มีการนำข้อมูลที่ได้เน้นมาวิเคราะห์ผล เพื่อให้ทราบถึงความต้องการของนักเรียน ครูสามารถรู้จักและเข้าใจนักเรียนทั้งด้านร่างกาย สังคม สติปัญญา มีการนำข้อมูลที่ได้ไปช่วยเหลือนักเรียน โดยการส่งเสริม สนับสนุน ให้นักเรียนรู้จักตนเอง จากแบบวัดความถนัด มีการคัดกรองนักเรียนเพื่อรับทุนยากจน หรือยากจนพิเศษ มีการขอสนับสนุนทุนจากหน่วยงานภายนอก มีการช่วยเหลือนักเรียนที่มีความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ โดยสถานศึกษาสามารถประสานศูนย์ความปลอดภัย เพื่อหาแนวทางช่วยเหลือนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นภัพันธุ์ ดิศเจริญ (2565, น. 333) ได้วิจัยเรื่อง ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลมีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความสามารถ รวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรมและมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวังโดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริม สนับสนุนนักเรียนแล้ว การป้องกันและช่วยเหลือแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษา เป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน มีภารกิจหลักที่เป็นหัวใจของการดำเนินงาน ต้องมีการวางแผนการดำเนินงาน มีการจัดนักเรียนเป็นรายบุคคล มีการคัดกรองนักเรียน มีการส่งเสริมและพัฒนา มีการป้องกันช่วยเหลือและแก้ไข มีการส่งต่อ และสรุปผลการส่งเสริมป้องกันช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหานักเรียน อย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ

7.2.2 ด้านบริการสนเทศ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการประชุม วางแผน จัดทำโครงการที่สร้างความตระหนักให้กับครู และบุคลากรทางการศึกษา ในการบริการข่าวสาร มีข้อมูลทางการศึกษา ป้ายประชาสัมพันธ์ ป้ายนิเทศ มีการจัดแหล่งเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน มีสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ให้ข้อมูลทางการบริการสนเทศที่เกี่ยวข้องกับความรู้ทางการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัว และสังคมให้กับนักเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายของการบริการสารสนเทศ เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้เรียนประกอบการตัดสินใจในการวางแผนการศึกษาต่อ มีการจัดกิจกรรมศึกษาดูงานด้านอาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม มีการประสานงานสร้างภาคีเครือข่ายกับสถาบันการศึกษา ทั้งสายอาชีพ สายสามัญ และหน่วยงานภายนอกที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษามาให้ความรู้แก่นักเรียน มีการเชิญวิทยากรที่มีความรู้มาให้ความแนะนำ มีการเชิญนักเรียนที่จบการศึกษาแล้วมาให้ความรู้ สร้างแรงบันดาลใจ

ด้านการศึกษาต่อแก่รุ่นน้องทั้งสายสามัญ และสายอาชีพ เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบการตัดสินใจในการศึกษาต่อของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรินทรา อยู่หลาบ (2560, น. 106) ได้วิจัยเรื่องการบริหารกับการดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌิมศึกษา เขต 9 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสนับสนุน การจัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน อย่งถูกต้องและชัดเจน ครอบคลุมภารกิจขององค์กร มีการสร้างความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนร่วมในการวางแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน มีการประชุม วางแผน ร่วมกับครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้มีส่วนร่วมระดมความคิดเห็นในการดำเนินงานตามกลยุทธ์ของโรงเรียนในด้านข้อมูลสารสนเทศ

7.2.3 ด้านบริการให้คำปรึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประชุม วางแผน ร่วมกับครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อสร้างความตระหนักในการบริการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน มีการจัดโครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษา มีการจัดกระบวนการที่มีหลักการ ขั้นตอน และจุดมุ่งหมายในการให้คำปรึกษาที่ชัดเจนเป็นไปตามหลักการให้คำปรึกษาเบื้องต้น เพื่อให้ นักเรียนเกิดการยอมรับ และไว้วางใจในตัวผู้ให้คำปรึกษา มีการจัดอบรมพัฒนาครูแนะแนว และครูประจำชั้นให้ม้องค์ความรู้ในเรื่องของจิตวิทยาการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน มีการนำผลการให้คำปรึกษามาวิเคราะห์ข้อมูล และส่งต่อข้อมูลแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการประสานงานกับหน่วยงานที่มีความรู้เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาทางจิตวิทยา มีการสร้างภาคีเครือข่ายเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับครูแนะแนวในเรื่องของการให้คำปรึกษานักเรียน โรงเรียนมีการจัดบริการให้คำปรึกษาที่ครอบคลุมในด้านการศึกษาต่อด้านอาชีพ ด้านส่วนตัว มีการใช้เครื่องมือทางจิตวิทยาวัดความสามารถ ความถนัดของนักเรียน เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างตรงจุดตามความถนัดของตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ นวลฉวี ประเสริฐสุข (2564, น. 233) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาแนวทางส่งเสริมการดำเนินงานแนะแนวของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรถูกกำหนดนโยบายการดำเนินงาน และแนวปฏิบัติของงานแนะแนวด้านการให้คำปรึกษา รวมทั้งมีระบบพัฒนาครูแนะแนวที่ชัดเจนและต่อเนื่อง มีการประสานงานและสร้างเครือข่ายกับบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อร่วมมือกันในการพัฒนาผู้เรียนในเรื่องของการให้คำปรึกษา มีการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาการทำงานแนะแนว

7.2.4 ด้านบริการจัดวางตัวบุคคล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประชุม วางแผน ให้ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจ ในการกระบวนการดำเนินโครงการ กิจกรรมเสริมหลักสูตรตามหลักการและขั้นตอนการจัดวางตัวบุคคล มีการส่งเสริม พัฒนาให้ครู เข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนา ทักษะ และสร้างองค์ความรู้ ที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนว มีการส่งเสริมให้ครูแนะแนว ต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงาน มีการประสานงานที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้แก่นักเรียนครอบคลุมทุกด้าน ทั้งด้านการศึกษา สายอาชีพ สายสามัญกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในสถานศึกษา และภายนอกสถานศึกษา มีการให้ข้อมูลข่าวสาร มีการส่งเสริมให้นักเรียนวางแผน การดำเนินชีวิต มีการส่งเสริมให้ครูแนะแนวประจำโรงเรียน ดำเนินการให้นักเรียนสำรวจ ความต้องการ ความสามารถ และความถนัดของตนเอง มีการจัดหาทุนการศึกษาจาก หน่วยงานภายใน และภายนอกสถานศึกษา ให้แก่นักเรียน มีการจัดทำระบบบันทึกข้อมูลการรับทุนการศึกษาของนักเรียน มีการช่วยเหลือให้นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาแล้วหรืออาจ ออกจากโรงเรียนกลางคันได้มีงานทำ สอดคล้องกับงานวิจัย ของ นิอัสมีรา นิมะมิง (2563, น. 81) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานแนะแนวตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผน กำหนด นโยบาย ด้านการบริการจัดวางตัวบุคคล มีการส่งเสริมให้ ครูได้รับการพัฒนาความรู้ทางการแนะแนว มีการวางแผน กำหนดวัตถุประสงค์ด้านการบริการจัดวางตัวบุคคล มีการ จัดหาทุน และมอบทุนการศึกษา มีการติดตามและประเมินผล การดำเนินการบริการด้านการจัดวางตัวบุคคล มีการติดตาม และประเมินผลด้านการให้ความช่วยเหลือนักเรียนทางด้าน ต่าง ๆ มีการติดตามและประเมินผล การจัดความเหมาะสม ในการแก้ปัญหาตามสภาพปัญหาของนักเรียน

7.2.5 ด้านบริการติดตามและประเมินผล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประชุม วางแผน ร่วมกับครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลในการจัดกิจกรรมแนะแนว ให้เป็นไปตามกระบวนการ หลักการ และขั้นตอน การติดตามผล และประเมินผลเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดกิจกรรมการแนะแนวต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน มีการติดป้ายประชาสัมพันธ์ ให้กับนักเรียนที่ได้ไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อเป็น การสร้างแรงจูงใจให้กับรุ่นน้อง มีการติดตามผลสำหรับนักเรียน ที่ไม่ได้ศึกษาต่อ มีการติดตามนักเรียน และหาแนวทาง ช่วยเหลือนักเรียนที่ออกกลางคัน และไม่สำเร็จการศึกษา มีการทำแผนงานเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่ออกกลางคัน และ

ไม่สำเร็จการศึกษา มีการติดตามนักเรียนที่ขาดเรียน ติดต่อกันเป็นเวลานาน มีการติดตามผลการดำเนินโครงการ และการจัดกิจกรรมการแนะแนว มีการกำหนดเครื่องมือในการติดตามผลและประเมินผลที่หลากหลาย และมีคุณภาพ มีการวิเคราะห์จุดเด่น - จุดด้อย ของผลการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน เพื่อนำมาพัฒนา ปรับปรุง และ กระบวนการจัดกิจกรรมแนะแนวของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ หทัยทิพย์ ชันหะสา (2565, น. 67) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานแนะแนว ในสถานศึกษากลุ่มตอยอินทนนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ พบว่า ผู้บริหารและ คณะครูควรร่วมกันวางแผนจัดทำโครงการ มีการสำรวจ อาชีพที่ผู้เรียนสนใจ จัดหางบประมาณในการให้ผู้เรียนได้ ไปทัศนศึกษา มีการจัดทำ MOU ร่วมกับหน่วยงานส่งเสริม อาชีพเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพให้กับผู้เรียน มีการ สนับสนุน เพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์จัดหาสื่อออนไลน์ ให้ผู้เรียนได้ศึกษาโลกแห่งอาชีพที่หลากหลาย ควรส่งเสริม ให้มีการกำกับ ติดตาม นิเทศการดำเนินงานแนะแนว ด้านอาชีพอย่างจริงจังและมีการประเมินผลจัดทำรายงาน เสนอต่อผู้บริหารทุกปีการศึกษา

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

8.1.1 ควรสนับสนุน ส่งเสริม ให้มีการร่วมมือ จากบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดบริการแนะแนวด้านจัดการอาชีพ เพื่อเป็นการ ส่งเสริมความรู้ทางการศึกษาต่อให้กับนักเรียน

8.1.2 ควรมีการสนับสนุนให้ครูมีการบริหารงานแนะแนว ในโรงเรียนขยายโอกาส เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปได้อย่าง มีคุณภาพ และประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

8.1.3 ควรศึกษาข้อมูลที่หลากหลายและเหมาะสม เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการพัฒนาสถานศึกษา ให้ ทั้งสร้างบรรยากาศการปฏิบัติงานในสถานศึกษาให้ เอื้อต่อการบริหารงานร่วมกัน และส่งเสริมการใช้แนวทางการบริหารงานแนะแนวเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ มากขึ้น

8.2 ข้อเสนอแนะแนวทางในการทำวิจัยต่อไป

- ควรศึกษาสภาพการบริหารงานแนะแนวใน โรงเรียนขยายโอกาสจังหวัดอื่น

9. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ผู้วิจัยต้องขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรรเสริญ ฟู่นแสน และรองศาสตราจารย์ ดร.กัญญา เอี่ยมพญา อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชา การ

บริหารการศึกษาที่ใช้ความอนุเคราะห์ให้คำแนะนำการทำวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วง และขอขอบพระคุณสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ที่เปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้ทำวิจัยและเก็บข้อมูล รวมทั้งท่านอื่น ๆ ที่มีส่วนช่วยเหลือและมีได้เอื้ออำนวย ผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ ที่นี้

10. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2564). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นักพันธ์ ดิศเจริญ. (2565, เมษายน). ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. *Journal of Modern Learning Development*, 7, (3), หน้า 331-335.
- นิอัสมิรา นิมะมิง. (2563). การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานแนะแนว ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- นวลฉวี ประเสริฐสุข. (2564, ตุลาคม-ธันวาคม). การศึกษาแนวทางส่งเสริมการดำเนินงานแนะแนวของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 23, (4), หน้า 226-239.
- ปนัดดา สิงโต. (2564, กรกฎาคม-กันยายน). แนวทางการบริหารงานแนะแนว ในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2. *วิจัยวิชาการ*, 4, (3), หน้า 61-74.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). **หลักการบริการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยาเบื้องต้น สำหรับครูและผู้บริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- หทัยทิพย์ ชันทะสา. (2565, กันยายน-ธันวาคม). แนวทางการบริหารงานแนะแนวในสถานศึกษา กลุ่มดอยอินทนนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่. *วิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*, 16, (3), หน้า 58-72.

อรินทรา อยู่หลาย. (2560). **การบริหารกับการดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of Psychological Testing*. (5th ed.). New York: Harper & Row.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of Education*. (3rd ed.). New York: McGraw-Hill Book.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, (3), pp. 607-610.

อัตราส่วนทางการเงิน โครงสร้างผู้บริหารส่งผลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัท ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100

Financial Ratios Management Structure Affect the Dividend Payout Ratio of Companies Listed on the Stock Exchange of Thailand in the SET 100 Group

นันทยา เผ่าอ้าย^{1*}, อรรวรณ เชื้อเมืองพาน² และปานฉัตร อาการักษ์³

Nantiya Paoai^{1*}, Orawon Chuamaungphan² and Panchat Akarak³

^{*1,2,3} สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เชียงราย 57100

^{*1,2,3} Department of Accounting, Faculty of Accountancy, Chiang Rai Rajabhat University, Chiang Rai 57100

Received : October 1, 2024 Revised : December 22, 2025 Accepted : December 24, 2025

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบอิทธิพลของอัตราส่วนทางการเงินและอิทธิพลของโครงสร้างผู้บริหารส่งผลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET 100 ตัวแปรอิสระได้แก่ อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนกำไรสุทธิ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นและสัดส่วนการถือหุ้นผู้บริหารตัวแปรตาม คือ อัตราการจ่ายเงินปันผลการศึกษาข้อมูล พ.ศ.2564 - 2566 รวมเวลา 3 ปี กลุ่มตัวอย่าง 82 บริษัท จำนวนข้อมูล 246 ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน

ผลการวิจัยพบว่า อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อัตราส่วนกำไรสุทธิมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์เชิงลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.1 เพื่อเป็นข้อมูลที่สำคัญแก่ผู้ที่สนใจนักลงทุนสามารถนำผลงานวิจัยครั้งนี้ไปใช้ในการตัดสินใจ

คำสำคัญ : อัตราส่วนทางการเงิน, โครงสร้างผู้บริหาร, อัตราการจ่ายเงินปันผล

Abstract

This research aims to test the influence of financial ratios and management structure on the dividend payout rate of companies listed on the Stock Exchange of Thailand in the SET 100 group. Independent variables include the current ratio, debt - to - equity ratio, net profit ratio, return on equity ratio, and executive shareholding. The dependent variable is the dividend payout rate. Data was collected from 2021 to 2023, a total of 3 years. The sample consisted of 82 companies with 246 data points. Data was analyzed using descriptive and inferential statistics.

The research findings showed that the current ratio and net profit ratio had a positive correlation with the dividend payout rate at a statistical significance level of 0.05. The debt - to - equity ratio also had a significant positive correlation with the dividend payout rate at a statistical significance level of 0.1 This information is important for interested investors and can be used to inform their decision - making.

Keywords : Financial Ratios, Management Structure, Dividend Payout Ratio

*นันทยา เผ่าอ้าย

E-mail : nantiya470@gmail.com

1. บทนำ

ในปัจจุบันตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Stock Exchange of Thailand) เป็นกลไกสำคัญในการระดมทุนของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริษัทที่อยู่ในกลุ่ม SET 100 ซึ่งเป็นกลุ่มบริษัทชั้นนำที่มีมูลค่าตลาดสูงสุดและมีสภาพคล่องในการซื้อขาย การที่บริษัทกลุ่มนี้มีบทบาทและอิทธิพลต่อเศรษฐกิจโดยรวมอย่างสูงทำให้พฤติกรรมทางการเงินและการตัดสินใจของผู้บริหารเป็นที่สนใจของนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ การจ่ายเงินปันผลเป็นหนึ่งในวิธีการที่บริษัทใช้เพื่อคืนกำไรให้แก่ผู้ถือหุ้นและเป็นปัจจัยที่นักลงทุนให้ความสำคัญในการตัดสินใจลงทุนอัตราส่วนทางการเงิน เป็นเครื่องมือเชิงปริมาณที่จำเป็นในการประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานและความมั่นคงทางการเงินของบริษัท (สาริยา นวลถวิล และ กุสุมา คำพิทักษ์, 2563) จึงเป็นเครื่องมือที่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับความสามารถในการจ่ายเงินปันผล เช่น อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (Debt to Equity Ratio) อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อหุ้น (Earnings per Share) และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets) สามารถบ่งชี้ถึงความสามารถในการจ่ายเงินปันผลของบริษัทได้อย่างชัดเจน เช่น บริษัทที่มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนต่ำอาจมีความมั่นคงทางการเงินสูงกว่าและสามารถจ่ายเงินปันผลได้มากขึ้นขณะที่บริษัทที่มีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์สูงอาจมีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรที่ดีทำให้มีความสามารถในการจ่ายเงินปันผลสูงขึ้น (มนัส หัสกุล, 2564)

โครงสร้างผู้บริหารก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่สำคัญส่งผลกระทบต่อตัดสินใจในการจ่ายเงินปันผลของบริษัท โครงสร้างผู้บริหารที่มีการกำกับดูแลที่ดีและความโปร่งใส จะส่งเสริมการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพและเป็นธรรมสำหรับผู้ถือหุ้น นอกจากนี้ความสามารถและประสบการณ์ของผู้บริหารในการวางแผนและบริหารจัดการเงินทุนก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อจ่ายเงินปันผลผู้บริหารที่มีความเข้าใจในตลาดและมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนอาจตัดสินใจจ่ายเงินปันผลสูงขึ้นเพื่อดึงดูด และรักษาผู้ถือหุ้นขณะที่ผู้บริหารที่มีความระมัดระวังมากกว่าอาจตัดสินใจเก็บเงินทุนไว้เพื่อการลงทุนในระยะยาว (Fama & Jensen, 1983)

การดำเนินงานของบริษัทและเพื่อส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนบริษัทในกลุ่ม SET 100 สามารถจัดสรรกำไรเพื่อจ่ายเงินปันผลย้อนขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยไม่ว่าจะเป็นอัตราส่วนทางการเงินต่าง ๆ เช่น อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios) อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratios) อัตราส่วนหนี้สิน (Debt Ratios) รวมถึงโครงสร้างผู้บริหาร เช่น สัดส่วนของกรรมการอิสระการมีส่วนร่วมของผู้ถือหุ้นใหญ่หรือแนวทางการกำกับดูแลกิจการในขณะที่งานวิจัยก่อนหน้านี้นี้ได้วิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ

เช่น อัตราส่วนทางการเงินและโครงสร้างผู้บริหารที่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผล แต่งานวิจัยนี้จะเน้นการวิเคราะห์ในบริบทของบริษัทในกลุ่ม SET 100 ซึ่งเป็นกลุ่มบริษัทที่มีผลกระทบต่อภาพรวมของตลาดทุนไทยมากที่สุด นอกจากนี้ยังเน้นถึงความไม่แน่ชัดในงานวิจัยเดิมเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุดในการตัดสินใจจ่ายเงินปันผลซึ่งเป็นประเด็นที่งานวิจัยนี้พยายามที่จะเจาะลึกและสร้างความชัดเจนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจัยใหม่ ๆ เช่น อัตราส่วนทางการเงินความสามารถของผู้บริหาร การวางแผนการบริหารจัดการเงินทุนจะช่วยให้เห็นภาพที่ชัดเจนขึ้นเกี่ยวกับการตัดสินใจว่าบริษัทใด ควรลงทุนมากน้อยเพียงใด (รองเอก วรรณพุกษ์, 2567)

ดังนั้น การวิเคราะห์อิทธิพลของอัตราส่วนทางการเงินโครงสร้างผู้บริหารส่งผลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทในกลุ่ม SET 100 จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่นักลงทุน ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มความเข้าใจ ในปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการจ่ายเงินปันผลส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนไทยให้มีความโปร่งใส และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อทดสอบอิทธิพลของอัตราส่วนทางการเงินส่งผลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET 100

2.2 เพื่อทดสอบอิทธิพลของโครงสร้างผู้บริหารส่งผลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET 100

3. สมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 อัตราส่วนสภาพคล่องมีอิทธิพลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET 100

สมมติฐานที่ 2 อัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้มีอิทธิพลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET 100

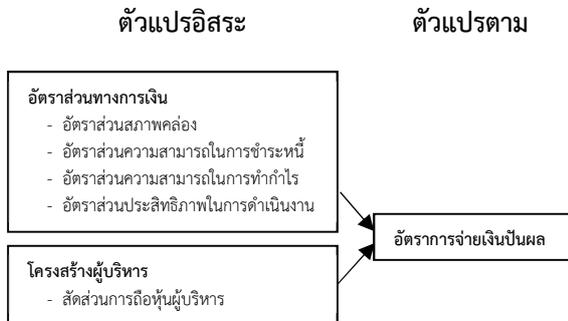
สมมติฐานที่ 3 อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรมีอิทธิพลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET 100

สมมติฐานที่ 4 อัตราส่วนประสิทธิภาพในการดำเนินงานมีอิทธิพลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET 100

สมมติฐานที่ 5 สัดส่วนการถือหุ้นผู้บริหารมีอิทธิพลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET 100

4. กรอบแนวคิดของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาโดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน โครงสร้างผู้บริหารส่งผลกระทบต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET 100 ได้กำหนดตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

5. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET 100 พ.ศ. 2564 - 2566 จำนวน 100 บริษัท

5.2 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ คือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET 100 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2564 - 2566 รวมเวลา 3 ปี จำนวน 82 บริษัท รวมทั้งสิ้น 246 ข้อมูล ยกเว้นกลุ่มอุตสาหกรรมการเงิน 18 บริษัท กลุ่มอุตสาหกรรมการเงินถูกยกเว้น เนื่องจากมีลักษณะการดำเนินงานและแนวปฏิบัติทางบัญชีที่แตกต่างจากกลุ่มธุรกิจอื่นซึ่งอาจส่งผลกระทบต่องานวิจัย

5.3 ตัวแปรและการวัดค่าตัวแปร การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยกำหนดวิธีดำเนินการวิจัยและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นข้อมูลทุติยภูมิทั้งในส่วนของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ซึ่งได้ข้อมูลจากการค้นคว้าฐานข้อมูลจริงที่เปิดเผยข้อมูลงบการเงินประจำปีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET 100 ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่

5.3.1 อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratios : LR) โดยพิจารณาจากอัตราส่วนหมุนเวียน (Current Ratio : CR) เป็นตัวแทนการวัดสภาพคล่องของกิจการ คือ อัตราส่วนที่ใช้สินทรัพย์หมุนเวียนหารด้วยหนี้สินหมุนเวียนของกิจการว่ามีสินทรัพย์หมุนเวียนคิดเป็นสัดส่วนเท่าใดของหนี้สินหมุนเวียน

5.3.2 อัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ (Affordability Ratio : AR) โดยพิจารณาจากอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to Equity Ratio : DE)

เป็นตัวแทนการเปรียบเทียบระหว่างหนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้นเพื่อดูว่าแหล่งที่มาของเงินนั้นกิจการได้นำมาใช้เพื่อการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ มาจากแหล่งที่มาใดมากกว่ากัน ถ้าอัตราส่วนนี้มีค่าสูง หมายความว่ามาจากการก่อหนี้มากกว่ามาจากส่วนของผู้ถือหุ้นเอง ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดความเสี่ยงที่จะผิคนัดชำระหนี้ได้

5.3.3 อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios : PR) โดยพิจารณาจากการวัดอัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin : NPM) เป็นตัวแทนที่แสดงให้เห็นถึงกำไรสุทธิของกิจการหักต้นทุนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ดอกเบี้ยและภาษีแล้วทำให้สามารถเห็นได้ว่ากิจการมีความสามารถในการบริหารงานให้เกิดกำไรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.3.4 อัตราส่วนประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Operating Efficiency Ratios : OER) โดยพิจารณาจากการวัดอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Owners' Equity หรือ ROE) เป็นตัวแทนอัตราส่วนที่แสดงถึงประสิทธิภาพของการบริหารสินทรัพย์เพื่อสร้างยอดขาย ซึ่งเป็นหนึ่งในปัจจัยหลักที่ขับเคลื่อนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

5.3.5 โครงสร้างผู้บริหาร (Management Structure) คือ สัดส่วนการถือหุ้นผู้บริหาร (Ownership Stake of Management : OSM) โดยพิจารณาจากการวัดการมีสัดส่วนการถือครองหุ้นที่เป็นกรรมการผู้บริหาร ณ สิ้นปีปัจจุบันต่อจำนวนหุ้นที่ออกและชำระแล้วทั้งหมดของบริษัท ณ สิ้นปี

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ อัตราการจ่ายเงินปันผล (Dividend Payout : DP) โดยพิจารณาจากการนำเงินปันผลทั้งหมดที่จ่ายให้กับผู้ถือหุ้นในช่วงเวลาหนึ่งหารด้วยกำไรสุทธิของบริษัทในช่วงเวลาเดียวกันเมื่อบริษัทจ่ายเงินปันผลจากกำไรที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของบริษัท

5.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยกำหนดวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้าและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นข้อมูล ทุติยภูมิ (Secondary Data) เก็บรวบรวมข้อมูลจากฐานข้อมูล SETSMART ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยมุ่งการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินและโครงสร้างผู้บริหารส่งผลกระทบต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET 100 รวมถึงข้อมูลจากแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปีข้อมูลเปิดเผยบนเว็บไซต์ www.set.or.th ถูกต้องใช้ในการศึกษาเก็บ

ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ.2564 - 2566 รวมเป็นระยะเวลา 3 ปี โดยนำข้อมูลวิเคราะห์ในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (Statistics Package for Social Sciences : SPSS) ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ ได้แก่ อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (CR) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DE) อัตราส่วนกำไรสุทธิ (NPM) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) และสัดส่วนการถือหุ้นผู้บริหาร (OSM) ตัวแปรตาม ได้แก่ อัตราการจ่ายเงินปันผล (DP)

5.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.5.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของตัวแปร โดยแสดงผล ค่าต่ำสุดของข้อมูล (Minimum) ค่าสูงสุดของข้อมูล (Maximum) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.5.2 สถิติสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) เป็นวิธีที่ใช้วัดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหรือชุดข้อมูล 2 ชุด การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานในการวิจัยเรื่อง อัตราส่วนทางการเงินโครงสร้างผู้บริหารส่งผลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET 100 โดยผู้วิจัยได้นำโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติมาใช้ในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์สามารถเขียนสมการได้ ดังนี้

$$DP = \beta_0 + \beta_1 CR + \beta_2 DE + \beta_3 NPM + \beta_4 ROE + \beta_5 OSM + \epsilon$$

เมื่อ

- DP หมายถึง อัตราการจ่ายเงินปันผล
 β หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย
 CR หมายถึง อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน
 DE หมายถึง อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น
 NPM หมายถึง อัตราส่วนกำไรสุทธิ
 ROE หมายถึง อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น
 OSM หมายถึง สัดส่วนการถือหุ้นผู้บริหาร
 ϵ หมายถึง ค่าความคลาดเคลื่อน

6. ผลการวิจัย

อัตราส่วนทางการเงิน โครงสร้างผู้บริหารส่งผลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET 100 ผู้วิจัยได้

ทำการศึกษารวบรวมข้อมูลจากตลาดหลักทรัพย์ ย้อนหลัง 3 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.2564 - 2566 โดยดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 82 บริษัท รวมทั้งสิ้น 246 ข้อมูล ยกเว้นกลุ่มอุตสาหกรรมการเงิน 18 บริษัท โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อทดสอบอิทธิพลของอัตราส่วนทางการเงินส่งผลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET 100 และเพื่อทดสอบอิทธิพลของโครงสร้างผู้บริหารส่งผลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในกลุ่ม SET 100 โดยสามารถสรุปผลได้ดังต่อไปนี้

6.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

จากการศึกษาข้อมูลกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 82 บริษัท รวมทั้งสิ้น 246 ข้อมูลได้ค่าสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งสามารถแบ่งข้อมูลที่ใช้สำหรับการวิจัยได้ดังนี้ ตัวแปรอิสระคืออัตราส่วนสภาพคล่อง (LR) ประกอบด้วย อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (CR) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DE) อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรประกอบด้วย อัตราส่วนกำไรสุทธิ (NPM) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) และสัดส่วนการถือหุ้นผู้บริหาร (OSM) ตัวแปรตาม คือ อัตราการจ่ายเงินปันผล (DP) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากงบแสดงฐานะทางการเงินและงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จที่มีการเปิดเผยข้อมูลโดย www.sec.or.th มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตัวแปร	ค่าต่ำสุด Minimum	ค่าสูงสุด Maximum	ค่าเฉลี่ย Mean	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน Std. Deviation
CR	0.000	10.860	1.668	1.230
DE	0.000	7.060	1.321	1.001
NPM	-262.320	68.930	8.194	29.984
ROE	-58.900	225.410	12.663	21.092
OSM	0.000	1.000	0.439	0.497
DP	-5.920	5.830	0.516	0.803

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วยอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (CR) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.000 ค่าสูงสุดเท่ากับ 10.860 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.668 และ

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.230 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DE) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.000 ค่าสูงสุดเท่ากับ 7.060 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.321 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.001 อัตรากำไรสุทธิ (NPM) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ -262.320 ค่าสูงสุดเท่ากับ 68.930 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.194 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 29.984 อัตราส่วนผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ -58.900 ค่าสูงสุดเท่ากับ 225.410 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.663 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 21.092 สัดส่วนการถือหุ้นผู้บริหาร (OSM) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.00 ค่าสูงสุดเท่ากับ 1.000 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.439 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.803 อัตราการจ่ายเงินปันผล (DP) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ -5.920 ค่าสูงสุดเท่ากับ 5.830 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.516 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.803

6.2 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient)

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน ซึ่งถ้าหากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ได้ออกมาเป็นค่าเข้าใกล้ -1 หรือ 1 แสดงถึงความสัมพันธ์ของทั้ง 2 ตัวแปรว่ามีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง แต่ถ้าหากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ได้มีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงถึงระดับความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปรว่ามีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ หรือไม่มีความสัมพันธ์กัน โดยใช้การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันในการวัดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ซึ่งค่าสหสัมพันธ์ที่ยอมรับได้จะมีค่าไม่น้อยกว่า -0.8 หรือไม่มากกว่า 0.8 ซึ่งจากการทดสอบแสดงผลจากตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ

	DP	CR	DE	NPM	ROM	OSM
DP	1.000					
CR	0.185**	1.000				
DE	0.180	-0.425**	1.000			
NPM	0.367**	0.133*	-0.076	1.000		
ROE	0.169**	0.177**	-0.102	0.491**	1.000	
OSM	-0.011	-0.102	-0.012	0.026	0.013	1.000

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ อัตราการจ่ายเงินปันผล (DP) กับอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (CR) มีความสัมพันธ์ทางบวก (r=0.185) ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติแสดงว่า

เมื่ออัตราการจ่ายเงินปันผล (DP) เพิ่มขึ้นอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (CR) ก็มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้น อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DE) มีความสัมพันธ์ทางบวก (r=0.180) แต่ไม่มีอิทธิพล หมายความว่าไม่มีความสัมพันธ์ที่เด่นชัดระหว่างอัตราการจ่ายเงินปันผล (DP) และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DE) อัตราส่วนกำไรสุทธิ (NPM) มีความสัมพันธ์ทางบวก (r=0.367) ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติแสดงว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกที่มีนัยสำคัญระหว่างอัตราการจ่ายเงินปันผล (DP) และอัตราส่วนกำไรสุทธิ (NPM) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) มีความสัมพันธ์ทางบวก (r=0.169) ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติแสดงว่าเมื่ออัตราการจ่ายเงินปันผล (DP) เพิ่มขึ้นอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ก็มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเล็กน้อยและสัดส่วนการถือหุ้นผู้บริหาร (OSM) ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ (r=-0.011) แสดงว่าอัตราการจ่ายเงินปันผล (DP) และสัดส่วนการถือหุ้นผู้บริหาร (OSM) ไม่มีความสัมพันธ์ที่เด่นชัด

6.3 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์การถดถอยของตัวแปรส่งผลกระทบต่ออัตราการจ่ายเงินปันผล (DP)

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
(Constant)	0.115	0.133		0.870	0.385		
CR	0.129	0.043	0.198	2.987	0.003	0.791	1.265
DE	0.102	0.052	0.127	1.946	0.053	0.818	1.223
NPM	0.010	0.002	0.366	5.404	0.000	0.755	1.324
ROE	-0.001	0.003	-0.032	-0.475	0.635	0.746	1.341
OSM	-0.032	0.096	-0.020	-0.330	0.742	0.986	1.014

F = 9.705 P<0.000 R² = 0.168 Adj R² = 0.151

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณเพื่อทดสอบอิทธิพลของอัตราส่วนทางการเงิน และเพื่อทดสอบอิทธิพลของโครงสร้างผู้บริหารส่งผลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET 100 ซึ่งประกอบด้วยอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (CR) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DE) อัตราส่วนกำไรสุทธิ (NPM) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) และสัดส่วนการถือหุ้นผู้บริหาร (OSM) กับอัตราการจ่ายเงินปันผล พบว่าได้ค่า F Statistic = 9.705 และค่าพยากรณ์ Adj R² = 0.151 หรือแบบจำลองการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณมี

ความสามารถในการพยากรณ์ได้ร้อยละ 15.10 ผลการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 อัตราส่วนสภาพคล่องมีอิทธิพลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET 100 มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ 0.129 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานเท่ากับ 0.198 และค่าสถิติทดสอบเท่ากับ 2.987 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบเท่ากับ 0.003 ซึ่งน้อยกว่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (Sig. = 0.03 < 0.05) แสดงให้เห็นว่าอัตราส่วนทุนหมุนเวียน (CR) มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่ออัตราการจ่ายเงินปันผล (DP) ดังนั้นยอมรับสมมติฐานที่ 1

สมมติฐานที่ 2 อัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้มีอิทธิพลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET 100 มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ 0.102 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานเท่ากับ 0.127 และค่าสถิติทดสอบเท่ากับ 1.946 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบเท่ากับ 0.053 ซึ่งน้อยกว่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.1 (Sig. = 0.053 < 0.1) แสดงให้เห็นว่าอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DE) มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่ออัตราการจ่ายเงินปันผล (DP) ดังนั้นยอมรับสมมติฐานที่ 2

สมมติฐานที่ 3 อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไรมีอิทธิพลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET 100 มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ 0.010 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานเท่ากับ 0.366 และค่าสถิติทดสอบเท่ากับ 5.404 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบเท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 (Sig. = 0.00 < 0.01) แสดงให้เห็นว่าอัตราส่วนกำไรสุทธิ (NPM) มีความสัมพันธ์เชิงบวกที่มีนัยสำคัญทางสถิติต่ออัตราการจ่ายเงินปันผล (DP) ดังนั้นยอมรับสมมติฐานที่ 3

สมมติฐานที่ 4 อัตราส่วนประสิทธิภาพในการดำเนินงานมีอิทธิพลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET 100 มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ -0.001 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานเท่ากับ -0.032 และค่าสถิติทดสอบเท่ากับ -0.475 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบเท่ากับ 0.635 ซึ่งมากกว่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (Sig. = 0.635 > 0.05) แสดงให้เห็นว่าอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ไม่มี

อิทธิพลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผล (DP) ดังนั้นปฏิเสธสมมติฐานที่ 4

สมมติฐานที่ 5 สัดส่วนการถือหุ้นผู้บริหารมีอิทธิพลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET 100 มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -0.032 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานเท่ากับ -0.020 และค่าสถิติทดสอบเท่ากับ -0.330 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบเท่ากับ 0.742 ซึ่งมากกว่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (Sig. = 0.742 > 0.05) แสดงให้เห็นว่าสัดส่วนการถือหุ้นผู้บริหาร (OSM) ไม่มีอิทธิพลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผล (DP) ดังนั้นปฏิเสธสมมติฐานที่ 5

7. สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง อัตราส่วนทางการเงิน โครงสร้างผู้บริหารส่งผลกระทบต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET 100 มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบอิทธิพลของอัตราส่วนทางการเงินส่งผลกระทบต่ออัตราการจ่ายเงินปันผล บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในกลุ่ม SET 100 ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระที่ใช้ในงานวิจัยมีจำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่ อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (CR) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DE) อัตราส่วนกำไรสุทธิ (NPM) และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) และเพื่อทดสอบอิทธิพลของโครงสร้างผู้บริหารส่งผลกระทบต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET 100 ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระที่ใช้ในงานวิจัย มีจำนวน 1 ตัวแปร ได้แก่ สัดส่วนการถือหุ้นผู้บริหาร (OSM) โดยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

7.1 อิทธิพลของอัตราส่วนทางการเงินต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET 100 ผลการทดสอบชี้ให้เห็นว่าปัจจัยด้านอัตราส่วนทางการเงินส่วนใหญ่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในกลุ่ม SET 100

สมมติฐานที่ 1 อัตราส่วนสภาพคล่อง พบว่าอัตราส่วนทุนหมุนเวียน (CR) มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่ออัตราการจ่ายเงินปันผล (DP) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ 1 แสดงให้เห็นว่าอัตราส่วนทุนหมุนเวียน (CR) ที่สูงหมายถึงการมีสภาพคล่องในการชำระหนี้ที่ีจะช่วยให้อัตราส่วนที่มีสภาพคล่องในการจ่ายเงินปันผลสูงขึ้น

สมมติฐานที่ 2 อัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ พบว่า อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DE) มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่ออัตราการจ่ายเงินปันผล (DP) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ 2 แสดงให้เห็นว่าบริษัทที่มีหนี้สินสูงอาจมีการบริหารเงินทุนที่ดีจึงทำให้สามารถจ่ายเงินปันผลได้ แต่ผลการทดสอบนี้ยังแสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับที่น้อย

สมมติฐานที่ 3 อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร พบว่า อัตราส่วนกำไรสุทธิ (NPM) มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่ออัตราการจ่ายเงินปันผล (DP) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ 3 แสดงให้เห็นว่าอัตรากำไรสุทธิ (NPM) ที่สูงหมายถึงการทำกำไรที่ดีสามารถส่งผลให้บริษัทมีศักยภาพในการจ่ายเงินปันผลได้มากขึ้น

สมมติฐานที่ 4 อัตราส่วนประสิทธิภาพในการดำเนินงาน มีอทธิพล พบว่า อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ไม่มีอทธิพลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผล (DP) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ 4 แสดงให้เห็นว่า อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ที่ต่ำหรือไม่มีอทธิพลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผล (DP) ผลตอบแทนที่เจ้าของได้รับจากการลงทุนไม่ได้มีผลต่อการตัดสินใจกำหนดอัตราการจ่ายเงินปันผล

7.2 เพื่อทดสอบอทธิพลของโครงสร้างผู้บริหารส่งผลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่ม SET 100

สมมติฐานที่ 5 สัดส่วนการถือหุ้นผู้บริหาร พบว่า สัดส่วนการถือหุ้นผู้บริหาร (OSM) ไม่มีอทธิพลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผล (DP) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ 5 แสดงให้เห็นว่าสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารอาจไม่ใช่ปัจจัยที่สำคัญในการกำหนดอัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทในกลุ่ม SET 100 ในช่วงที่ทำการศึกษา

8. อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง อัตราส่วนทางการเงิน โครงสร้างผู้บริหารส่งผลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในกลุ่ม SET 100 สามารถอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้ การวิเคราะห์อัตราสภาพคล่องส่งผลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลพบว่า อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (CR) มีอทธิพลทางบวกต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลนั่นหมายความว่าเมื่อบริษัทมีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนสูงขึ้นบริษัทมีแนวโน้มที่จะจ่ายเงินปันผลมากขึ้นด้วย เนื่องจากอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเป็นตัวชี้วัด

ความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นได้อย่างราบรื่น ถ้าบริษัทมีอัตราส่วนหนี้สินสูงหมายความว่า บริษัทมีสภาพคล่องเพียงพอที่จะจัดการภาระหนี้สินระยะสั้นและยังมีเงินเหลือเพียงพอที่จะจ่ายเงินปันผลให้กับผู้ถือหุ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอัครเทพ อากาศวิภาต (2566); เภยพร โมกขเวส และ มนัส หัสกุล (2565); กัตติกมาศ ราชีวงศ์ (2564); สาริยา นวลถวิล และ กุสุมา คำพิทักษ์ (2563); สาริยา นวลถวิล (2562) พบว่า อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราการจ่ายเงินปันผล สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัตติกมาศ ราชีวงศ์ (2564); สาริยา นวลถวิล (2562) พบว่า การจ่ายเงินปันผลแสดงให้เห็นว่าถ้ากิจการมีสภาพคล่องสูงขึ้นจะทำให้สามารถจ่ายเงินปันผลได้มากขึ้น ดังนั้นสภาพคล่องที่ดีขึ้นอาจช่วยให้กิจการมีความมั่นคงทางการเงิน

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DE) มีอทธิพลทางบวกต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลนั่นหมายความว่าบริษัทที่มีหนี้สินสูง เมื่อเทียบกับส่วนของผู้ถือหุ้นมีแนวโน้มที่จะจ่ายเงินปันผลมากขึ้น เนื่องจากบริษัทที่มีอัตราส่วนหนี้สินสูงอาจใช้หนี้เป็นแหล่งเงินทุนหลัก ในการดำเนินธุรกิจซึ่งการใช้หนี้แทนการเพิ่มทุนจากผู้ถือหุ้นสามารถช่วยเพิ่มผลตอบแทนให้กับผู้ถือหุ้นได้หากบริษัทสามารถสร้างผลกำไรได้มากกว่าต้นทุนของหนี้สิน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกัตติกมาศ ราชีวงศ์ (2564) พบว่า อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีผลเชิงบวกต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราเงินปันผลต่อส่วนบริษัทมีสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าหนี้สินหมุนเวียน ทำให้บริษัทมีความสามารถในการชำระหนี้สินหมุนเวียนที่เป็นภาระคงค้างอยู่ในรอบระยะเวลาเดียวกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ Nurhikmawaty, Isnurhadi, and Widiyanti (2020) พบว่า อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นปัจจัยบวกต่ออัตราส่วนการจ่ายเงินปันผลแสดงให้เห็นว่ากิจการมีหนี้สินที่มากจะทำให้ส่งผลต่อการจ่ายเงินปันผลน้อยลงในทางตรงข้ามกิจการมีหนี้สินที่ลดลงอัตราการจ่ายเงินปันผลของกิจการก็จะเพิ่มมากขึ้น

อัตราส่วนกำไรสุทธิ (NPM) มีอทธิพลทางบวกต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลนั่นหมายความว่าบริษัทที่มีกำไรสุทธิมากขึ้นเมื่อเทียบกับรายได้มีแนวโน้มที่จะจ่ายเงินปันผลมากขึ้นด้วย เนื่องจากอัตราส่วนกำไรสุทธิบ่งบอกถึงความสามารถของบริษัทในการสร้างกำไรสุทธิจากยอดขายหรือรายได้ทั้งหมดของบริษัทเมื่อบริษัทมีกำไรสุทธิสูงบริษัทจะมีเงินสดเหลือเพียงพอหลังจากหักค่าใช้จ่ายทั้งหมดเพื่อจ่ายเงินปันผลให้กับผู้ถือหุ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรรณวรร จันทรโธ และ ศศิภา พจนวาทิ (2564) พบว่า อัตราส่วนกำไรสุทธิ (NPM) ส่งผลทางบวก

ต่ออัตราการจ่ายเงินปันผล (DPR) หากสหกรณ์มีความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ที่มีทั้งหมดให้เกิดประสิทธิภาพ ควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจะทำให้มีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้น ก็จะส่งผลให้สหกรณ์มีอัตราเงินปันผลจ่ายแก่สมาชิกเพิ่มขึ้นอีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของชูลิพร เบญญาณัฐกุล (2563) อัตรากำไรสุทธิมีผลกระทบต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลในกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยีที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หากอัตรากำไรสุทธิเพิ่มขึ้น 1 หน่วยจะมีผลให้อัตราการจ่ายเงินปันผลเพิ่มขึ้นด้วย

อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ไม่มีอิทธิพลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลไม่เป็นไปตามสมมติฐานนั้นหมายความว่า ระดับผลตอบแทนที่ผู้ถือหุ้นได้รับจากการลงทุนในบริษัทไม่ได้ส่งผลให้บริษัทมีแนวโน้มที่จะจ่ายเงินปันผลมากขึ้นเนื่องจากบริษัทอาจเลือกที่จะใช้กำไรสะสมเพื่อการลงทุนใหม่หรือขยายกิจการแทนการจ่ายเงินปันผลการตัดสินใจนี้มักขึ้นอยู่กับโอกาสทางธุรกิจที่บริษัทเห็นว่ามีความสามารถในการสร้างมูลค่าในระยะยาวมากกว่าการจ่ายเงินปันผลทันที ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจพร โมกษะเวส และ มนัส หัสกุล (2565) พบว่า อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ไม่ส่งผลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลสอดคล้องกับงานวิจัยของกัตติมาศ ราชีวงศ์ (2564) พบว่า อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นไม่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผลด้านอัตราการจ่ายเงินปันผลอาจจะเป็นไปได้ว่าบริษัทมีสินทรัพย์หมุนเวียนน้อยกว่าหนี้สินหมุนเวียนทำให้บริษัทไม่มีความสามารถในการชำระหนี้สินหมุนเวียนที่เป็นภาระคงค้างอยู่ในรอบระยะเวลาเดียวกันและยังมีโครงสร้างเงินทุนของกิจการมาจากการกู้ยืมหรือมาจากทุนจากภายนอก เช่น กู้ธนาคาร ทำให้มีภาระผูกพันที่ต้องชำระดอกเบี้ยส่งผลให้บริษัทมีกำไรน้อยและไม่สามารถจ่ายเงินปันผลได้

สัดส่วนการถือหุ้นผู้บริหาร (OSM) ไม่มีอิทธิพลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลไม่เป็นไปตามสมมติฐานนั้นหมายความว่า การที่ผู้บริหารถือหุ้นในบริษัทมากหรือน้อยไม่ได้ส่งผลให้บริษัทมีแนวโน้มที่จะจ่ายเงินปันผลมากขึ้น เนื่องจากผู้บริหารมีการถือหุ้นในบริษัทอาจให้ความสำคัญกับการเติบโตหรือการลงทุนใหม่มากกว่าการจ่ายเงินปันผล ผู้บริหารอาจมองว่าการนำเงินไปลงทุนเพื่อขยายกิจการหรือพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ จะสร้างมูลค่าที่สูงกว่าในระยะยาวมากกว่าการจ่ายเงินปันผลให้ผู้ถือหุ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจรินทร์ นามขาน และ ภูษณิศลา ส่งเจริญ (2564) พบว่า ความสัมพันธ์ดังกล่าวอยู่ในทิศทางตรงกันข้ามเชิงลบ หากบริษัทมีโครงสร้างการถือหุ้นรูปแบบการกระจุกตัวที่สูงจะส่งผลให้อัตราเงินปันผลผลตอบแทนลดลงในขณะเดียวกันถ้าบริษัทมีโครงสร้าง

การถือหุ้นในรูปแบบการกระจุกตัวต่ำจะทำให้อัตราเงินปันผลตอบแทนเพิ่มขึ้น

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

9.1.1 การศึกษาครั้งนี้สามารถแสดงให้เห็นความสำคัญอัตราส่วนทางการเงิน โครงสร้างผู้บริหารส่งผลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลซึ่งกิจการควรให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการสภาพคล่องผ่านอัตราส่วนด้านต่าง ๆ ประกอบด้วยอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (CR) อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (DE) อัตราส่วนกำไรสุทธิ (NPM) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) และสัดส่วนการถือหุ้นผู้บริหาร (OSM) เพื่อให้มีความพร้อมในการจ่ายเงินปันผลการลงทุนในกิจกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่มจะช่วยเสริมความมั่นคงในการจ่ายเงินปันผลอย่างยั่งยืน

9.1.2 ผู้บริหารสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการตัดสินใจเพื่อพิจารณาโยบายการจ่ายเงินปันผลที่ชัดเจนโดยคำนึงถึงปัจจัยทางการเงินและโครงสร้างองค์กรที่ส่งผลต่อการจ่ายเงินปันผลอย่างเหมาะสม

9.1.3 ผู้ลงทุนควรใช้ผลการวิจัยนี้เป็นเครื่องมือในการประเมินความมั่นคงและนโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัทไม่ควรพิจารณาเพียงแค่ว่าไรเท่านั้น แต่ควรมองไปที่ปัจจัยอื่น ๆ เช่น ความสามารถในการก่อหนี้ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความยั่งยืนของการจ่ายปันผล

9.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

9.2.1 การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาอัตราส่วนทางการเงินที่อธิบายถึงความสัมพันธ์เพียงบางอัตราส่วน ซึ่งการวิจัยในครั้งต่อไปควรพิจารณาตัวแปรอิสระอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลเพื่อให้นักลงทุนสามารถนำไปวิเคราะห์ประกอบการตัดสินใจได้

9.2.2 การวิจัยในครั้งต่อไปควรพิจารณาขยายขอบเขตการศึกษาไปยังหลายอุตสาหกรรมและภูมิภาคเพื่อวิเคราะห์ว่าปัจจัยทางการเงินและโครงสร้างผู้บริหารที่ส่งผลต่ออัตราการจ่ายเงินปันผลนั้นมีความแตกต่างกันหรือในบริบทที่หลากหลาย การศึกษาในเชิงเปรียบเทียบนี้อาจช่วยให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจของผู้บริหารในบริบทต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น

10. เอกสารอ้างอิง

- กัตติกมาศ ราชีวงศ์. (2564). อัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อการจ่ายเงินปันผลและราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย SET 100. การค้นคว้าอิสระ ปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัย มหาวิทาลัยศรีปทุม.
- จรินทร์ นามขาน และ ภูษณิศรา ส่งเจริญ. (2564, มีนาคม-เมษายน). ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างการถือหุ้นและนโยบายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *รัชต์ภาคย์*, 15, (39), หน้า 31-42.
- ชูลีพร เบญญาณัฐกุล. (2563). ผลการดำเนินงานและการกำกับดูแลกิจการที่มีผลกระทบต่อ การจ่ายเงินปันผลในกลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยีที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การค้นคว้าอิสระปริญญาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทาลัยศรีปทุม.
- เบญญาณัฐกุล และ มนัส หัสกุล. (2565, ตุลาคม-ธันวาคม). อัตราส่วนทางการเงินที่ส่งผลต่อ อัตราเงินปันผลตอบแทนและอัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET 100. *สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 6, (4), หน้า 85-94.
- พรรณนร จันทรโธ และ ศศิภา พจน์วาที. (2564, มกราคม-มิถุนายน). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออัตรา การจ่ายเงินปันผล: กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาลราชวิถี จำกัด. *เกษตรศาสตร์ ธุรกิจประยุกต์*, 15, (22), หน้า 73-86.
- มนัส หัสกุล. (2564). อัตราส่วนทางการเงินที่ส่งผลต่อ อัตราเงินปันผลตอบแทนและอัตราจ่ายเงินปันผลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET 100. *Doctoral dissertation*. มหาวิทาลัยศรีปทุม.
- รองเอก วรรณ พฤกษ์. (2024). ผลกระทบของอัตราส่วน วัดการก่อหนี้และอัตราส่วนความสามารถในการ ทำกำไรที่มีต่ออัตราส่วนราคาตลาดต่อมูลค่า ตามบัญชีของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาด หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กลุ่มเทคโนโลยี. *คณะบัญชี มหาวิทาลัยราชภัฏเชียงราย*, 9, (1), หน้า 136-152.
- สาริยา นวลถวิล. (2562). อัตราส่วนทางการเงินที่ส่งผล ต่อการจ่ายเงินปันผลของบริษัทที่จดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การ ค้นคว้าอิสระ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สาริยา นวลถวิล และ กุสุมา คำพิทักษ์. (2563, มกราคม- มิถุนายน). อัตราส่วนทางการเงินที่มีผลต่อการ จ่ายเงินปันผลของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาด หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มดัชนี sSET. *วิชาการมหาวิทาลัยปทุมธานี*, 12, (1), หน้า 304-318.
- อัสวเทพ อากาศวิภาต. (2566, พฤษภาคม-สิงหาคม). อิทธิพลของอัตราส่วนทางการเงินที่ส่งผลต่อ อัตราการจ่ายเงินปันผลของบริษัทจดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET 100. *บัณฑิตศึกษา มหาวิทาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 17, (2), หน้า 257-267.
- Fama, E. F., & Jensen, M. C. (1983). Separation of ownership and control. *Journal of Law and Economics*, 26, (2), pp 301–325.
- Nurhikmawaty, Dina., Isnurhadi., & Widiyanti, M. (2020). The Effect of Debt to Equity Ratio and Return on Equity on Stock Return with Dividend Policy as Intervening Variables in Subsectors Property and Real Estate on Bei. *Open Journal of Business and Management*, 8, (5), pp. 2148-2161.

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

Using Information Technology for Administration of School Administrators under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3

สกุลรัตน์ ยงอยู่^{1*} และพาที เกศธนากร²
Sakulrat Yongyoo^{1*} and Patee Kesthanakorn²

^{*1,2} สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี กาญจนบุรี 71000

^{*1,2} Educational Administration, Faculty of Education, Kanchanaburi Rajabhat University, Kanchanaburi 71000

Received : October 21, 2025 Revised : December 25, 2025 Accepted : December 28, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามพื้นที่จัดการศึกษา

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 298 คน โดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิตามพื้นที่จัดการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ซึ่งมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า

1. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารงานงบประมาณ

2. การเปรียบเทียบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามพื้นที่จัดการศึกษาศึกษา โดยภาพรวมมี

ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ ผู้บริหารและครูในอำเภอสังขละบุรี มีการปฏิบัติมากกว่าผู้บริหารและครูในอำเภอทองผาภูมิ

คำสำคัญ : การบริหาร, เทคโนโลยีสารสนเทศ

Abstract

The research aimed to study and compare the using information technology for administration of school administrators under the Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3, classified by school area different.

The samples of this research consisted of 298 administrators and teachers under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3, obtained by stratified random sampling according to school area. The research instrument was a five-level-rating scale questionnaire with content validity between 0.67-1.00 and a reliability of 0.97. The statistics used in the data analysis were percentage, mean, standard deviation, one-way analysis of variance, and pair difference test by Scheffe's method. Statistical significance level at 0.05.

The results of the study were as follows:

1. the using information technology for administration of school administrators under the Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3, overall and in each individual aspect were at a high level, ranking in descending order as academic administration, personal

*สกุลรัตน์ ยงอยู่

E-mail : sakulratyong2024@gmail.com

administration, general administration, and budget administration,

2. The comparison result of the using information technology for administration of school administrators under the Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 3, classified by school sizes area, Overall was significantly different at the statistical level of 0.05. The administrators and teachers in Sangkhla Buri district have more operation than administrators and teachers in Thong Pha Phum district.

Keywords : Administration, Information Technology

1. บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) กำหนดกลยุทธ์การพัฒนา ด้านการขับเคลื่อนสังคมและเศรษฐกิจไทยด้วยดิจิทัล โดยมีกลยุทธ์ย่อย ได้แก่ พัฒนาระบบบริการและแพลตฟอร์มดิจิทัล เพื่อสนับสนุนการปรับระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ให้เป็นรัฐบาลดิจิทัลเต็มรูปแบบ ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการในประเทศให้สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมดิจิทัล รวมถึงนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการ เพื่อเพิ่มผลิตภาพและความสามารถในการทำกำไรให้แก่ผู้ประกอบการเพิ่มขึ้น พัฒนาให้เกิดการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานและการให้บริการสาธารณะของภาครัฐเพิ่มขึ้น ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัลในการดำรงชีพ อาทิ การเรียนรู้บนแพลตฟอร์มดิจิทัล การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งการรู้เท่าทันถึงภัยที่มากับสื่อสมัยใหม่ และทักษะพื้นฐานที่จะไม่ตกเป็นเหยื่อของชาวลวง (สำนักงานสภาพัฒนาการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานয়รัฐมนตรี, 2565)

ปัจจุบันโลกเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล ที่เทคโนโลยีดิจิทัลจะไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือที่สนับสนุนการทำงานเช่นที่ผ่านมามากต่อไป แต่หากจะหลอมรวมเข้ากับชีวิตคนอย่างแท้จริงและเปลี่ยนโครงสร้างรูปแบบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ กระบวนการผลิต การค้า การบริการ และกระบวนการทางสังคมอื่น ๆ รวมทั้งปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลไปอย่างสิ้นเชิง ประเทศไทยจึงต้องเร่งนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ โดยบริบทของประเทศไทยนั้นเทคโนโลยี

ดิจิทัลสามารถตอบปัญหาความท้าทายที่ประเทศเผชิญอยู่ หรือเพิ่มโอกาสในการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมได้ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2559) ความสำคัญดังกล่าวสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีภารกิจหลักและส่งเสริมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายให้ไปในทิศทางที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (2560-2579) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 และยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ ด้วยการกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล คือ ยุทธศาสตร์ที่ 4 การขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ โดยการส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในการจัดการศึกษาให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ และยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนาระบบการบริหารจัดการและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาที่มีมาตรฐาน เชื่อมโยงและเข้าถึงได้ (สุรพงษ์ แสงมีมุข, 2564)

โลกกำลังเปลี่ยนแปลงทำให้การศึกษาต้องมีการเปลี่ยนแปลงตาม เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมโลก โรงเรียนต้องเตรียมพร้อมผู้เรียนสำหรับโลกศตวรรษที่ 21 โดยโรงเรียนจำเป็นต้องเปลี่ยนวิธีการที่จะให้ความรู้แก่ผู้เรียนด้วยการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพสูงที่มุ่งเน้นการพัฒนาในภาพรวม ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนต้องสร้างหลักสูตรที่ช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้และทักษะผู้เรียนทุกคนในศตวรรษที่ 21 ต้องสามารถคิดแก้ปัญหา คิดวิเคราะห์ สื่อสารได้ รวมทั้งมีความสามารถทางเทคนิค ผู้บริหารและครูต้องปลูกฝังความรู้และทักษะที่จำเป็นโดยแสดงให้เห็นว่าความรู้ และทักษะนี้ใช้กับโลกความเป็นจริงได้ และต้องพยายามเพิ่มความใฝ่รู้ของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนกลายเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต โรงเรียนควรมีกลยุทธ์ในการพัฒนาผู้เรียน โดยคำนึงถึงแรงผลักดันที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เช่น โลกาภิวัตน์ การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงด้านประชากร และการออกแบบการเรียนการสอน โรงเรียนสามารถช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้ ทักษะและความสามารถที่จำเป็นเพื่อประสบความสำเร็จในการเผชิญหน้ากับเหตุการณ์จริงทางสังคมและเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ ดังนั้น โรงเรียนควรมีการจัดการรวมความรู้และทักษะที่จำเป็นเข้าไว้ด้วยกัน มีระบบสนับสนุนที่ได้มาตรฐาน มีการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน และเมื่อผู้เรียนจบการศึกษาพร้อมที่จะเจริญเติบโตในโลกยุคดิจิทัลที่เชื่อมต่อกันได้ทั้งโลก (สุทธิวรรณ ตันติธรรณาวงศ์, 2560)

สารสนเทศและคอมพิวเตอร์ถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารสถานศึกษาและยังเป็นเทคโนโลยีทางการศึกษาที่สามารถเชื่อมโยงผสมสื่ออื่น ๆ ที่เหมาะสมต่อการเรียนการสอนของผู้เรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ทำให้เกิดการจัดการศึกษาและการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ครูและบุคลากรสามารถสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนจากคอมพิวเตอร์ ตลอดจนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน จะเห็นได้ว่าเทคโนโลยีสารสนเทศจะเข้ามามีบทบาทต่อวงการการศึกษาในด้านการบริหารโรงเรียน อันเนื่องมาจากคอมพิวเตอร์มีคุณสมบัติในการสร้างความจำ การเก็บรวบรวมข้อมูล การแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูล เพิ่มความสะดวกต่อการบริหารจัดการ สามารถปฏิบัติงานที่มีความซับซ้อนได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ สามารถประมวลผลได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในวงการการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของงาน ทั้งด้านการบริหารจัดการ การวางแผน การตัดสินใจ ทั้งยังช่วยส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน การจัดเอกสาร สืบค้นข้อมูล และการสร้างสื่อ นวัตกรรมต่าง ๆ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจในเป้าหมายของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานนั้น ๆ ผู้บริหารและครูควรมีการวางแผนการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการให้เกิดผลประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาสูงสุด (ศุภสิริ พัฒนภักดี, 2558)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถสรุปได้ว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีความจำเป็นและมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารสถานศึกษา และในปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนช่วยในการตัดสินใจในการบริหารต่าง ๆ ทั้งกับผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียน ซึ่งสถานศึกษายังคงเกิดปัญหาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา และทุกสถานศึกษายังพบปัญหาที่คล้ายคลึงกัน โดยสามารถแยกเป็นรายด้านได้ทั้งหมด 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษามีอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศที่ไม่เพียงพอต่อการบริหารและการจัดการเรียนรู้ 2) ด้านการบริหารงบประมาณ สถานศึกษาขาดงบประมาณในการซ่อมบำรุงการจัดซื้อ จัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ สื่อวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล บุคลากรในสถานศึกษาขาดการมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการจัดการข้อมูลสารสนเทศของบุคลากร การใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารงานบุคคล และขาดแคลนช่างเทคนิคด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป สถานศึกษาขาด

สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศในการรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนการบริหารสถานศึกษา และมีปัญหาเกี่ยวกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ไม่ตอบสนองความต้องการต่อการบริหาร (สมจิตร ขวัญแดง, 2560)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 (2565) เป็นหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่จัดการศึกษาให้กับประชากรในวัยเรียนในเขตพื้นที่ 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอไทรโยค อำเภอทองผาภูมิ และอำเภอสังขละบุรี จากข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภท มีศักยภาพในการปฏิบัติงานครบตามความจำเป็นในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ร้อยละ 76.99 พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานส่วนหนึ่งเกิดจากปัญหาจากสภาพการดำเนินชีวิตของครอบครัวด้านต่าง ๆ ซับซ้อนขึ้นส่งผลกระทบต่อให้นักเรียนไม่สามารถเรียนรู้ได้ตามปกติ เช่น นักเรียนใช้สองภาษา (ภาษาถิ่น) ในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน ครูผู้สอนมีการย้ายบ่อย ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับความรู้ไม่ต่อเนื่อง ครูไม่ครบชั้น งบประมาณไม่เพียงพอในการบริหารจัดการ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างเร่งด่วน กอปรกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ที่จะส่งเสริมให้บุคลากรและสถานศึกษาในสังกัดมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานและการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นจากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 เพื่อเป็นการสนองนโยบายและเป็นแนวทางสำหรับสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถนำข้อมูลสารสนเทศจากงานวิจัยนี้ไปปรับปรุงหรือวางแผนนโยบายการปฏิบัติงานเพื่อให้การบริหารงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

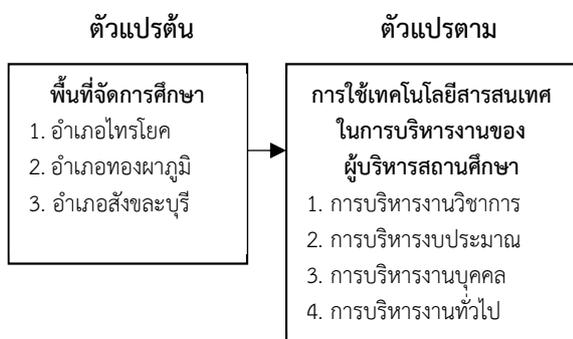
2.1 เพื่อศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามพื้นที่จัดการศึกษา

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษากรอบแนวคิดแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 29) ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป โดยสร้างเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำนวน 1,319 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 79 คน และครูผู้สอนจำนวน 1,240 คน

4.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำนวน 298 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับค่าความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) โดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) คือ การสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่มีจำนวนมากและมีความแตกต่างกันระหว่างหน่วยสุ่มที่สามารถจำแนก ออกเป็นชั้นภูมิ (Stratum) เพื่อให้ข้อมูล

ที่ได้มีความครบถ้วนและครอบคลุม จะต้องดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากชั้นภูมิ โดยจำแนกตามพื้นที่จัดการศึกษา

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ คือ เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และพื้นที่จัดการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา

4.2.2 คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 จำนวน 36 ข้อ และ เท่ากับ 0.67 จำนวน 4 ข้อ และความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.97

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

4.3.1 ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ และประสานงานทางโทรศัพท์ในการติดตามเก็บแบบสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนเพื่อแจกให้กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 298 ชุด

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัย ดังต่อไปนี้

4.4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

4.4.2 วิเคราะห์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จำแนกเป็นรายข้อ รายด้านและรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบสต์ (Best, 1981)

5. ผลการวิจัย

5.1 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวม

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	4.37	0.22	มาก
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ	4.28	0.22	มาก
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	4.28	0.21	มาก
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	4.28	0.21	มาก
รวมเฉลี่ย	4.30	0.17	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ($\bar{X}=4.37$) รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{X}=4.28$) ด้านการบริหารงานทั่วไป ($\bar{X}=4.28$) และด้านการบริหารงานงบประมาณ ($\bar{X}=4.28$) ตามลำดับ

5.2 การเปรียบเทียบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามพื้นที่จัดการศึกษาโดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบแบบที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามพื้นที่จัดการศึกษา

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา	พื้นที่จัดการศึกษา						F	Sig.
	อำเภอไทรโยค		อำเภอทองผาภูมิ		อำเภอสองขันบุรี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	4.37	0.24	4.35	0.22	4.42	0.17	2.23	0.110
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ	4.26	0.23	4.25	0.22	4.34	0.19	4.01	0.019*
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	4.29	0.23	4.25	0.21	4.32	0.18	2.79	0.063
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	4.23	0.23	4.25	0.21	4.33	0.18	3.36	0.027*
รวมเฉลี่ย	4.30	0.19	4.28	0.17	4.35	0.13	4.60	0.011*

จากตารางที่ 2 พบว่า การเปรียบเทียบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามพื้นที่จัดการศึกษา โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานงบประมาณ และด้านการบริหารงานทั่วไปมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

6. สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารงานงบประมาณ ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามพื้นที่จัดการศึกษาโดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการบริหารงานงบประมาณ ระหว่างผู้บริหารและครูในอำเภอสังขละบุรีมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ ผู้บริหารและครูในอำเภอสังขละบุรีมีการปฏิบัติมากกว่าผู้บริหารและครูในอำเภอทองผาภูมิ

2.2 ด้านการบริหารงานทั่วไป ระหว่างผู้บริหารและครูในอำเภอทองผาภูมิกับผู้บริหารและครูในอำเภอสังขละบุรีมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ ผู้บริหารและครูในอำเภอสังขละบุรีมีการปฏิบัติมากกว่าผู้บริหารและครูในอำเภอทองผาภูมิ

7. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ดังนี้

1. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาจึงให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงาน โดยตระหนักถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารว่ามีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา จึงมีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในงานที่เกี่ยวข้องกับการประมวลผลข้อมูลเพื่อให้ได้เป็นสารสนเทศ ซึ่งสารสนเทศที่ใช้นั้นต้องสนับสนุนการทำงานตั้งแต่การนำเข้าการจัดเก็บ การจัดการ การป้องกัน การสื่อสาร และการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ โดยจะต้องผ่านการผสมผสานเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้าด้วยกันได้อย่างลงตัว จึงจะช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้งาน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่การจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน เนื่องจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นที่ต้องการของผู้บริหารในหน่วยงานต่าง ๆ เป็นเครื่องมือที่ช่วยสนับสนุนการจัดการในองค์กร ช่วยให้ การตัดสินใจ ปฏิบัติงานได้รวดเร็วในการบริหารเพื่อจัดการศึกษา การตัดสินใจวางแผนการศึกษาระยะยาวต่าง ๆ ช่วยแก้ปัญหาด้านการจัดการศึกษาในโรงเรียนทั้งการจัดเก็บข้อมูล การจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการได้อย่างชัดเจน และสามารถตัดสินใจเลือกแนวทางการแก้ปัญหาหรือบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ แสงอรุณ บัวกนก (2558) ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายประสิทธิภาพการศึกษาสงเคราะห์ ภาคเหนือ กลุ่มที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายประสิทธิภาพการศึกษาสงเคราะห์ ภาคเหนือ อกลุ่มที่ 6 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพวัลย์ นนทเทพ (2559) ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

2. การเปรียบเทียบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามพื้นที่การจัดการศึกษา ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่สนับสนุนให้ครูและผู้บริหารสถานศึกษาสามารถดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและสะดวกและรวดเร็วขึ้น และการบริหารการศึกษาเป็นงานที่มีความซับซ้อนมากและจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องได้รับข้อมูลและสารสนเทศที่จำเป็นใช้ในการตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องตลอดเวลา นอกจากนั้นแล้ว ข้อมูลและสารสนเทศนั้นต้องเป็นปัจจุบันด้วย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จึงมีกระบวนการดำเนินงานโดยการนำมาใช้สำหรับการวางแผน และการบริหารสถานศึกษาด้านสารสนเทศ สร้างการทำงานร่วมกันผ่านระบบคอมพิวเตอร์ และซอฟต์แวร์ในการจัดการเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็วในการนำมาใช้ประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่จัดการศึกษาทั้ง 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอไทรโยค อำเภอทองผาภูมิ และอำเภอสังขละบุรี มีเป้าหมายชัดเจนในการบริหารและพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติอย่างมีคุณภาพ ดังนั้น สถานศึกษาทุกแห่งในพื้นที่จัดการศึกษาดังกล่าวจึงนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้งานทั้ง 4 ฝ่ายมีเครื่องมือ กระบวนการในการดำเนินงานที่มีความถูกต้องชัดเจน และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน แต่ด้วยแต่ละพื้นที่จัดการศึกษามีบริบทของพื้นที่จัดการศึกษา บริบทของนักเรียนและชุมชนที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นปัจจัยต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงาน ดังนั้น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามพื้นที่การจัดการศึกษา ในภาพรวม จึงมีความแตกต่างกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยูเฮนี บากา และ รพีพรรณ สุวรรณรัฐโชติ (2563) ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษา

และประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สำหรับการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวม ระหว่างผู้บริหารและครูในอำเภอทองผาภูมิ กับผู้บริหารและครูในอำเภอสังขละบุรี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ ผู้บริหารและครูในอำเภอสังขละบุรี มีการปฏิบัติมากกว่าผู้บริหารและครูในอำเภอทองผาภูมิ อาจเนื่องมาจาก พื้นที่จัดการศึกษาอำเภอสังขละบุรีมีบริบทคือเป็นพื้นที่ห่างไกลที่สุดจากอำเภอเมืองจังหวัดกาญจนบุรี ส่งผลให้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานมีความจำเป็นอย่างมาก โดยการนำมาใช้สำหรับกรวางแผนและการบริหารสถานศึกษาด้านสารสนเทศ สร้างการทำงานร่วมกันผ่านระบบคอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์ ในการจัดการเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็ว ในการนำมาใช้ประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยยา บัวหอม (2563) ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของบุคลากรโรงเรียนน้ำเกลี้ยงวิทยา ผลการวิจัยพบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของโรงเรียนน้ำเกลี้ยงวิทยา ตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

8.1.1 สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารพัสดุ สิทธิประโยชน์เพื่อควบคุมให้ทราบสภาพการใช้งาน

8.1.2 สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินงานประเมินผลการดำเนินงานกิจการนักเรียน

8.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

8.2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

8.2.2 ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหาร

สถานศึกษากับประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

8.2.3 ควรศึกษาแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3

9. เอกสารอ้างอิง

- ชัยยา บัวหอม. (2563). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของบุคลากรโรงเรียนน้ำเกลี้ยงวิทยา. ศรีสะเกษ: โรงเรียนน้ำเกลี้ยงวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28.
- ทิพวัลย์ นนทเกท. (2559, มกราคม-มิถุนายน). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3. *มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 3, (1), หน้า 47-56.
- ยูโธนี บากา และ รพีพรรณ สุวรรณณัฐโชติ. (2563). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 3. ใน *การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 11* (17 กรกฎาคม หน้า 1273-1283). สงขลา: มหาวิทยาลัยมหาดใหญ่.
- ศุภสิริ พัฒนภักดี. (2558). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี. ภาคนิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์. (2560, พฤษภาคม-สิงหาคม). ทิศทางการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 10, (2), หน้า 2843-2854.
- สุรพงษ์ แสงมีสุข. (2564, พฤศจิกายน). แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนช่องแคบ-คีรีราษฎร์ สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2. *มหาจุฬานาครธรรม์*, 8, (11), หน้า 181-194.
- แสงอรุณ บัวกนก. (2558). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายประสิทธิภาพการศึกษาสงเคราะห์ภาคเหนือ กลุ่มที่ 6. ใน *รายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการระดับชาติ สถาบันวิจัยและ*

- พัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ครั้งที่ 2 (22 ธันวาคม หน้า 800-807). กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
- สมจิตร์ ขวัญแดง. (2560). **สภาพปัญหาของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา.** วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. (2565). **แผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565.** กาญจนบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2559). **สรุปผลที่สำคัญสำรวจการมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ.2559.** กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.
- สำนักงานสภาการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2565). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570).** กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- Best, J. W. (1981). **Research in education.** New Jersey: Prentice Hall.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. **Educational and Psychological Measurement, 30, (3),** pp. 607-610.

การบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 Participation in Schools under Prachinburi Primary Educational Service Area Office 1

กชมน ถนอมทรัพย์^{1*}, ศรีญกร ศิลปประเสริฐ² และกัญกร เอี่ยมพญา³

Kotchamon Tanomsap^{1*}, Sarunyaporn Sinlapaprasert² and Kanporn Aiemphaya³

^{1,2,3} สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ฉะเชิงเทรา 24000

^{1,2,3} Education Program in Educational Administration, Rajabhat Rajanagarindra University, Chachoengsao 24000

Received : July 29, 2025 Revised : October 31, 2025 Accepted : November 7, 2025

บทคัดย่อ

งานวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงานและขนาดโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 จำนวน 278 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ประเมินค่า 5 ระดับ ได้แก่ ด้านการตั้งเป้าหมาย ด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินการ ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแตกต่างเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา โดยใช้วิธี t-test สองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent - Samples t - test) การวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากในทุกด้าน เรียงลำดับดังนี้ ด้านการตั้งเป้าหมาย ด้านการประเมินผล ด้านการรับผลประโยชน์ ด้านการดำเนินการ และด้านการตัดสินใจ

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน และขนาดของโรงเรียน มีแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : การบริหาร, การมีส่วนร่วม, สถานศึกษา

Abstract

The research aims to 1) study levels of participative management in educational institutions under Prachinburi Primary Educational Service Area Office 1, 2) compare participative management in educational institutions under Prachinburi Primary Educational Service Area Office 1, classified by gender, educational level, work experience, and school size. The sample used in the research consists 278 teachers under Prachinburi Primary Educational Service Area Office 1 in the academic year 2024. The sample size was determined using Krejcie & Morgan's table, with proportion set by simple random sampling approach. The research instrument was a 5 point Likert scale questionnaire. The statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, t - test, and one - way ANOVA.

The results of the research found that:

1) The overall and individual aspect levels of participative management in educational institutions under Prachinburi Primary Educational

*กชมน ถนอมทรัพย์

E-mail : kotchamon4748@gmail.com

Service Area Office 1 were high, with mean scores ranging from high to low in the following areas: goal setting, evaluation, benefit receiving, implementation, and decision making.

2) The participative management in educational institutions under Prachinburi Primary Educational Service Area Office 1 was found to differ overall, with no statistical significance, by gender, educational level, and work experience. While classified by school size, there was an overall difference, with a statistical significance level of 0.05.

Keywords : Participative, Management, Schools

1. บทนำ

การจัดการศึกษาในระดับพื้นที่เน้นการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ตรงตามความต้องการของประชาชน จำเป็นต้องอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วม ซึ่งสถานศึกษาแต่ละแห่งเปิดโอกาสให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทำให้สถานศึกษาได้รับการยอมรับ มีการสนับสนุนทรัพยากร การศึกษา และให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามองภาพรวมโดยเน้นภาพรวมในระดับจังหวัด พื้นที่ และภาพรวมระดับประเทศ เพื่อมุ่งเป้าไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างแท้จริง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2564)

การบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาเป็นการบริหารโดยมีพื้นฐานจากการใช้รูปแบบประชาธิปไตยมาเป็นหลักในการบริหารสถานศึกษา การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่นำมาใช้ในสถานศึกษานั้นจะเห็นได้ว่าจะมุ่งเน้นการทำงานเป็นทีม มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา เปิดโอกาสให้บุคคลที่มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ครู หรือผู้ที่มีความสามารถเฉพาะทางเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ร่วมกันคิดวางแผนร่วมกันตัดสินใจ ร่วมกันตรวจสอบ รับผิดชอบ ทำให้สถานศึกษาสามารถขับเคลื่อนไปสู่จุดหมายได้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ (ธัญาดา ภัคธนาภิญโญ, 2565)

จากรายงานการผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา จุดที่ควรพัฒนาด้านการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษาตามบทบาทหน้าที่ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาน้อยมาก จึงส่งผลต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ของแผนการจัดการศึกษาชาติได้อย่างจริงจัง ยิ่งเน้นด้านการสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนมากกว่าการที่จะไปมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายและ

การร่วมมือในการพัฒนาการเรียนการสอน (โรงเรียนบ้านแหลมหิน, 2567)

จากข้อมูลปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ปัญหาการจัดการศึกษาต้องเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้ใช้เกี่ยวข้องดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพผู้บริหารในการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วม และนำไปพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน

3. สมมติฐานของการวิจัย

3.1 ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 แตกต่างกัน

3.2 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 แตกต่างกัน

3.3 ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 แตกต่างกัน

3.4 ครูที่ทำงานอยู่ขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 แตกต่างกัน

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการดำเนินงานวิจัยนี้ มีกรอบแนวคิดในการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการตั้งเป้าหมาย 2) ด้านการตัดสินใจ 3) ด้านการดำเนินการ 4) ด้านการรับผลประโยชน์ 5) ด้านการประเมินผล สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย และแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา

5. วิธีการดำเนินการวิจัย

5.1 กำหนดกลุ่มประชากรและตัวอย่างที่ใช้งานวิจัย

5.1.1 ประชากรที่ใช้งานวิจัย ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1,045 คน

5.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 278 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) จากนั้นนำไปสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้นและทำการสุ่มอย่างง่าย (Sample random sampling)

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1.ขนาดเล็ก	234	62
2.ขนาดกลาง	552	147
3.ขนาดใหญ่	194	52
4.ขนาดใหญ่พิเศษ	65	17
รวม	1,045	278

5.2 การพัฒนาเครื่องมือในงานวิจัย มีดังนี้

5.2.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 รวบรวมข้อมูลมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยและเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวัด

5.2.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหา

5.2.3 สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง เป็นการสร้างแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) 5 ระดับ ของลิเคิร์ท

5.2.4 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จ นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมด้านเนื้อหาที่ต้องการวัด

5.2.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และความถูกต้องของการใช้ภาษา (Wording) ได้ค่าโดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (IOC : index of item - objective congruence) แล้วเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

5.2.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (try - out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และไม่ใช่กลุ่มประชากรที่ใช้เก็บข้อมูล จำนวน 30 คน

5.2.7 นำแบบสอบถามที่วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 โดยวิธีการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

5.2.8 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยต่อไป

5.3 วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

5.3.1 เขียนคำร้องเสนอต่องานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

5.3.2 ผู้วิจัยนำหนังสือเสนอต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ส่งผ่านระบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามโดยสแกนคิวอาร์โค้ด ทำแบบสอบถามผ่านทางระบบออนไลน์ เก็บรวบรวมแบบสอบถามจากโรงเรียน แล้วนำหนังสือที่ผ่านการพิจารณาเห็นชอบแล้วเสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล

5.3.3 เมื่อได้รับผลการทำแบบสอบถามผ่านทางระบบออนไลน์แล้ว ผู้วิจัยจึงทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูล

5.3.4 นำข้อมูลไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อการวิจัย SPSS

5.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน โดยการหาความถี่ และค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

5.4.2 วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูล และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยายเป็นรายชื่อ รายด้าน และโดยภาพรวม ในการกำหนดมาตราส่วน การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ทราบระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา ซึ่งแปลความหมายค่าเฉลี่ยที่ได้ตามแนวคิดของชูศรี วงศ์รัตน์ (2564)

5.4.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ และวุฒิการศึกษาของครู โดยการทดสอบค่าที (t - test) สองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent - Samples t - test)

5.4.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA)

6. ผลการวิจัย

6.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไป

6.1.1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 204 คน คิดเป็นร้อยละ 73.38 และเป็นเพศชาย 74 คน คิดเป็นร้อยละ 26.62

6.1.2 ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่ปริญญาตรี จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 71.94 สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 28.06

6.1.3 ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ส่วนใหญ่ประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 5 - 10 ปี จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 58.63 ประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 22.30 ประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 19.07

6.1.4 ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 52.87 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 62 คน

คิดเป็นร้อยละ 22.30 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 18.71 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 6.12

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

การบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา	n=278		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการตั้งเป้าหมาย	4.30	0.72	มาก	1
2. ด้านการตัดสินใจ	4.24	0.77	มาก	5
3. ด้านการดำเนินการ	4.26	0.76	มาก	4
4. ด้านการรับผลประโยชน์	4.28	0.72	มาก	3
5. ด้านการประเมินผล	4.29	0.73	มาก	2
รวม	4.28	0.69	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 ทั้ง 5 ด้าน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน

การบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา	เพศ				t	P
	ชาย (n=74)		หญิง (n=204)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการตั้งเป้าหมาย	4.35	0.83	4.28	0.68	0.723	0.471
2. ด้านการตัดสินใจ	4.27	0.88	4.24	0.72	0.279	0.781
3. ด้านการดำเนินการ	4.25	0.86	4.27	0.72	-0.213	0.832
4. ด้านการรับผลประโยชน์	4.24	0.84	4.29	0.67	-0.429	0.668
5. ด้านการประเมินผล	4.25	0.90	4.30	0.67	-0.459	0.647
รวม	4.27	0.81	4.28	0.64	-0.021	0.983

จากตารางที่ 3 ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ ครูที่มีเพศหญิงมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.28, S.D. = 0.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้แก่ ด้านการประเมินผล ด้านการรับผลประโยชน์ ด้านการตั้งเป้าหมาย ด้านการดำเนินการ และด้านการตัดสินใจตามลำดับ

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน

การบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา	วุฒิการศึกษา				t	P
	ปริญญาตรี (n=200)		สูงกว่าปริญญาตรี (n=78)			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ด้านการตั้งเป้าหมาย	4.25	0.75	4.42	0.62	-1.840	0.067
2. ด้านการตัดสินใจ	4.20	0.79	4.38	0.67	-1.833	0.068
3. ด้านการดำเนินการ	4.22	0.79	4.38	0.65	-1.613	0.108
4. ด้านการรับผลประโยชน์	4.25	0.77	4.36	0.59	-1.127	0.261
5. ด้านการประเมินผล	4.25	0.78	4.39	0.59	-1.438	0.151
รวม	4.23	0.72	4.39	0.58	-1.691	0.092

จากตารางที่ 4 ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษาครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้แก่ ด้านการตั้งเป้าหมาย ด้านการประเมินผล ด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินการ และด้านการรับผลประโยชน์ ตามลำดับ

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้าน

การบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา	ประสบการณ์ทำงาน					
	น้อยกว่า 5 ปี (n=53)		ตั้งแต่ 5-10 ปี (n=163)		มากกว่า 10 ปี (n=62)	
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
1. ด้านการตั้งเป้าหมาย	4.17	0.76	4.36	0.66	4.22	0.82
2. ด้านการตัดสินใจ	4.22	0.76	4.28	0.74	4.18	0.83
3. ด้านการดำเนินการ	4.25	0.78	4.31	0.75	4.16	0.77
4. ด้านการรับผลประโยชน์	4.22	0.73	4.33	0.70	4.20	0.78
5. ด้านการประเมินผล	4.22	0.77	4.35	0.69	4.19	0.80
รวม	4.22	0.73	4.33	0.66	4.19	0.74

จากตาราง 5 ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ครูที่มีประสบการณ์ทำงาน ตั้งแต่ 5-10 ปี มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการตั้งเป้าหมาย ด้านการประเมินผล ด้านการรับผลประโยชน์ ด้านการดำเนินการ และด้านการตัดสินใจ ตามลำดับ ส่วนครูที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี

มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการดำเนินการ ด้านการประเมินผล ด้านการตัดสินใจ ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการตั้งเป้าหมายตามลำดับ และครูที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้แก่ ด้านการตั้งเป้าหมาย ด้านการรับผลประโยชน์ ด้านการประเมินผล ด้านการตัดสินใจ และด้านการดำเนินการ ตามลำดับ

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้าน

การบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	P
1. ด้านการตั้งเป้าหมาย	ระหว่างกลุ่ม	37.949	3	12.650	32.560*	0.000
	ภายในกลุ่ม	106.451	274	0.389		
	รวม	144.400	277			
2. ด้านการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	35.506	3	11.835	25.599*	0.000
	ภายในกลุ่ม	126.680	274	0.462		
	รวม	162.185	277			
3. ด้านการดำเนินการ	หว่างกลุ่ม	46.226	3	15.409	37.456*	0.000
	ภายในกลุ่ม	112.717	274	0.411		
	รวม	158.942	277			
4. ด้านการรับผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	44.836	3	14.945	41.064*	0.000
	ภายในกลุ่ม	99.723	274	0.364		
	รวม	144.559	277			
5. ด้านการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	47.800	3	15.933	43.342*	0.000
	ภายในกลุ่ม	100.728	274	0.368		
	รวม	148.528	277			
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	42.021	3	14.007	42.950*	0.000
	ภายในกลุ่ม	89.359	274	0.326		
	รวม	131.381	277			

จากตาราง 6 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

การบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา	ขนาดโรงเรียน							
	ขนาดเล็ก (n=62)		ขนาดกลาง (n=147)		ขนาดใหญ่ (n=52)		ขนาดใหญ่พิเศษ (n=17)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านการตั้งเป้าหมาย	4.35	0.69	4.51	0.53	4.05	0.72	3.01	0.80
2. ด้านการตัดสินใจ	4.31	0.74	4.47	0.57	3.94	0.80	3.07	0.88
3. ด้านการดำเนินการ	4.40	0.67	4.50	0.55	3.87	0.77	2.96	0.83
4. ด้านการรับผลประโยชน์	4.40	0.58	4.52	0.52	3.84	0.76	3.06	0.79
5. ด้านการประเมินผล	4.41	0.64	4.54	0.50	3.84	0.77	3.01	0.72
รวม	4.37	0.61	4.51	0.48	3.91	0.69	3.02	0.73

จากตารางที่ 7 พบว่า ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ครูที่ทำงานอยู่โรงเรียนขนาดกลางมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้แก่ ด้านการประเมินผล ด้านการรับผลประโยชน์ ด้านการตั้งเป้าหมาย ด้านการดำเนินการและด้านการตัดสินใจ ตามลำดับ ส่วนครูที่ทำงานอยู่โรงเรียนขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้แก่ ด้านการประเมินผล ด้านการดำเนินการ ด้านการรับผลประโยชน์ ด้านการตั้งเป้าหมาย และด้านการตัดสินใจ

ตามลำดับ ส่วนครูที่ทำงานอยู่โรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการตั้งเป้าหมาย ด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินการ ด้านการประเมินผล และด้านการรับผลประโยชน์ ตามลำดับ และครูที่ทำงานอยู่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยการเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้แก่ ด้านการตัดสินใจ ด้านการรับผลประโยชน์ ด้านการตั้งเป้าหมาย ด้านการประเมินผล และด้านการดำเนินการ ตามลำดับ

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

การบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	P
1. ด้านการตั้งเป้าหมาย	ระหว่างกลุ่ม	37.949	3	12.650	32.560*	0.000
	ภายในกลุ่ม	106.451	274	0.389		
	รวม	144.400	277			
2. ด้านการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	35.506	3	11.835	25.599*	0.000
	ภายในกลุ่ม	126.680	274	0.462		
	รวม	162.185	277			
3. ด้านการดำเนินการ	หว่างกลุ่ม	46.226	3	15.409	37.456*	0.000
	ภายในกลุ่ม	112.717	274	0.411		
	รวม	158.942	277			
4. ด้านการรับผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	44.836	3	14.945	41.064*	0.000
	ภายในกลุ่ม	99.723	274	0.364		
	รวม	144.559	277			
5. ด้านการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	47.800	3	15.933	43.342*	0.000
	ภายในกลุ่ม	100.728	274	0.368		
	รวม	148.528	277			
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	42.021	3	14.007	42.950*	0.000
	ภายในกลุ่ม	89.359	274	0.326		
	รวม	131.381	277			

*p<.05

จากตารางที่ 8 พบว่า ครูที่ทำงานอยู่โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบรายด้านพบว่า ด้านการตั้งเป้าหมาย ด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินการ ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

7. สรุปผลการวิจัย

7.1 การวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการเก็บข้อมูลจากครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 จำนวน 278 คน

7.1.1 ผลการศึกษาระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน

7.1.2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบตามขนาดของโรงเรียน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

8. อภิปรายผลการวิจัย

8.1 การบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก ได้แก่ ด้านการตั้งเป้าหมาย ด้านการประเมินผล ด้านการรับผลประโยชน์ ด้านการดำเนินการและด้านการตัดสินใจ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 เปิดโอกาสให้ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น แสดงข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจวางแผน การดำเนินงาน ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ มีการแสดงความยินดีกับความสำเร็จของสถานศึกษา และมีการสนับสนุน กำกับ ติดตามการวัดผล ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง มีการนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของของณัฐทิพร วงษ์ไทย (2564) ได้กล่าวว่า

การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย วางแผนการดำเนินงาน ส่งผลให้การจัดการศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

8.2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียน ดังนี้

8.2.1 การบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับสมยศ แสงผุย (2561) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาเป็นการพัฒนาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทำให้ครูเพศหญิงและครูเพศชายมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

8.2.2 การบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 จำแนกตาม วุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับเพ็ญพิศ ผาพองยูน. (2560) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับครู ที่มีวุฒิมัธยมศึกษาทุกระดับไม่แตกต่างกัน และได้เปิดโอกาสให้ครูทุกคน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาในทุกด้านอย่างเสมอภาค และเข้ามามีบทบาทในการดูแล กำกับ ติดตาม ช่วยเหลือการทำงานของบุคลากรทุกระดับการศึกษาอย่างเสมอภาค และต่อเนื่องสม่ำเสมอ จึงส่งผลให้การบริหารแบบมีส่วนร่วมในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

8.2.3 การบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับยุภาวรัตน์ ชันติกรม (2566) ได้กล่าวว่า การที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ทำให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายที่กำหนดร่วมกันจึงทำให้ครูที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

8.2.4 การบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี

เขต 1 ในโรงเรียนขนาดเล็กกับใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่กับขนาดใหญ่พิเศษ และโรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดใหญ่พิเศษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับ วัชรกร ชวดกลางลา (2565) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มงาน และครูผู้สอน มีบทบาทในการปฏิบัติงานในโรงเรียนที่แตกต่างกันตามขนาดของโรงเรียนส่งผลทำให้มีความคิดเห็นต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนแตกต่างกัน โดยผู้บริหารโรงเรียนได้เล็งเห็นความสำคัญในการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องบริหารงานที่บูรณาการความรู้ความสามารถของบุคลากรในองค์กร เพื่อให้การดำเนินงานต่าง ๆ เกิดความร่วมมือน่าสนใจ

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

9.1.1 ควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการนำเสนอข้อมูล แสดงความคิดเห็นในการปรับปรุงหรือพัฒนาโครงสร้างของสถานศึกษา เพื่อให้เหมาะสมกับบุคคล สถานการณ์ ในยุคปัจจุบัน

9.2 ข้อเสนอแนะแนวทางในการทำวิจัยต่อไป

9.2.1 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา

10. กิติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ผู้วิจัยต้องขอขอบคุณ ดร.ศรัญกร ศิลปะประเสริฐ และรองศาสตราจารย์ ดร.กัญกร เอี่ยมพญา อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาการบริหารการศึกษาที่ใช้ความอนุเคราะห์ให้คำแนะนำการทำวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วง และขอขอบพระคุณสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ที่เปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้ทำวิจัยและเก็บข้อมูล

11. เอกสารอ้างอิง

ชูศรี วงศ์รัตน์. (2564). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย.

กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณัฐวิพร วงษ์ไทย. (2564, มกราคม-มิถุนายน). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. *สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท.)*, 27, (1), หน้า 90-102.

ธัญดา ภัคธนาภิญโญ. (2565, กรกฎาคม-กันยายน).

การบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา.

นวัตกรรมการบริหารการศึกษา, 1, (1), หน้า 1-9.

เพ็ญพิศ ผาพองยูน. (2560). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ.

วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยสันตพล.

ยุภาวรัตน์ ชันติกรม. (2566, มกราคม-เมษายน).

การบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. *Journal of Administrative and Management Innovation*, 11, (1), หน้า 34 – 44.

โรงเรียนบ้านแหลมหิน. (2566). รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report: SAR) การศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2566. จังหวัดปราจีนบุรี: โรงเรียนบ้านแหลมหิน.

วัชรกร ชวดกลางลา. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สมยศ แสงผุย. (2561, กรกฎาคม-ธันวาคม).

การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของครูโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 14 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2.

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 7, (2), หน้า 31-41.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564). รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, (3), pp. 607-610.

แนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี Guidelines for the Boy Scout Administration in Schools under the Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi

พฤทธิอุกฤษฏ์ ช่างเรือนกุล^{1*}, สาโรจน์ เป่าวงศากุล² และนิพนธ์ วรรณเวช³

Pruatukrit Changrueankul^{1*}, Saroch Pauwongsakul² and Nipon Wonnawed³

^{*1,2,3} สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี กาญจนบุรี 71000

^{*1,2,3} Educational Administration, Faculty of Education, Kanchanaburi Rajabhat University, Kanchanaburi 71000

Received : October 21, 2025 Revised : December 2, 2025 Accepted : December 9, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษาและแนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 318 คน โดยใช้การสุ่มแบบชั้นภูมิตามสหวิทยาเขต และผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสนทนากลุ่ม คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน โดยเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารกิจการลูกเสือในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยภาพรวมและรายด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านผู้บริหาร ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ ด้านผู้กำกับลูกเสือ และด้านลูกเสือ

2. แนวทางการบริหารกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี มีดังนี้ 1) ด้านลูกเสือ โรงเรียนควรส่งเสริมให้ลูกเสือสามารถนำทักษะความรู้จากวิชาลูกเสือไปใช้ได้อย่างแท้จริงให้เกิดลักษณะนิสัยจิตอาสา และควรส่งเสริมให้ลูกเสือมีคุณธรรม จริยธรรมแบบยั่งยืน 2) ด้านผู้บริหาร ผู้บริหาร

ควรให้ความสำคัญศึกษาและเข้าใจหลักสูตรของลูกเสือในแต่ละระดับชั้น และขยายผลสู่ผู้กำกับลูกเสือ มีการวางแผนเพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนในการพัฒนากิจกรรมลูกเสือให้เข้าสู่การแข่งขันด้านทักษะลูกเสือสู่ความเป็นเลิศ 3) ด้านผู้กำกับลูกเสือ ผู้กำกับลูกเสือ หรือครูที่ได้รับมอบหมายให้สอนลูกเสือควรให้ความสำคัญ ศึกษาหลักสูตรในแต่ละระดับชั้น เพื่อที่จะนำไปสอนให้ลูกเสือนั้นปฏิบัติได้ถูกต้องตามหลักสูตร โดยมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพิ่มพูนความรู้ในด้านลูกเสือ และผู้กำกับลูกเสือควรแต่งกายลูกเสือให้ถูกระเบียบ และแต่งเป็นประจำในทุกสัปดาห์ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูกเสือ และ 4) ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมตามหลักสูตรลูกเสือที่กำหนด โดยเน้นปฏิบัติ 5 ขั้นตอน แบ่งฐานความรู้ให้ได้เรียน เน้นการปฏิบัติให้เกิดความสนุกในการเรียน มีการอบรมให้ความรู้ฝึกทักษะในด้านระเบียบวินัย

คำสำคัญ : การบริหาร, ลูกเสือ, กิจการลูกเสือ

Abstract

The purposes of this research were to study the boy scout administration in schools and the guidelines for the boy scout administration in schools under the Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi.

The samples consisted of 318 administrators and teachers in schools under the Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi, obtained by stratified random sampling. The research instruments were a five – level - rating scale questionnaire with content validity at 0.67 - 1.00 and the reliability at 0.96, and the

*พฤทธิอุกฤษฏ์ ช่างเรือนกุล

E-mail : krudream99@gmail.com

samples consisted of 8 experts selected by purposive random sampling. The data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The results of the study were as follows:

1. The boy scout administration in schools under the Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi was overall and in each individual aspect were at a high level, ranking in descending order as: the scout, scout activity, scout leader, and school administrator.

2. The guidelines for the boy scout administration in schools under the Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi were as follows: 1) The schools should encourage scouts to be able to apply skills and knowledge from scouting to develop the character of volunteerism. The schools should encourage scouts to have morality and sustainable ethics. 2) The administrators should give importance to study and understand the boy scout curriculum at each grade level. Expanding the results to scout directors so that the director has a consistent understanding of the curriculum. To develop scouting activities according to the curriculum to be appropriate. There is a plan to set scout activities in schools to develop scout activities into competitions in scout skills towards excellence. 3) Scout director or teachers assigned to teach boy scouts should give importance to studying the curriculum at each grade level. In order to teach the boy scouts to follow the curriculum correctly. 4) Educational institutions should organize activities according to the specified boy scout curriculum. Focusing on 5 steps sharing the knowledge base for learning emphasis on practice to create fun in learning. There is training to provide knowledge and skills in discipline. Correct scouting ceremonies in content and curriculum.

Keywords : Administration, Boy Scouts, Boy Scout Affairs

1. บทนำ

พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติว่าเพื่อพัฒนาลูกเสือ ทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจและศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ และช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคีและเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้เพื่อความสงบสุข และความมั่นคงของประเทศชาติ ตามแนวทางดังต่อไปนี้ ให้มีนิสัยในการสังเกตจดจำ เชื่อฟัง และพึ่งตนเองให้ซื่อสัตย์ สุจริต มีระเบียบวินัยและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ให้อุปนิสัยบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์ ให้อุปนิสัยทำการฝีมือ และฝึกฝนให้ทำกิจการต่าง ๆ ตามความเหมาะสมให้อุปนิสัยรักษาและส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรมและความมั่นคงของประเทศชาติ (สำนักงานคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ, 2551)

สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้กำหนดนโยบายในการพัฒนาโครงการลูกเสือให้โรงเรียนนำสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนลูกเสือในทุกโรงเรียนทุกระดับชั้น มุ่งเน้นการจัดการกิจกรรมวันสำคัญทางลูกเสือ กิจกรรมทักษะการดำรงชีวิต กิจกรรมสัญลักษณ์ของลูกเสือ ตลอดจนกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ อันจะส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ซึ่งควรมีการยกย่องเชิดชูเกียรติแก่โรงเรียน ผู้บริหาร ครู และนักเรียนที่ทุ่มเทในการพัฒนาโครงการลูกเสือ

จากรายงานการประชุมปฏิบัติการครูหัวหน้างานลูกเสือ - เนตรนารี ในสถานศึกษา จังหวัดนครปฐม ประจำปี 2561 พอสรุปได้ว่า ด้านผู้เรียนส่วนใหญ่ขาดความอดทน กิจกรรมลูกเสือบางอย่างไม่สามารถปฏิบัติได้ จำนวนนักเรียนที่เข้ากิจกรรมลูกเสือมีน้อย ไม่สามารถจัดหมวดหมู่ได้ครบตามกระบวนการลูกเสือ - เนตรนารี และการแต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบ ครูผู้สอนลูกเสือ - เนตรนารี มีปัญหาทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาวิจัย แนวทางการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี เพื่อเป็นแนวทางสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือ ไปปรับใช้การดำเนินงานในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด

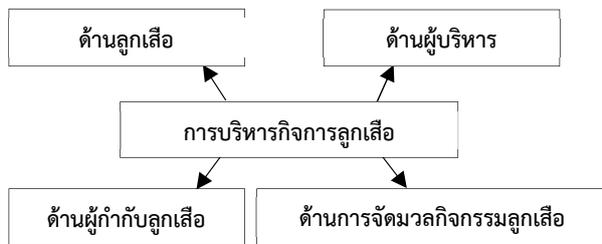
2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการบริหารกิจการลูกเสือในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาแนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพงานลูกเสือภายในสถานศึกษา สำนักลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2551) ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านลูกเสือ ด้านผู้บริหาร ด้านผู้กำกับลูกเสือ และด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ โดยสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 1,892 คน จำแนก เป็นผู้บริหาร 78 คน และครู 1,814 คน

4.1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

4.1.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 318 คน โดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยใช้การสุ่มแบบชั้นภูมิ จำแนกตามสหวิทยาเขต

4.1.2.2 ผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่ม คือ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านลูกเสือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูหัวหน้างานลูกเสือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 8 คน โดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling)

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

4.2.1 แบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ คือ เพศ ประสบการณ์ในการสอนลูกเสือ ตำแหน่งวุฒิทางลูกเสือ และสหวิทยาเขต

ตอนที่ 2 การบริหารกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 40 ข้อ

4.2.2 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับแนวทางการบริหารกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ซึ่งมี 4 ด้าน คือ ด้านลูกเสือ ด้านผู้บริหาร ด้านผู้กำกับลูกเสือ และด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ

4.2.3 คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 จำนวน 35 ข้อ และเท่ากับ 0.67 จำนวน 5 ข้อ และความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.96 และคุณภาพแบบบันทึกสนทนากลุ่ม เท่ากับ 1.00 จำนวน 5 ข้อ

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

4.3.1 ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามออนไลน์ทางออนไลน์ และประสานงานทางโทรศัพท์ในการติดตามเก็บแบบสอบถามจากผู้บริหารและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรีด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนเพื่อแจกให้กับผู้บริหารและครู ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 318 ชุด

4.3.2 การจัดสนทนากลุ่ม (focus group) ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสนทนากลุ่ม เพื่อศึกษาทัศนคติและความเห็นของแต่ละบุคคลที่มีต่อแนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านลูกเสือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้างานลูกเสือและครูผู้สอนลูกเสือ

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัย ดังต่อไปนี้

4.4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

4.4.2 วิเคราะห์การบริหารงานกิจการลูกเสือตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพลูกเสือ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จำแนกเป็นรายข้อ รายด้านและรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบสต์ (Best, 1981)

4.4.3 วิเคราะห์แนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาภาคอุบลราชธานี จากการจัดสนทนากลุ่ม โดยวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis)

5. ผลการวิจัย

5.1 การบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคอุบลราชธานี โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคอุบลราชธานี ในภาพรวม

การบริหารงานกิจการลูกเสือ ในสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
1. ด้านลูกเสือ	4.20	0.51	มาก
2. ด้านผู้บริหาร	4.33	0.49	มาก
3. ด้านผู้กำกับลูกเสือ	4.32	0.51	มาก
4. ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ	4.33	0.50	มาก
รวมเฉลี่ย	4.29	0.46	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคอุบลราชธานี ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านผู้บริหาร ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.49) รองลงมา คือ ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.50) ด้านผู้กำกับลูกเสือ ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.51) และด้านลูกเสือ ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.51) ตามลำดับ

5.2 แนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคอุบลราชธานี ผลการจัดสนทนากลุ่มจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านลูกเสือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้างานลูกเสือ และครูผู้สอนลูกเสือ เพื่อศึกษาทัศนคติและความเห็นของแต่ละบุคคลที่มีต่อแนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคอุบลราชธานี เพื่อศึกษาความคิดเห็นของแต่ละบุคคลที่มีต่อแนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคอุบลราชธานี ดังนี้

5.2.1 ด้านลูกเสือ มีแนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา ดังนี้

5.2.1.1 โรงเรียนควรฝึกฝนให้ลูกเสือมีความภาคภูมิใจทุกครั้งเมื่อแต่งกายในเครื่องแบบลูกเสือ

5.2.1.2 โรงเรียนควรส่งเสริมให้ลูกเสือควรสามารถนำทักษะความรู้ จากวิชาลูกเสือไปใช้ได้ อย่างแท้จริง ให้เกิดลักษณะนิสัย จิตอาสา ช่วยเหลือผู้อื่นโดยสำนึกของตนเอง และสามารถเชิญชวนผู้อื่นให้ปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ

5.2.1.3 โรงเรียนควรส่งเสริมให้ลูกเสือมีคุณธรรม จริยธรรมแบบยั่งยืน โดยยึดหลักคำปฏิญาณลูกเสือ และกฎของลูกเสือเป็นบรรทัดฐาน โดยฝึกฝนจนเกิดเป็นนิสัยที่สามารถติดตัวไปได้อย่างยั่งยืน

5.2.2 ด้านผู้บริหาร มีแนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา ดังนี้

5.2.2.1 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญ ศึกษา และเข้าใจหลักสูตรของลูกเสือในแต่ละระดับชั้น และขยายผลสู่ผู้กำกับลูกเสือ เพื่อให้ผู้กำกับมีความเข้าใจในหลักสูตรที่ตรงกัน เพื่อพัฒนากิจการลูกเสือตามหลักสูตรให้มีความเหมาะสม มีการวางแผนเพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนในการพัฒนากิจกรรมลูกเสือให้เข้าสู่การแข่งขันด้านทักษะลูกเสือสู่ความเป็นเลิศ

5.2.2.2 โรงเรียนควรดำเนินการประชุมชี้แจงความสำคัญ นำประเด็นที่ได้จากการจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หรือประเด็นจากการเรียนการสอนมากำหนดหัวข้อในการทำวิจัย โดยสามารถแก้ไข พัฒนาได้อย่างเป็นรูปธรรม กำหนดปฏิทินในการนิเทศ กำกับติดตามจากผู้บริหาร คณะครูสามารถนำไปประเมินผลการปฏิบัติงาน ข้อตกลงในการพัฒนางาน ได้อย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง

5.2.3 ด้านผู้กำกับลูกเสือ มีแนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา ดังนี้

5.2.3.1 ผู้กำกับลูกเสือ หรือครูที่ได้รับมอบหมายให้สอนลูกเสือควรให้ความสำคัญ ศึกษา หลักสูตรในแต่ละระดับชั้น เพื่อที่จะนำไปสอนให้ลูกเสือนั้นปฏิบัติได้ถูกต้องตามหลักสูตร

5.2.3.2 ผู้กำกับลูกเสือควรเปิดใจรักในลูกเสือ โดยมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพิ่มพูนความรู้ในด้านลูกเสือ ทั้งในด้านคุณวุฒิและวิชาชีพของผู้บังคับบัญชาลูกเสือ เพื่อที่จะสามารถนำกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนได้อย่างถูกต้องตามหลักสูตร และนำลูกเสือในโรงเรียนให้เกิดความรัก และศรัทธาในวิชาชีพลูกเสือ

5.2.3.3 ผู้กำกับลูกเสือควรแต่งกายลูกเสือให้ลูกระเบียบ และแต่งเป็นประจำในทุกสัปดาห์เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูกเสือ

5.2.4 ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ มีแนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา ดังนี้

5.2.4.1 สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมตามหลักสูตรลูกเสือที่กำหนด โดยเน้นปฏิบัติ 5 ขั้นตอน แบ่งฐานความรู้ให้ได้เรียน เน้นการปฏิบัติให้เกิดความสนุกในการเรียน มีการอบรมให้ความรู้ฝึกทักษะในด้านระเบียบวินัย การประกอบพิธีการทางลูกเสือที่ถูกต้องในเนื้อหาและหลักสูตร

5.2.4.2 สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ตามกฎ และคำปฏิญาณลูกเสือและหลักธรรมของศาสนา เป็นประจำในทุกสัปดาห์

5.2.4.3 สถานศึกษาควรจัดการฝึกอบรมวิชาเฉพาะ วิชาพิเศษ เพื่อให้ลูกเสือได้เรียนรู้ในเรื่องราวสิ่งใหม่ ๆ เพื่อตอบโจทย์ความสนใจแก่ลูกเสือ ทำให้ลูกเสือเกิดความรัก ความศรัทธาในลูกเสือ

6. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี สรุปผลการวิจัย ดังนี้

6.1 การบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านผู้บริหาร รองลงมาคือ ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ ด้านผู้กำกับลูกเสือ และด้านลูกเสือ

6.2 แนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยใช้วิธีสนทนากลุ่มจากผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

6.2.1 ด้านลูกเสือ มีแนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา ดังนี้ โรงเรียนควรฝึกฝนให้ลูกเสือมีความภาคภูมิใจทุกครั้ง เมื่อแต่งกายในเครื่องแบบลูกเสือ โรงเรียนควรส่งเสริมให้ลูกเสือควรสามารถนำทักษะความรู้จากวิชาลูกเสือไปใช้ได้อย่างแท้จริง ให้เกิดลักษณะนิสัยจิตอาสา ช่วยเหลือผู้อื่น โดยสำนึกของตนเองและสามารถเชิญชวนผู้อื่นให้ปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ และควรส่งเสริมให้ลูกเสือมีคุณธรรม จริยธรรมแบบยั่งยืน โดยยึดหลักคำปฏิญาณลูกเสือ และกฎของลูกเสือเป็นบรรทัดฐาน โดยฝึกฝนจนเกิดเป็นนิสัยที่สามารถติดตัวไปได้อย่างยั่งยืน

6.2.2 ด้านผู้บริหาร มีแนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา ดังนี้ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญศึกษาและเข้าใจหลักสูตรของลูกเสือในแต่ละระดับชั้น และขยายผลสู่ผู้กำกับลูกเสือ เพื่อให้ผู้กำกับมีความเข้าใจในหลักสูตรที่ตรงกัน เพื่อพัฒนากิจการลูกเสือตามหลักสูตรให้มีความเหมาะสม มีการวางแผนเพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนในการพัฒนากิจการลูกเสือให้เข้าสู่

การแข่งขันด้านทักษะลูกเสือสู่ความเป็นเลิศ และโรงเรียนควรดำเนินการประชุมชี้แจงความสำคัญ นำประเด็นที่ได้จากการจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หรือประเด็นจากการเรียนการสอนมากำหนดหัวข้อในการทำวิจัย โดยสามารถแก้ไข พัฒนาได้อย่างเป็นรูปธรรม กำหนดปฏิทินในการนิเทศ กำกับ ติดตามจากผู้บริหาร คณะครูสามารถนำไปประเมินผลการปฏิบัติงาน ข้อตกลงในการพัฒนางาน ได้อย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง

6.2.3 ด้านผู้กำกับลูกเสือ มีแนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา ดังนี้ ผู้กำกับลูกเสือ หรือครูที่ได้รับมอบหมายให้สอนลูกเสือควรให้ความสำคัญศึกษาหลักสูตรในแต่ละระดับชั้น เพื่อที่จะนำไปสอนให้ลูกเสือนั้นปฏิบัติได้ถูกต้องตามหลักสูตร ผู้กำกับลูกเสือควรเปิดใจรักในลูกเสือ โดยมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพิ่มพูนความรู้ในด้านลูกเสือ ทั้งในด้านคุณวุฒิและวิชาพิเศษของผู้บังคับบัญชาลูกเสือ เพื่อที่จะสามารถนำกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนได้อย่างถูกต้องตามหลักสูตร และนำลูกเสือในโรงเรียนให้เกิดความรัก และศรัทธาในวิชาชีพลูกเสือ และผู้กำกับลูกเสือควรแต่งกายลูกเสือให้ถูกระเบียบ และแต่งเป็นประจำในทุกสัปดาห์เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูกเสือ

6.2.4 ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ มีแนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา ดังนี้ สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมตามหลักสูตรลูกเสือที่กำหนด โดยเน้นปฏิบัติ 5 ขั้นตอน แบ่งฐานความรู้ให้ได้เรียน เน้นการปฏิบัติให้เกิดความสนุกในการเรียน มีการอบรมให้ความรู้ฝึกทักษะในด้านระเบียบวินัย การประกอบพิธีการทางลูกเสือที่ถูกต้องในเนื้อหาและหลักสูตร สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ตามกฎ และคำปฏิญาณลูกเสือและหลักธรรมของศาสนา เป็นประจำในทุกสัปดาห์ และสถานศึกษาควรจัดการฝึกอบรมวิชาเฉพาะ วิชาพิเศษ เพื่อให้ลูกเสือได้เรียนรู้ในเรื่องราวสิ่งใหม่ ๆ เพื่อตอบโจทย์ความสนใจแก่ลูกเสือ ทำให้ลูกเสือเกิดความรัก ความศรัทธาในลูกเสือ

7. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี สามารถอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

7.1 การบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ตระหนักและให้ความสำคัญกับการบริหารงานลูกเสือในสถานศึกษา เนื่องจากกิจการลูกเสือ คือ กิจกรรมที่ทางสถานศึกษาจัดตามวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือโลก

และคณะลูกเสือแห่งชาติเพื่อพัฒนาพฤติกรรมโดยใช้กระบวนการลูกเสือที่ทำให้ลูกเสือเกิดการพัฒนาด้านตนเอง มีคุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมอันดีงาม มีความเคารพในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ระบอบประชาธิปไตย และสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ในชีวิตจริง ซึ่งมีความสำคัญต่อผู้เรียนไม่น้อยกว่าความรู้ทางวิชาการ สถานศึกษาทุกแห่งในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จึงมุ่งมั่นในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับกิจกรรมลูกเสืออย่างมีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ทักษะอย่างเต็มตามศักยภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เนตรดาว ปาลรัตน์ (2555) ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรชัย ธรรมคุณชัย (2557) ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

7.2 แนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี อภิปรายผลการวิจัยในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

7.2.1 ด้านลูกเสือ มีแนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา ดังนี้ โรงเรียนควรฝึกฝนให้ลูกเสือมีความภาคภูมิใจทุกครั้งที่เมื่อแต่งกายในเครื่องแบบลูกเสือ โรงเรียนควรส่งเสริมให้ลูกเสือควรสามารถนำทักษะความรู้จากวิชาลูกเสือไปใช้ได้อย่างแท้จริง ให้เกิดลักษณะนิสัยจิตอาสา ช่วยเหลือผู้อื่นโดยสำนึกของตนเองและสามารถเชิญชวนผู้อื่นให้ปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ และควรส่งเสริมให้ลูกเสือมีคุณธรรม จริยธรรมแบบยั่งยืน โดยยึดหลักคำปฏิญาณลูกเสือ และกฎของลูกเสือเป็นบรรทัดฐาน โดยฝึกฝนจนเกิดเป็นนิสัยที่สามารถติดตัวไปได้อย่างยั่งยืน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ลูกเสือนั้นมีลักษณะของตัวบ่งชี้ ได้แก่ การปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ การช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน ชาติ บ้านเมืองและสังคมโลก พร้อมทั้งควรมีความเป็นระเบียบวินัย มีความตระหนักในคุณค่าการเป็นลูกเสือ สามารถเรียนรู้และมีทักษะสัญลักษณ์ลูกเสือตามประเภท ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรส่งเสริมให้การจัดการเรียนรู้วิชาลูกเสือโดยมีกระบวนการตามแนวทางดังกล่าว เพื่อให้ลูกเสือในสถานศึกษาทุกแห่งประสบผลสำเร็จตามตัวบ่งชี้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สรรพสิทธิ์ ศรีระวรรณ (2563) ผลการวิจัยพบว่า ด้านลูกเสือนั้น โรงเรียนควรสนับสนุนให้ลูกเสือสามารถนำความรู้จากวิชาลูกเสือไปใช้ให้เกิดลักษณะนิสัยจิตอาสา ช่วยเหลือผู้อื่น

7.2.2 ด้านผู้บริหาร มีแนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา ดังนี้ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญศึกษาและเข้าใจหลักสูตรของลูกเสือในแต่ละระดับชั้น และขยายผลสู่ผู้กำกับลูกเสือ เพื่อให้ผู้กำกับมีความเข้าใจในหลักสูตรที่ตรงกัน เพื่อพัฒนากิจการลูกเสือตามหลักสูตร

ให้มีความเหมาะสม มีการวางแผนเพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนในการพัฒนากิจกรรมลูกเสือให้เข้าสู่การแข่งขันด้านทักษะลูกเสือสู่ความเป็นเลิศ และโรงเรียนควรดำเนินการประชุมชี้แจงความสำคัญ นำประเด็นที่ได้จากการจัดประชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หรือประเด็นจากการเรียนการสอน มากำหนดหัวข้อในหารทำวิจัย โดยสามารถแก้ไข พัฒนาได้อย่างเป็นรูปธรรม กำหนดปฏิทินในการนิเทศ กำกับติดตามจากผู้บริหาร คณะครูสามารถนำไปประเมินผลการปฏิบัติงาน ข้อตกลงในการพัฒนางาน ได้อย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหาร คือผู้นำห้องครูประสบความสำเร็จในภารกิจต่าง ๆ ดังนั้นผู้บริหารจึงควรพัฒนาด้านตนเองให้มีวุฒิทางลูกเสือ กำหนดนโยบาย แผนพัฒนาและระบบการบริหาร ส่งเสริม นิเทศการจัดการเรียนการสอนลูกเสือทุกประเภทและทุกระดับชั้น รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อให้การบริหารงานลูกเสือในสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สายฟ้า หาสิสุข (2563) ผลการวิจัยพบว่า ด้านผู้บริหาร มีแนวทางคือ การกำหนดนโยบาย นิเทศติดตามการจัดการกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี อย่างต่อเนื่อง

7.2.3 ด้านผู้กำกับลูกเสือ มีแนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา ดังนี้ ผู้กำกับลูกเสือ หรือครูที่ได้รับมอบหมายให้สอนลูกเสือควรให้ความสำคัญ ศึกษาหลักสูตรในแต่ละระดับชั้น เพื่อที่จะนำไปสอนให้ลูกเสือนั้นปฏิบัติได้ถูกต้องตามหลักสูตร ผู้กำกับลูกเสือควรเปิดใจรักในลูกเสือ โดยมีการพัฒนาด้านตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพิ่มพูนความรู้ในด้านลูกเสือ ทั้งในด้านคุณวุฒิและวิชาชีพพิเศษของผู้บังคับบัญชาลูกเสือ เพื่อที่จะสามารถนีกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนได้อย่างถูกต้องตามหลักสูตร และนำลูกเสือในโรงเรียนให้เกิดความรัก และศรัทธาในวิชาชีพลูกเสือ และผู้กำกับลูกเสือควรแต่งกายลูกเสือให้ถูกระเบียบ และแต่งเป็นประจำในทุกสัปดาห์เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูกเสือ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้กำกับลูกเสือนั้นมีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากเป็นผู้ที่เป็นหลักด้านการจัดการเรียนรู้ให้แก่ลูกเสือ และเป็นแบบอย่างในด้านการปฏิบัติของลูกเสือด้วย หากผู้กำกับลูกเสือมีการดำเนินกิจกรรมที่ตรงตามหลักสูตร พร้อมทั้งดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีแล้วนั้น ย่อมส่งผลให้ลูกเสือปฏิบัติตาม ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของลูกเสือในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรวิทย์ หอมวงษ์ และ นงลักษณ์ ใจฉลาด (2565) ผลการวิจัยพบว่า ด้านผู้กำกับลูกเสือมีแนวทางคือ สถานศึกษาควรจัดให้มีการวางแผนพัฒนาบุคลากรทางลูกเสือให้เพิ่มคุณวุฒิ ส่งเสริมให้ผู้กำกับลูกเสือเข้าร่วมกิจกรรมชุมนุมลูกเสือระดับต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนลูกเสือในสถานศึกษา

7.2.4 ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ มีแนวทางการบริหารงานกิจการลูกเสือในสถานศึกษา ดังนี้ สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมตามหลักสูตรลูกเสือที่กำหนด โดยเน้นปฏิบัติ 5 ขั้นตอน แบ่งฐานความรู้ให้ได้เรียน เน้นการปฏิบัติให้เกิดความสนุกในการเรียน มีการอบรมให้ความรู้ ฝึกทักษะในด้านระเบียบวินัย การประกอบพิธีการทางลูกเสือที่ถูกต้อง ในเนื้อหาและหลักสูตร สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ตามกฎ และคำปฏิญาณลูกเสือและหลักธรรมของศาสนา เป็นประจำในทุกสัปดาห์ และสถานศึกษาควรจัดการฝึกอบรมวิชาเฉพาะ วิชาพิเศษ เพื่อให้ลูกเสือได้เรียนรู้ในเรื่องราวสิ่งใหม่ ๆ เพื่อตอบโจทยความสนใจแก่ลูกเสือ ทำให้ลูกเสือเกิดความรัก ความศรัทธาในลูกเสือ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดให้แก่ลูกเสือนั้นต้องเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการแก้ปัญหา มีการสอดแทรกกิจกรรมในเชิงปฏิบัติและบูรณาการความสนใจของผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องตระหนัก ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียน เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมบรรลุตามวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของสรรพสิทธิ์ ศรีระวรรณ (2563) ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดมวลกิจกรรมลูกเสือ มีแนวทางคือ สถานศึกษาฝึกอบรมและจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ตามกฎ และคำปฏิญาณลูกเสือ

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

8.1.1 สถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ จารีตประเพณีวัฒนธรรมของชาติ และของท้องถิ่นอยู่เสมอ เพื่อให้ลูกเสือมีความจงรักภักดีและเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้อื่น

8.1.2 สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ผู้กำกับลูกเสือมีคุณสมบัติตรงตามประเภทลูกเสือของสถานศึกษา เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความรู้ ทักษะแก่ลูกเสืออย่างถูกต้อง

8.1.3 สถานศึกษาควรสนับสนุนให้กองลูกเสือมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามัคคี และส่งเสริมความมั่นคงของประเทศชาติ

8.1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเข้ารับการพัฒนาตนเอง ด้านการมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ในการพัฒนา กิจการลูกเสือของโรงเรียน เพื่อขับเคลื่อนกิจการลูกเสือให้มีความก้าวหน้าต่อไป

8.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

8.2.1 ควรศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหาร กิจการลูกเสือ - เนตรนารี ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

8.2.2 ควรศึกษาเรื่องการพัฒนากลยุทธ์การบริหาร กิจการลูกเสือ - เนตรนารี ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

9. เอกสารอ้างอิง

- เนตรดาว ปาลรัตน์. (2555). การบริหารงานกิจการลูกเสือโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- ภัทรชัย ธรรมคุณชัย. (2557). การบริหารกิจการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการบริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วรวิทย์ หอมวงษ์ และ นางลักษณ์ ใจฉลาด. (2565, (กันยายน-ตุลาคม). การศึกษาสภาพและแนวทางการดำเนินการงานลูกเสือวิสามัญของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดพิษณุโลก. *วิจัยวิชาการ*, 5, (5), หน้า 51-64.
- สรรพสิทธิ์ ศรีระวรรณ. (2563, มกราคม-มีนาคม). การพัฒนาแนวทางการบริหารการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. *การบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 8, (30), หน้า 128-136.
- สายฟ้า หาสีสุข. (2563). การพัฒนาแนวทางการบริหาร กิจการลูกเสือ-เนตรนารีในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 4. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนา การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ. (2551). *พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ.
- สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบลูกเสือ*. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน.

สำนักลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน สำนักงาน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **เกณฑ์การ
ประเมินคุณภาพงานลูกเสือภายใน
สถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: สกสค. ลาดพร้าว.

Best, J. W. (1981). **Research in education.**
(4th ed.). New Jersey: Prentice Hall.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970).
Determining sample size for research
activities. **Educational and Psychological
Measurement**, 30, (3), pp. 607-610.

การพัฒนาารูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 The Development of a Management Model for the College of Innovation using the Research-Based Learning, Fiscal Year 2024

ชนะคมศร คงยืน^{1*}

Chanakomsorn Kongyuen^{1*}

^{*1} วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 นครปฐม 73000

^{*1} Nakhonpathom Technical College, Institute of Vocational Education Central Region 4, Nakhon Pathom 73000

Received : November 7, 2025 Revised : December 24, 2025 Accepted : December 26, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 2) พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมโดยใช้วิจัยเป็นฐาน และ 3) ประเมินรูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ศึกษาเอกสารและสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ระยะที่ 2 พัฒนาและทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมโดยใช้วิจัยเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 30 คน และนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปใช้ที่วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม แบบสอบถาม และคู่มือรูปแบบการบริหารจัดการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระยะที่ 3 ประเมินรูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมโดยใช้วิจัยเป็นฐาน โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ใช้แบบประเมินอรรถประโยชน์ 4 ด้าน ได้แก่ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยความถี่และร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ การรู้ตนเอง การเติมเต็มองค์ความรู้ การนำไปสู่การปฏิบัติจริง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และการชื่นชมและเผยแพร่ผลงานวิจัย

2) รูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมโดยใช้วิจัยเป็นฐานที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การดำเนินงานตามรูปแบบ จำนวน 12 รายการ ขั้นตอนการพัฒนารูปแบบ จำนวน 5 ขั้นตอน และองค์ประกอบพร้อมดัชนีบ่งชี้คุณภาพ จำนวน 5 องค์ประกอบ รวม 56 ดัชนีคุณภาพ ผลการทดลองใช้คู่มือรูปแบบการบริหารจัดการพบว่า วิทยาลัยเทคนิคนครปฐมมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นนวัตกรผ่านกระบวนการวิจัยอย่างเป็นขั้นตอน 5 ขั้นตอน อย่างไรก็ตาม พบปัญหาความไม่ต่อเนื่องในการดำเนินการวิจัย จึงมีข้อเสนอแนะให้เพิ่มการกำกับติดตามจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อยกระดับคุณภาพผลงานวิจัย และ 3) ผลการประเมินรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์ อยู่ในเกณฑ์ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงค่า

คำสำคัญ : รูปแบบการบริหารจัดการ, วิทยาลัยนวัตกรรม, วิจัยเป็นฐาน

Abstract

The purposes of this research were to: 1) study the basic information for developing a management model for the College of Innovation using a research-based approach, Fiscal Year 2024; 2) develop a management model for the College of Innovation using a research-based approach, Fiscal Year 2024; and 3) evaluate the management model for the College of Innovation using a research-based approach, Fiscal Year 2024. The research employed a research and development methodology and

*ชนะคมศร คงยืน

E-mail : chanakhomsorn@gmail.com

was conducted in three phases. Phase 1 involved a document study and interviews with 30 school administrators and teachers, selected through purposive sampling based on specified criteria. The research instrument was a semi-structured interview, and the data were analyzed using content analysis. Phase 2 focused on developing and trialing the management model for the College of Innovation using a research-based approach, Fiscal Year 2024. The sample consisted of 30 school administrators and teachers, selected through purposive sampling. The research instruments included group discussion record forms, questionnaires, and a handbook on the research-based management model for the College of Innovation, Fiscal Year 2024. The data were analyzed using frequency, percentage, mean, and standard deviation. Phase 3 involved evaluating the management model for the College of Innovation using a research-based approach, Fiscal Year 2024, by five experts selected through purposive sampling. The research instrument was a utility evaluation form covering four aspects: accuracy, suitability, feasibility, and usefulness. The data were analyzed using frequency and percentage.

The research results revealed that:

1.)The basic information for developing the management model for the College of Innovation using a research-based approach, Fiscal Year 2024, consisted of five aspects: self-awareness, fulfillment, practical application, collaborative knowledge sharing, and recognition and dissemination of research outcomes. The developed management model for the College of Innovation using a research-based approach, Fiscal Year 2024, comprised three components: (1) 12 operational elements of the model implementation; (2) five steps in the model development process; and (3) five components with 56 quality indicators. The trial implementation of the handbook at Nakhon Pathom Technical College showed that the college defined its vision, mission, and goals to develop students as innovators through

a systematic research process. Teachers analyzed instructional problems and enhanced their knowledge, leading to research-based teaching through five research steps: problem analysis, research planning, research implementation, data analysis, and research conclusion, with collaborative learning throughout the process. However, the lack of continuous supervision by research experts resulted in some discontinuities in the research process. Therefore, it is recommended to strengthen expert supervision to further improve research quality.

The evaluation results by experts indicated that the management model for the College of Innovation using a research-based approach, Fiscal Year 2024, was appropriate, feasible, accurate, and beneficial for practical application.

Keywords : Management Model, College of Innovation, Research-Based

1. บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของประเทศไทยในปัจจุบันเจริญก้าวหน้าในหลายๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และการเมือง ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการพัฒนาระบบการศึกษา ฉะนั้นการจัดการเรียนการสอนต้องปรับให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลง และพัฒนากำลังคนให้ตรงกับความต้องการภายในประเทศ และต่างประเทศ ทั้งนี้การศึกษายังเป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและส่งผลต่อการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทุกมิติซึ่งบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาดังกล่าว ก็คือครู เพราะครูเป็นผู้ที่มีหน้าที่จัดประสบการณ์ สร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ให้มีความสามารถในเชิงวิชาการและการพัฒนาความรู้ให้เกิดในตัวผู้เรียน เพื่อนำไปสู่การมีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี รวมทั้งการดำรงตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ดังนั้น การจะพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ จึงย่อมต้องมีครูที่มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ ครูที่มีความเป็นครูอย่างแท้จริง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการ

อาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 และได้กำหนดวิสัยทัศน์คือ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นองค์กรหลักที่มุ่งมั่นผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถใน 3 การแข่งขันของประเทศและมีพันธกิจในการดำเนินงาน ดังนี้ 1) จัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพให้มีคุณภาพมาตรฐาน 2) ขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพอย่างทั่วถึงและเสมอภาค 3) วิจัยสร้างนวัตกรรม พัฒนาองค์ความรู้เพื่อพัฒนาอาชีพ โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานคือสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี และกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงาน คือ 1) ส่งเสริมพัฒนาการวิจัย สร้างนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ และการวิจัยเชิงนโยบายการวิจัย เพื่อตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการ 2) ส่งเสริมการนำองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการและการเรียนการสอน 3) ส่งเสริมให้นำความรู้ เทคโนโลยี สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรมไปใช้พัฒนาอาชีพ จดสิทธิบัตร และพัฒนาสู่เชิงพาณิชย์ 4) พัฒนาระบบบริหารจัดการเครือข่ายงานวิจัย และการจัดการความรู้อาชีวศึกษาทั้งในประเทศและระดับนานาชาติ (พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551, 2551)

การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (research-based Learning) เป็นเทคนิคหนึ่งในการสอนเชิงสร้างสรรค์ที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีลักษณะเชิงสร้างสรรค์มากยิ่งขึ้น (ไพฑูริย์ สีนลรัตน์, 2557) เนื่องจากการวิจัยเป็นกระบวนการพัฒนาคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพัฒนาตัวผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนกล้าซักถามตั้งคำถามเป็น ใฝ่รู้ มีความคิดสร้างสรรค์ ในการพิจารณาประเด็นหรือข้อมูลต่าง ๆ ผลจากการกระทำเช่นนี้ ทำให้ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ มีความกระตือรือร้น มีเหตุ มีผล เป็นผู้ทำให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการเพราะผลของการวิจัยหรือความรู้ที่ได้ทำให้สามารถเข้าใจ ทำนาย หรือควบคุมปรากฏการณ์ได้และเป็นการเพิ่มความสามารถในการแก้ปัญหา นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ยังเป็นกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้า และค้นพบข้อเท็จจริงต่างๆ ในเรื่องที่ศึกษาด้วยตนเอง โดยอาศัยกระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบเป็นเครื่องมือสำคัญ (อมรรวิช นาคทรพร, 2547) เป็นการสอนเพื่อให้ผู้เรียนทำการวิจัยเองได้ให้ผู้เรียนรู้จักแก้ปัญหา รู้จักคิด วิเคราะห์ ตลอดจนทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เป็นวิธีการเรียนรู้ที่สนับสนุนแนวคิดของการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และค้นพบข้อความรู้ด้วยตนเองโดยตรง ซึ่งมี

แนวทางจัดการเรียนรู้ 4 แนวทาง คือ 1) ครูใช้ผลการวิจัยในการเรียนการสอน 2) ผู้เรียนใช้ผลการวิจัยในการเรียนการสอน 3) ครูใช้กระบวนการวิจัยในการเรียนการสอน และ 4) ผู้เรียนใช้กระบวนการวิจัยในการเรียนการสอน (ทีศนา เขมมณี, 2548) ตลอดจนการดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัย ได้แก่ การระบุปัญหาการตั้งสมมติฐาน การรวบรวมข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน การวิเคราะห์ข้อมูล และการสรุปผล

สำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา ได้จัดทำโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาโดยใช้กระบวนการวิจัย (RBL: Research-Based Learning) เริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ 2557 จนถึงปีงบประมาณ 2564 ซึ่งในแต่ละปีงบประมาณ มีครูผู้สอนส่งข้อเสนอเข้าร่วมโครงการในสัดส่วนที่น้อยมาก อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนยังไม่รู้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนสำหรับอาชีวศึกษา ทำให้ไม่สามารถส่งข้อเสนอเข้าร่วมโครงการได้ ซึ่งปัจจุบันการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ได้รับความสนใจเป็นพิเศษและมีความสำคัญมากขึ้นในปัจจุบันและอนาคต เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการศึกษาค้นคว้า และค้นพบข้อเท็จจริง ในเรื่องที่ศึกษาด้วยตนเอง โดยอาศัยกระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบเป็นเครื่องมือสำคัญ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการสืบสอบค้นคว้าด้วยกระบวนการวิจัย อันจะเป็นผลให้เกิดการศึกษาใหม่ ในทิศทางที่ก่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ เกิดผลผลิตขึ้นในวงการศึกษาแล้วให้ผลผลิตนั้น เป็นผลผลิตในทางสร้างสรรค์

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการโดยใช้วิจัยเป็นฐานจะช่วยให้ครูผู้สอนได้มีประสบการณ์ตรง และนำกระบวนการวิจัยไปช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การวางแผน การดำเนินงานและฝึกหาเหตุผล ได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองจากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบเห็นกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิม โดยผ่านกระบวนการคิดที่ประกอบไปด้วยทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และทักษะการเป็นพลเมือง ทั้งยังสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตจริงได้ เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและกรอบมาตรฐานหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อีกทั้งยังตอบสนองต่อแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติและมาตรฐานการอาชีวศึกษาดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรมโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ประจำปีการศึกษา 2567 ขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษาโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567

2.2 เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567

2.3 เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) และข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) โดยมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาเอกสารและสัมภาษณ์ ผู้บริหาร จำนวน 6 คน และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์สอน ไม่น้อยกว่า 10 ปี หรือมีระดับวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป ในสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม จำนวน 24 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน โดยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวิเคราะห์เอกสาร และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 30 คน โดยได้จากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับการปฏิบัติการตามองค์ประกอบ และตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การรู้เรา 2) การเติมเต็ม 3) นำไปสู่การปฏิบัติจริง 4) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน 5) การชื่นชม และการเผยแพร่ผลงานวิจัย และตอนที่ 3 คำถามปลายเปิดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ในปัจจุบัน หลังจากได้ร่างคู่มือการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา โดยใช้วิจัยเป็นฐานได้นำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง กำหนดเป็นวิทยาลัยเทคนิค นครปฐม ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ใช้ระยะเวลาในการพัฒนา และทดลอง 1 ภาคการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม แบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมของร่างรูปแบบ และร่างคู่มือการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ระยะที่ 3 การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ประจำปีงบประมาณ 2567 โดยผู้เชี่ยวชาญที่มีความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา โดยใช้วิจัยเป็นฐาน จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินอรรถประโยชน์ 4 ด้าน ประกอบด้วย การประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปจากแบบประเมินและข้อเสนอแนะ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละ

4. ผลการวิจัย

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 พบว่า มีตัวแปรหลัก 5 ตัวแปร ได้แก่ 1) การรู้เราโดยการวิเคราะห์การจัดการเรียนการสอนของครู 2) การเติมเต็ม/พัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัย 3) นำไปสู่การปฏิบัติโดยการประยุกต์ใช้กระบวนการวิจัย 4) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน 5) การชื่นชม และการเผยแพร่ผลงานวิจัย สร้างแรงบันดาลใจให้แก่ครู

4.2 ผลการวิเคราะห์ร่างรูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 ที่ได้จากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย 1. การดำเนินงานการใช้รูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 จำนวน 12 รายการ 2. ขั้นตอนในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 จำนวน 5 ขั้นตอน 3. องค์ประกอบ รูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 การรู้เรา องค์ประกอบที่ 2 การเติมเต็ม องค์ประกอบที่ 3 การนำไปปฏิบัติจริง องค์ประกอบที่ 4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และองค์ประกอบที่ 5 การชื่นชม และเผยแพร่ผลงานวิจัย ผู้วิจัยนำมาสร้างเป็นคู่มือการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 และนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ใช้ระยะเวลาในการพัฒนาและทดลอง 1 ภาคการศึกษา พบว่า 1) ผลการดำเนินงานการใช้รูปแบบการบริหาร

จัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม มีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่เน้นคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ในส่วนของการบริหารจัดการภายในองค์กรได้มีการจัดประชุมชี้แจงบุคลากรทุกระดับในสถานศึกษาให้เข้าใจถึงเหตุผลความจำเป็นที่ต้องมีการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษานวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐานเพื่อสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากร รวมถึงสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยเน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบของผู้เรียน ดังนั้นจึงเริ่มพัฒนาครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ผู้เรียนให้มีสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัย 2) ผลการทดลองใช้ขั้นตอนในรูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 (ดังภาพที่ 1) วิทยาลัยเทคนิคนครปฐมมีกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ โดยผ่านกระบวนการวิจัยอย่างเป็นขั้นเป็นตอน จึงได้มีการพัฒนาครูผู้สอนซึ่งเป็นต้นน้ำในการถ่ายทอดองค์ความรู้ โดยครูมีการวิเคราะห์ปัญหาสำคัญในการจัดการเรียนการสอน ผวนวกกับได้รับการเติมเต็มองค์ความรู้เพิ่มเติมจากการอบรมนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ตามกระบวนการวิจัยทั้ง 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย

1. การวิเคราะห์ปัญหา 2. การวางแผนการวิจัย 3. การดำเนินการวิจัย 4. การวิเคราะห์ข้อมูล และ 5. การสรุปผลการวิจัย โดยระหว่างกระบวนการวิจัยได้มีการเปลี่ยนแปลงได้รับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมวิชาชีพทำให้ผลงานวิจัยมีมุมมองที่หลากหลายมากขึ้น แต่พบปัญหาคือในระหว่างกระบวนการมีบางประเด็นที่ผู้วิจัยเกิดข้อสงสัยแต่ไม่พบคำตอบที่ตรงประเด็นกับสิ่งที่สงสัยจึงทำให้งานวิจัยเกิดสะดุด และขาดความต่อเนื่อง จึงเสนอให้เพิ่มการกำกับติดตาม จากผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยเพื่อได้รับการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ จะทำให้ผลงานวิจัยมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น 3) ผลการทดลองใช้องค์ประกอบและตัวชี้วัดคุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การรู้เรา ประกอบด้วย 17 ตัวบ่งชี้ พบว่า วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม มีการปฏิบัติทุกข้อ

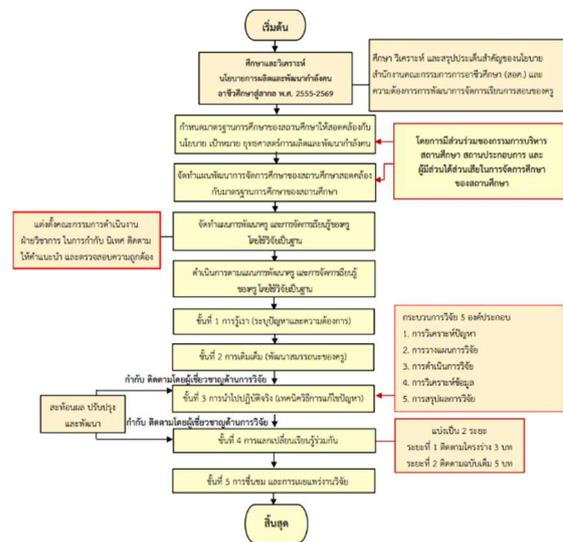
องค์ประกอบที่ 2 การเติมเต็ม ประกอบด้วย 9 ตัวบ่งชี้ พบว่า วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม มีการปฏิบัติทุกข้อ

องค์ประกอบที่ 3 การนำไปปฏิบัติจริง ประกอบด้วย 20 ตัวบ่งชี้ พบว่า วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม มีการปฏิบัติทุกข้อ

องค์ประกอบที่ 4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ พบว่า วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม มีการปฏิบัติทุกข้อ

องค์ประกอบที่ 5 การชื่นชม และเผยแพร่ผลงานวิจัย ประกอบด้วย 6 ตัวบ่งชี้ พบว่า วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม มีการปฏิบัติทุกข้อ

หลังจากการทดลองใช้ระบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 เสร็จสิ้น ผู้วิจัยทำการจัดสนทนากลุ่ม (focus group) ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ในการใช้รูปแบบที่ได้พัฒนาขึ้น

ภาพที่ 1 แผนผังแสดงรูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567

4.3 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 โดยการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปจากแบบประเมินและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 มีความเป็นไปได้ เหมาะสม ถูกต้องและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

5. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยการพัฒนาแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 อภิปรายผลได้ดังนี้

5.1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานพบแนวทางการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัย

เป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 โดยแบ่งเป็น การดำเนินงาน การใช้รูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 จำนวน 12 รายการ และขั้นตอนในรูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 จำนวน 5 ขั้นตอน สอดคล้องกับงานวิจัยของพิทักษ์ พิมพ์ทอง (2566) พบว่า แนวทางในการตอบสนองความต้องการจำเป็นที่สำคัญมี 4 ประการ คือ 1) การสร้างความร่วมแรงร่วมใจเปลี่ยนแปลงทั้งระบบ 2) การปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ทางการศึกษากาวิจัยและการพัฒนางานวิชาการ 3) การเปลี่ยนแปลงกระบวนการเรียนรู้ให้ส่งเสริมการ พัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีนิสัยในการเรียนรู้ มีทักษะกระบวนการคิด มีความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการรู้ตามหลักสูตรแต่ละสาระ มีทักษะความสามารถในการทำงานอย่างเป็นระบบ และพัฒนาตนเอง และ 4) การบูรณาการงานประกันคุณภาพภายในเข้ากับการบริหารจัดการหลักสูตรการเรียนการสอน

5.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบการพัฒนาแบบบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรม โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 มีองค์ประกอบจำนวน 5 องค์ประกอบ คือ 1) การรู้เรามีจำนวนทั้งหมด 17 ตัวบ่งชี้ 2) การเติมเต็ม มีจำนวนทั้งหมด 9 ตัวบ่งชี้ 3) การนำไปปฏิบัติจริง มีจำนวนทั้งหมด 20 ตัวบ่งชี้ 4) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีจำนวนทั้งหมด 4 ตัวบ่งชี้ 5) การชื่นชม และเผยแพร่ผลงานวิจัย มีจำนวนทั้งหมด 6 ตัวบ่งชี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับกัลยา สร้อยสิงห์ (2564) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาทางด้านอุตสาหกรรมบริการ พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย ได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการของการวิจัย 8 ขั้นตอน ดังนี้ การกำหนดประเด็นปัญหาและหัวข้อในการวิจัย การศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย การตั้งสมมติฐาน การวิจัยและกำหนดตัวแปรที่เกี่ยวข้อง การออกแบบการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลข้อมูล และการสรุปและนำเสนอเผยแพร่งานวิจัย เช่นเดียวกับธนชพร ตั้งธรรมกุล (2559) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องรูปแบบการนิเทศเพื่อพัฒนาศักยภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 16 พบว่า การสร้างและพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อพัฒนาศักยภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน

เพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ มีชื่อว่า เอพีไอดีดับเบิลยู (APIDEE Model) เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 6 ชั้น คือ ชั้นที่ 1 A (Assessing Need : ตรวจสอบฐานเดิม ชั้นที่ 2 P (Planning) : เสริมการวางแผน ชั้นที่ 3 I (Informing) : สร้างเสริมความรู้ ชั้นที่ 4 D (Doing) : สู่การปฏิบัติ ชั้นที่ 5 E (Evaluating) : ชัดเจน ในผลงาน ชั้นที่ 6 E (Expand the network) : สานต่อเครือข่าย

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

6.1.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

6.1.1.1 จากผลการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 สามารถพัฒนาคุณภาพของบุคลากร และการพัฒนาการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

6.1.1.2 การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 ควรมีการวางแผนอย่างเป็นขั้นตอน และมีการปรึกษากับนักวิชาการหรือ ผู้เชี่ยวชาญทุกขั้นตอน เพื่อให้ได้รูปแบบการพัฒนาที่มีคุณภาพก่อนนำไปใช้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้จริง

6.1.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

6.1.2.1 ควรมีการวิจัยโดยการนำรูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 ที่ได้พัฒนาขึ้นนี้ ไปทดลองใช้ใน แต่ละประเภทสถานศึกษาที่มีบริบทแตกต่างกันไป อาทิ วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยการอาชีพ วิทยาลัยเกษตร และเทคโนโลยี วิทยาลัยสารพัดช่าง วิทยาลัยพัฒนศึกษา เป็นต้น เพื่อหาจุดบกพร่องหรืออุปสรรคต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นเมื่อมีการนำรูปแบบการบริหารจัดการนี้ไปใช้เพื่อนำผลการวิจัยมาปรับปรุงและพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการนี้ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

6.1.2.2 ควรมีการวิจัยโดยนำรูปแบบการบริหารจัดการวิทยาลัยนวัตกรรมโดยใช้วิจัยเป็นฐาน ปีงบประมาณ 2567 ไปปรับใช้กับการพัฒนาทักษะของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

7. เอกสารอ้างอิง

กัลยา สร้อยสิงห์. (2564, พฤษภาคม-สิงหาคม). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาทางด้านอุตสาหกรรมบริการ. *วิทยาลัยดุสิตธานี*, 15, (2), หน้า 381-396.

- ทิตนา แคมมณี. (2548). การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา.
- ธนขพร ตั้งธรรมกุล. (2559). รายงานวิจัยความต้องการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการวิจัยในชั้นเรียน. สงขลา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16.
- พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551. (2551, 5 มีนาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 125 ตอนที่ 43 ก, หน้า 1-24.
- พิทักษ์ พิมพ์ทอง. (2566, สิงหาคม). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โดยใช้กลยุทธ์ PTAUY Model สำหรับนักเรียนโรงเรียนเทศบาล 3 (บ้านหนองม่วง). *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 8, (8), หน้า 510-527.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2557). **ครูในศตวรรษที่ 21. เอกสารประชุมวิชาการ"อภิวัดนาการเรียนรู้สู่จุดเปลี่ยนประเทศไทย".** กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพเยาวชน (สสค.).
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.** กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- อมรวิชัย นาครทรรพ. (2547). **เรียนรู้คู่วิจัย: กรณีการสอนด้วยกระบวนการวิจัยภาคสนามวิชาการศึกษากับสังคมคณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.** กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจ ในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากาญจนบุรี

The Relationship Between the Transformational Leadership of Administrators and Job Motivation of Teachers in Schools under the Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi

สรณ อภิสิตธิเสถียร^{1*} และนิพนธ์ วรรณเวช²

Sarana Apisitsathien^{1*} and Nipon Wonnawed²

^{*1,2} สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี กาญจนบุรี 71000

^{*1,2} Educational Administration, Faculty of Education, Kanchanaburi Rajabhat University, Kanchanaburi 71000

Received : October 21, 2025 Revised : December 4, 2025 Accepted : December 9, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา และความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 307 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ตามขนาดสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 ซึ่งมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์รองลงมา คือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และด้านกระตุ้นทางปัญญา

2. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล รองลงมา คือ ด้านค่าตอบแทนและผลประโยชน์เกื้อกูล ด้านลักษณะ

ของงาน ด้านสภาพการทำงาน ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน และด้านความสำเร็จของงาน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง, แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

Abstract

The research aimed to study the transformational leadership of administrators, job motivation of teachers in schools, and the relationship between the transformational leadership of administrators and job motivation of teachers in schools. The samples of this research consisted of 307 administrators and teachers under the Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi, obtained by stratified random sampling according to school size. The research instrument was a five - level - rating scale questionnaire with content validity between 0.67 - 1.00 and a reliability of 0.96. The statistics used in the data analysis were percentage, mean, standard deviation, and

*สรณ อภิสิตธิเสถียร

E-mail : apisitsathienarana@gmail.com

Pearson's Product moment correlation coefficient with a statistical significance level at 0.05.

The findings were as follows:

1. The transformational leadership of administrators, overall and in each individual aspect were at a high level, ranking in descending order as idealized influence, inspiration motivation, individualized consideration, and intellectual stimulation.

2. Job motivation of teachers in schools, overall and in each individual aspect were at a high level, ranking in descending order as interpersonal relationship, salary, work itself, working conditions, advancement, and achievement.

3. The relationship between the transformational leadership of administrators and job motivation of teachers in schools in overall had a high positive correlation with statistical significance.

Keywords : Transformational Leadership, Job Motivation

1. บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งเป็นกฎหมายหลักในการปกครองประเทศที่ยังคงดำรงเจตนารมณ์ ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยได้ระบุอย่างชัดเจนว่า ปัญหาและวิกฤติการณ์ข้อขัดแย้งต่าง ๆ ของประเทศชาติ จำเป็นต้องป้องกัน และแก้ไขด้วยการปฏิรูปการศึกษา การบังคับใช้กฎหมาย และการเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบคุณธรรม และจริยธรรม และยังระบุมาตรา ข้อกฎหมายที่จะนำไปบังคับใช้ในการจัดการศึกษา การส่งเสริมและสนับสนุน การจัดการศึกษา และการเข้ารับบริการการศึกษาของประชาชน โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย (สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, 2561)

การจัดการศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบันใช้กรอบและแนวทางการศึกษาตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจสติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่น และการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว

ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

การบริหารองค์กรใด ๆ ก็ตามให้บรรลุผลตามเป้าหมายนั้น ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จหรือประสิทธิภาพของงาน ผู้บริหารจะต้องมีคุณสมบัติที่เหมาะสม มีพฤติกรรมในการเป็นผู้นำเพื่อให้งานเกิดประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาก็เช่นเดียวกันซึ่งถือได้ว่าเป็นบุคคลที่สำคัญอย่างยิ่งในการชี้วัดความสำเร็จและความล้มเหลวของสถานศึกษา ดังนั้นการแสดงบทบาทที่เหมาะสมกับตำแหน่งของผู้นำสูงสุดในสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง อีกทั้งจะต้องมีบทบาทของผู้บริหารที่ครูผู้สอน ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน จึงจะสามารถนำพาองค์กรสู่ความสำเร็จ (ศศิครดา พงษ์ไทย, 2559)

ภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสำคัญในการพัฒนาการศึกษาเมืองคัมภีร์ประกอบ คือ การกำหนดให้ทิศทางการปฏิบัติการเพื่อมีอิทธิพลต่อสมาชิกเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย มีกระบวนการและเป็นความสามารถที่ใช้เพื่อมีอิทธิพลต่อสมาชิก รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการจัดการศึกษา โดยใช้กระบวนการสื่อสาร ชักจูง โน้มน้าวให้เกิดความร่วมมือร่วมทำร่วมมือเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย รวมทั้งอิทธิพลทางอ้อม ที่ส่งผ่านการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ การส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ อีกทั้งเป็นหน่วยปฏิบัติการ เพื่อสร้างคุณภาพการศึกษาเป็นแหล่งที่ทำให้เกิด มูลค่าเพิ่มของผู้เรียนอย่างแท้จริง และมีความสามารถและวิธีการของการมีภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่สนับสนุน และมีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน และส่งผลกระทบต่อคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของประสิทธิภาพโรงเรียน (กนกอร สมปราษฎ์, 2556)

ในปัจจุบันองค์กรภาครัฐและภาคเอกชนได้ให้ความสำคัญกับบุคลากร เพราะบุคลากรเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของการทำงานที่ส่งผลให้องค์กรประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ อีกทั้งยังมีผลต่อความก้าวหน้าและเสื่อมถอยขององค์กร บุคลากรเป็นทรัพยากรที่มีบทบาทสำคัญต่อการผลักดัน ภารกิจให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์สิ่งสำคัญนี้คือจะทำอย่างไรให้ทรัพยากรบุคคลขององค์กร ทำงานอย่างเต็มความสามารถ มีความจงรักภักดีในองค์กร ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อให้เกิดพฤติกรรมการทำงานที่มุ่งเพิ่มปริมาณ องค์กรจึงจำเป็นต้องสร้างแรงจูงใจ เนื่องจากแรงจูงใจนั้นมีอิทธิพลต่อผลิตผลของงานซึ่งจะมีประสิทธิภาพที่ดีได้นั้น ต้องขึ้นอยู่กับแรงจูงใจในการทำงาน และไม่ใช่เรื่องง่ายนักที่บุคลากรจะตอบสนอง

ต่องานโดยที่ขาดแรงจูงใจ ดังนั้น แรงจูงใจมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อประสิทธิภาพของงานที่จะส่งผลไปสู่ความสำเร็จขององค์กร ซึ่งความสำเร็จที่สำคัญๆ นั้นต้องมีกระบวนการที่ดีเริ่มตั้งแต่การสร้างแรงจูงใจที่ดี เพื่อให้บุคลากรมีจิตสำนึกที่ดีในการทำงาน (เกศฉรินทร์ งามเลิศ, 2559)

แรงจูงใจเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญยิ่งของการบริหาร เช่นเดียวกับคน เงิน วัสดุ และการจัดการ การจูงใจที่ถูกต้องจะต้องเป็นเครื่องดึงดูดความรู้สึกละเอียดของบุคคลในองค์กรให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกับองค์กรมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้การจูงใจยังมีความสำคัญต่อผู้บริหาร เพราะการจูงใจจะช่วยลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างผู้บริหารและพนักงาน และช่วยให้การควบคุมดำเนินไปด้วยความราบรื่น ช่วยให้ผู้บริหารปฏิบัติงานสามารถตอบสนองวัตถุประสงค์ขององค์กรและของตนเองไปพร้อมกัน รวมถึงช่วยให้พนักงานปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น กระบวนการกระตุ้นพฤติกรรมของบุคคลให้มีความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จโดยอาศัยความต้องการ แรงปรารถนา ความคาดหวัง ปลั่งกดดันและสิ่งล่อใจ มาเป็นแรงผลักดันให้แสดงพฤติกรรมอย่างมีทิศทางเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายหรือเงื่อนไขที่ต้องการ (พรสวรรค์ ศิริศานันท์, 2555)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยจะส่งผลให้ข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนได้มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังเป็นข้อมูลสารสนเทศของครูในสถานศึกษา และปรับปรุงนโยบายและการปฏิบัติในการดำเนินงานของโรงเรียนได้อีกด้วย นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดประสิทธิผลแก่คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

2.2 เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

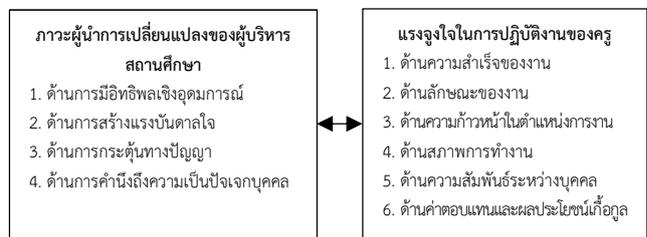
2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของแบสและอวลิโอ (Bass & Avolio, 1993) ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (Idealized Influence หรือ charisma leadership: II หรือ cl) การสร้างแรงบันดาลใจ (inspiration motivation: im) การกระตุ้นทางปัญญา (intellectual stimulation: is) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (individualized consideration: ic)

สำหรับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ตามทฤษฎีของเฮร์ซเบิร์ก (Herzberg, 1959) ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือก ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ ด้านความสำเร็จของงาน (achievement) ด้านลักษณะของงาน (work itself) ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน (advancement) ด้านสภาพการทำงาน (working conditions) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal relation) และด้านค่าตอบแทนและผลประโยชน์เกื้อกูล (salary) โดยสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังภาพที่ 1

ตัวแปรที่ศึกษา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 1,525 คน

4.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 307 คน ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling)

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ คือ เพศ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ เกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา

4.2.2 คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 จำนวน 45 ข้อ และเท่ากับ 0.67 จำนวน 5 ข้อ และความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.96

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ และประสานงานทางโทรศัพท์ในการติดตามเก็บแบบสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาเพื่อแจกให้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 307 ชุด

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล การจัดการทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัย ดังต่อไปนี้

4.4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

4.4.2 วิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (mean หรือ $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation หรือ S.D.) จำแนกเป็นรายข้อ รายด้าน และรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบสต์ (Best, 1981)

4.4.3 วิเคราะห์แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (mean หรือ $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation หรือ S.D.) จำแนกเป็นรายข้อ รายด้านและรวมทุกด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของเบสต์ (Best, 1981)

4.4.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product

moment correlation coefficient) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ชูศรีวงศ์รัตน์, 2553)

5. ผลการวิจัย

5.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวม

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
1. ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์	4.33	0.27	มาก
2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	4.33	0.28	มาก
3. ด้านกระตุ้นทางปัญญา	4.25	0.25	มาก
4. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.32	0.27	มาก
รวมเฉลี่ย	4.30	0.18	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ ($\bar{X}=4.33$) รองลงมา คือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{X}=4.33$) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($\bar{X}=4.32$) และด้านกระตุ้นทางปัญญา ($\bar{X}=4.25$) ตามลำดับ

5.2 แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
กาญจนบุรี ในภาพรวม

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ในสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
1. ด้านความสำเร็จของงาน	4.24	0.26	มาก
2. ด้านลักษณะของงาน	4.31	0.26	มาก
3. ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน	4.26	0.29	มาก
4. ด้านสภาพการทำงาน	4.31	0.27	มาก
5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	4.33	0.28	มาก
6. ด้านค่าตอบแทนและผลประโยชน์เกื้อกูล	4.32	0.27	มาก
รวมเฉลี่ย	4.29	0.18	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.29) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารสถานศึกษา	แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน						รวม เฉลี่ย
	ด้าน ความสำเร็จ ของงาน	ด้าน ลักษณะ ของงาน	ด้าน ความก้าวหน้าใน ตำแหน่งการงาน	ด้านสภาพ การทำงาน	ด้านความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล	ด้านค่าตอบแทน และผลประโยชน์ เกื้อกูล	
ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์	0.20**	0.23**	0.26**	0.95**	0.22**	0.25**	0.57**
ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	0.37**	0.22**	0.32**	0.23**	0.98**	0.36**	0.66**
ด้านกระตุ้นทางปัญญา	0.51**	0.35**	0.36**	0.30**	0.33**	0.34**	0.57**
ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	0.40**	0.24**	0.27**	0.25**	0.37**	0.39**	0.47**
รวมเฉลี่ย	0.52**	0.45**	0.47**	0.61**	0.67**	0.46**	0.84**

จากตารางที่ 3 พบว่า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง ($r=0.84$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของ พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ($r=0.67$) ด้านสภาพการทำงาน ($r=0.61$) ด้านความสำเร็จของงาน ($r=0.52$) และด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน ($r=0.47$) ด้านค่าตอบแทนและผลประโยชน์เกื้อกูล ($r=0.46$) และด้านลักษณะของงาน ($r=0.45$)

6. สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

6.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับ

มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ($\bar{X}$ =4.33) รองลงมา คือ ด้านค่าตอบแทนและผลประโยชน์เกื้อกูล ($\bar{X}$ =4.32) ด้านลักษณะของงาน ($\bar{X}$ =4.31) ด้านสภาพการทำงาน ($\bar{X}$ =4.31) ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน ($\bar{X}$ =4.26) และด้านความสำเร็จของงาน ($\bar{X}$ =4.24) ตามลำดับ

5.3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 3

ค่าเฉลี่ย คือ ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์รองลงมาคือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และด้านกระตุ้นทางปัญญา ตามลำดับ

6.2 แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล รองลงมาคือ ด้านค่าตอบแทนและผลประโยชน์เกื้อกูล ด้านลักษณะของงาน ด้านสภาพการทำงาน ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน และด้านความสำเร็จของงาน ตามลำดับ

6.3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านสภาพการทำงาน ด้านความสำเร็จของงาน ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่ง การงาน ด้านค่าตอบแทนและผลประโยชน์เกี่ยวกับ และ ด้านลักษณะของงาน

7. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้ สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

7.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา มีการแสดงออกถึงภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา ตระหนักและให้ความสำคัญกับพฤติกรรมที่ผู้บริหารกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชา มีความต้องการ และมีความพึงพอใจมากกว่าที่มีอยู่ โดยจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชามองให้ไกลเกินกว่าความสนใจของตนเอง ไปสู่ประโยชน์ของสถานศึกษา เกิดเป็นความภาคภูมิใจในตนเอง ผู้บริหารแสดงวิสัยทัศน์และถ่ายทอดวิสัยทัศน์ไปยังผู้ใต้บังคับบัญชา ให้มีความมุ่งมั่นและทุ่มเทในการปฏิบัติงานตามภารกิจ กล้าเผชิญกับความเปลี่ยนแปลง สร้างเจตคติที่ดีในการปฏิบัติงาน มีการส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาแสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์ สามารถวิเคราะห์ปัญหาโดยใช้เหตุผลและข้อมูลหลักฐาน มีเทคนิคการมอบหมายงานที่ดี สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อุทุมพร จันทรสิงห์ (2561) และ อรวรรณภัทรดำเนินสุข (2564) ที่พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

7.2 แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ผลวิจัยพบว่าครูมีแรงจูงใจในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก แรงจูงใจมีความสำคัญต่อโรงเรียนในการเป็นสิ่งเร้าให้ครูปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดผลกระทบในการปฏิบัติงานในภาพรวมของโรงเรียน หากผู้บังคับบัญชาสรรหาวิธีการสร้างแรงจูงใจที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ ครูในโรงเรียนจะนำสมรรถนะที่มีอยู่มาใช้ในการปฏิบัติงานได้เต็มที่ เพื่อให้โรงเรียนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จึงให้ความสำคัญและดูแล สนับสนุนแรงจูงใจด้านต่าง ๆ ให้แก่ครูอย่างเพียงพอและเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพรินทร์ ขุนศรี (2559) ที่ระบุว่าแรงจูงใจของครูส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของผู้เรียนและความสำเร็จของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่าแรงจูงใจของครู โดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

7.3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการปฏิบัติงานในหน่วยงานหรือองค์กรใด ๆ ก็ตามทรัพยากรบุคคลถือเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนกลไกการทำงานให้ดำเนินไปเพื่อบรรลุเป้าหมายของหน่วยงานหรือองค์กรนั้น ซึ่งการขับเคลื่อนกลไกการทำงานนี้เองทำให้เกิดการใช้ภาวะผู้นำขึ้นในหน่วยงานหรือองค์กร บุคคลที่สามารถใช้ภาวะผู้นำจนทำให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานเกิดการยอมรับทั้งทางกาย โดยการลงมือปฏิบัติตาม และทางใจคือการชื่นชม ยินดี เห็นชอบด้วย โดยให้สมาชิกทุกคนเกิดการร่วมมือร่วมใจ พึงพอใจ ทำให้บุคคลที่ใช้ภาวะผู้นำถือเป็นผู้นำในหน่วยงาน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรีจึงแสดงให้เห็นถึงการมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษา โดยเป็นผู้สนับสนุน จัดหาทรัพยากรและส่งเสริม สภาพการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการทำงานของครู และช่วยเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้กับนักเรียนในด้านต่าง ๆ ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงและงานวิชาการประสบผลสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ส่งผลให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับการค้นพบของ มะสุกรี ตายะการัง (2565) ที่พบความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน โดยเฉพาะด้านการสร้างแรงบันดาลใจที่มีความสัมพันธ์ค่อนข้างโดดเด่น ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและการสร้างทัศนคติเชิงบวกของผู้บริหารเป็นกุญแจสำคัญในการขับเคลื่อนแรงจูงใจของครู

สำหรับด้านการสร้างแรงบันดาลใจ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงกว่าด้านอื่น ๆ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการสร้างแรงบันดาลใจ คือ การที่ผู้บริหารมีความสามารถในการสื่อสารเป็นอย่างดี สามารถสื่อสารให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดแรงจูงใจภายในไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน แต่อุทิศตนเพื่อกลุ่มผู้บริหารจะมีการตั้งมาตรฐานในการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชาไว้สูงและแสดงออกถึงความเชื่อมั่นว่าผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมาย ผู้บริหารจะแสดงออกถึงความตั้งใจแน่วแน่ในการทำงานมีการให้กำลังใจผู้ร่วมงาน มีการกระตุ้นผู้ร่วมงานให้ตระหนักถึงสิ่งที่สำคัญยิ่งขององค์กร โดยผู้บริหารจะมีลักษณะที่สำคัญในด้านการสร้างแรงบันดาลใจภายในให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาในการทำงานเพื่อองค์กร มีการสร้างเจตคติที่ดีและการคิดในแง่บวก ส่งผลให้สถานศึกษา มีคุณภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุทุมพร จันทร์สิงห์ (2561) ผลการวิจัยพบว่า การสร้างแรงบันดาลใจ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์น้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมแสดงให้เห็นถึงการเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานแสดงความสามารถในการทำงาน เอาใจใส่ และศึกษาถึงคุณสมบัติของผู้ร่วมงาน มอบหมายงานตามความสามารถของแต่ละบุคคล ให้ครูมีความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น ให้คำปรึกษาในการปฏิบัติงานแก่ผู้ร่วมงานทุกคน ชื่นชมในความสามารถและผลงานของผู้ร่วมงาน ให้ผู้ร่วมงานได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน แต่เมื่อเปรียบเทียบกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านอื่น แล้วนั้น การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลย่อมส่งผลต่อแรงจูงใจน้อยที่สุดอาจเป็นเพราะแต่ละบุคคลย่อมต้องการผู้นำที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่แสดงออกในภาพรวมของทั้งองค์กรมากกว่าส่วนบุคคล เพื่อขับเคลื่อนองค์กรให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มะสุกรี ตายะกาเร็ง (2565) ผลการวิจัยพบว่า ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

8.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรของสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงานร่วมกันหรือร่วมกำหนด KPI เพื่อใช้ในการหาวิธีทำให้สำเร็จ

8.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรออกแบบงานที่ครูรับผิดชอบให้เป็นงานที่ได้ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพื่อสนับสนุนให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

8.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

8.2.1 ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

8.2.2 ควรมีการศึกษาแนวทางการสร้างแรงจูงใจของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

8.2.3 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

9. เอกสารอ้างอิง

- กนกอร สมปราษฎย์. (2556). **ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา**. ขอนแก่น: คลังนานาวิทยา.
- เกศณรินทร์ งามเลิศ. (2559). **แรงจูงใจที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้าง องค์กรคลังสินค้า**. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2553). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: ไทเนรมิตจิวอินเตอร์ โพรเกรสซีฟ.
- พรสวัสดิ์ ศิริศานันท์. (2555). **ภาวะผู้นำทางการศึกษา**. จันทบุรี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ไพรินทร์ ชุนศรี. (2559). **แรงจูงใจของครูกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มะสุกรี ตายะกาเร็ง. (2565). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ศศิธดา พงษ์ไทย. (2559). **บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21**. วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, 6, (1), หน้า 7-11.
- อุทุมพร จันทร์สิงห์. (2561). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

- อรรวรรณ ภัทรดำเนินสุข. (2564). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579**. กรุงเทพฯ: พรินทิวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). **ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 (ฉบับย่อ)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ.
- Bass, B. M., & Avolio, B. J. (1993). Transformational Leadership and Organizational Culture. **Public Administration Quarterly**, 17, (1), pp. 112-121.
- Best, J. W. (1981). **Research in education**. (4th ed.). Englewood Cliff: Prentice Hall.
- Herzberg, F. (1959). **The motivation to work**. New York: Wiley.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. **Educational and Psychological Measurement**, 30, (3), pp. 607-610

ใบสมัครสมาชิกวารสารการอาชีวศึกษาภาคกลาง

ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว .....

บุคคลทั่วไป

นักศึกษา

ขอสมัครเป็นสมาชิกวารสารการอาชีวศึกษาภาคกลาง (กำหนดออกปีละ 2 ฉบับ)

สมาชิก 1 ปี อัตราค่าสมาชิก 200 บาท

ที่อยู่ในการจัดส่งวารสาร

ชื่อ.....นามสกุล.....

บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ถนน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์.....โทรสาร.....E-mail .....

การชำระค่าสมาชิก

ได้ส่งเงินค่าสมาชิก จำนวน .....บาท (.....)

โดยชำระเป็น

เงินสด ณ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 (กรณีสมัครด้วยตนเอง)

โอนเข้าบัญชี สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 ธนาคารกรุงไทย สาขานครปฐม เลขที่บัญชี 701-6-07795-0

กรุณาส่งใบสมัครพร้อมใบนำฝากธนาคารมาที่ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4 เลขที่ 90 ถนนเทศบาล ตำบลพระปฐมเจดีย์
อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000 หรือ E-mail : saraban@ivec4.ac.th

ลงชื่อ.....ผู้สมัคร

ISSN 3056 - 9176 (Print)

วารสาร ISSN 2985 - 2382 (Online)

การอาชีวศึกษาภาคกลาง

Vocational Education Central Region Journal

สาระสังเขปของวารสาร

วารสารการอาชีวศึกษาภาคกลาง จัดทำโดยสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 - 5 เป็นวารสารวิชาการราย 6 เดือน จัดพิมพ์เผยแพร่ปีละ 2 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม ตีพิมพ์บทความจากผู้เขียน ทั้งภายในและภายนอกสถาบันฯ โดยทุกบทความที่ตีพิมพ์ในวารสารต้องได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญ (Peer Review) ทั้งภายในและภายนอกสถาบันฯ จำนวนไม่น้อยกว่า 3 ท่าน และ บทความต้องได้รับความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิให้ผ่านและเผยแพร่ได้ไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิที่กลั่นกรอง

วัตถุประสงค์ (Aim and Scope)

วารสารการอาชีวศึกษาภาคกลาง มีนโยบายเพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ผลงานการศึกษา การวิจัย ด้านการอาชีวศึกษา เทคโนโลยี อุตสาหกรรม สารสนเทศ คหกรรม สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์แก่ชุมชนและสังคม ทั้งยังพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา นักวิชาการ นักวิจัยและผู้สนใจทั่วไป รวมทั้งสนับสนุนการศึกษา ค้นคว้าให้เกิดการพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ และองค์ความรู้ทางวิชาการในวิชาชีพแก่บุคลากรทางการศึกษาด้านอาชีวและเทคนิค

ประเภทของบทความ (Types of articles)

บทความวิจัย (Research Article) บทความวิชาการ (Original Article) และบทความพิเศษ (Special articles)

คำแนะนำการเตรียมต้นฉบับ

เกณฑ์การพิจารณาต้นฉบับ

บทความที่จะได้รับการพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารการอาชีวศึกษาภาคกลาง ต้องเป็นผลงานที่ไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารอื่น ๆ มาก่อน ต้องผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญ (Peer Review) จำนวนไม่น้อยกว่า 3 ท่าน และจะต้องมีการจัดพิมพ์ถูกต้องตามรูปแบบที่วารสารการอาชีวศึกษาภาคกลางกำหนด จัดพิมพ์ต้นฉบับด้วยตัวอักษรแบบ TH SarabunPSK 14 pt. จำนวนไม่เกิน 15 หน้า กระดาษ A4 ซึ่งสามารถศึกษาจาก “คำแนะนำการจัดทำบทความสำหรับวารสารการอาชีวศึกษาภาคกลาง” สามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์ม (Template) ได้ที่ <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/IVECJournal/Download>

ขั้นตอนการเตรียมต้นฉบับ

1. บทความวิจัย

1.1 ชื่อเรื่องให้เขียนชื่อเรื่องเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (ตัวอักษรแบบ TH SarabunPSK 18 pt. หนา)

1.2 ชื่อผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ให้ระบุทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษหากมีผู้วิจัยหลายคนให้ใช้หมายเลขกำกับ (ตัวอักษรแบบ TH SarabunPSK 16 pt. ปกติ) และระบุรายละเอียดของผู้เขียน หน่วยงานต้นสังกัด และอีเมล (ตัวอักษรแบบ TH SarabunPSK 14 pt. ปกติ)

1.3 บทคัดย่อให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และควรมีคำสำคัญ (Keywords) จำนวน 2 – 5 คำ (ตัวอักษรแบบ TH SarabunPSK 14 pt. ปกติ)

1.4 เนื้อเรื่อง (ตัวอักษรแบบ TH SarabunPSK 14 pt. ปกติ) ประกอบด้วย

1.4.1 บทนำ

1.4.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.4.3 สมมติฐานของการวิจัย (ถ้ามี)

1.4.4 กรอบแนวคิดการวิจัย (ถ้ามี)

1.4.5 วิธีการดำเนินการวิจัย

1.4.6 ผลการวิจัย

1.4.7 สรุปผลการวิจัย

1.4.8 อภิปรายผลการวิจัย

1.4.9 ข้อเสนอแนะ

1.4.10 ใช้การอ้างอิงตามแนว เอพีเอ (APA-American Psychological Association edition) ทั้งเอกสารอ้างอิงที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ตามตัวอย่างดังนี้ (2 คอลัมน์)

ภาษาไทย

ออนไลน์

ทิพวรรณ พัทยานุกูล. (2559). **จรรยาบรรณนักวิจัย**.

ค้นเมื่อ พฤษภาคม 3, 2548, จาก

http://www.kalathai.com/think/view_hot.php?article_id=9

การประชุม, อบรม, สัมมนา

วันชัย ศิริชนะ. (2541). การประกันคุณภาพการศึกษา

ระดับอุดมศึกษา. ใน **รายงานการสัมมนา**

เรื่อง ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษากับประกัน

คุณภาพการศึกษา (2-4 ธันวาคม หน้า 69-74).

เชียงใหม่: กองห้องสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

วารสาร

วัลลภ สันติประชา และชูศักดิ์ ณรงค์เดช. (2553,

มีนาคม). **คุณภาพเมล็ดถั่วเขียวในภาคใต้**.

เกษตรศาสตร์, 49, (4), หน้า 1-16.

หนังสือ

กฤษณะ เรืองเดช. (2552). **การวิจัยเพื่อพัฒนา**

การเรียนรู้. กรุงเทพฯ: ผนึกไทย.

วิทยานิพนธ์

สมศักดิ์ รักษ์วงศ์. (2528). **การศึกษาการใช้ยา**

ชนิดต่าง ๆ ในการป้องกันโรคสนิมของ

ถั่วเหลือง. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตร์

มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พจนานุกรม

ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). **พจนานุกรมฉบับ**

ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ:

นานมีบุ๊คพับลิเคชั่น.

English

Journal

Mckenzil, J.F. & Williams, C.I. (1982, May). Are

you students learning in a safe

environment. **Journal of school**

health, 8, (5), pp. 284-285.

Academic Conference

Hill1, M.J.,Archer, K.A. and Hutchinson, K.J.

(1989). Towards developing a model of

Persistence and production for white

clover. In **Proceedings of the XIII**

International Grassland Congress

(4-11 October pp. 1043-1044). France: Nice.

Book

Lewe, W. (2009). **Orthopedic massage : theory**

and technique. (2nd ed.). Edinburgh:

Mosby Elsevier.

Thesis

Niphawan, S. (2008). Caregiver role strain and rewards of caregiving: A study of caring for traumatic brain injured patients in eastern Thailand.

(Doctoral dissertation). Mahidol University, Bangkok.

2. บทความวิชาการ

- 2.1 ชื่อเรื่องให้เขียนชื่อเรื่องเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (ตัวอักษรแบบ TH SarabunPSK 18 pt. หนา)
- 2.2 ชื่อเจ้าของบทความ ให้ระบุทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษหากมีผู้วิจัยหลายคนให้ใช้หมายเลขกำกับ (ตัวอักษรแบบ TH SarabunPSK 16 pt. ปกติ) และระบุรายละเอียดของผู้เขียน หน่วยงานต้นสังกัด และอีเมล (ตัวอักษรแบบ TH SarabunPSK 14 pt. ปกติ)
  - 2.3 เนื้อหา (ตัวอักษรแบบ TH SarabunPSK 14 pt. ปกติ) ประกอบด้วย
    - 2.3.1 บทคัดย่อ ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และควรมีคำสำคัญ (Keywords) จำนวน 2 – 5 คำ (ตัวอักษรแบบ TH SarabunPSK 14 pt. ปกติ)
    - 2.3.2 เนื้อความ (ตัวอักษรแบบ TH SarabunPSK 14 pt. ปกติ)
    - 2.3.3 เอกสารอ้างอิง (ตัวอักษรแบบ TH SarabunPSK 14 pt. ปกติ)

ISSN 3056 – 9176 (Print)
ISSN 2985 – 2382 (Online)

วารสารการอาชีวศึกษาภาคกลาง

Vocational Education Central Region Journal

สำนักงาน: สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 4

90 ถนนเทศบาล ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม 73000

โทร. 034-242856 e-mail: ivec4journal@gmail.com